

Seznam příloh:

1. Dotazník učitelské self-efficacy – položky.....	2
2. Dotazník učitelské kolektivní efficacy	4
3. Dotazník postoj vyučujících k inkluzi	6
4. Rozhovor s vyučujícími – struktura.....	8
1. Přepis rozhovoru - příklad - respondent 1	10
5. Přepis rozhovoru – příklad – respondent 2	39
6. Přepis rozhovoru – příklad – respondent 3	65
7. Kódování rozhovoru – příklad – respondent 4	100
8. Kódování rozhovoru – příklad – respondent 5	114
10. Kódování rozhovoru – příklad - respondent 6	138

1. Dotazník učitelské self-efficacy – položky

1. Najít způsob, jak zapojit do výuky i děti, které jsou nesmělé nebo neprojevují svůj zájem.
2. Efektivně komunikovat i s rodiči, kteří nejeví o dění ve škole přílišný zájem.
3. Zajistit dětem stejnou příležitost zapojit se do aktivit, a to včetně dětí s určitým znevýhodněním.
4. Integrovat do kolektivu i děti s různými druhy postižení.
5. Přijmout konstruktivní kritiku od svých kolegů.
6. Motivovat žáky k práci na obtížných úkolech.
7. Připravovat rozmanitý a zároveň vyvážený výukový program.
8. Nastavit a prosadit pravidla, díky nimž můžu realizovat výuku podle svých plánů.
9. Naučit i žáky s nižší úrovní schopností základní obsah předmětu.
10. Navázat a udržet spolupráci s rodiči dětí s problémy v prospěchu či chování.
11. Ovlivňovat rozhodnutí, která jsou činěna ve škole.
12. Prosadit u vedení a u kolegů změny, ke kterým jsou zpočátku skeptičtí.
13. Předem stanovit kritéria hodnocení tak, aby byla všem žákům jasná.
14. Přesvědčit rodiče, aby se zapojili do aktivit pořádaných školou.
15. Motivovat žáky tak, že si o tématu sami zjišťují doplňující informace.
16. Rychle zklidnit upovídané a neukázněné žáky.
17. Vysvětlit látku alternativním způsobem, pokud obvyklý způsob selže.
18. Přimět i ty nejméně spolupracující děti, aby dodržovaly stanovená pravidla.
19. Sledovat nové didaktické trendy a využívat je pro zkvalitňování vlastních vyučovacích metod.
20. Spolupracovat s většinou rodičů.
21. Přispět k vyřešení problému, pokud ve škole nějaký vznikne.
22. Přizpůsobit zadání úkolů tak, aby bylo srozumitelné všem dětem.
23. Přizpůsobovat průběh a náplň hodiny nečekaným změnám.
24. Vysvětlit hlavní myšlenku vyučované látky tak, že ji pochopí všichni žáci.
25. Rozvrhnout obsah předmětu tak, aby se stihlo probírat vše, co je ve vzdělávacím programu.
26. Sledovat vývoj v mém předmětu a začleňovat nové vědecké poznatky do obsahu své výuky.
27. Spolupracovat s ostatními vyučujícími na zkvalitňování výuky.
28. Učit tak, že většinu dětí hodiny baví a zajímají.
29. Vysvětlit rodičům, jak pomoci svým dětem, aby byly ve škole úspěšnější.
30. Stanovit realistické cíle pro děti s postižením a vysvětlit je dítěti i třídě.
31. Učit tak, že děti mají dobré znalosti a dovednosti.
32. Získat nadhled v situacích, které jsou emočně vypjaté.
33. Udržet ve třídě řád a pořádek, ačkoli jsou mezi žáky děti s problémy s chováním.
34. Ukázat dětem smysluplnost probíraného učiva.
35. Vhodně kombinovat různé způsoby hodnocení žáků.
36. Vysvětlit rodičům otázky týkající se chodu školy, když jim nejsou srozumitelné.
37. Motivovat k učení i méně úspěšné děti.
38. Volit takové vyučovací metody, které nejlépe odpovídají vyučované látce.
39. Vyjádřit svůj názor na důležité otázky týkající se školy.
40. Využívat hodnocení k tomu, aby děti motivovalo k aktivitě a dobrým výkonům.

41. Správně reagovat na potřeby velmi nadaných i méně úspěšných dětí.
42. Vyměňovat si navzájem se svými kolegy zkušenosti a postřehy.
43. Vytvořit v třídním kolektivu bezpečné a tvůrčí prostředí.
44. Vysvětlit rodičům možnosti a limity jejich dítěte.
45. Žákům vysvětlit, že jejich snaha je také součástí hodnocení.

Více informací k dotazníku viz článek Smetáčková, Topková & Vozková (2017)

2. Dotazník učitelské kolektivní efficacy

1) Zajištění si podpory:

Učitelé na této škole jsou schopní:

- Získat si podporu vedení a přesvědčit je o něčem, čemu zpočátku nejsou zcela nakloněni
- Efektivně komunikovat s vedením o vyřešení určitého problému
- Říct bez obav a jasně vedení školy, když něco potřebují.
- Efektivně spolupracovat s lidmi ze školního poradenského pracoviště na vyřešení problémů
- Říct si o pomoc určeným pracovníkům (výchovný poradce, školní psycholog apod.), pokud jí potřebují

2) Týmové schopnosti:

Učitelé na této škole jsou schopní:

- Pracovat na sdílené vizi školy, vědí, kam škola směřuje a společně na tom pracují.
- Efektivně spolupracovat na společném řešení obtíží ve škole
- Pomáhat kolegům, i když se jedná o náročnější úkol vyžadující více času.
- Efektivně komunikovat, aby nedocházelo k nedorozuměním.
- Domluvit se a sjednotit na přístupu k žákům
- Předávat si důležité informace (o žácích, mezi prvním a druhým stupněm apod.)
- Řešit konflikty mezi sebou asertivně, tak aby to nikomu neublížilo
- Přijmout názor jiného učitele/učitelů, i když je odlišný
- Spolupracovat při řešení různých projektů probíhajících ve škole.

3) Žáci a žákyně:

Učitelé na této škole jsou schopní:

- Podpořit u dětí pozitivní vztah ke škole
- Vytvořit ve škole prostředí, kde se děti cítí dobře
- Zajistit, aby děti dodržovaly pravidla
- Používat ve výuce různé metody a nové postupy
- Vést děti k odpovědnosti za jejich chování a vzdělání
- Podpořit u dětí zvědavost
- Pomoci dětem pracovat na sebereflexi a reálném vnímání jejich schopností
- Rozvíjet u dětí kritické myšlení
- Efektivně řešit výchovné obtíže
- Dokážou motivovat i obtížně motivovatelné žáky
- Pracovat s novými technologiemi
- Řešit problémy související s moderními technologiemi (např. kyberšikana)
- Pracovat s třídním kolektivem a vztahy ve třídě
- Pracovat s problémy v třídních vztazích (šikana, ostrakizace apod.)

- Pracovat na rozvoji sociálních dovedností u dětí (komunikace, řešení konfliktů apod.)
- Pracovat i s méně nadanými žáky
- Pracovat efektivně s dětmi s SVP
- Přizpůsobit se individuálním potřebám dětí
- Přizpůsobit své učební techniky dětem s SVP
- Efektivně spolupracovat s asistentem pedagoga

4) Rodiče:

Učitelé na této škole jsou schopni:

- Asertivně komunikovat s rodiči, aby vyřešili případné problémy
- Vhodně informovat rodiče o problémech dítěte
- Spolupracovat s rodiči, aby to bylo v co nejlepším zájmu dítěte.
- Zapojit rodiče do pomoci škole

3. Dotazník postoj vyučujících k inkluzi

Způsob hodnocení - 5 bodová Lickertova škála

- 1 - souhlasím
- 2 - spíše souhlasím
- 3 – nejsem si jistý/á
- 4 - spíše nesouhlasím
- 5 - nesouhlasím

1) FILOZOFIE INKLUZE

- A) Domnívám se, že inkluze je a dobrá a prospěšná.
- B) Myslím si, že děti se SVP mají právo na vzdělávání v běžných třídách a měly by k tomu dostat šanci.
- C) Jsem přesvědčený/á, že speciální třídy pro děti s lehkým a středně těžkým postižením by měly být zrušeny.
- D) Domnívám se, že pro úspěšnou inkluzi bude potřeba lepší proškolení pedagogů.
- E) Obávám se, že na inkluzi není dostatek zdrojů (materiálních, finančních nebo personálních).

2) SPOLUPRÁCE A PODPORA

- A) Myslím si, že speciální pedagogové by měli pomáhat učitelům a spolupracovat s nimi v běžných třídách.
- B) Obávám se, že nemám dostatek času na přípravu i pro děti se SVP.
- C) Jsem přesvědčený, že v rámci mého pedagogického vzdělávání jsem byl/a dostatečně připravena na práci s dětmi se SVP.
- D) Budu se dále vzdělávat, abych mohl/a lépe pracovat s dětmi se SVP.
- E) Nedělám si starosti, co budu s dětmi se SVP dělat, protože různé materiály pro ně jsou dobře dostupné.
- F) Stresuje mě, že inkluze dětí se SVP vyžaduje hodně dalšího vzdělávání pro učitele.

3) VLIV NA UČITELE

- A) Myslím si, že běžní učitelé mají dostatečné schopnosti a znalosti na to, aby mohli pracovat s dětmi se SVP.
- B) Bojím se, že děti se SVP vyžadují příliš mnoho pozornosti a času učitele.
- C) Domnívám se, že rodiče dětí se SVP jsou náročnější než rodiče ostatních dětí.
- D) Cítím se sebejistě, protože věřím svým schopnostem učit děti se SVP v běžné třídě.
- E) Jsem ochotný změnit své učební metody tak, aby odpovídaly i potřebám dětí se SVP.
- F) Upravil/a bych množství času, který věnuji přípravě, aby do třídy mohly být integrované i děti se SVP.
- G) Jsem v klidu, protože vím, jak efektivně upravit učební materiály a osnovy pro děti se SVP.
- H) Jsem rozčilený, když dítě se SVP nezvládá látku tak dobře, jako ostatní.
- I) Necítím se dobře, když si představím, že bych měl/a ve třídě dítě se SVP.
- J) Pomohl/a bych dětem se SVP i fyzicky (něco dítěti odnést, podpírat ho při chůzi, odvézt ho někam na vozíku), pokud by to bylo potřeba.
- K) Jsem ochotná/ý změnit způsob jakým komunikuji, aby do třídy mohly být zařazeny i děti se SVP.
- L) Obávám se, že přítomnost žáka se SVP významně zvýší moji pracovní zátěž.

M) Budu se snažit věnovat integrovanému žákovi tolik pozornosti, kolik bude potřebovat.

4) DĚTI SE SVP

- A) Jsem přesvědčený/á, že umístění v běžné třídě pomůže dětem se SVP dosáhnout lepších školních výsledků.
- B) Myslím si, že ve speciálních třídách jsou děti izolované a má to negativní vliv na jejich emoční a sociální vývoj.
- C) Mám obavy, že děti se SVP mají problémy s motivací a s dokončováním úkolů.
- D) Znepokojuje mě, že děti se SVP mohou ve třídě zažít odmítání nebo posmívání a já tomu nedokážu předejít.
- E) Domnívám se, že děti se SVP mají větší problémy s chováním.

5) TŘÍDA A VLIV NA NI

- A) Jsem přesvědčený/á, že inkluze dítěte se SVP způsobí výrazné změny v běžném provozu třídy.
- B) Domnívám se, že mnoho metod a aktivit, které dělají učitelé s dětmi se SVP, může být užitečných i u běžných dětí.
- C) Nelíbí se mi, že speciální pozornost, kterou vyžadují děti se SVP, je na úkor ostatních dětí.
- D) Jsem rád/a, že díky inkluzi mají děti možnost naučit se chápat a akceptovat vzájemné odlišnosti.
- E) Pokud budu mít ve třídě dítě se SVP, budu ještě více muset pracovat na tom, aby třída byla pro všechny bezpečná.
- F) Domnívám se, že dítě se SVP může ve třídě vytvářet zmatek a je pak náročné tam udržet pořádek.
- G) Obávám se, že chování dítěte se SVP může dát špatný příklad ostatním dětem.
- H) Povzbudím dítě se SVP, aby se účastnilo všech sociálních aktivit ve třídě.
- I) Znepokojuje mě, že inkluze negativně ovlivní školní výsledky ostatních dětí ve třídě.

Postoj k různým postižením:

1. Žáci a studenti s problémy v oblasti komunikace mluvenou řečí by měli být v běžných třídách
2. Žáci a studenti vyžadující přítomnost asistenta by měli být v běžných třídách
3. Žáci a studenti s projevy agresivního chování by měli být v běžných třídách.
4. Žáci a studenti, kteří vyžadují pro svoje vzdělávání individuální vzdělávací plán, by měli být v běžných třídách.
5. Žáci a studenti, kteří potřebují pro svoje vzdělávání speciální komunikační techniky (Brail, znakový jazyk), by měli být v běžných třídách
6. Žáci a studenti s deficitem v pozornosti by měli být v běžných třídách.
7. Žáci a studenti, kteří soustavně neprospívají, by měli být v běžných třídách.
8. Žáci a studenti s různými typy tělesného postižení by měli být v běžných třídách
9. Žáci a studenti s lehkým mentálním postižením by měli být v běžných třídách
10. Žáci a studenti s poruchou autistického spektra by měli být v běžných třídách
11. Žáci a studenti s emočními nebo sociálními problémy by měli být v běžných třídách
12. Žáci a studenti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí by měli být v běžných třídách

Zkuste si představit, že máte ve třídě dítě s SVP, jak často byste asi zažívali (nebo obvykle zažíváte) následující pocity ve spojitosti s ním/ní? Pozn. Pokud máte ve třídě více dětí se SVP, vyberte si jedno, kterému podle vás musíte věnovat nejvíce času a pozornosti.

Napětí Bezmoc Radost Smutek Strach Rozčilení Lítost Klid Uspokojení

4. Rozhovor s vyučujícími – struktura

1) Začátky a pojetí vzdělávání:

- a. Kdy vás napadlo, že byste mohl učit a proč?
- b. Jak jste si učení původně představoval?
- c. K čemu by podle vás mělo vzdělání směřovat?
- d. Jaké jsou vaše vzdělávací cíle všeobecně? K čemu žáky vedete? Emoce vs. kognice
- e. *Je něco na co se podle vás nyní ve vzdělávání zapomíná? Mělo by se něčemu věnovat víc pozornosti?*
- f. Kdo je podle vás učitel?
- g. Jaké vlastnosti by podle vás měl mít dobrý učitel?
- h. *Jak podle vás vidí učitele společnost? Jak je vnímáno učitelské povolání?*

2) Vzdělání:

- a. Jak byste zhodnotil svou učitelskou přípravu na VŠ? Jak vás to připravilo?
- b. Co na VŠ pro vás bylo nejpřínosnější?
- c. Je něco čeho by na VŠ mohlo být podle vás méně? Nebo naopak více?
- d. Co vám při studiu chybělo? Co nyní pociťujete, že byste potřeboval umět?
- e. Absolvoval jste na VŠ nějaké kurzy mimo školu? Proč?
- f. Vzděláváte se dále? V čem? Proč?
- g. Příprava na inkluzi na VŠ?

1) Aktuální škola

- a. Jak jste začali na této škole? Vybrali jste si jí?
- b. Máte zde nějakou podporu jako nováček?
- c. Jaká je podle vás tato škola?
- d. Jste zde spokojený? Proč?

2) Aktuální prožívání učitelství, sebepojetí:

- a. Jak prožíváte svou učitelskou roli? Jak se v ní cítíte?
- b. Jak se aktuálně v práci cítíte? Změnilo se to nějak od začátku školního roku?
- c. Co je pro vás na učitelské roli náročné a co je příjemné?

3) Příprava:

- a. Jak se připravujete na hodiny? Jak dlouho?
- b. Co je podle vás kvalitní příprava?
- c. Měníte svou hodinu v průběhu vyučování nebo se držíte připraveného?
- d. Dokážete hledat si pomůcky pro výuku, co potřebujete?
- e. Máte speciální přípravu pro děti se SVP?

4) Kompetence ve výuce:

- a. Jaké učební techniky používáte nejčastěji? Daří se vám používat různé metody?
- b. Co jsou vaše silné stránky ve výuce?
- c. Daří se vám žáky výukou zaujmout? Daří se vám udržet jejich pozornost?
- d. Jak pracujete s motivací žáků?
- e. Jaké hodnocení používáte? Proč? L
- f. Dokážete vždy vykomunikovat instrukce a zadání aby to bylo všem srozumitelné?
- g. Dokážete ve třídě udržet klid?

- h. Dokážete pracovat se třídou a s třídním kolektivem?

5) Filozofie inkluze:

- a. **Co pro vás znamená dítě s SPV? A Inkluze?**
- b. Co vás napadne, když se řekne inkluze? Co si o ní myslíš?
- c. Změnil se váš postoj nějak od chvíle, co učíte v praxi?
- d. Vnímáte inkluzi jako zatěžující?
- e. Co byste na inkluzivní praxi změnili, kdybyste mohli?
- f. Jaký názor na inkluzi máte na škole všeobecně?
- g. Máte nějakou pomoc od kolegů v tomhle?
- h. Jak se zde řeší diverzita, inkluze, individuální potřeby?
- i. Jak funguje péče o děti se SVP na vaší škole? Za kým můžete jít?
- j. Jaká je komunikace s rodiči, poradnou, SPC?

6) Děti se SVP:

- a. Jak se cítíte připraveni na práci s dětmi se SVP?
- b. S jakými typy znevýhodnění máte v praxi zkušenost?
- c. Jaký typ znevýhodnění je pro vás jako učitele nejnáročnější a proč?
- d. Je něco čím vás děti se SVP zatěžují více než intaktní děti?
- e. Je něco pozitivního na tom, že tam jsou?
- f. Daří se vám začleňovat dítě s SVP do kolektivu?
- g. Musíte kvůli dětem s SVP dělat nějaké změny, úpravy?

7) Vedení:

- a. Jak vnímáte vedení této školy? I vůči kolegům?
- b. Jak vás vedení podporuje?
- c. Udělá si na vás vedení čas, pokud potřebujete? S jakýmkoliv problémem?
- d. Nabízí vám podporu? Je něco co byste od vedení potřebovali?
- e. Jak vnímáte hospitace? Kontrola?
- f. Co je pro vás na komunikaci s rodiči náročné? Daří se vám?

8) Kolegové:

- a. Jaká je na této škole atmosféra?
- b. S přibližně kolika kolegy jste pravidelně v kontaktu?
- c. Na koho se můžete obrátit, pokud potřebujete pomoc?
- d. Máte nějaké společné profesní aktivity? (intervize, mentoring, metodická setkání,...)
Pomáhá vám to?
- e. *Jakou formu podpory byste potřeboval?*

9) Budoucnost

- a. Chcete zůstat ve školství dlouhodobě?
- b. Jak byste se rád rozvíjel? K čemu jako učitel směřujete?

1. Přepis rozhovoru - příklad- respondent 1

V: jsem ho právě zapnula. Jinak jsem samozřejmě... To je úplně komplet anonymní, nikde tam nebude vaše jméno ani jméno školy, nic abyste... Tak na to pro jistotu upozorňuju a...

U: Děkuju

V: A začnu hned takovou snad hezkou otázkou a sice: Kdy vás napadlo, že byste chtěla učit a proč?

U: No... Napadlo mě to až na pedagogické fakultě. Tam jsem se dostala vlastně jako na školu, na kterou jsem úplně původně nechtěla, původně byla žurnalistika. A vlastně až ve chvíli, kdy padla volba na pedág, tak po prvním semestru jsem zjistila, že to nebylo asi zas tak špatný, ale celej ten bakalář byl spíš zatím jako o rozvoji sebe a až potom jsem si říkala, že možná by to s těma dětma vlastně šlo. Jinak jako nějaký zkušenosti, i když jsem si přivydělávala při studiu učení angličtiny v mateřský školce, což teda je jinej druh učení dětí, ale přece jenom jsem si říkala, že bych to s těma dětma zvládla a chtěla i dál pokračovat s nima. Takže to už jsem jasně jako směřovala na magistra, ani mě už nenapadlo, že bych šla někam jinam na jiný obor. Což by šlo, tím, že mám češtinu a občanku, tak třeba se nabízelo, že bych zamířila s tou občankou na jinej magistr, ale už mě to nenapadlo a už jsem jako preferovala opravdu to, že se budu vzdělávat jako budoucí učitel. Takže asi teda dejme tomu první semestr v prvním ročníku na vejšce.

V: Takže jste to měla jako záchrannou školu.

U: Ale to proč, to proč tam nějak přišlo až jako v průběhu toho studia. Že je jako fajn možná někomu být takovým vzorem, jako třeba byli někteří moji učitelé, anebo je fajn se od nich jako něco učit a nějak v tom školství možná něco se snažit změnit. Nebo předat něco, co mně připadá důležitý pro ten život, i někomu jinýmu, komu by třeba... Kdo si z toho něco veme.

V: Tak si říkám, že možná podobnou cestu jako vy má asi spousta lidí, třeba který jakoby jdou na ten pedág s tím, že možná ani učit nechtějí, že je to nějaká jako záchranná škola se, že jo, většinou říká nebo jak se jí říká.

U: To se říká ale už dost mylně. Podle našich zase průzkumů, který máme právě dělaný na fakultě, tak řada těch studentů už si to dává jako svojí první variantu. Dejme tomu posledních pět let.

V: No tak to je super.

U: Jo, jako to se opravdu změnila. A ano, to máte pravdu, co se říkalo, to tak rozhodně jako bylo. Tam je akorát rozdíl v tom, že studenti, kteří si to dávali jako záchrannou variantu, většinou v tomhleto jako stylu i tu školu studovali. To znamená, že jako by to pro ně byl barák hrůzy, kam jako vejdou a co nejrychlejc vypadnou. Případně nějaká přestupní stanice mezi nějakým jiným studiem, výplň nějakýho roku, než budou další přijímačky na jejich vysněnou školu. Ale pro mě bylo důležitý, že mě to ten první semestr jako vtáhlo. Což se jako odráží na tom, že jsem byla jako velice aktivní vlastně celejch pět let, ať už ve studentských spolcích nebo právě v těch senátech, že jsem vlastně chtěla něco navíc a ne jako jenom vejít tam na přednášku a vyjít zase ven.

V: A máte třeba i zjištěno v těch průzkumech jakoby čím to je, že se to stalo třeba jako první volba pro ty studenty? Mně to připadá jako zajímavá změna.

U: No, je to... Tam nevím, jak se to úplně v tom průzkumu ptalo na to, proč to hodně lidé dělají, jako na PR oddělení fakulty a podobně, ale ukazuje se, že prostě i změna toho, jak ta fakulta jedná navenek, jak se ukazuje na venek, tak ukazuje jako to povolání učitele jako nějakou superschopnost. Ne jako odpad, ale prostě jako něco, co je jako... Nad čím je dobrý udělat jako „wau“.

V: No tak to bylo i takovej ten videoklip, že jo, jak jste zmínila superschopnost.

U: Ano, ano. To se všechno k tomu pojí, no. A možná i nějaká jako celospolečenská věc, ať už je to zvedání platů učitelů a podobně, to možná šlo všechno jako ruku v ruce. A i když vystupuju potom třeba na dnu otevřených dveří a představuju fakultu, tak opravdu ten zájem je jako obrovský a nemám pocit, že by tam byly děti... Nebo děti... Mladý lidi, kteří tam jsou dotažení rodiči, aby se tam jako došli na ten den otevřených dveří podívat. Což mi přijde, že pokud chcete ten den obětovat, tak asi jdete někam, kde byste aspoň trochu chtěli, že jo, být. Nebo mi tak přijde, že nepůjdete někam, kde si nad tím ohrnete nos a přijde vám to jako to nejposlednější z posledních

V: To je zajímavý, ale je to super teda jako, to jsem ráda, že se to takhle zlepšuje. Myslím si, že učitelé jsou neustále, pořád, potřeba a asi budou potřeba. Nevím, jaký jsou teď konc ty statistiky, ale když občas čtu, kolik jich jako bude chybět, tak...

U: No, je jich plno a hlavně opravdu je to jako... Řada těch učitelů současných jsou v důchodovém věku nebo těsně před a je to prostě jako... Těch mladých je tam opravdu málo, no.

V: Tak já budu pokračovat, i když tohle by byla určitě zajímavá debata, to mi přijde super. Aha. No a jak jste si to teda původně představovala, že to jako bude, až budete paní učitelka jednoho dne?

U: No to je vůbec nejlepší, to já jsem si jako vůbec nepředstavovala. Já jsem tak jako prostě byla jako v tom, že to přijde, až to přijde po tom magistratu, ale nikdy, myslím, jsem neměla jako představu, jako co a jak budu dělat. To přišlo možná až teď vlastně před tím, než jsem nastoupila v září do školy, tak, myslím, jsem tak nějak si to sesumírovala nějaký svoje myšlenky, o tom, jak bych asi... Co bych asi chtěla dělat, co třeba... Čeho se dopustili moji učitelé na mně a co už bych já opakovat nikdy nechtěla. Ale nemyslím si, že jsem si nějak vysnívala někdy za dobu toho studia, jaká budu učitelka. To se mi asi jako nestalo. Spíš jsem chtěla opravdu nějak dodržet to, že nám bude jako vzájemně příjemně. Těm žákům i mně v té hodině, a že nebudu bazírovat na věcech, který mně nepřipadaj důležitý a který vím, že pro ně taky nejsou důležitý do života. Je to asi tím, že mám tu češtinu, což je jako specifickéj obor. Protože prostě když máte přírodopis, tak můžete říct něco novýho, těm žákům jako poskytnout nějaký nový informace. Když máte češtinu, tak oni česky uměj, jo, oni se domluvěj, tam není potom, že byste je učila něco novýho. Takže tam je to ta výzva v tom jako ukázat, co v tom jazyce je tak jako zajímavýho, a jak se to dá pojmout, aby je to zaujalo.

V: Jo, no, to se musím přiznat, že to se asi mým učitelům nikdy nepodařilo. Čeština...

U: To se děje učitelům. Já jsem dostala šestáky, tak ty z toho prvního stupně přišli jako, opravdu bych řekla, číšela z nich taková... Normálně odpor prostě k češtině, jo. Pak mi i docela otevřeně mi to řekli, takže jsme nějak v začátku nastavili to, že to zkusíme změnit tohleto a možná i tím jako, že ten začínající nebo mladej učitel, tak je to pro ně takový lepší než... A to nemyslím nějak zle vůči svým kolegyním, ale je to možná lepší někdy než ty někdy jako zkostnatělý starší učitelky, které jsou pro ně jako vlastně to samý, co maminka, takže někdo, kdo jim něco přikazuje, jo. Že to jako mně berou možná víc jako nějaký... Mladou maminku, ne v tom věku, ve kterým je jejich maminka, že jo, je ze mě nějaký parťák takovej. Zvlášť teď třeba i pro ty starší. třeba osmáky deváťáky, tam už je to zase něco jinýho. Jsou mi prostě opravdu věkově blíž.

V: Jo, jako já si myslím, že tohle tam určitě hraje roli. A když už jste vlastně jakoby zmiňovala... Teď jsem to zapomněla. No, tak to je jedno. Něco jsem chtěla říct, už jsem to stihla zapomenout. Tak se zeptám na něco jinýho. K čemu by podle vás jakoby mělo bejt vlastně vzdělání? K čemu jako je ta škola dobrá? Nebo měla by bejt dobrá.

U: Já to... Vždycky to беру a brala jsem to tak i u sebe – k nějakému rozšiřování obzorů. A tu základku tak беру jako extrémně, protože prostě tam záleží vlastně, co oni po té devítce budou dělat. Takže za mě ta škola, to vzdělání jako... Nebo já to radši říkám jako škola, protože ta instituce má ten svůj vliv. Protože tam je prostě ten sociální vliv, takže ty děti se naučí nějak fungovat ve společnosti, ať už starších, mladších, rovných jako lidí. Naučí se nějakému řádu, kterej ta společnost prostě jako musí udržovat, jinak by se jako rozpadla. A pak jsou to ty obzory. Že se jim vlastně ty učitelé dokážou... Měli by dokázat, ukázat možnosti, kam se můžou vrátit, jak se jim bude chtít a jak se jim bude bavit a co je bude naplňovat. Tak to vidím jako největší přínos toho vzdělání.

V: Vy jste vlastně zmiňovala jakoby socializaci, tak jsem si říkala, že mám pocit, že ještě stále pořád je jakoby škola vnímaná jako to místo, kde vám dají jako ty informace a ty vědomosti a tak, a že vlastně ty sociální dovednosti nebo třeba i nějaký emoční kompetence k tomu nějak jako úplně nepatří.

U: No, je možný, že se to tak jako prezentuje asi. Jo, jasně, když řeknem, že prostě ve škole se něco naučíme a myslí se tím ty informace, že budeme vědět Pythagorovu větu a podobně. Ale mám vlastně takový jako dobrý zkušenosti od těch mých dětí, že první třeba i, co se jako ozvalo, když se zjistilo, že se ty školy zavrou teď v té situaci, tak bylo jako: Co já budu doma jako bez kamarádů dělat? Jo, že tam vůbec nešlo o to... Já přijdu jako jo, jupí, já budu bez tady té češtiny a bez té matiky, ale bylo to to, že jako neviděj ty kamarády. Což mi teda přišlo, že tam jako viděj tu socializační složku té školy. A mám pocit, že teda i na té základce možná třeba víc než na střední a extrémně víc než na gymnáziu se dostáváme do toho jako naučit ty žáky, jak jednat s těmi lidmi tak, aby to bylo jako fér a aby to bylo pro obě strany prostě jako poctivý. Tam se v každý druhý hodině se dostaneme k nějakému... K něčemu, co je prostě... Není košer, co není správně, že tak se chovat nemá ten člověk dotýčný. A řešíme, proč a jak a kdy, a pak jako třeba půlku té hodiny zastavím kvůli tomu, že se tam něco stalo špatně sociálně, ne vědomostně. Jo, takže tam myslím, že na té základce tam ta výchovná složka v tom vzdělávacím procesu je hrozně důležitá.

V: Jsem si zrovna říkala, jak by to bylo super, kdyby to jako vyšlo na všech základkách tohle. Že by se jako dělo, že by se děti jako učily...

U: To se neděje, no. To se neděje.

V: Bohužel. Ale pak by ta společnost byla jako určitě o hodně lepší asi, no, kdyby se to podařilo.

U: Mně se třeba i stalo jako vlastně v těch prvních měsících takový ty věci, co si myslíte, že se nikdy nestanou, jako že vás dítě třeba pošle jako vysloveně, cituji: „Do prdele“ prostě. A opravdu vám to řekne, jako face to face vám to takhle řekne. A to přece ve škole jako nemůžete přejít a říct jako dostaneš poznámku, teď jdeme na ty věty vedlejší. Takže to vždycky se musí nějak jako vyřešit, protože to tam slyšeli všichni, všichni jsou z toho nějak otřesení včetně jako mě, ale poznámka nic nevyřeší. Jo, na tomhle se zastaví ta hodina prostě a vyřeší se tohle, no, a věty vedlejší počkaj.

V: A můžu se zeptat, jak jste to vyřešila?

U: To se stalo dvakrát, jedno bylo teda ve třídě, kde jsem suplovala, takže tam jsem to vyřešila ještě... Tam to bylo docela dobrý, že jsem to mohla vyřešit ještě i jako dlouhotrvajícím trestem, který vlastně ukázal, co to dítě udělá. Byla to podmínka, že pokud se mi omluví, může jet na výlet, jinak ne. To byla podmínka od toho učitele, kterej ten výlet organizoval, ten kolega. Takže my jsme se tam jakoby... V rámci té hodiny jsem jí to nějak vysvětlila prostě, že ne. I ostatní spolužáci teda, musím říct, že byli dost tímhle tím překvapení. Navíc to byla slečna, od který jako... Jo, že třeba člověk to možná čeká víc od kluka než od dívky. Takže myslím že ty kluky jako dala do kapsy tímhle chováním. Ale takže tohle jsme nějak vyřešili takhle, nějakým jako déletrvajícím... Nějakou diskuzí, která teda se završila tím, že

teda opravdu mi zavolala, omluvila se mi ještě jednou, protože by jinak nejela na ten výlet. A podruhé byla šestá třída, a to bylo spíš takový to vymezování hranic. To bylo potichu řečený a já jsem to bohužel zaslechla, tak to spíš bylo jako o nějakým tom: Hele, chápu, že každý si to někdy zkusí, ale prostě dávej bacha, já slyším. Jo, takže to... Se to nezopakovalo, a dokonce ten dotyčný pak si se mnou vybral i nějaký volitelný předměty, kam vlastně vůbec jít nemusel. A vybral si je, takže myslím, že to bylo opravdu zkoušení dětských hranic, co vám kdo dovolí a nedovolí.

V: Ty jo, tak to je hustý. Jsem si zrovna říkala, že ani já bych možná nevěděla, jak s takovou situací jako zareagovat, abych si jako obhájila tu tvář před tou třídou a...

U: No, u té šestky to šlo líp, protože tam to opravdu jako ten dotyčný viděl, že prostě přestřelil, a to, že jsem ho tam jako na místě sejmula vlastně tak trochu, tak pro něj bylo úplně jako děsivý a ta celá třída to věděla. Kdežto v té devítce už šlo jako o nebetyčnou drzost u žačky, která to takhle opakuje a nemá problém mi to zopakovat do očí. Jo, není tam ten... To, že se jako zastydí a řekne prostě jako: Co jsem udělala? Něco strašného. Ona vám to klidně jako zopakuje třikrát za sebou a bude jí to jedno. Takže tam je to potom zase nějaká asi už další věc i na třídního, a jestli se to opakuje, tak už dál asi k řešení.

V: Hustý. To jsou... Už začínám chápat, když jsme na začátku řešily, že jsou situace, který přijdou a stejně nemůžete se na ně připravit

U: No, ano, to je přesně ono.

V: A tak já si to budu pamatovat, a když ten předmět někdy budu mít, tak tam tuhle situaci zařadím. (smích)

U: Rozhodně. Rozhodně tam dejte tady to, protože to se jako stane hned.

V: No a máte vy vlastně nějaký svoje jakoby osobní cíle, k čemu ty děti se snažíte vést?

U: Hmm, to je zajímavá otázka. Já to asi trochu vezmu ze široka, protože já tím, že mám teda ty dva obory, tak mi vždycky byla jako příjemnější ta občanka. Tím, že to bylo pro mě bližší tím, že opravdu jako bych se je snažila vést k nějaký té občanský zodpovědnosti nebo k tomu prostě... K té víře ve svobodu a k nějaký té participaci na té společnosti, to je mi prostě blízký osobně. A tak to asi každé dělá, že trochu to třeba, co je mu blízký, osobně rve i do těch předmětů. A do té občanky se to dá dobře. Učím ale češtinu, teď jenom češtinu, protože ta škola hledala češtináře, a zatím občanka teprve přijde, takže v té češtině ten můj osobní cíl je prostě naučit ty děti se vyjadřovat tak, aby se za sebe nemusely stydět. A to vlastně řada z nich... My jsme o tom spolu... Jako když jsem se jich na začátku ptala, co by se chtěli naučit, tak tohle asi řada z nich vlastně i jako řekla, takže se z toho stal nějak společný cíl. Jo, já jsem se jich jako ptala, co by se stalo, když prostě budou psát špatně nebo napíšíou dopis s chybama. A oni sami řekli, že prostě si o nich ten dotyčný bude myslet, že jsou blbí. A že by nechtěli, aby si o nich někdo myslel, že jsou blbí. Takže asi tohleto a nějaká láska k té literatuře, to je tam pro mě taky důležitý. Nebo nemusí to bejt láska ke každý literatuře, nepotřebuju, aby četli prostě Babičku, ale chtěla bych, aby si přečetli něco, co je zajímavá. A měli z toho jako radost. Že to je jako nějaký další trávení času. A že vědí, proč je to jako fajn.

V: To je super.

U: Asi takovýhle nějaký cíle teď zatím co tak vidím z toho svého půl roku, který jsem ještě teda zatím dostala distanční výuky.

V: Jo, no. Tak máte zase novou ještě zkušenost k tomu všemu úplně.

U: No, nevěděla jsem, že těch zkušeností za první rok bude tolik.

V: Já myslím, že to je teď asi nová zkušenost i pro hromadu vašich kolegů teda no, který se...

U: Rozhodně.

V: A kdo je podle vás učitel?

U: Já to vždycky беру jako nějaké... Jako nějaké parťák k tý výuce. Ale ono je to takový těžký, když si jako vzpomenu na svoje učitele, ať už na základce, střední, nebo vejšce... Nějak porovnat víc jako s tím, co jsme možná my teď pro ty děti, tak to беру jako nějaký průvodce, no. Průvodce asi tím tím. Ale je do jistý míry – a nějak mi to extra nevadí – je to i nějaká... Když to řeknu jako studnice moudrosti, ale nemyslím to tak úplně, ale je to nějaký pře... Kdo něco předává, jako ty informace. Prostě to tak někdy je. A nemyslím si, že to je vždycky špatně. Takže nějak jako průvodce plus někdo... Nějaká, ono se to tak blbě jako říká, nějaká autorita tý informace. A protože já jako do jistý míry chápu a taky sama ve výuce dělám takový to, že si ty děti na to přijdou samy, to je úplně super, ale na některý věci, a zvlášť v tý češtině, mám pocit, že si ty děti prostě nemůžou přijít samy. Jo, že tam jsem jakoby já garant toho, že jim to nějak zkusím podat tak, aby se jim to zvnitřnilo a aby to pochopily. A jako zatím jsem nepřišla na to, jak si na větný členy přijdou jako samy děti.

V: No, to je docela výzva teda. To si taky neumím...

U: To říkal jeden můj... Právě vlastně bývalý učitel můj z gymplu, teď už jako kamarád, dejme tomu, říkal, že takhle mu taky někdo říkal na kurzu, že si mají přijít... Na všechno že si mají děti přijít samy. A on se zvedl a říká: No tak nevím, jak přijdou na ty kvadratický rovnice teda, když o nich v životě neslyšely. Takže z toho školení odešel a říká: Jo, dobře, já se jich na začátku zeptám: Co víte o kvadratických rovnicích? Oni řeknou nic a já řeknu: Tak jo, tak si na ně přijďte sami. Jo, takže někdy... Někdy jako ty věci o tom, jak si všichni maj na všechno přicházet sami, prostě v tý praxi nejsou proveditelný.

V: Jako jo, já s tím souhlasím, že je to super, ale jo, no, někdy to prostě jako... Jim musíme dát nějakou aspoň náповědu nebo něco, jak je k tomu jako dostrkat.

U: Tak, no.

V: A napadá vás...

U: No, teďka mě jako... Nesnáším... Nebo nesnáším, nemám ráda to předkládání těch faktů, mám ráda, když na ty fakta si vlastně ty děti můžou přijít samy z textu, v češtině se to hodí, jo, nebo z nějakých jako dalších zdrojů a já to jenom zarámuju. To je asi můj jako nejtradičnější styl výuky. Ale ne vždycky prostě přijde, že jim jako zadám projekt a oni z toho ty věty vedlejší prostě vyhrabou. To nejde takhle.

V: My jsme vlastně mluvily jakoby o tom, kdo je učitel, napadá vás, jaký vlastnosti by měl být ten jako dobrý učitel? Jakej by měl bejt?

U: Ještě jednou, teď jste na chvíličku vypadla mi, takže...

V: Jojo, jaký vlastnosti by měl mít vlastně dobrý učitel? Jakej by měl bejt?

U: No, vlastnosti... Tak já to zkusím jako podle toho, jak to tak dělám. Myslím si, že doufám, že dobře, nebo snažím se to dělat dobře. Tak asi ta trpělivost, to je tam hrozně důležitý, protože pokud ten člověk bouchne, tak to dítě už nikdy mu tu důvěru nedá, že jako počká na tu jeho správnou odpověď. A to asi my jsme se bavily o tom, ty děti s těma speciálníma potřebama prostě potřebujou pocítit ten úspěch za delší dobu než třeba ten premiant třídy. Takže trpělivost a nějaká... Nějaká srozumitelnost. To je třeba... To je taková zvláštní jako vlastnost, ale bejt srozumitelnej je docela hodně důležitý. Jinak

je mi to vlastně k ničemu, co tam povídám. A potom... A spravedlnost, no. Takový... Jo, to jsou asi takový ty nedůležitější. A já třeba mám ráda i takový ty věci, jako když se jim jde příkladem. Třeba dochvilnost, jo, anebo i ta, že prostě po nich nechci nic, co sama nedokážu. Když po nich chci napsat sloh, tak musím bejt schopná jim ho opravit v nějaký době, kterou slíbím. A když oni plní úkoly, tak já je plním taky, takže nějaká oboustranná férovost.

V: No vidíte, jak jste řekla, že po nich musím... Bych měla chtít to, co sama dokážu, tak jsem si řekla: Tak dochvilnost to nebude, co já bych měla chtít po svých dětech. (smích)

U: No, to je právě... Potom takový ty věci jako ty mobily ve výuce, pak ten učitel sám má ten mobil v ruce, tak to jsou takový ty věci, kdy vlastně my jim opravdu jdeme tím příkladem. Možná někdy jako to nevypadá, možná některý nás berou jako toho nejposlednějšího z posledních, ale mění nás to povolání.

V: Jo, oni to velmi vnímají, velmi to jako vidí, všechny ty věci, samozřejmě. Hlavně ty, který uděláme špatně. Který se nám tak nepovedou.

U: Ono to vlastně ten učitel ve výsledku často bohužel taky vidí víc, co to dítě udělá špatně. Právě že jako ho chytá za ty chyby. Nebo mu...

V: To je vlastně taky pravda.

U: To je právě takovýhle oboustranný.

V: Teď se teda trochu vrhnu na to vaše vzdělání, tak jak byste teda ohodnotila svojí učitelskou přípravu. Jak vás to připravilo na učitelství?

U: Jo... Takhle... Mně to poskytlo mi to ten osobní jako rozvoj a rozlet. To, co já jsem od toho vzdělání očekávala. Nepřipravilo mě to na práci s dětma, vlastně jako vůbec, si myslím, protože já s těma dětma umím nějak pracovat díky nějaký svojí mimoškolní zkušenosti. Anebo díky možná nějaký jako svojí vrozený empatii nebo něčemu, že mi to jako nepřijde divný s nima nepřijde mluvit, pracovat, zadávat jim úkoly a podobný. Ale myslím si, že prostě by tohleto mohlo být součástí toho vyučování na vysoký škole. Pro budoucí učitele. A co třeba postrádám, to, co... Pro mě se to tak jako blbě říká, protože vlastně jsem součástí těch nových akreditací a toho, že to se snažíme právě změnit tady to, takže teď doufám, že už to bude prostě lepší, tak, jak to popisuju. A že jsme se o to zasloužili, aby to tam bylo. Ale vadí mi... Nebo vadilo mi tam vždycky to, že tam je důraz na tu teorii. Úplně strašnej vlastně. Zejména na bakaláře, když to tak jako řeknu konkrétně. Tam se nepočítá... Počítá se s tím, že ten dotyčný půjde na toho magistra, tam nás to má asi jako spasit. A za ty tři roky je strašného času na to taky už něco dělat a ne se učit jako tu češtinu třeba, když to řeknu konkrétně, dopodrobna. Já potřebuju i v tom bakaláři umět to předat těm žákům nebo začínat se to učit, jak jim to předat. A je mi k ničemu, že budu znát úplně do detailů prostě, jak se tamhle ve třináctým století měnilo nějaký písmenko. Nebo v životě to nepoužiju, nikdy. Ale o to víc by ten čas se mohl věnovat tomu, že třeba budu vědět, že když mám ve třídě prostě dítě se středně funkčním jako autismem, tak že vím, co třeba budu dělat a nebudu dělat. Nebo co to dítě asi může dělat nebo asi zvládne a asi ne. Takže to mi trochu chybí, ta vyváženost asi.

V: A napadá vás, co třeba jste vnímala jako nejpřínosnější teda během toho studia na vysoký škole?

U: Nejpřínosnější... Vždycky jsem měla ráda, když nás učili jako lidi, který sami učili, pokud to byly ty předměty jako didaktický. Tak to jsem měla ráda, protože mi to přišlo opravdu to gró toho. Když se pak vrátím třeba, tak nejpřínosnější ty předměty, který rozvíjely jenom mě třeba. Jo, že i ta filosofie, když to teda vztáhnou na svoje obory studované, tak to mi pomohlo vlastně se jako zorientovat v tom,

kdo chci být asi nebo jak to prostě pojmu. Takže i tady ty. Takže nejen ty odborný, ale i ty rozvíjející jako zatím jenom sebe, skrze co můžu pak rozvíjet svoji učitelskou praxi.

V: No a co třeba teda teď konc, když už v tý praxi jste, tak jste třeba zjistila, že byste jako potřebovala umět? Že je to jako blbý, že vás to nenačili třeba na tý fakultě.

U: No, třeba tvoření testů a opravování slohů. Jo, že zase já se jako budu vztahovat takhle konkrétně, ale to je třeba věc, to hodnocení, kterou bych prostě potřebovala víc. Neříkám, že nebyla, to byla během toho studia, ale byla málo. Byla tak, že ji jako... Že to potřebuju... Třeba tohle bych potřebovala. Potom ještě, a to nevím, o tom jsme se bavili, když jsme tvořili ty nové akreditace, jak moc je přenositelný, ale ta administrativní stránka. Protože vlastně ze začátku to je... Ten začínající učitel je zavalenej tím, že se musí naučit s tou administrativou. Já chápu, že každá škola to má jinak, ale trošku nějaký věci jsou stoprocentně stejný a tam bych, kdybych je trošku ještě víc znala, tak by mi to možná ušetřilo ten přípravej tejden jako nervy. A mohla bych se třeba víc věnovat tomu promýšlení tý odborný stránky věci. Jo, jasný, že každá škola má jinej systém zadávání známek a to prostě musí naučit ten... To vedení nebo uvádějící učitel nebo kolegové v kabinetu, ale pak jsou takový věci, který jako se dají nějak probrat nebo naučit nebo připomenout, a ten dotyčný se pak v tom líp orientuje.

V: To jsou zajímavý věci, no, já si říkám, že už mi to... Už nejste první jako, kdo mi to třeba říkal, co se týká tý administrativy. Že to prostě...

U: Je to náročný, je to náročný, no, tady ty... Takže třeba ta představa, že někdo, kdo je začínající učitel, se rovnou stane třídním učitelem. A řada škol to tak bohužel dělá jako, tak to je strašný jako zátěž na toho člověka a nedivím se, že pak třeba se rozhodne, že to opustí, no, to povolání. Takže když já třeba sleduju moje kolegy, který mám v kabinetu, mám skvělý kolegy a jsou tam třeba už pět let, takže už jako přece jenom už mají za sebou to začínající období, jo, už jsou jako zavedený, tak stejně když vidím, kolik práce jim to třídnictví jako dává, kolik jim to zabírá času, tak ta představa, že bych to dělala já v prvním roce, tak prostě to jako nedám.

V: No a chodila jste třeba na nějaký kurzy teda mimo vysokou školu kromě toho?

U: Takhle ne, ale tam... Ono je to takový těžký, protože tím, že jsem třeba byla v tom spolku a dělali jsme různý projekty, které se týkaly vzdělávání učitelů, tak i možná tam odsud přišli nějaký informace nebo nějaký jako typy na to, co dělat a nedělat. Takže ne že by to byly přímo jako kurzy, ale rozhodně jsem se jako vzdělávala navíc na konferencích nebo nějakých jako jednorázových seminářích nebo právě skrze tady ty projekty, tak to ano. Ať už to byly věci třeba od Člověka v tísni jako Jeden svět na školách a podobně, tak to jsou takový ty věci, kde jsem se jako angažovala i během studia třeba hlavně toho magistra, a na kterých se podílela aktivně.

V: Aha. A čím to bylo, že jste se vlastně jakoby stala tak aktivní?

U: To tak přišlo nějak. To se... To bylo hned jako ze začátku, hned v listopadu vlastně, když jsem nastoupila v říjnu na vejšku, tak v listopadu jsem vstoupila do spolku a od té doby už to jelo. Takže... To tak nějak jako bylo i tou partou lidí a tím jako... Tou potřebou mít ty... Vybudovat si nějakou tu základnu těch přátel a k tomu pak přibyl i ten spolek a jako nedokážu si představit, že bych byla student, ktorej není neaktivní už. Tím, že jsem v tom už od začátku, tak je to pro mě naprosto přirozený.

V: A přitom tam asi ale je, předpokládám, spousta studentů, kteří nejsou aktivní.

U: Ano, v období, kdy já jsem začínala, tak jich tam bylo extrémně moc, těch, který nebyli aktivní. Ta spolková činnost na pedáku je vlastně od toho roku dva třináct a do té doby nic. Skoro nic. Takže až od té doby se začaly ty spolky nějak vytvářet a i víc lidí nabalovat na sebe. A pak skrze ty projekty se ty lidi dostávají prostě k těm věcem, který je můžou posunout, a vlastně začínají si i víc všimnout toho, že někde jsou ty věci líp dosažitelné než prostě na seminářích. A člověk se ptá, proč to tak je, a díky tomu se pak ty věci můžou taky měnit. A mění se.

V: To je super.

U: A díky tomu i to vedení jakoby k tomuhle nějak jako má sluchu a snaží se a ví, že to ty studenti prostě s tímhle tím za ním přicházejí, za tím vedením, a je opravdu jako schopný to efektivně měnit.

V: To je super. Já vlastně si říkám, že jste ale i tak první jakoby s kým mluvím, a to už jste asi patnáctá nebo šestnáctá, kdo byl vůbec nějak jako zapojený v nějaký takovýhle činnosti. Ale je fakt, že já mám teda jakoby respondenty v podstatě z celé České republiky, takže i z různých jako fakult a tak. Mám tam lidi z...

U: Já to mám jako trošku jako... Trošku, malinko zmapovaný ty pedáky teda, pokud máte ty respondenty z pedáků, což asi předpokládám, že ano. Tak mám jako neaktivnější Praha, Brno. Tyhle ty dvě. Potom už to začíná jako hodně klesat, Hradec, Olomouc. A třeba Ostrava vůbec. Nebo ta je s tímhle tím na štiřu, no. Ale Praha a Brno, tak ty vlastně i díky tomu spolku Otevřeno, ty tak nějak to propojují, tak jsou aktivnější, ale pak ty regionální už ne.

V: No jako myslím si, že tam mám možná skoro ze všech fakult, no, že tam mám... Ale zatím mi přišlo tak jako, že Hradec je takovej jako nejmíň akční nebo nejmíň nějak novátorský, že by se tam jako něco měnilo. Ale uvidíme, no, ještě to pak budu porovnávat, jsem na to docela zvědavá, i je to jako zajímavý, jak ty lidi i jinak třeba mluví o těch fakultách různě. Tak, já se ještě zeptám, jestli teď konc se nějakým způsobem vzděláváte. Předpokládám, že máte asi nějaký povinný vzdělání v rámci školy, kde jste, nebo...

U: Povinný teď zatím nebylo žádný, kromě nějakých těch základních, ale ne, povinný nebylo. Ale ano, vzdělávám se, zapojila jsem se do vlastně kurzu začínajícího učitele od SYPO, od bývalého NIDV. Teď se to jmenuje jinak, NIP ČR nebo jak se to jmenuje, nějaká hrozná zkratka. A... Takže tam jsem zapojená. A jinak další takový ty semináře, konference, který mě baví, takže zase hodně o mediálním vzdělávání, jo, to je téma mojí diplomky, takže tomu se věnuju.

V: A do toho projektu teda Začínající učitel jste se zapojila proč? Nebo do toho vzdělání teda.

U: Skrze mého uvádějího učitele, že vlastně na školu, kam jsem nastupovala, tak je tam můj velice dobrý kamarád, který se zároveň stal mým uvádějícím učitelem, a měli jsme možnost být vlastně jako takhle dvojka, jako uvádějící – začínající, v rámci pilotáže tady toho projektu. Takže mi to nabídnul, zapojili jsme se do toho, teď jsem i dělala nějakou oponenturu těch věcí, a takže jako v rámci pilotáže jsme se do toho zapojili i s vedením mojí školy, protože ona to vlastně je taková jako trojice, jo, že začínající – uvádějící – vedení. A jsou nějaký semináře, e-learningy a podobně, takže na základě toho doporučení od mého uvádějího učitele.

V: A můžu se zeptat, co vlastně... Nebo k čemu to vlastně jako je, tohle to, protože to je... Asi jsem o tom neslyšela zatím.

U: Je to jako pilotážní projekt teď a od příštího roku by to měl být už jako teda nepilotážní a je to jako o nějakým propojení právě toho, co ten začínající učitel může potřebovat a co mu má přinést to adaptivní období, ten rok, kdy teda začíná. Jaký fáze to adaptační období má, co v jaké může

potřebovat, jaký můžou být problémy v těch fázích. Plus pro to vedení, pro toho uvádějího to právě má být, co tomu začínajícímu učiteli poskytnout, aby vlastně prošel tím adaptačním obdobím dobře a chtěl pokračovat dál.

V: No vidíte to, tak to trošku navazuje na můj výzkum, to bych se na to měla podívat.

U: Trošku ano, trošku ano a je to takový někdy opravdu, jak je to jako pilotáž, někde je to taky zase trošku víc teoretický, se bavíme o tom adaptačním období trošku teoreticky, ale to, co asi je z toho takovej hezkej výstup, je jakoby plán podpory, co ten... Vlastně v jakým měsíci se jaký ty věci dějou, takže by ten začínající učitel s nima potřeboval pomoc. Že právě ze začátku vůbec vědět, kde co je, jaká učebna a tak. Postupně co se děje v pololetí, co se děje prostě na konci roku, jaký ty věci přicházejí, který jsou pro něj nový.

V: To je super, takovej návod, co, kdy, kde, jak. Manuál pro začínajícího učitele. Jo, tak to myslím, že určitě spousta učitelů ocení, tak doufám, že jim to vyjde a budou to moc dát na všechny školy ideálně.

U: No, já jsem pak právě k tomu, oni mě oslovili, takže jsem psala i nějaký rozhovor, dělala jsem rozhovor právě ohledně toho a to, co jsem zmínila, že právě je to dobrý i pro ty uvádějí učitele, protože ta rada jako třeba zeptej se, když nebudeš vědět, to prostě jako nestačí. Protože já nevím, co nevím.

V: Jsem si zrovna říkala.

U: Já prostě jako nevím, co mám vědět, a nevím, na co se mám zeptat, a potřebuju jako s tímhle tím poradit.

V: Jo. To mi zrovna říkala jedna začínající paní učitelka, že tam teprve na poradě zjistila, že má mít vyplněný nějaký papíry, ale nikdo jí neřekl, že je má mít vyplněný, a všichni očekávali, že to jako ví, a ona to nevěděla.

U: No, jasně, to je úplně běžný.

V: Tak na ní všichni jako koukali jako cože, proč, nikdo tomu nerozuměl. No, nicméně, jak to vidíte, že vás vysoká škola připravila na inkluzi a na děti se speciálníma potřebama?

U: No, jako takhle. Ono v rámci asi těch možností, který prostě s tím, že ta inkluze přišla před nějakými pár lety, tak asi v rámci toho se... Cejtím se připravená tak, že jako vím aspoň do toho vstupu, co mě může čekat. Jaké dítě asi a něco rámcově třeba o jeho diagnóze nebo kam se obrátit, to třeba si myslím, že třeba ta fakulta zvládla výborně, takovou hierarchii toho prostě, jaký oddělení na jaký navazují, jaká poradna, jaký ten plán, co dělá učitel, co dělá psycholog, co dělá speciální pedagog a jak jsou provázaný. To si myslím, že v tomhle se orientuju jako dobře i díky docentce Kucharské, která se tím jako zabývá docela dost, takže tam opravdu se cejtím jako silná, že když se pak řekne nebo když se řeknou ty zkratky, tak já chápu, orientuju se v těch dokumentech a vím. Takže v tomhle asi ano, nevím úplně, jak by mě to mohlo připravit na ty konkrétní jako žáky a jejich specifika, možná trošku by to chtělo víc, a to teď tam bude třeba, se zase vrátím k tomu, že tam budou ty nový akreditace, víc tý speciální pedagogiky pro každého učitele. Nejen pro toho, kdo studuje speciální pedagogiku. Takže asi trošku tohleto víc, abych věděla, čeho ten konkrétní třeba žák, který má něco diagnostikováno, je schopen a čeho ne, třeba zrovna konkrétně v mém předmětu, a abych jako na to nekoukala potom až v rámci toho IVP nebo podobně.

V: A ty nové akreditace už jsou aktuální, nebo ještě teprve budou?

U: Teď budou aktuální... Dvacet... Teď je dvacet, takže dvacet dvacet, dvacet dvacet jedna. Teď jako na přelomu těch let dvou.

V: Jo, takže příští rok teda.

U: Jo, tam to záleží, jak nám to... Jak se to schválí v rámci toho procesu, ale mělo by to být tak, že od roku... No, vlastně od příštího roku, no. Od příštího akademického roku.

V: No, tak to se těším, na to se musím podívat teda potom.

U: Já taky, no. My jsme... Fakt se na tom pracovalo hodně, vedení, všichni zástupci různých kateder a teda i studenti v rámci právě senátu a jiný jako přizvaný studenti různých oborů. A dávali jsme dohromady, co právě je potřeba, a jako ta shoda byla na tom, že prostě se musí některý ty věci jako ubrat, že těch předmětů je hrozně moc a abysme měli prostě třicet předmětů pokaždý za dva kredity a sháněli to jak u Pokemony, tak to prostě není možný. Jo, protože opravdu jako plnit x věcí za dva kredity není dobrý, protože pak není čas se soustředit na ty podstatný věci, a když to pak porovnáte třeba s FSV, kde mají jako pět předmětů, každé za sedm kreditů a je to fakt nosnej předmět toho studia, tak asi tudy by ta cesta měla vést. To třeba jedna z těch věcí je, že tam ta speciální pedagogika bude. Tak jako je PED-PSYCH pro všechny, tak bude specka.

V: Specka pro všechny. To by bylo zajímavý, kdybych za pět let udělala stejnej výzkum, abych zjistila, jestli je to dostatečný a jestli už teda jsou učitelé teďkonc ještě líp připravený na tohle.

U: Ale to by taky mohlo být zajímavý z toho hlediska, jestli ty studenti to zvládnou vlastně, jestli... Tam se to odfiltruje, jestli ty studenti, který opravdu jdou na ten pedák třeba jako na nouzovou variantu, tak tohle prostě neudělá. To bude jako velká zodpovědnost na nich, více na jejich samostudium, na jejich schopnost jako pracovat s těmi materiály a méně na to, že ten předmět je za to, že prostě budete sedět na semináři. A za to máte dva kredity.

V: No, to je taky zajímavý teda. Jak to... Jestli se to vyfiltruje. To bude... Bylo by to zajímavý. Bude... Plánujete předpokládám asi... Nebo děláte nějaké třeba jako výzkum tohohle toho vlastně jakoby nebo plánujete udělat?

U: Teď to nevím úplně, jestli si potom vedení a studijní proděkanky budou něco takovýhle dělat, to opravdu nevím, protože teď je to opravdu v procesu toho, že se to schvaluje, vlastně. No, takže teď se asi myslí spíš na to, aby se ty programy dobře napsaly, aby se všechno správně jako naplnilo, ty předměty, aby měly hlavu a patu, a teprve potom asi se bude myslet na nějaký takovýhle shrnutí a nějaký monitorování té situace.

V: No já jsem jako přemejšlela o tom, že pro mě, jak dělám teďkonc ten výzkum, že jo, s učitelem, který začali učit, jsem si říkala, že by to bylo jako zajímavý udělat třeba jako, nevím, po několika jako letech. Jakože jak se to...

U: Jo, to určitě. To by bylo hodně dobrý.

V: Jak se to jako změnilo a jestli ty názory jsou furt jako stejný, nebo se to nějak působením ve školství upravilo.

U: To je jako zajímavý, to by bylo hodně zajímavý.

V: Myslím si, že to možná, jestli budu ještě teda jako nějak činná ve výzkumu a v tomhle tom, tak to možná udělám za pár let. Ale nejdřív musím napsat vůbec svojí dizertaci, takže to ještě... (smích) A udělat tenhle výzkum. Tak

U: Jo takhle. Já bych ještě možná jenom doplnila tady k tomu, že vlastně trošku... Že mi to zkresluje malinko to, že jsem taková aktivní, tak to беру jako komplex, že jo, že prostě ty věci mi ta fakulta dala, a už moc nerozděluju, jestli je dala fakulta jako výuka, nebo fakulta jako spolek, nebo nějaká jiná zkušenost, že to беру jako takovej jeden balíček, a pak se cítím jako vybavená celkem dobře. Když to pak bude člověk jako rozdělovat, tak vidím, co mi třeba dalo víc a co míň.

V: Jako já si myslím, že možná v některých věcech v tomhle tom mluvíte jako jinak, než třeba zbytek těch mých respondentů, no, že vlastně se to v tom jako docela asi odráží, ta aktivita.

U: Jakože pak to ten člověk taky bere jako jinak, tu fakultu, jo, tím že jsem k ní nějak jako přirostla těmahle aktivitama, tak jsem se snažila ji i nějak jako rozvíjet, že jo, nebo jak... Když se na mě někdo obrátil, že by potřeboval pomoc jako s tím, říct svůj názor na ní, tak prostě jsem jako byla ochotná, protože jsem chtěla, aby byla posunutá co nejdál, aby byla nejlepší. To je trošku jinej přístup, no.

V: Stejně jako já jsem se vždycky hádala se všema, kteří mi říkali, že jenom Filozofická fakulta má nejlepší katedru psychologie, a já si to teda rozhodně nemyslím. A že my jsme jenom psychologové z pedáku.

U: To chápu, to já taky ne.

V: Vždycky když mi někdo řekl: No ty seš jenom z pedáku, tak to jsem málem vylítla z kůže. Jaký jenom.

U: No, to je. Filda je divná prostě taková.

V: Že jo? Přesně tak.

U: Jo, oni jsou divný.

V: Ne a tam ta psychologie fakt není jako zas až tak skvělá, já to jako nechápu, že...

U: Já si ta taky myslím. Ona tam třeba čeština je taky a taky nemám pocit, že by tam byl někdo jako lepší z těch vyučujících, z těch odborníků.

V: No, jako já nevím. Tak je to tak zakořeněný, ale ono se to určitě změní, protože to lidi zjistí, že to tak není, doufám aspoň. Tak jak jste se vlastně dostala na tu školu, kde teďkonc jste? Vybrala jste si ji nebo jste tam šla za tím kamarádem?

U: Byla jsem tam na praxi, když jsme měli praxe na druhým stupni základní školy, takže v prváku magistra, tak jsem tam byla na praxi. A pak vlastně jsem byla ve spojení s tím učitelem, který mně vedl ty praxe, což je shodou okolností zástupce ředitele, a uvolnilo se tam místo češtináře, takže mě i kontaktoval. A tím, že tam mám toho kamaráda, mám tam i další kolegy z fakulty, které znám, a navíc je to ještě blízko mého bydliště v Praze, tak to všechno rozhodlo.

V: Taková úplně ideální kombinace toho všeho.

U: Já vás teď asi trošku hůř slyším teď. Jste mi nějak vypadla...

V: Ano, teď to vypadlo a já jsem akorát říkala, že to zní jako ideální kombinace, že se to tak jako sešlo všechno dohromady. A...

U: Slyšíme se?

V: Haló. Já vás slyším.

U: Já vás teď neslyším.

V: Já vás pořád slyším. Pořád slyším. Ne, dobře. Haló?

U: Zkusíme, jestli se slyšíme?

V: Já vás slyším. Já slyším. Slyším. A vy mě asi neslyšíte.

U: Slyšíme se?

V: Slyšíme se. Slyšíme se? Neslyšíme se. Neslyšíme se.

U: Tak zkusíme ještě jednou.

V: Zkusíme ještě jednou.

U: Teď vás slyším

V: Hurá, já vás taky.

U: Tak jo, tak dobrý snad.

V: Jo, to je někdy tak mezi nebem a zemí, že pak musím zavolat třeba dvakrát, třikrát a ono se to napotřetí konečně spojí.

U: Jo, protože nejdřív jste mi jako vypadávalo třeba jedno slovo, a pak to teda už přišlo úplně.

V: Aha. Jsou přetížený asi sítě teď konc. Což se... No a my jsme vlastně mluvily, jak jste tam skončila na té škole, a jak jsem pochopila, tak tam teda máte i jako podporu jako začínající učitel teda uvádějího učitele, a ještě nějakou jinou podporu?

U: Ano. Ještě vedení školy máme vlastně, protože je nás tam... My jsme tam čtyři začínající učitelé, kteří vlastně, jo, je to jejich první škola, takže tam máme jednou za čtrnáct dní schůzky se zástupcem pro pedagogiku a ten nám chodí i na hospitace pravidelně jednou týdně. Takže máme potom i schůzky jako jenom s ním ve dvou a řešíme... Jako neřešíme jenom tu výuku, ale všechny různé věci prostě, co se nám jako povedlo, nepovedlo, s čím bychom potřebovali pomoc, a dochází i k nějakému jako prohlubování nějakých znalostí z pedagogiky nebo obecně jako z toho chodu té školy nebo z toho, co by se třeba dalo pro tu výuku použít. Některé metody a tak.

V: To je asi docela nadstandardní si říkám. Jsem to ještě v žádný škole...

U: No, je to takový... Jako tohle toho uvádějího učitele, toho má víc škol, ale právě některé mají i tady to, i ty, který jsou zapojený právě v tom SYPU, o kterém jsem mluvila, tak tam je to právě to, že i to vedení by teda mělo být nějak aktivní. Otázkou je, jakou aktivitu zvolí. Někdo třeba vypracovává ten plán podpory, někdo má takovýhle schůzky, takže za to jsem moc ráda, že opravdu je to... Je to prima.

V: Zní to hrozně užitečně a nějaký třeba jako supervize nebo intervize jakoby na školách máte taky, nebo...?

U: Tu supervizi bychom tam měli mít, jo, měla být teď někdy, ale teď asi nebude, takže jako ta možnost tam nějak byla, ale víc se potom už o tom nemluvilo, no. Do té doby, co vím, tak ne. To byla jako varianta, supervize, ale zatím má... Jako se nedělala.

V: Zatím se nekonala. A myslíte, že by to bylo užitečný, kdybyste jí měli?

U: Jo, myslím, že jo. Že by to jako bylo zajímavý. Určitě. I jako musím říct, že jako většina těch kolegů opravdu jsou takový, který na sobě jako chtějí pracovat, že tam jsem se nesetkala s někým, kdo by

nějak nechtěl nějak se na sobě pracovat a nějak se zlepšovat. Opravdu mám pocit, že jsou všichni tomu jako nakloněný. Tomu, že se nějak vzdělávají dál nebo že chtějí vědět, co by mohli udělat jinak a líp.

V: Já totiž shodou okolností jsem ještě ve výzkumu, kterej zkoumá právě supervizi ve školství. Takže se ptám všech učitelů, jestli mají supervizi, a zatím je to takový jako neprobádaný téma, ale my vlastně dáváme dohromady příručku pro ředitele a pro učitele. Když chtějí začít se supervizí, tak na co by měli vlastně jakoby myslet, co by měli zvážit a jak to vlastně jako co nejlíp v tý škole jako zavést. Takže přiš...

U: No, určitě to jako je dobrá věc, co by měly ty školy mít.

V: Tak my se jim snažíme ukázat, proč je to třeba dobrá věc.

U: Rozumím...

V: Tak uvidíme. A já věřím, že jako časem to tam doputuje. Já mám pocit, že třeba až tahle jako určitá generace těch starších učitelů třeba jako odejde, tak ty mladší učitelé jako už to třeba budou dělat trochu jinak, no.

U: Taky si myslím, no. Že pro ně už to bude jako samozřejmost, no.

V: A jaká je teda vlastně jakoby ta škola, kde jste. Dá se nějakým způsobem charakterizovat?

U: Řekla bych, jako běžná základní škola v městské části Prahy, která je nakloněná tomu, že přijímá děti cizince a samozřejmě děti inkludované, a kromě toho teda má dvě pracoviště ještě, oddělená, kdy jedno pracoviště se soustředí na intuitivní pedagogiku, s právě jako waldorfskou, a to druhý se jako se specializuje na děti právě s SPU.

V: Aha, to je zajímavý. Tak to musíte bejt asi docela velká škola teda v tom případě.

U: Je, je to velká škola, ale ty pracoviště jsou jako oddělenější jako dvě budovy, takže celkově je to velká škola a i ta jedna samotná, ta jako běžná, je taky docela velká

V: Z toho, jak o tom mluvíte, tak mám pocit, že tam jste asi docela spokojená.

U: Jo, rozhodně. Rozhodně ano.

V: Že se vám tam líbí. A jak se vlastně jakoby cítíte teďkonc jako učitelka? Jak se v tý roli cítíte? Jste říkala, že jste o tom úplně nepřemejšlela, jaký to bude. Tak...

U: No, já jsem. Jo jako zatím jako hledám to, jako aby to bylo co nejlepší, a zatím jsem jako ráda v tý roli a mám teda i skvělý zázemí, co se týče těch kolegů, tak ten kabinet celej je prostě nakloněnej tomu, že mi pomůžou kdykoliv, takže i proto je to prostě pro mě lehčí. A už od toho přípravnýho týdne se tam cejtím jako přirozeně a příjemně. Takže i od toho se pak odráží asi to, že jako to ráda promýšlím, jak k těm žákům přistupovat a jaká být učitelka, no.

V: A bylo to takhle i na začátku školního roku, nebo jste se k tomu nějak třeba...

U: Jo, bylo. Od začátku. A jako zlepšuje se to tím, jak se třeba i poznáváme s těmi kolegy, se kterými se neznáme, že jako já tam shodou okolností v kabinetu jsem právě s tím svým uvádějícím učitelem i s dalším kolegou, kterého znám ze svý fakulty, starším. Ale jinak tam jsou i jako učitelé, které jsem neznala, ale tím, jak se poznáváme, tak je tam ta kolegiální jako vyšší a vyšší a je to takovej jako, bych řekla, až přátelskej vztah nebo takovej příjemně kolegiální.

V: A je třeba něco, co je pro vás jakoby na učitelský roli náročný? Co vnímáte...

U: No, toho je. Teď třeba nejvíc bojuju s tím, jak si jako rozdělit ten čas. Protože mám tendenci tomu obětovat až moc času, kterej chybí někde. A potřebuju to jako začít nějak dělit, abych nestrávila všechnen čas nad přípravama nebo nad jako neefektivním promyšlením. Mně to jako tu hlavu zapne hodně.

V: A Když teda jsem mluvila o náročným, tak to vezmu opačně. Co je naopak to, co si vlastně jakoby užíváte třeba, co je pro vás jako příjemný na tom, být paní učitelka?

U: Já jsem asi trochu exhibicionista, takže mně se to jako líbí tam stát před tou třídou jako na podiu. A jako vůbec ten kontakt s těma dětma, takovej ten kamarád... Jakože snažím se bejt jako kamarádká, ten vztah takovej mít, takže takový ty věci, kdy jako my třeba někdo dal něco k Vánocům a tak jako, to bylo takový příjemný prostě. Takže to si asi užívám, takovou tu... Takovej ten vztah tam s nima.

V: No a vy jste vlastně zmiňovala, že je pro vás někdy těžký ten čas a ty přípravy asi taky, jak dlouho vám třeba zabere jakoby příprava? Kolik tomu obětujete času?

U: To záleží, no, tak jako třeba ty čtyři hodiny určitě. Jo, někdy je to rychlejší, někdy ta příprava prostě mi tím, že mám třeba paralelní třídy, obě šestky, tak přece jenom to pak vezmu najednou, jo, že obě třídy mají tu samou přípravu, jedou paralelně, ale někdy je to hodně náročné, no. Nebo spíš to jako promyslet, pak už samotná ta realizace po tom promyšlení toho už je jednodušší, ale vymyslet to tak, aby to jako dávalo hlavu a patu, tak to mi někdy trvá. Anebo najít takový věci, aby se neopakovaly ty metody, a promyslet, jak kdo, s kým, jak bude v jaký skupině a to.

V: To zní, že to promýšlíte teda docela do detailů všechny ty věci.

U: To jo. Někdy právě na úkor pak vlastních sil. Ale pak jako jo, to třeba je jedna z věcí, kterou mi taky jakoby ta fakulta dala, že nějaký ten nástin těch metod a toho, jak by asi mohlo třeba bejt zajímavý, ta čeština teď myslím konkrétně. Tak to taky a zase naopak třeba z tý občanky jsem si odnesla jako tu schopnost... Taková věc, že ten občankář prostě vždycky myslí trošku jako jinak než ostatní, takže najde to téma ve všem skoro. Tak to mi pomáhá v tý češtině, že potom propojuju tu češtinu s těmi věcmi jako ze společnosti nebo z každodenního života, ať už jsou to jako texty nebo tematický věci, že prostě když bylo výročí Němcový, tak jsme zrovna dělali Němcovou, aby to dávalo smysl, aby to jako korespondovalo s tím, co třeba uslyší ve zprávách nebo si přečtou někde. Takže tohleto vlastně беру z toho, jak jsem byla jako vzdělávána v občance, že se to dá i propojovat s dalšími obory.

V: Jsem si zrovna říkala, že teďkonc je poměrně jasný téma ve společnosti, který...

U: No, to už jsem taky měla v češtině a už ho tam mít nebudu nikdy. Myslím, že už ty děti toho mají tolik, že tohleto slovo... Už to nikdy nevyužijou, ale taky jsem měla dvě hodiny zaměřený na koronavirus.

V: Jo, já myslím, že teď už nikdo z nás nebude potřebovat dlouho slyšet koronavirus, roušky...

U: To jako budu dělat cokoliv jinýho.

V: ... rouška, karanténa, izolace, to budou zakázaný slova, až tohlenc to skončí. A jak teda podle vás vypadá kvalitní příprava, jaká by měla bejt?

U: To nevím, jestli úplně dokážu jako posoudit, já jí posuzuju u sebe tak, že já se cejtím připravená, že vím, že jsem na nic nezapomněla. Jestli je kvalitní, to asi posouděj ty děti. Ale jo, jako mám... Asi jsem ráda... Ta kvalitní za mě je taková, že jsem na nic nezapomněla, že jsem si jistá v tom, co po čem bude navazovat, jsem si jistá, že dokážu zareagovat na nějaký jako věci, který přijdou od těch dětí, ne na

všechny, ale na některý, a že mám připravený pomůcky tak, abych jako to nikde nestresovala,, nehledala, tak to je pro mě asi jako kvalitní příprava.

V: Teď tak přemejšlím, jestli třeba jakoby měníte někdy tu hodinu v průběhu, nebo se vlastně jakoby snažíte držet...

U: Jo, jo, jo, často.

V: Jo, takže to není, že...

U: Stane se, že ta příprava se prostě jako zhroutlí vlastně, no. Někdy to jako nevádí, že prostě to aspoň část... Někdy si třeba nadělám víc přípravy a zjistím, že půlka z toho se nevyužije, protože ty děti to plní pomaleji, než jsem čekala, takže tím líp, mám připravenou další hodinu už. A někdy prostě improvizuju, někdy se to stane úplně nějak jinak i nějakými vnějšími vlivy a jo, takže ano, stává se to často.

V: Jsem si říkala, jestli vás to třeba nemrzí, když si s tím dáte takovou práci a pak.

U: Tím, že to pak můžu využít, tak mě to nemrzí. A zatím se mi nestalo, že by mi něco jako se úplně zcrashovalo, že bych to už nevyužila, takže zatím to nepřišlo to, že by mě to mrzelo. A pokud jsem měla něco stěžejního, co jsem fakt třeba se s tím hodně jako prala, tak jsem si to tak udělala, abych to prostě jako zvládla, aby to opravdu v té hodině bylo. Což byly takové věci, že třeba opouštíme tu třídu a chci, aby děti něco hledaly na chodbě, nebo nějaká jako takováhle věc, tak tam potřebuju, aby to fakt jako proběhlo, že jo, mezi přestávkama, abych to nikam neprodužovala, aby to prostě mělo jasnou... Jako jasnej čas. Takže tam si na to dám jako extrémně větší pozor.

V: To zní, že asi využíváte hodně teda jako různých zajímavějších metod, jak to...

U: Myslím, že by jich mohlo bejt ještě víc, že třeba jako někdy nevyužiju všechno, ale jo, snažím se, aby to bylo zajímavý. Aby to nebyly jako furt pracovní listy, aby to nebyl můj výklad, ale aby ty děti tak nějak jako různě s něčím pracovaly, že střídám i to, jestli budou chvíli dělat jako jemnější motoriku, to znamená nějaký skládání, nějaký věci, ať už jsou to třeba koncovky, že přiřazují jako papírky pak, nebo jestli budou dělat nějakou jako hrubější práci, že budou něco někde hledat na chodbě prostě nebo očima a opisovat. Anebo jestli budou číst nebo jestli budou ve dvojicích, nebo budou ve skupinách, nebo samostatně. Tak to se snažím promýšlet hodně tohleto. A jak mi říkají moji kolegové, vždycky musím jako vypustit něco, že nemůžu myslet na všechno.

V: To je asi docela dobrá poznámka, no. Tak ale věřím, že ze začátku je to asi náročný se tím řídit, když člověk chce, aby to bylo dobrý.

U: No, právě potom, jo, ty češtině třeba, když tam máte ty žáky cizince, tak jako myslet na všechno u nich a na všechno u všech ostatních dětí, to prostě opravdu nejde. Tak prostě chvíli to bude tak, pak zase jinak, ale nejde, aby všichni měli jako úplně všechno hned a na profi úrovni.

V: To s tím nemůžu polemizovat. A myslíte, že si dokážete hledat ty pomůcky pro výuku, který potřebujete? Že je to pro vás jednoduchý?

U: Jo, to docela ano. To jo. To si myslím, že ano, ještě jako bych potřebovala využívat líp to, co tam máme ve škole, třeba jsem udělala jako velkou revizi tý knihovny, kterou tam mám, češtinářský, tak třeba i tam víc šáhnout než to hledat na internetu, tak to bych ještě potřebovala. Ale jinak si myslím, že mám docela dobrou zásobárnu takových tipů a aplikací anebo různých jako výukových ať už videí nebo různých stránek, které se dají použít. Tak tam myslím, že docela jako umím hledat různorodý věci.

V: A myslíte, že se vám daří ty děti jakoby zaujmout a udržet jejich pozornost?

U: No, jak kdy. To je prostě hrozně specifický, ale ano, jako většinou jo. Většinou asi... U těch šestáků to člověk pozná, to vám hned dají najevo, ty osmáci už třeba i vydrží dělat, že dávají pozor, tam to úplně nevím, jestli to odráží to, jak to cejtí vnitřně. Ale jo, třeba s jednou třídou jsem ze začátku bojovala, někteří s ní bojují nadále a my už jsme ten boj ukončili a myslím, že jsme docela dobrý parťáci, takže asi ano, asi podařilo.

V: Co vám pomohlo ten boj vyhrát?

U: Nevím, netuším vůbec. Prostě to postupně se jako uklidnilo, ta třída je taková zvláštní, že jako se s ní musí... Pracovala hodně právě třeba ta psychoterapeutka a někteří s tím bojují nadále, ale mně se to nějak jako... Nebo možná mám jako jinej práh toho, co jako povolit, že mi něco nevadí nebo se s tím umím jako vypořádat a nepřijde mi to, pokud mi to nenarušuje nějak jako hodinu, tak to nějak zvládnou prostě usměrnit. Ale ta třída byla opravdu jako výbojná, tam jako bývaly pauzy, kde mluvili všichni přes sebe a ta hodina neměla žádné spád. Ale ty pauzy se nám jako dařilo zmenšovat, až už nejsou vůbec, takže dobrý, no, už.

V: No a vlastně když mluvíte o tom prahu, je pro vás teda vlastně důležitý mít jakoby klid v té hodině? Protože jsou učitelé, každý to má právě jakoby jinak...

U: Pro mě je to důležitý z toho důvodu, že já mám nějak jako hrozně citlivý uši, takže mně, když třeba mluvím, tak mi hrozně vadí, když někdo někde mluví, protože to slyším, slyším možná líp než bych musela, a to mi vadí, jako že mě to ruší, ne ani tak, že si něco povídají, ale že mě to opravdu jako ruší fyzicky prostě. Ale jinak... Nebo ano, pokud někdo mluví, tak chci mít klid. Ať už jsem to já nebo kdokoliv jinej, protože mi to přijde jako uctívý. Prostě být zticha, pokud ten dotyčný mluví. A potom mi nevadí nějaký ruch, pokud to není jako nad rámec, tak pokud jsou ve skupinách a není to jako řev, ale je to normální běžnej ruch, když pracuje prostě šest skupin, tak mi to nevadí.

V: No a dokážete si udržet teda ten klid, co potřebujete ve třídě?

U: Jo, většinou se mi to tak dařilo. Co si tak vzpomínám na tu dobu třeba poslední, tak ano.

V: Dobu předkoronavirovou.

U: Přesně tak. Jo, ten začátek byl horší určitě, jako s tou jednou třídou. A teď se mi to daří udržet ten klid tak, že to jako, bych řekla, že to je podnětný prostředí i pro ty děti, který ten klid jako potřebují, protože v každý tý třídě, vlastně v obou těch šestkách mám někoho, kdo má asistenta, kdo ten klid vyžaduje, protože prostě ho to extrémně ruší, a od toho jsem já, abych mohla ten klid zaručit.

V: Jsem se ještě vrátila k mojí poznámce, k době předkoronavirové, jsem si říkala, že budeme mít nové historické období. Doba předkoronavirová, koronavirová a pokoronavirová. Postkoronavirová doba. Pracujete nějakým způsobem s motivací u dětí, přemýšlíte o tom?

U: No, přemejšlím o tom, myslím, že jsem to skončila. Já nevím, já nevím, jestli s tím nějak jako vlastně pracuju, já se snažím, jestli to opravdu pak je, nedokážu teď odhadnout. Nevím, do jaký míry je to asi spíš ta vnější motivace, ta by tam mohla bejt, ta vnitřní tam asi ještě není.

V: A když říkáte, že se snažíte, tak jak to třeba děláte?

U: No, já myslím, že vlastně jakýmkoliv tím svým přístupem k té češtině a k tomu, jak jim to podám, jim jako tu motivaci nějak ukazuju, takže to prostě ten cíl, o kterým jsem mluvila, na kterým jsme se domluvili, že to prostě bude tak, abychom se to nebiflovali, ale aby nám to pomohlo do života se hezky vyjádřit nebo ať už ústně nebo písemně a nebejt za blbečka, tak to myslím, že je nějaká ta

motivace to jako zvládnout. A pochybuju, že by tam byla motivace známka, protože to úplně nějak jako nesbírají. Nebo nemyslím si, že to je jako taková motivace pro ně. A tak asi tím přístupem, no, se snažím je jako namotivovat, že to bude fajn. Víc mě zatím teď nenapadá, no. Myslím, že se mi ještě nedaří je úplně motivovat nějak nad rámec těch povinných věcí. Někteří ano, takový ty jedinci, pochybuju, že tam je úplně motivace že něco budou dělat nad rámec toho, co já jim povím.

V: A myslíte, že třeba dokážete namotivovat i jako dítě, který úplně jako není moc pro češtinu nebo moc pro občanku? Nějaký jako náročnější dítě?

U: Nevím, jestli ta motivace pak nekončí zazvoněním. Ale tam možná nějak jako v té hodině mám pocit, že všichni pracují a většina z nich pracuje tak jak jako může. Vzhledem ke svým diagnostikám nebo ke všem možným věcem, takže jo, asi pokud tam to dítě bylo, a podle těch sdělení ze začátku asi tam byly děti, který prostě tu češtinu nenáviděly, tak buď to skrývaj, nebo je ty úkoly bavěj, ale třeba tu češtinu stejně nemají dál rádi, anebo se mi teda podařilo je motivovat. Ale nerozhoduju o tom, co z toho plyne. To nedokážu.

V: No a když jste vlastně říkala, že známky úplně motivační možná nejsou, používáte ještě nějaký jiný hodnocení kromě známek?

U: My teda jako škola jedeme na klasifikaci, ale jinak já dávám slovní hodnocení ke všem písemným věcem, to znamená ke slohům, čtenářským deníkům a podobně ode mě dostávají slovní hodnocení. Ale jinak je to klasická klasifikace.

V: To asi taky musí bejt docela náročný, si říkám.

U: Jo, to je hrozný.

V: Jako napsat, nevím, jak dlouhý teda píšete, ty slovní hodnocení.

U: Takový docela odstavce, no, takový jako... Nevím, třeba dejme tomu pět šest delších vět.

V: Aha, ty vado.

U: Takže jako jo, člověk si pak najde takový ty matice, který se jako dají opakovat, a podle toho, co to dítě tam zvládlo, tak to oceníte, doporučíte to, co jako nezvládlo, zlepšit, takže pak mít některý ty jako konstrukce těch vět opakujete. Ale přece jenom furt to musíte napsat a já to píšu rukou samozřejmě, takže od toho to je náročnější.

V: Já si říkám, že to je taky možná určitá jako forma motivace, že vlastně to dítě vidí nejenom tu nějakou číselnou známku, ale vlastně jakoby, co teda má udělat příště jako jinak.

U: Jo, některý děti si to docela rády čtou. Nevím, jestli to čtou úplně všechny ty děti.

V: A myslíte, že se vám daří vlastně jakoby předávat... My jsme mluvily o tom jako... O tý srozumitelnosti, tak jestli dokážete vlastně bejt dost srozumitelná.

U: Já se omlouvám, ale vy mi teď trošku vypadáváte.

V: Haló, haló

U: Už slyším trošku.

V: Pořád? Ještě je to špatný?

U: No...

V: Ještě...

U: Zkuste

V: Ještě je to špatný? Ještě je to špatný? Haló.

U: No, trošku jo, ještě trošku vypadáváte, ano, malinko vypadáváte.

V: Tak já vám zkusím zavolat znovu, jestli to nepomůže náhodou.

U: Dobře. Tak zkusíme teď.

V: Haló, slyšíte mě? Haló. Haló. Teď už se neslyšíme pro jistotu vůbec, dobře. Haló. Haló.

U: Teď by to mohlo jít.

V: Slyšíte mě?

U: Teď už ano.

V: Hurá. To já vás vždycky slyším. A pak si říkám: Aha, takže nereagujete na to, co říkám, takže mě neslyšíte, dobře. Ptala jsem se vlastně, jak jsme mluvily na začátku o té srozumitelnosti, že by měl učitel být srozumitelný, tak jestli máte pocit, že vám se to jakoby daří být srozumitelná, že to ty děti jakoby chápou, chápou instrukce...

U: No, je to tak, že ano, ale že vlastně, a teď nevím, jestli je to dobře nebo špatně, já to беру jakožto dobře, používám někdy slova, která jsou pro ně neuchopitelná nebo je neznají. Takže do jisté míry možná je posouvám nějak, tu jejich slovní zásobu, ale někdy musím dávat bacha prostě, že už těch jako cizích slov nebo něčeho použiju jako víc, než je zdravo pro ně. Pak... A je docela dobrý, že mě na to upozorní, i se mě třeba zeptají, co to znamená.

V: Takže to třeba pak i rozebíráte jako během-...

U: Jo, to děláme docela často. Jako třeba tím, že máme i dílny čtení, který děláme v češtině, tak často rozebíráme slova, kterým nerozuměli v textu, a já se tam snažím dávat takovýhle ty různé, který nám třeba už neprijdou zvláštní, ale jim prostě jo, to jsou prostě věci jako subjektivní, objektivní, negativní, pozitivní, individuální a tady ty věci jsou... Tady ty slova jsou pro ně prostě jako nový.

V: Nebo frustrovaný. To je taky...

U: No, to je taky, ano, to je taky...

V: Super slovo. A to bylo jako hrozně super, protože to z nás jako všichni zažíváme, teď si myslím, že extrémně, že to je důležitý. A pamatuju si, jak jsem se to snažila vysvětlit dětem na základní škole, a teda nevím, jestli se mi to podařilo tehdy. Ale hrozně se jim to slovo líbilo minimálně. Frustrovaný. A ještě jsem se chtěla zeptat, jestli pracujete nějakým způsobem vlastně s třídním kolektivem nebo nějak jako se vztahama v té třídě. Jestli si v tom třeba jako vůbec věříte, že to dokážete.

U: Tohle to je u nás práce třídního učitele. Jo, takže tam jakoby pokud není nějaká nějaký problém v tom třídním kolektivu, tak se i scházíme jako učitelé, kteří tam učí, a nastavujeme nějaký strategie, které budeme používat všichni, aby ta třída prostě fungovala lépe, ale jinak co se týče třídního jako klimatu a toho, tak to nechávám na třídním učiteli.

V: A cítíte se třeba na tohle to taky jakoby připravená, že byste to případně...

U: Zatím ne, zatím se na to necejtím. Proto taky zatím odmítám třídnictví, protože zatím prostě mám co dělat sama se sebou a s tím, abych jako se cejtla dobře v tom, jak učím, a třídní kolektiv zatím jako ex... Pokud se samozřejmě něco vyvrbí a vidím to tam v té třídě, tak to jako jo. Ale takový ty jako... Kontinuální práci s tou třídou, to zatím ne.

V: No a máte, když... To je taková otázka zajímavá. Jaký jsou vlastně jako vaše silné stránky ve výuce, v čem si třeba jako věříte, v čem si myslíte, že jste dobrá?

U: Třeba právě v tom, myslím... Nebo jsem tak pochopila... V tom jako kamarádským přístupem nebo v tom, že to tak nehrotím prostě, že se s nima dokážu jako bavit normálně. Že si jako úplně extra nehraju na tu jako bariéru mezi náma. A pak ještě, co by tak mohlo ještě bejt...

V: To je taková otázka, kdy mi spousta učitelů říká: Já nevím. Já nevím, v čem jsem dobřej.

U: No, já možná asi v tom, jak v tom hledání těch jako zajímavějších, protože se to fakt snažím dělat zajímavý jako pro ně, ne kvůli tomu, abych jako splnila nějaký tabulky nebo uspokojila českou školní inspekci, ale jako že se to snažím dělat pro ně, vlastně aby je to jako bavilo. A nemám problém přijmout jako jejich kritiku věcnou, pokud taková je. A nechávám si dělat zpětnou vazbu na sebe.

V: To musí bejt taky asi možná docela náročný, když se tam pak dozvíte nějaký věci.

U: Jo, ale dobrý bylo, že jsem se docela dozvěděla jako podnětný věci nebo naopak pochvaly, to toho člověka motivuje jít dál, takže i teď vlastně v rámci té distanční výuky si nechávám dělat zpětnou vazbu.

V: Vau, to si myslím, že asi není moc učitelů, který by tohle to dělali.

U: My to teda děláme... Jako já jsem si to dělala u sebe, ale děláme to i v rámci celé školy, že jsme poslali vlastně rodičům.

V: Aha. Já jako věřím tomu, že to je super, no, když se to dělá. Tak, už se konečně dostáváme k inkluzi, k té důležité části. A vy už mě zase neslyšíte. Haló.

U: Teď už vás slyším.

V: Super. A já jsem tady mluvila a pak si říkám: Je tam nějak podezřele ticho. A pak si říkám: Aha, tak už mě zase neslyšíte.

U: No mně se vždycky ukáže, že jakoby je nějak nekvalitní připojení, tak nevím, jestli u mě nebo u vás a...

V: No, doufám, že snad u mě jako by mělo bejt...

U: Nevím, mně tady ukazuje jakože dobrý, ale vždycky tam ukáže jako, že se něco děje, tak chvíli neslyším a teď už je to dobré.

V: Jo, já jsem se pro jistotu zkusila znova přihlásit a odhlásit. Haló.

U: Tak jsem to zakřikla.

V: Haló. Haló. Haló.

U: Slyšíme?

V: Já vás slyším.

U: Já taky.

V: Super, výborný. Já jsem se totiž v průběhu toho...

U: No, tak zkuste mluvit, uvidíme, jak dlouho to vydrží.

V: Já jsem se v průběhu toho hovoru totiž přihlásila a odhlásila k wifi, abych... (smích) Ach můj bože.

U: Tak slyšíme se?

V: Haló, já vás slyším.

U: No, tak uvidíme.

V: Jak jste to řekla, tak to asi tak za dvě vteřiny poté vypadlo.

U: Ano, ano, zakřikla jsem to .

V: Ano, tak už to radši nebudeme říkat. No, nicméně, než jsme vypadly, tak jsem říkala: Tak už jsme konečně u toho důležitého tématu inkluze a dětí s SVP. Tak vlastně moje první otázka, co se toho týká, je, co vás vlastně jakoby napadne, když se řekne inkluze, co si o ní myslíte?

U: No, myslím si, že je... Jako souhlasím s ní, ale je provedená hrozně překotně a tak, že na ní nikdo není připravený pořádně tak, jak by měl. To asi takhle za mě, protože, jo, tím, že jsem se s tím setkala až teď od září v té praxi, tak ještě o to víc to vidím, ale i předtím mi to připadalo, že prostě jako souhlasím s tím, mám pocit, že i pro ty teda neinkludivní žáky je fajn setkat se s někým, kdo je třeba jiný, ale je to hrozně překotně udělané a tím se jakoby zrušila ta síť těch vybudovaných speciálních škol, které nějak...

V: Haló.

U: To bylo pro všechny přínosné.

V: A myslíte, že byste mohla zopakovat tu část od zrušily se speciální školy? Protože pak už jsem vůbec nic neslyšela.

U: Aha. No, že se to jako zrušily a že mi přijde, že se nahradily prostě něčím, co není dopracovaný do podrobnosti, co prostě není přínosný pro všechny. Jako na to nejsou připravení ty začínající učitelé ani ty ostatní a asi ani třeba to vybavení těch škol.

V: A napadá vás teda, co by se jako dalo na té praxi nějakým způsobem zlepšit? Kdybyste teda teď konč seděla na ministerstvu a mohla byste úplně cokoliv, co by jako...

U: No tam asi jakoby teď už jenom jako hasit ty škody, no, nějak připravovat ty učitele na to. U těch pedágů, no. Je to o tom právě ukázat, že ty děti prostě... Co potřebují, jak s nimi pracovat, a snad se to do těch škol nějak dostane.

V: A myslíte, že teda je to nějakým způsobem pro učitele teď konč zatěžující, když tam tyhle děti mají?

U: Já to třeba nepociťuju jako zatěžující. Nevím, jak kolegové. Ale mně to jako nějak extra... Nějak mně to neo... Jak to říct, nepřidává mi to práci úplně extrémně. Takže nevnímám to jako zátěž, i tím, že tam máme teda tu síť těch asistentů, kdy moje dvě děti, který jakoby extrémně potřebují pomoc, tak tam mají asistenta, tím pádem já si uvolním...Nějak nám to nefunguje teď.

V: No jo, asi není nám to souzeno. Ale já jsem si teď zkusila přepnout do jiný sítě, tak snad třeba to byla moje chyba a už to bude dobrý, doufejme, teď konč. A vy jste mluvila teda o tom, že je to dobrý, že tam máte tu síť asistentů. A pak nevím, jestli jste říkala ještě něco dál potom.

U: No jako že mi to uvolnilo ty ruce prostě pro tu práci s těma ostatníma a že tam to vnímám pozitivně, že tam prostě jsou ty asistenti, a tím pádem jako mě to nezatěžuje vůbec nijak, to, že tam mám inkludované děti.

V: A jak se vám třeba jako spolupracuje s tím asistentem? Protože někteří učitele si na to...

U: Výborně, výborně, fakt jo. Já jsem vlastně zažila za tu svoji dobu tři asistenty, ten jeden tam byl spíš jenom jako... To nebyl inkludovaný žák, to bylo kvůli jako pomoci pouze se soustředěním, takže tam bych to nějak extra ne... Tam jsem to... To bylo jenom tak jako do počtu ten asistent. A i teď, když odešel, tak není potřeba, aby ten žák dál asistenta měl. A ty dvě další dvě děti, ty jsou opravdu jakoby, dejme tomu, když to tak řeknu laicky, jako s těžší diagnózou. A tam je to jako úžasná práce s těma asistentkama. Obě jsou teda ženy. Fakt skvělá.

V: Jste asi první vyučující, kdo mi říká, že ta spolupráce je skvělá, že vlastně velmi často si na to třeba právě jakoby stěžují, že to, no... Tak právě kvůli tomu se na to ptám.

U: No já teda jako samou chválu vlastně na tu jednu, která je právě asistentkou žáka s Aspergerovým syndromem, tak tam prostě je to úplně skvělý, i jakože... I tím, že s tou třídou je vlastně furt, tak přes ní se můžeme dozvědět i nějaký věci o fungování z té třídy, i jiných žáků než toho inkludovaného, a opravdu to je super.

V: No tak to je dobře, to jsem ráda, že to někde funguje dobře.

U: Ale u té druhý právě, u té žačky, která teda má vývojovou dysfázii, tak tam je to vlastně takový, že ta asistentka jako dobře jí nechává ten prostor prostě, aby se zlepšila. Aby to jako došlo, protože tam to nějakým způsobem jako bude pokračovat, ten vývoj, kupředu, takže tam je to takový dobrý, že jí neumetá cestičku, že jí jako pomůže, když je třeba, ale nedělá nic navíc. Nechá ji trošku občas, aby sama zabrala víc.

V: A... Jé, já dneska už zapomínám otázky, ještě že už je pátek. Už ten mozek tak nefunguje jako v pondělí. A řešíte víkend? Jakože vnímáte to, že je víkend a že je pracovní týden?

U: No, moc ne. Jako já se připravuju tak, aby děti měly na další týden připravený zase ty úkoly, takže já využívám toho víkendu. Ale třeba Velikonoce jsem teď jako respektovala, že to je úplně volný i pro mě.

V: Já se teda snažím, no, jakože fakt v pátek odpoledne to zaklapnout a odpočívat.

U: Já tím, že si teď ty... Jakoby normálně ano, jako když to... Tím, že teď je to takový celý jiný, tak si občas dělám víkend i jako v běžném dnu, takže to spíš podle jako, jak zrovna se mi chce pracovat, tak si to nějak uzpůsobím. Ale jinak ano, ale jinak se snažím ten víkend jako respektovat pro sebe. Ale tím, že opravdu těma připravama potom trávím víc času, tak třeba ta neděle už je víc o přípravě na pondělí. Zvlášť když jako v pondělí ten rozvrh bude zrovna jako den, kdy toho mám nejvíc, tak je to takový... A tím, že třeba ještě někdy přejíždím jako do Prahy, tak je tam cesta a tak, všechno dohromady.

V: To je fajn, že si můžeme udělat víkend i v týdnu, když to...

U: No, teď jo.

V: A to by možná nebylo špatný někdy i mimo tuhle tu dobu. Mimo tuhle tu dobu. (smích)

U: Ano. (smích)

V: Mluvím s paní učitelku na češtinu, no ježiši marja.

U: V pořádku, já jako zas takovej pedant na to nejsem.

V: Tak, máte nějaký přehled o tom, jak to třeba vnímají vaši kolegové, co se týká vlastně jako inkluze? Jakej oni na to mají názor?

U: Nezažila jsem žádný negativní. Ale asi ani jako sdělování pozitivního názoru. Nějak nemám pocit, že by to ty moji kolegové brali nějak úkorně nebo jako nějakou věc, která jim nějak ubírá čas nebo je nějak otravuje. Nikdy jsem ale ani neslyšela, že by někdo jako to oslavoval. Takže takový neutrální. A třeba se bavíme s kolegy o tom, jak těm dotyčným žákům pomoc, nebo se radíme o tom, jak pomáhá kdo v tom předmětu, jak bychom se mohli inspirovat my ostatní, co třeba pro toho dotyčného žáka dělá jinak, ale nějak víc to neřešíme.

V: A jak to teda vlastně jakoby u vás vypadá na škole, jakým způsobem tam řešíte nějak ty jako individuální potřeby?

U: My to máme tak, že pokud žák má nějakou... Nebo má jako pocit, že by potřeboval pomoc, tak samozřejmě ten první stupeň je na každém učiteli, jak si to odůvodní. Že mu nějak uleví nebo pomůže. A většinou na základě něčeho, čemu říkáme Plán pedagogické podpory, PPP. Což sestavuje třídní učitel společně s tím daným učitelem a se speciálním pedagogem. A to je jenom interní dokument, podle kterého teda si vlastně nějak zlegitimizujeme tu... Ten nárok na tu pomoc. A potom už normální IVP z pedagogicko-psychologické poradny. Plus teda ještě potom jako individuálně výchovné plány, ale to už jsme trošku jinde.

V: A na starosti to teda u vás má...

U: Speciální pedagog, který je tam zaměstnán na plný úvazek jako speciální pedagog.

V: Takže ten předpokládám s dětma dělá i nějaký třeba reedukace a takovýchle věci.

U: Plus teda tam máme ještě speciálně paní učitelku, která je zároveň v družině a zároveň na půlúvazek. Je ta, že se stará o žáky cizince, že s nima dělá zase i češtinářské cvičení a vůbec to jako zapojení do toho života na české škole. A takovýchle tam máme jako pomocníky.

V: To zní dobře. A už jste se někdy na něj musela obrátit třeba?

U: Ano. Já jsem to jako i chtěla, takže se speciálním pedagogem jsme měli sezení, když jsem vlastně jakoby zjistila, jaké děti v té třídě mám. Po pár hodinách, když jsem se trošku zorientovala, tak jsem si s ním udělala sezení, plus řešíme... Teď vlastně v pololetí jsme řešili s třídními učiteli vyhodnocení těch PLPP a těch IVPéček a tý češtiny se týká všechno většinou, takže tam to moje slovo nějak se zohledňuje. Jo, že většinou je to, že jo, cizí jazyky, čeština, matika. Pokud je to nějaká dyskalkulie nebo něco podobného.

V: Takže vlastně tam je asi docela dost lidí, na který se můžete obrátit, když byste potřebovala nějakým způsobem pomoc.

U: Jo, ten speciální pedagog je opravdu vystudovaný speciální pedagog a tím, že má i ... On předtím vlastně učil, takže má i přehled o těch dětech, protože některé prošly přímo jeho třídou, takže ta osobní zkušenost je taky výborná, že třeba ví vlastně, co třeba ty žáci zvládali v pátý třídě, a já teď můžu porovnávat, co zvládají v šestý, a můžeme o tom mluvit.

V: To je zajímavý. A to byl jakože teda učitel na prvním stupni.

U: Ano. Ale má vystudovanou specku.

V: A předpokládám, že s poradnou ani s SPCéčkem asi nekomunikujete zatím, když nejste...

U: Ne, to právě dělá všechno speciální pedagog.

V: Takže má na starosti i tu administrativu a tyhle ty věci.

U: Ano, přesně.

V: Tak to je možná asi docela úleva, třeba i pro ty učitele, že tohle nemusí...

U: Určitě pro třídní učitele, co se týče těch IVP, tak prostě mají na koho se obrátit a s kým to jako vlastně tvořit a opravdu jako výborný je to.

V: To je fajn slyšet, že to někde funguje. Že to jde.

U: Jo. A i skrz něj, jako vlastně něho, nám jdou kdyžtak typy na nějaké kurzy třeba, které by... Nebo semináře nebo prostě cvičení, který by třeba pomohly práci vůbec s těmi dětmi, takže to teď vím, že to bylo někdy před pololetím, nějaká nabídka.

V: A teď teda jsem se chtěla zeptat... Jo už vím. S jakými typy teda jakoby postižení nebo znevýhodnění máte jakoby v praxi zkušenosti?

U: Tak je tam ta vývojová dysfázie, je tam teda Aspergerův syndrom, je tam... Pak všechny typy teda dyslexie, dysgrafie, dysortografie a podobně, to jsou právě většinou děti, který mají jenom to PLPP. Případně tam máme jako těžkého dyslektika, kterej je až na IVP. No a to je asi všechno, tohle tam je, jinak tam žádnou jinou já ve třídě nemám diagnózu. Ne, nemám.

V: ADHD nemáte? Taková běžná...

U: Nemám, teda aspoň diagnostikovaný dítě, myslím. Jo, mám asi, jo, asi lehký někde, jo, asi jo. To tam někde bude v nějakým tom IVPěčku, ale nějak takhle nepřijde mi to důležitý tam. Nevnímám ho jako nějaký... Jako překážku.

V: A podle vašeho názoru, co je třeba jako pro běžného učitele nejnáročnější postižení nebo znevýhodnění?

U: No vlastně jako pro mě je nejzávažnější žák-cizinec. Teď jo, jestli to tam to nespadá do té vaší škatulky...

V: Ale jo, taky. V podstatě taky.

U: Jo? V tom případě tam jako mám teda spoustu cizinců, mám tam Čína, Rusko, Anglie vlastně. Jo. A... Jo, takhle tam mám, tady ty tři a je jich tam víc těch dětí z těchto států. A to je pro mě třeba jako pro češtinářku největší překážka. Protože tam je ta práce potřeba, tam mám prostě holčinu, která opravdu jako málo rozumí česky. A takový to jakoby celá ta Čína, tak tam těžko se nějak s tím dítětem domluvit, to už se líp domluví s tou Ruskou. To nějak někde najdeme nějakou společnej... Kde se protne, s tou Čínou se fakt neprotne nikde.

V: Aha. A jak to řešíte teda?

U: No, je to tak, že tam hledáme... Jsme měli jako právě konzultace s rodičema, hledáme nějaký možnosti jako doučování a právě práce s tím speciálním pedagogem, tak je to takový všechno... Tam ještě jakoby je... Dochází do čínský školy, takže tam ještě se řeší vlastně, co je teda pro rodinu i pro toho dotyčného žáka prioritní a co ne.

V: No já jsem tam na té škole, kde jsem pracovala, tam byla taky hromada cizinců a myslím si, že jsme taky to jako velmi často řešili. Já jsem třeba jsem měla vietnamskýho chlapečka, kterej vůbec taky nemluvil česky, a to bylo dost zajímavý. Ale on měl teda velkou...

U: No, to je teda opravdu přestávka jako. A v tý češtině kort, protože tam můžete jako vyloučit všechno, nemusíte hodnotit v tu chvíli skoro, protože jako to asi neposunete nikam, že jo.

V: A musíte třeba těmhle těm dětem připravovat nějakou speciální práci, když vlastně jakoby se nemůžou...

U: Ne, spíš se jako jich snažím víc všímat a děláme jim jako speciální pracovní listy jenom pro rozšíření slovní zásoby, tak to ano. A tý Rusce jsem přinesla speciální knihu do dílny čtení, rusko-českou, aby teda mohla si třeba hledat ty slovíčka v ruštině, tak to jsou takový věci, který jsem pro ně udělala, a snažím se třeba v tý hodině je zapojit, no. A prostě najdu nějaký slovo, to je vlastně docela hezká jako hra. Najdu nějaký slovo, kterému nerozumí, to český dítě se snaží to vysvětlit, tak aby to ten dotyčný pochopil. A vlastně to vysvětlování toho slova je docela zajímavá češtinářská hra. Protože ten Čech jako... Mu to přijde tak jasný, že najednou začne hledat sám slova pro to, jak to vysvětlit.

V: To je hezký, no, vlastně jakým způsobem se to dá využít aspoň teda.

U: Určitě, no. A potom je to taková ta oprava. Pokud jde třeba o ty Rusy, tak je to větší důraz na opravu i v mluveném projevu, ve skloňování a tak. A tam se snažím, aby to bylo jako citlivě, aby to nevypadalo, že je opravdu péruju za nějakou koncovku, ale aby to bylo tak jako, že jim pomáhám si uvědomit, jak to má být správně.

V: A třeba pro ty jakoby ostatní děti s SVP, tam nějakou jako třeba speciální přípravu děláte, nebo mají to stejný jako...?

U: Připravuju si pro tu třídu, když třeba promežším tu skupinovou práci, tak musím dát pozor, s kým je dám do dvojice, když ty děti třeba rozděluju, a tak.

V: Jo, takže ale nějakou speciální práci...

U: Ale nějakou extra ne, protože tam jakoby oni jsou schopní s tím asistentem buď zvládnout všechno, anebo ten asistent prostě rozhodne, co z toho jako udělají, a já potom v rámci nějakýho obcházení vidím, na co třeba je můžu vyvolat, tak aby zažili ten úspěch. Abych je vyvolávala z toho, co ví, co tam odvedli za tu dobu tý práce, abych je nevyvolala na cvičení, který prostě nestihli. A tím, že ten asistent třeba pracuje s nima i potom, tak některý ty věci dodělávají v rámci vyučování.

V: A nevíte, jestli ty asistenti mají nějakou jako metodickou podporu nebo něco? Nebo jsou tak dobrý?

U: Tam já nevím, takhle, vím jenom, že chodí na školení, ale jestli mají nějakou metodickou podporu takhle jako přímo ve škole, to nevím. Ale vím, že jsou jako odvolávaný na školení asistentů a podobně, takže tam nějaká věc, jako nějaký školení, jsou, ale jak moc, to nevím.

V: Já si říkám, že se často setkávám s tím, že vlastně ti asistenti třeba jako sami neví úplně co s tím dítětem dělat a že to zní, že ti vaši asistenti docela jako fungujou...

U: Ta jedna má vystudovanou vlastně specku. Jo, ta ví. A ta druhá je učitelka teda z praxe, která se rozhodla, že po nějaký době přejde na... Že jí to vlastně zajímá víc než to běžný učitelování, takže tady taky bych řekla, že už má nějaký zkušenosti.

V: Jo, takže to bude asi tímhle tím.

U: Jo a tím, že vlastně je to opravdu jako asistentka žáka, není to asistentka pedagoga, ale asistentka žáka, tak ona s ním už i pracuje, zná se s tou rodinou. I teď v rámci distanční výuky s ním pracuje,

takže už je to třeba o tom, že už na sebe nějak slyšej. Ona je s ním od prvního stupně, takže už... Já už je zažívám v tom, že už jako vědí o sobě, takže už asi si našli cestu.

V: Tak to je hezký. Kdyby to takhle fungovalo se všema asistentama, to by bylo super.

U: Já jsem třeba jako na praxích zažila asistentku, která byla úplně hrozná. A teda to byla nějaká češtinářka, která tam... Tam opravdu se asi objevilo to, že neví, co s tím žákem dělat, a byla tam tak jako do počtu. A při tý praxi to byl jako zvláštní zážitek, kterej nebyl úplně příjemnej.

V: Tak to je fajn, že jste to zažila jenom při praxi. A ne při svojí vlastní praxi.

U: To jsem taky ráda.

V: Napadne vás jakoby něco pozitivního na tom teda, že ty děti jsou jakoby takhle integrovaný?

U: Jo, já tam opravdu ty pozitiva vidím, protože i já se od nich spoustu jako učím, jak s tím žákem jako pracovat. A vlastně třeba i s tou holčinou s tou vývojovou dysfázií se člověk naučí radovat z těch věcí, ze kterých zapomene, že se má radovat. Protože ona je vlastně tak trošku jako dětšější než ostatní a najednou vám to ukazuje, že vám... Teď mi píše prostě: Paní učitelko, já vás nezklam. A to jako vlastně... Najednou vás to hodí úplně jinam, kam jste třeba zapomněla, že byste se měla v tý hlavě nějak jako dostat, že je to takový hezký, takže já vidím ty pozitiva. A učí se od nich i ty ostatní a často se stane, že třeba i ten žák s tím Aspergerem najednou řekne jako to, okolo čeho se tam furt motáme, ten hlavní point prostě řekne on. A teď vy si říkáte, jak to mohli říct všichni ti premianti, a řekne to tady ten a říkáte si: Jo, tak tohle má prostě cenu.

V: To je hezký. Je to fajn, když jsme teď řešily ty ne úplně tak pozitivní věci, tak se zaměřit i na to, co je vlastně na tom jako dobrý, jo.

U: Jo, to je jinej potom přístup toho, jak se to vlastně všechno událo, jak ta inkluze je, a za to ty děti nemůžou. Tak bych to jako neudělala.

V: To je pravda, no, ale zároveň...

U: Je pravda, že jsem se teda vůbec nesetkávala v žádný z těch tříd s nějakým jako divným pohledem těch ostatních. Možná i tím, že už spolu jsou od prvního stupně, ale oni je berou naprosto normálně. Úplně běžně. I ty asistenty. Takže tam třeba u toho jednoho vlastně ta asistentka je furt, i o přestávce, tak jako součást, vůbec jim to nepřijde zvláštní.

V: Že jsou vlastně jako úplně začleněný do toho kolektivu.

U: Jo. A dokonce se třeba nabízejí, když ta asistentka právě jde na školení a jenom se domlouváme, kdo s tím dotyčným žákem třeba bude pracovat, kdo třeba mu bude trošku k ruce, tak se dokonce nabízí děti a střídají se u něj, aby mu jako pomohly. Takže jako nesetkala jsem se s tím, že by někdo snad něco, jako nějakou narážku nebo něco, vůbec. Je teda pravda, že ten Asperger si toho nevšimne tolik, těch narážek, nebude je vnímat a nějak se s těma dětma jako do tohohle nezapojí, ale jinak opravdu má i takovýho parťáka tam, se kterým potom tvoří dvojku, která je prostě úplně nejsilnější z tý třídy, takže to je strašně hezký vědět.

V: To teda. Takže vlastně, jak jsem to pochopila, tak asi kvůli těmhle dětem nějaký jako změny nebo úpravy v tý výuce asi moc dělat nemusíte.

U: Ne. Jenom na ně myslím, myslím na to, abych je vyvolala, myslím na to, abych je zapojila, abych jako nemyslela, že když jsou tam s asistentama, že jsou tam sami, a že jako abych je nevyčlenila, a

myslím na ně případně při těch skupinových pracích. Nebo na ně myslím ve chvíli, kdy třeba ten asistent tam není, že vlastně musím v tu chvíli trošku ho zastoupit. Ale jinak neupravuju ty přípravy.

V: Tak a už mám jenom takovej krátkej odstaveček tady, kterej se týká teda vedení a kolegů, a už to... Už vás nebudu pak dlouho zdržovat.

U: Dobře.

V: Tak jak vlastně teda vnímáte jakoby vedení tý školy, kde teď konc jste?

U: Já jsem jako spokojená, já jsem s kolegy i s vedením maximálně spokojená, co se týče jako vstřícnosti, vyjít vstříc ve všech jako i těch právě školeních a podobně, nikdy se mi nestalo, že bych slyšela jako ne. Prostě je to příjemný prostředí, kde se cejtím dobře.

V: A myslíte, že je takovýhle vedení i vůči ostatním kolegům, takhle jako vstřícný?

U: Podle toho, jak tam ty kolegové jsou i jako léta, tak asi ano.

V: A jakým způsobem vás teda vedení podporuje nebo v čem třeba jakoby cítíte tu podporu od nich?

U: Tak je to to třeba, teda pro mě, zavedený ty schůzky jednou za čtrnáct dní, je tam ta hospitace od zástupce vedení a je tam... Mně už stačí i to, protože já jakoby nejsem nějak úplně introvert, takže já se zeptám, když je potřeba, takže i to, že se můžu kdykoliv jako zeptat, že mám... I tím, že ten zástupce byl můj vedoucí teda tý praxe, i tím, že si jako tykáme, můžu mu napsat na Whatsappu, kdykoliv je cokoliv potřeba, to je pro mě důležité. Že nemám žádnou bariéru tam, jako žádnéj distanc, že jako bacha, tohle je vedení, tam jako po špičkách, nic takovýho se neděje.

V: To vlastně zní, že asi se na ně můžete obrátit s jakýmkoliv problémem.

U: Rozhodně, jako my i tím, že vlastně je ten jeden... My tam máme dva zástupce ředitele, tak jeden z nich, ten můj vedoucí praxe, je češtinář, tím pádem i s ním konzultuju věci ohledně češtiny, takže tam jsme propojený maximálně.

V: To se dobře sešlo teda, že to máte takhle všechno

U: Jo jako opravdu ta škola jako prostě je dobrá.

V: Je ještě něco, co třeba by jako vedení pro vás mohlo udělat, co byste jako potřebovala? Jak vám... Něco, jak by vás ještě mohli podpořit, co by vás jako napadlo?

U: Ne, myslím si, tam jako vlastně, když je něco potřeba, tak to máme možnost říct na těch schůzkách jednou za 14 dní. Takže já zase nemám úplně ráda to, že by mě někdo jako vodil za ručičku a říkal mi: Tohle to musíš dělat, tohle taky a tohle taky a tohle je pro tebe dobrý. Tam už myslím, že je nějaká jako míra samostatnosti, že já si o to řeknu, když něco potřebuju. A zase na druhou stranu vím, že prostě budou se snažit jako vyhovět nebo to vezmou v potaz a nebudou to brát jako: Jo, dobrý, tak fajn. Že to fakt jako vyřešej nebo že tam se můžu obrátit na ně.

V: Takže vlastně jakoby se vás neptají, ale vy víte, že když bude...

U: Někdy se i ptaj, tam je to jako... Ptaj, s tím jako, co se vám povedlo, co teď jako potřebujete, co pro vás můžeme udělat. To tam probíhá jednou za čtrnáct dní. Ale už třeba nemyslím si, že by tam mělo bejt takový to: Tak tohle by se ti mohlo hodit, tady to máš, to udělej. Ale že už je to i o tý samostatnosti. A zase tam mám i toho uvádějícího učitele, tak některý věci může neprobírat s vedením, ale s uvádějícím učitelem.

V: Vy jste vlastně na začátku i zmiňovala, že jak vedení, tak kolegové, že jsou vlastně super, tak podle čeho se třeba jako pozná, že je u vás ta atmosféra jako dobrá mezi kolegama, mezi učitelským sborem.

U: No, že se těším do kabinetu. Jo, že prostě mi tam je opravdu příjemně, i taky teda musím uznat, že jsem ráda, že to je mladší kolektiv. Já jsem v kabinetu, v takovém dlouhém, obrovským kabinetu, kde je nás asi osm, ale jako se spoustou místa, a vlastně všichni jsme od těch... Já jsem tam nejmladší, takže od šestadvaceti do, dejme tomu, pětatřiceti a jeden jedinej je tam náš kolega, kterému je padesát. Ale mentálně je tak na třicet.

V: Aha.

U: Jo, úžasný. A tím, že se tam prolínají jako dějepisáři, češtináři, biologové, výtvarkáři, matematikáři v jednom kabinetu, tak je to i zajímavý prostě... Jako ten cvrkot tam je zajímavý a podnětný. A teda ještě teda musím, že vlastně v tom... V té jedné části jsem jediná žena v tom kabinetu. Takže to je taky docela zajímavý.

V: Ty jo, tak to jste dost asi taková raritní škola jako, si říkám už.

U: Já jsem zrovna nedávno to počítala, že tam máme docela dost mužů na druhém stupni.

V: Že nejenom máte muže, máte mladší kolektiv, to je úplně neuvěřitelný.

U: Je to dobrý a opravdu jakoby v té části těch spojených kabinetů, kde se teda nejvíc potkáváme, tak jsem jediná žena teď v současnosti. A mně to tak vyhovuje, já mám docela ráda ten mužskej kolektiv a asi nedokážu představit, že bych byla na prvním stupni, kde teda těch žen je více a... To mi stačí při obědě. Tam se s nima ráda vidím.

V: Tak to máte dobrý, no, že máte tuhle tu školu. Myslím si, že na většině škol byste asi měla spíš ženskej kolektiv, téměř všude. Bohužel.

U: Rozumím, no. Je mi to jasný. Ale jako mám tam samozřejmě i kolegyně, a to zase i češtinářku právě, stejně starou zase další, jo, člověk z fakulty, takže další možnost prostě ty věci... Učíme paralelky v sedmičce, v osmičce. Je to taky fajn a je to i... Jo, i tam si můžeme pomoci, poradit a můžeme to tak jako kamarádsky, nemusíme se držet nějakýho jako profesionálního stylu komunikace.

V: Já jsem vlastně pochopila, že když potřebujete, tak tam máte asi spoustu lidí, na který se můžete obrátit, který vám jako pomůžou.

U: Rozhodně. A vlastně řekla bych nepřetržitě. Já, když přijdu do té školy, do toho kabinetu, tak mám na koho se obrátit během přestávky, jako kdykoliv vlastně.

V: A v tom kabinetě teda vás je tolik? Jsem to nějak nestihla spočítat.

U: V nejbližší blízkosti mojí je jeden můj kolega, to je jakoby jedna místnost, kde jsme dva, a potom je to vlastně propojených několik místností, takže ty dveře jsou nechaný otevřený, je to takový velký elko a je nás celkově teď momentálně osm až devět. Jeden kolega tam je dva dny v týdnu. Jo, takže je to takový velký elko propojený z malých místností, v nejbližším okolí teda jeden kolega, ale dál jsou další. A navíc jsem... Já sedím v té centrální části, kde třeba je i umyvadlo, varná konvice, jeden počítač, takže se tam ti kolegové víc střetávají a můžeme si povídat takhle.

V: Já jsem vám teď rozuměla, že je tam umyvadlo a vana. (smích)

U: Ta by tam taky mohla být, ano.

V: Já jsem s říkala: To jste velmi pokroková škola, že dokonce máte v práci vanu.

U: To teprve přijde možná.

V: A pak mi došlo, že to byla varná konvice.

U: Ano, přesně tak.

V: Tak a komunikujete nějakým způsobem s rodičema vlastně, když nejste třídní učitel?

U: Jo, někdy jo, ale minimálně teda. Musím říct, že většina těch věcí se vyřeší přes toho třídního, ale protože zrovna čeština je takovej stěžejní předmět, takže někdy ano, v rámci konzultací, které máme, v rámci třídních schůzek, ale zatím to nebylo nějak extra jako... Spočítala bych je třeba, tak učím kolik, učím jako tři třídy naplno, to znamená nějakých osm... No, asi devadesát žáků a těch rodičů, se kterými jsem komunikovala, bylo třeba deset.

V: A jak vnímáte teda jakoby komunikaci s rodičema? Protože pro některý učitele to bývá třeba jako zrovna náročná část toho povolání.

U: No byla to ta věc, na kterou bych se mohla třeba někdy připravovat, ale zatím to bylo pozitivní. I když jsem řešili některý negativní věci, tak ty rodiče, nebo aspoň ten, se kterým jsme řešili negativní, byl velice vstřícný a bylo to super jako jednání. Takže zatím to byly spíš takový ty oťukávačky trošku, kdy se ty rodiče přišli podívat, že vlastně těm dětem, těm starším, se změnil učitel, že jo, těm osmákům, tak se šli podívat, kdo jejich děti bude učit, a zeptat se, ale jinak potom už... A ty šestáci, tam jsme měli jako nějaký kompletní představení, tím, že ty děti přecházejí na druhý stupeň, tak jsme se představili jako všichni učitelé, takže možná některým to stačilo a nemuseli se potom dál pít po mně.

V: Jo, že si zjistili, že dobrý, že to jako...

U: Jo, protože to představovala jsem sebe, představovala jsem ten... Jak se to asi bude učit, protože to máme podle nového ŠVP v těch šestých třídách, a někteří to asi pojali za dostačující. A pak už jsme řešili individuální věci.

V: No a plánujete zůstat ve školství?

U: Zatím jo.

V: Zatím jo.

U: Zatím ano, i když tam mám jako nějakou možnost jít do neziskového sektoru, ale zatím to takhle plánuju, minimálně ty dva roky to chci zkusit, abych všechno okusila jako naplno, a zatím mě to baví. Ale nechci na plnej úvazek, jenom musím teda, to je taková důležitá věc, že jsem na čtrnáct hodin.

V: Takže to je nějakých 0,7.

U: No, přes půlku lehce, no. Jo, protože tím, že dokončuju ještě tu vejšku, tak jsem si chtěla nechávat čas na to, takže ještě nejsem na plnej. A to myslím, že potom... Zatím nechci popravdě. Takže tam si nechávám ty zadní vrátka.

V: A máte něco, k čemu třeba jako učitel směřujete, nebo v čem byste se třeba chtěla nějak jakoby rozvíjet dál, pokud zůstanete?

U: Já bych chtěla zkusit učit i tu občanku, protože teďkon teda učím opravdu jenom češtinu a ta občanka mě láká, takže to je zatím můj cíl, že bych chtěla... Od příštího roku bych teda měla mít i volitelný seminář mediální výchovy. A to by mě hodně zajímalo. Takže to třeba je teď takovej můj cíl,

kam bych chtěla směřovat, zkusit, jaký je to učit ne jeden předmět, ale ty dva, který mám v nějaký aprobaci, i když to neexistuje, tak který tam mám.

5. Přepis rozhovoru – příklad – respondent 2

V: Tak. Já teda začnu takovou úplně netradiční otázkou, protože seš můj takový trochu netradiční respondent. Čím to je, že končíš ve školství?

U: Tak ona je to taková jako trochu složitější otázka, ono se to ve mně tak nějak jako střádalo postupně. Respektive já jsem ten úvazek přijmula tak, že mi byl nabídnut a věděla jsem, že potřebuju plnit povinnou praxi. Přičemž povinná praxe byly dva měsíce ve školství zadarmo, a protože se sama živím, tak si takovouhle věc úplně nemůžu dovolit. Ale šla jsem tam jako s otevřenou myslí, s tím že baví mě lektorovat, to dělám hrozně moc ráda, tak si říkám proč ne školství. Aspoň budu vědět, co všechny ty různé komentáře a ty lidi, co říkají, jestli je na tom něco pravdy, co je na tom nepravdy, prostě že si to vyzkouším na svoje vlastní triko. Do školy, do které jsem nastoupila, tak je taková trošku snobská. Co mám informace, tak několikrát žádali o to, že by chtěli být soukromou školou. Což jim kraj úplně nedovolil, nicméně je tam takový... Jakože je tam výběr žáků, dá se říct, jako dcera doktorky, dcera nějakýho umělce, prostě nepřijde mi, že je to úplně jako standardní základka. A postupně se tak nějak jako začalo ukazovat, že ani ty kolegové nejsou úplně jako kolegové, že tam všichni tak nějak jako, řeknu to blbě, lezou do zadku vedení. Což já úplně jako nemám ráda. A další teda úplně asi největší problém byly finance. Protože já jsem na polovic úvazku, když jsem to pak začala počítat, kolik hodin já vlastně věnuju všem projektům, všem přípravám... A jako ne že bych tomu věnovala moc času, že už za ty roky lektorování vím, kde se dá co v uvozovkách očůrat, co se dá jako zrychlit, tak i tak mi to vyšlo na třičtvrtě až celý úvazek. Tak velký úvazek za dvanáct tisíc sedm set, co mi chodilo na účet, úplně jako... To bych mohla dělat uklízečku. Takže vlastně to byla asi jako jedna z posledních kapek, kdy jsem jako řekla, že takhle to úplně dál nejde.

V: A seš teda rozhodnutá už se jako do školství nevracet, nebo myslíš, že ještě někdy to jako...?

U: Co tak jako poslouchám kolegy, co mám na TULce, tak vlastně ono na většině základek se vždycky něco takovýhleho najde a finance jsou samozřejmě na všech základkách stejný, tam je to tabulkově daný, plus nějaký osobní ohodnocení. A takže pokud bude situace taková, jaká je, tak asi nepředpokládám. Navíc já jsem zvyklá, jak mám klienty, tak k nim přistupuju velice individuálně, znám je jménem, vím, jaký mají trable, s čím potřebujou pomoc. Vždycky toho člověka znám tak jako osobně. Ted'ka mám padesát dětí a některý bohužel ještě stále neznám jménem, protože když to dítě mám jednou za týden, do toho jsou různě prázdniny, tak prostě některý děti mi tak nějak v tý hlavě ještě ani nezůstaly. Tak mi to přijde takový jako masový vzdělávání a já tohle to dělám tak jako srdcem. Což úplně nejde, když člověk má třicet dětí.

V: Tak kdyby jenom třicet, že jo, ono tam těch ...

U: Třicet, no.

V: V tý jedný třídě jenom. No tak jo, tak jo.

U: A navíc já ještě teda, abych doplnila myšlenku, vlastně v tom úvazku mám dvě mentoringový hodiny, což znamená, že já jdu do tandemu do úplně neznámý třídy a snažím se jim tam donést do jejich tématu IT prvek. Takže jako tabletovou hodinu nebo fotíme, děláme koláže, různý interaktivní testy. Snažím se jakoby těm učitelů, těm, co jsou třeba starší ročník, ukázat, že ne nutně musej jako využívat papír a tabuli, ale že tam máme krabici tabletů, můžou si to vzít a můžou jim donést tablety. No a o to se to vlastně ještě komplikuje, že vlastně já chodila od první až do devátý třídy. A ted'ka já třeba druháčky měla... Ta paní učitelka si mě zvala relativně pravidelně, tak si mě zvala jednou za

měsíc. Takže tam vůbec jsem neměla šanci ty zapamatovat. Zapamatovala jsem si nějakýho zlobivce, ale tím jsem tak jako končila, no.

V: To je zajímavý koncept teda na jednu stranu. Jako jak naučit učitele moderní technologie.

U: Jo, tak to bylo vlastně důvod, proč jsem ten úvazek vzala na týhle tý škole, i když jsem to měla třicet kilometrů od domova, protože to vypadalo, že to bude zajímavý úvazek. A aby teda ještě jsem dávala malý doplnění, teďka mě zástupce oslovil, jestli bych neměla zájem mu vzít aspoň 3D tisk, protože já podnikám... Mimo jiný můj obor podnikání je 3D tisk a modelování pro něj. Tak jsem mu nabídla nějakou formu externí spolupráce, ale je to čistě teďka otevřený a opravdu nevím, jak to jako dopadne.

V: To zní taky zajímavě teda, 3D tisk na škole. No tak...

U: Jo, jo, jo. Já už tam jako rok měla, já jsem teďka měla ty deváťáky, takže rok už to tam tak nějak jako probíhalo, takže bych v tom jakoby jenom pokračovala. Ale nechci to na pracovní poměr, chci to, aby to bylo externě, abych nebyla ničím vázaná jako třeba nějaký suplování, se kterým jsem nepočítala nebo nic takovýhleho.

V: No tak já tě teda zkusím trochu vyzpovídat z tvé krátké zkušenosti ve školství, kterou jsi zažila. Já jsem jenom přeslechla, jakou že vlastně děláš školu nebo doděláváš teďkonc?

U: Normálně pedáček, chemie-informatika v Liberci na TULce.

V: No a kdy tě vlastně napadlo, že bys chtěla bejt učitelka? Nebo že bys teda chtěla jít na pedáček a proč?

U: Ono mě to nenapadlo, ono to nějak tak jako zbylo, ač to zní smutně. Respektive ten bakalářský obor, co tam je, tak bylo spíše spíše chemie-informatika a tohle tý pedagogiky tam bylo málo. A mně se tak nějak po maturitě nebo během maturity situace poměrně zamotala s tím, že moji rodiče se rozvedli, brácha je na tom tak, jak na tom je, a já úplně nemohla mamku v té situaci nechat a odejít z Liberce. A jedna... Nebo měla jsem dvě možnosti, na TULce nějaký IT obor, anebo právě tady ten pedáček. Nebo nebyl to pedáček, byly to tady ty dva obory spojený dohromady. A před IT mě kluci, který mě znali, mě trochu varovali, kvůli matice, tak jsem zvolila tady tu cestu s tím, že jsem zvažovala, že po bakalářích skončím. Ale tak nějak se to vyvinulo, že jsem vlastně ještě pokračovala s tím, že uvidíme, jak to dopadne. Takže ono to tak nějak jako osudově vyšlo, než že bych si to přímo vybrala nebo že by to byla jediná moje možnost, prostě osud řekl, tak jsem do toho šla.

V: No a uvažovala jsi teda, že bys potom učila nějakým způsobem?

U: Dál chci pokračovat v tom lektorování. Já jsem vlastně šla na toho magistra hlavně kvůli tomu, že jsem si říkala, že se něco dovím z tý pedagogiky a psychologie. A když už nebudu učit ve škole, tak to využiju pro to svoje lektorování. Já vlastně pracuju s mentálně postiženými lidmi nebo s lidmi s nějakým jiným zdravotním postižením a nějak se je snažím dál rozvíjet, tak jsem si říkala, že minimálně tuhle tu stránku určitě využiju, toho studia, jakoby v tom vzdělávání.

V: Takže jsi to úplně neplánovala tak, že budeš mířit do školy nebo do školství.

U: Úplně ne.

V: Úplně ne.

U: Ale tak já jsem se naučila radši nic neplánovat, protože jakmile něco naplánuju, tak to vždycky nevyjde.

V: To myslím, že se možná teď končí naučilo víc lidí za tuhle dobu. Že to stejně k ničemu moc není. No a než jsi teda jakoby začala učit, než sis to vyzkoušela, jak sis třeba představovala, že to jako bude vypadat nebo jak...?

U: Já jsem si to popravdě nepředstavovala, já jsem k tomu právě přistupovala tak jako: Vyzkoušela jsem si to jako lektorka, měla jsem větší skupiny, měla jsem menší skupiny, docela mi to jde. A ono to s těma dětma nebude zas o tolik jiný. A ve výsledku jsem vlastně měla pravdu, takže já jsem nešla úplně do prostředí, který bych neznala, já jsem šla prostě s tím, že něco už z toho umím a něco málo se k tomu doučím.

V: Takže takhle, jo. Žádný nějaký jako představy, jak budeš stát za katedrou a jak tě budou poslouchat a tak, to ne.

U: Kdepak. Já jsem iluze neměla.

V: Hele a k čemu by podle tebe vlastně vůbec mělo bejt jako vzdělání, škola a takhle? K čemu to vlastně jako je dobrý podle tvýho názoru?

U: Jako pro ty děti na základní škole, nebo všeobecně?

V: No jakoby základka.

U: Základka. Já teda... Nebo respektive nějakou dobu už nad tím tak nějak přemýšlím a nemyslím si, že tak, jak je dneska základka postavená, že je to vlastně úplně dobře. Nicméně pro ty děti to vidím tak, že se jako naučí nějaký režim, že když půjdou potom do práce, tak taky musí dodržovat nějaký režim. Určitě se naučí nějaký základní věci, číst, psát, počítat, kdyby se to učily čistě v těch rodinách, tak samozřejmě každý to dítě to bude umět, nebude to umět, takže nějak takovej ten jako smysl v tom, že se naučí základní věci a hlavně tu socializaci, práci ve skupině, ale že by si měly odnýt tolik jako informací, kolik se dneska na základkách učí, tomu moc nevěřím.

V: Jo. Takže to je vlastně spíš o nějakých jako dovednostech než o těch informacích. A...

U: Já to třeba vidím hodně na těch druháčkách, že... Nebo když jsem chodila na ten nižší stupeň, že vlastně ty malé děti úplně v té skupině neumějí pracovat, neumějí třeba prohrávat. Já jsem jim vytvořila soutěž a pro tři nejlepší jsem měla odměnu a ty děti neuměly prohrát, normálně se mi tam rozbrečely. Tak asi tohle teda ta škola je k tomu vede, že ne vždycky jako dostanou ty jedničky, ne vždycky budou ty nejlepší, ale že by se měli naučit tady to.

V: Jo. Vlastně i nějaký rozvoj frustrační tolerance, že...

U: Tak, tak.

V: Jo, to by bylo super, kdyby se tohle podařilo. Myslím, že i spousta dospělých s tím jako bojuje.

U: To je pravda, no.

V: Že to ne vždycky jde. No a měla ty jsi vlastně nějaký svoje vlastní cíle vzdělávací, ke kterým jsi vedla ty svoje děti, ty svoje žáky?

U: Teďka jako... Samozřejmě cíle jsou daný nějakým plánem, že jo, tak některý ty plány jsem si vedla, dělala sama, tak tam jsem si ty cíle jasně vydefinovala, ale přímo že bych měla nějaký jako vyšší cíle, že teďka celou tu třídu spasím a celá ta třída mě bude milovat, tak to takovýhle cíle jsem úplně neměla. Trošku jsem občas sklouzla k tomu, že třeba ty deváčky jsem se jim snažila trošku otevřít oči, když se mi tam ty deváčky klepaly, že po Velikonocích budou psát přijímačky, a začaly se tam hroutit, tak jsem jim spíš snažila se otevřít oči, že přijímačkama prostě svět tak nějak jako nekončí, že ono to

nějak dopadne. Jinak jako přímo, že bych si dávala od září cíl, že v červnu chci, aby to bylo takhle, tak to jsem si nedávala.

V: Vidíš, to já jsem zrovna teď konč řešila taky s jedním klientem, že se hrozně bojí přijímaček. A on se vlastně nebojí, on je naštvanej. Že ten koncept přijímaček je naprosto na dvě věci. A blbý je, že já s ním ve spoustě věcech souhlasím.

U: Jo, to máme asi podobný, no.

V: A teď jako to se mi... Špatně se mi na to někdy reaguje, tak já už prostě jako říkám: No jako já s tím souhlasím, no, máš pravdu, je to blbý, no. Ale my s tím bohužel v tuto chvíli nic neuděláme, no. Tam už je jako...

U: Je to tak. Tak myslím, že v tomhle tom to máme asi podobně, jenom já mám takový trochu maďarský geny, takže já to řeknu trochu víc od pusy.

V: Tak to je možná taky někdy dobrý. No já jsem mu mimo jiné poradila, ať napíše dopis, kde to všechno řekne tak, jak si to myslí, aby ho... A on ho teda chce odeslat na ministerstvo, tak jsem řekla, že nejdřív si ho společně přečtem, a pak se rozhodneme, co s ním budeme dělat, protože to...

U: To je dobrej nápad.

V: Chci mít trošku pod kontrolou.

U: Prvně bych zkontrolovala, jestli tam není tvoje jméno, žes ho k tomu navedla, to by nemuselo bejt příjemný.

V: Ano, přesně tak, musíme to trošku zkorigovat ze začátku. No a kdo je podle tebe vlastně jakoby učitel? Co tě napadne, když se to řekne?

U: Tak to je další taková jako docela zapeklitá otázka, že jo. Já myslím, že na tohle asi odpověď nemám.

V: Nenapadne tě... No a když se zeptám jinak, jakej by třeba měl bejt dobrej učitel? Jaký by měl mít třeba vlastnosti?

U: Já myslím, že učitel by hlavně neměl učit. Učitel by měl vést. Měl by prostě to dítě nebo toho žáka postavit před nějaký problém a snažit se ho jako dovýst k tomu, aby ten žák na to přišel sám a sám se to naučil. Protože když budeme žáky učit, tak si z toho nic nezapamatují. Já musím říct, že na to, na co jsem si nepřišla sama na základce, tak si vlastně dneska už nepamatuju. Takže asi by ten učitel měl spíš pracovat s nějakou vnitřní motivací, aby ten žák chtěl se to naučit a chtěl si to zapamatovat. Takže učitel by asi neměl učit.

V: (smích)

U: Ač to zní jako hloupě, jako tak nějak to asi vidím.

V: Já jsem zrovna chtěla říct, že to je jako zajímavěj koncept, jako takovej citát: Učitel by neměl učit. To, co si myslíte, že máte dělat, tak vlastně vůbec nemáte dělat. (smích) To je úplně celý špatně. Postavený na hlavu. No a je podle tebe teda jako, ty jsi na začátku zmiňovala, že to český školství není asi úplně ideálně jako nastavený tak, jak je. Napadá tě něco, na co se třeba jakoby zapomíná, nebo něco, čemu by se tam mělo věnovat víc pozornosti? Co třeba by..

U: Třeba teďka takhle si jako rychle z hlavy asi úplně ne, to je asi víc jako o promyšlení toho konceptu toho školství a o tom, co by ty děti mohly potřebovat, no. Takhle to dát jako od stolu, si nemyslím, že by to byl promyšlený tah.

V: A nenapadá tě třeba, co by jako mohly víc potřebovat nebo co by bylo užitečný?

U: Jako já bych osobně byla radši, kdyby ty děti měly třeba větší možnost volby. Já si umím třeba představit, že od nějakýho druhýho stupně by děti mohly být schopny si třeba samy skládat rozvrh. Že když to dítě v šestce zajímá zrovna teď chemie, protože viděl nějaký... Nebo vidělo nějaký film, kde byla nějaká laboratoř, a teď zrovna má tu vnitřní motivaci se tý chemii věnovat, tak aby si to sám mohl třeba do toho rozvrhu dát. A věnovat se tomu na základě právě toho, že teď to chce umět, a ne čekat další dva roky, než to bude mít v tom rozvrhu. Je to prostě jako typ vysokoškolskýho vzdělání, ale trochu řízeněji, že by to třeba každý dítě mělo nějakýho tutora, že by ten dotyčný mu napovídal. Tyhle ty rovnice jsou na tebe ještě těžký, ale určitě si můžeš vzít tady to, i když je to podobný.

V: Já mám pocit, že nějak takovej jako model, že jsem to viděla někde v Americe, ne? Že... Nevím, jestli jsi to zaznamenala.

U: To nevím. To nevím.

V: Ale já si právě pamatuju, že oni to tam nějak jako mají, no, že si volí ty... Trošku ty předměty. Ale možná až na střední, to je fakt, to si úplně...

U: Je to možný, že jako na střední si pak nějak volí, ale nevím, jestli to mají i na základní škole. Nějak jsem ten americký styl nestudovala.

V: Nějak se mi to tak vybavilo právě z nějakých filmů, že jsem si jako... Tak většinu informací asi, co víme o Americe, tak víme pravděpodobně z filmů, předpokládám. No a teď se trošku zeptám na to tvoje vzdělání teda. Na tu školu. Tak jak bys zhodnotila teda svojí učitelskou přípravu? Jak tě to připravilo na učitel... Roli učitele?

U: Šmarja. Já tady na to hrozně nerada odpovídám, protože já kombinovaně na tom oboru už od druháku na bakalářích studuju sama, jako dvojjobor chemie-informatika. Takže jsem vlastně jedinej student, kterýho znají jménem a neustále si stěžuje.

V: Ježiš marjá.

U: Takže oni jsou tak jako trochu zvyklý, že vždycky jako poukážu na to, že úplně jako ty praxe nemají nic společnýho s tím reálným školstvím. A že paní, která nás učí něco o pedagogice, třeba už třicet let neučí a že by si možná mohla stoupnout za tu katedru, než nám bude něco vyprávět. Takže mě takhle znají jménem, jeden pan docent na přednášce asi po půl hodině, co se mnou diskutoval, se mnou odmítal dále diskutovat a už se na mě podíval. Ale zatím procházím, zatím mě nevyrazili, tak je to dobrý.

V: To by ukončili jeden dvojjobor, kdyby tě vyrazili. (smích)

U: Tak naštěstí chemikářů učitelů je málo, tak se mě úplně nesnažej vyhodit.

V: Jo. No já myslím, že i informatiči jsou docela jako takový nedostatkový zboží, bych tak jako tušila.

U: Jo, když už ten informatik něco umí, tak většinou nezůstává ve školství, no.

V: To chápu.

U: Tak nevím, jestli takhle ta odpověď stačí, nebo to musím nějak...

V: No, tak... To teda... Si říkám... Hlavně první, co mě teda napadlo, bylo: Jaký to je studovat úplně sama jako obor.

U: Hrozný.

V: ...obor.

U: Úplně hrozný. A už i kolikrát jsem byla téměř jako na dně s tím, že já už dál pokračovat nebudu, protože mi třeba studijní nevypisuje přednášky, takže já musím vždycky obepsat všechny vyučující a snažit se s nima nějak domluvit ty přednášky nebo ty naše konzultace, protože to mám kombinovaně. Spousta těch vyučujících neodepisuje nebo nemá potřebu se se mnou nějak domluvit a dát mi nějak možnost. Nebo mi řeknou, že je to prostě formou samostudia, ať si to dělám, jak chci. A bez těch kolegů, když jako člověk má nějaký problém a nemá to s kým probrat, je takový těžký. Takže to nikomu nedoporučuju.

V: No jako je to dost šílená, ta představa, já jsem si ještě představovala jako, že bys seděla sama na těch přednáškách, jakože by vypsali...

U: No, jako dost často to tak... Když už nějaká konzultace teda je, tak opravdu jsme jeden na jednoho.

V: Takže je to taková přednáška pro jednu osobu. Ty vado.

U: Každý vyučující, když už to teda proběhne, tak k tomu přistupuje jinak. Někteří si mě vezmou do kanceláře a opravdu čistě přednášejí před počítačem. Jiní řeknou: Nastudujte si tady to, když k tomu budete mít nějaký otázky, tak se ptejte. Opravdu to je vyučující od vyučujícího.

V: I když zase jako chápu, no, že se třeba pro jednoho člověka se jim nechce úplně to... Dělat přednášku.

U: To sice taky chápu, ale už u přijímaček věděli, že jsem se hlásila jako jediná, přesto stejně ten obor otevřeli, umožnili mi do toho oboru nastoupit, jakoby na navazujícím, tak bych čekala aspoň trochu snahy. Ale když už by to vyšlo do nějakýho článku, tak už bych byla ráda, aby to nevyznělo tak hrozně. Jako je tam spousta hrozně fajn lidí, třeba můj vedoucí bakalářky a teď diplomky je úplně supovej. A jsou tam i lidi, který za něco stojí.

V: Vidíš, tak teď jsem si uvědomila, že máme trošku drobnou nepřesnost, proč dělám tady ten rozhovor. Do článku to možná někdy vyjde, ale zatím je to jenom do mojí disertace, já dělám doktorský studium na Pedagogický fakultě na Univerzitě Karlově. Takže zatím to bude jenom disertace a vlastně tam... Já se tam budu snažit ani nezmiňovat asi jako přímo jméno té fakulty a to, takže aby to bylo co nejvíc anonymní. Myslím si, že ne, asi tam nebudu ani dávat jako jméno, že to bude všechno... Určitě tam nebude tvoje jméno, to je jako jistota, na druhou... A myslím si, že tam možná ani... No a kdybych tam dala jméno fakulty a nedala bych tam obor, kterej studuješ...

U: Tak je to v pohodě, protože těch jakoby podoborů je tam hodně, takže je to asi v pohodě.

V: Dobře. Tak já to možná... Já bych to možná omezila jako, že to je učitelství na druhým stupni a že to je možná jako tahle fakulta a to by asi mohlo být dostatečně anonymní.

U: Pak nás je tam poměrně dost, takže pak je to asi v pohodě.

V: Jo, takže dobrý. Tak můžeš trošku i zkritizovat kdyžtak vaši fakultu. A nebudeš jediná, protože já jako se nedozvídám většinou moc pozitivních věcí, bohužel.

U: Je to škoda, no, jako ty učitelé jsou potřeba a ta pětiletá příprava je dlouhá, a když si to pak třeba člověk jako shrne a zjistí, že za pět let se nenaučil vůbec nic, tak je to takový jako smutný, no.

V: To je teda jako, když tomu věnuješ pět let času, tak je to hodně smutný. A zvlášť si myslím, že učitelé dneska musí být připravený na spoustu věcí ve školství, který je tam jako můžou čekat. Co všechno se může stát teď. Na různých jako psychicky náročnejch situacích. A...

U: To určitě, no.

V: A je teda něco, co třeba vnímáš, že bylo přínosný pro tebe během toho studia?

U: Uf. Hluboce oddechla. (smích) Přínosný pro mě bylo psaní třeba mé bakalářské práce, poněvadž jsem si vybrala tak jako úžasné téma, že oponent měl strach přijít na moji obhajobu. (smích)

V: Ty jo. To je dobrý.

U: Tak tam jsem se třeba toho naučila opravdu hodně.

V: A nějaká přednáška asi, předpokládám, žeš jich moc neměla, takže tam asi nebude.

U: Moc jsem jich neměla. A příliš jich inspirativních úplně nebylo.

V: To je taky dost smutný, no. No a napadá tě třeba teď konc, co si v té své krátké jako praxi zažila, co třeba ti chybělo, co tě třeba vysoká škola jako nenaučila? Co sis fakt jako říkala: Ty jo, tohlencto, tohlencto nám měl někdo jako říct. Nebo na tohle měla být přednáška?

U: Já myslím, že téměř o všem. A tak určitě mi třeba... Mně hrozně chybí takový to, že se nezkouší opravdu se vejít do těch pětadvaceti minut, že já jsem třeba zvyklá, že některý kurzy jsem měla sedm a půl hodiny v kuse nebo mám dvě hodiny v kuse, člověk jako má čas se tam nějak rozprávět, něco říct těm lidem, teď má čas to s nima ještě i procvičit. A najednou těch pětadvaceti minut na třicet žáků je vlastně hrozně málo. A že já hrozně ze začátku bojovala s tím, že jsem se do těch pětadvaceti minut nemohla vejít. Víím, že některý studenti, který třeba jsou hned po škole, nikdy předtím neučili a teďka jako mají těch pětadvaceti minut vyplnit, že jim to dělá zas naopak problém, ale je to vlastně úplně stejná věc, že nikdy jsme se pořádně nevyzkoušeli, až na pár nějakých hodinách, jestli opravdu zvládneme těch pětadvaceti minut vyplnit, a co dělat, když nemám už nic připraveného, ale potřebuju s nima ještě něco dělat, nebo naopak, jak rychle tu hodinu ukončit, aby to dávalo smysl. To třeba mi chybí takový ty praktický zkušenosti. Teorii, tu člověk načte, když ji jako zrovna potřebuje, dostanu teďka, nevím, dítě s ADHD, tak prostě najdu nějakou knížku, něco si o tom přečtu, najdu nějaký článek, něco si o tom přečtu. Ale ty praxe tam je málo anebo ta praxe je vytržená z kontextu.

V: To by chtělo nějaký jako time management do hodiny, mě tak jako napadá, že by to možná mohl být užitečný předmět.

U: A ono jako všechno z té praxe, třeba jak se naučit co nejrychleji třeba jména těch dětí. Že až když jsem na ten problém narazila, tak jsem jako zjistila, že by se mi třeba hodilo, aby mi ty děti poslaly svoji fotku a informace o sobě, abych já si třeba, když je týden nevidím, abych si připomněla, jak vypadají, jak se jmenují, nebo jsem se dočetla možnost, jak to... Ale to až když jsem to jako... Když jsem se postavila před ten problém a potřebovala jsem ho vyřešit, že prostě někteří si drzejí zasedací pořádek, mají tabulku s jménem a takhle se rychleji ty děti naučí. Že tohlencto nám třeba na té fakultě vůbec nikdo neřekl.

V: Vidíš to, to je taky zajímavý, jak si zapamatovat děti, a to by chtělo nějaký triky jako na paměť nebo nějaký jako...

U: No ale celkově jako triky, jak s tou třídou pracovat, prostě praktický věci mi chyběly.

V: A teď myslíš jako pracovat, jakože i třeba, já nevím, nějakým způsobem třeba i jako s kolektivem té třídy, nebo... Jsi totiž řekla, jak pracovat se třídou, tak jsem...

U: Klidně i s tím kolektivem. Já třeba nejsem třídní učitel, ale kdybych rovnou padla do třídnictví, tak jsem v tom naprosto bezradná, protože nejenomže o tom nikdo za celou dobu neřekl vůbec nic, a... No a taky ale může být otázka v tom, že já to mám opravdu v té kombinované formě, a nevím, jestli to těm deňákům třeba nějak jako neříkají víc do hloubky. To zase já to mám tak trochu speciálně, takže nechci jenom hanit.

V: Jo. No, a to je docela taky jako dobrá poznámka, že vlastně o tom třídnictví nebo o práci s kolektivem toho moc nevíš. A je to pro učitele poměrně pravděpodobný, že se jako třídním jednou stane, že to jako přijde někdy. Vy jste neměli žádný jako... Nebo ty jsi neměla žádný předmět, který by se týkal práce třeba s kolektivem nebo sociálních vztahů nebo tak? Ne. Vůbec nic. Aha. To je dobrá informace.

U: Stejně tak třeba jsem se musela ptát starších kolegů, jak mám vést... Máme projektový dny a šli jsme se třídou do nějakého muzea, jak to jako fakticky máme ty děti odvést, že jo. Když jsem sama, tak jako mám být vpředu, nebo mám být vzadu? Nebo jak to jako prakticky provést? A musela jsem se na to ptát vysloveně těch kolegů, jak se to správně dělá, protože na té fakultě mi to nikdy nikdo neřekl. Studenta to nenapadne se zeptat, protože v té situaci ještě nikdy nebyl, že jo.

V: To jo. Jo, já si taky vzpomínám, já jsem krátkou dobu teda taky byla ve školství, asi trochu delší než ty, já jsem tam strávila dva a půl roku, ne jako učitel, ale jako školní psycholog. A taky jsem jako řešila právě tyhle věci jako všechny možné věci, já zase hrozně řešila jako potvrzení, jo, pro děti. A když dítě odchází dřív třeba z kroužku, tak jako jak moc to mám řešit, co mi ten rodič musí dát a všechny tyhle věci. Ale...

U: To já znám.

V: Ale jako u nás to trochu chápou, že nám to neřekli jako na psychologii, tam se zas tak neočekává, že půjdem do školy.

U: To chápou. Jako měli jsme předmět, jmenovalo se to, myslím, Právo nebo Pedagogické právo nebo něco takového. Tak jako třeba v tomhle předmětu bych čekala, že se tomu ten přednášející bude věnovat. A to spočívalo v tom jako, kolik lidí má parlament a kolik lidí má senát, jako to mě to jako učitele úplně nezajímá.

V: To je jako hezká informace, no, ale v praxi asi... K čemu ti to jako učiteli bude.

U: Přesně, přesně, no.

V: Hele a chodila třeba na nějaký kurzy jako týkající se učitelství mimo školu? Nebo nějak se jako..

U: Já mám radši takový jako, že se samovzdělávám zrovna v tématu, který mě zajímá, takže vysloveně, že bych navštěvovala nějaký kurzy, až teda na povinný, co jsem měla od tady té základky, který byly poměrně děsivé, tak spíš jako hodně čtu, hodně se zajímám, ptám se třeba těch učitelů, jak to má jako... Nebo když je něco zaujme. Prostě se snažím spíš sama jako vzdělávat, než abych cíleně šla na nějaký kurz a tam mi někdo něco přednášel.

V: Jo, takže sis to vybrala podle toho, co si to... A teď konc... Vzpomeneš si na nějaký školení, co jste měli teď konc povinně, čeho ses musela účastnit?

U: Tak měli jsme vždycky si vybrat myslím tři a já jsem si vybrala komunikaci s rodinou nebo rodiči dítěte, ta přednáška probíhala spíš tak, že pán nám jako řekl... Respektive zeptal se našich učitelů, jak

to probíhá u nás na škole, a pak nám jako zopakoval, že takto by se to mělo dít. Ale bylo to takový jako... Takový uspávač hadů. A druhá přednáška.... A teď si nepamatuju téma, a to z toho důvodu, že to bylo vypsaný na nějaký termín a přednášející bez omluvy nedorazila. Takže jsme na ní čekali, já jsem tam v tý škole seděla nějaký čtyři hodiny, abych jako počkala na tu její přednášku, a paní bez omluvy nedorazila. Už si na to téma ani nevzpomenu.

V: Ty vado. Tak to je... Ty jo, čtyři hodiny čekat na někoho, kdo nedorazí bez omluvy. To bych asi psala rozružený dopisy já teda, v tu chvíli.

U: Já jsem teda řekla vedení, že po týhle zkušenosti už na žádný kurzy nepůjdu. A jestli se nemůžu vzdělávat jakoby sama. Máme na škole nějaký kreditový systém, že za každý prodělaný kurz dostáváme v uvozovkách nějaký kredity, a učitel by měl za školní rok nasbírat nějaké kredity a já jsem na tohle konto řekla, že jim na jejich kredity kašlu.

V: No, tak to chápu. Ty vado. A ani potom se jako neomluvila nebo nenapsala nějaký důvod?

U: Jenom nemám žádnou informaci, že by poslala nějaký vyjádření, proč nedorazila. Možná to napsala vedení, vedení to neposlalo dál, to už nevím, ale já osobně jsem žádnou omluvu nedostala.

V: Tak to je teda... To už bych nešla na žádný vzdělání taky. To už bych se s takovýmhle přístupem, ty vado... Teď jsem úplně našťvaná na tu ženskou. A to jsem ji ani neviděla. Tys ji taky vlastně neviděla, takže...

U: Já jsem taky byla našťvaná.

V: Ty jo. Hele a měli jste nějaký předměty na vejšce, který by se týkaly inkluze a žáků se speciálníma potřebama?

U: Přímou jsme takový předmět neměli, ale spousta učitelů se různě k tomu jako dostala. Že samozřejmě každý ten učitel k tomu dal ten svůj názor, takže nebylo to spíš o tom, jak s těmi dětmi pracovat, ale spíš výčet toho, jestli je to dobře, nebo špatně. Ale jako zmínky tam byly.

V: Jo. A nějaký třeba postupy a metody, že byste si říkali jako jak prakticky s nima fungovat, to tam bylo taky?

U: Ne.

V: Ne. Takže jenom takhle.

U: Ne.

V: Tak já se teda trošku posunu, a sice... Jo, jo, jo. Já si nepamatuju, jestli jsi říkala, jak jsi vlastně nakonec skončila tady na tý škole, jo. Ty jsi říkala, že se ti tam líbilo...

U: Já jsem byla na praxi, měli jsme každej tejdén chodit do nějaký školy, odučit tam minimálně hodinu, takže jsem chodila na praxi. S tím, že informatikářskou praxi jsem zároveň měla u zástupce ředitele, a když jsem tam tu praxi skončila, tak se mně asi během dvou měsíců ozval, jestli bych neměla zájem o tenhle úvazek na jejich škole.

V: Jo takhle. Takže to byla trošku náhoda, že asi ses jim líbila teda, předpokládám.

U: Byla to náhoda vlastně, vůbec jsem to nehledala, respektive o prázdninách nebo před prázdninama jsem si říkala, že bych si asi nějaký to místo zkusila najít, někde poblíž, abych právě splnila tu další praxi, tu dvouměsíční. A tohleto tak nějak přišlo, tak jsem to vzala.

V: A mělas tam nějakou podporu jako začínající učitel?

U: Já mám... Já jsem měla tu výhodu, že tu informatiku jsme měli tandemově s tím zástupcem. Víceméně až na jednu sedmičku, tu jsem měla úplně sama. A zbytek jsem teda pak už... Pak tam byl ten mentoring, kdy já teda naopak učila já ty učitele, což bylo takový trochu úsměvný, ale v podstatě jako jsem příliš podpory neměla. Pak jsem se teda setkala u některých kolegů i s házením klacků pod nohy, což mi nebylo úplně příjemný.

V: Jakože se jim nelíbilo, že je jako učíš, nebo...?

U: Jim se asi spíš nelíbilo, že jsem dostala vlastně takhle zajímavěj úvazek a jsem tam úplně nová a že mi to vlastně jako docela dobře jde. Mi tak jako z některých těch situací vyplynulo, že některý kolegové to tak nějak trochu těžce nesli.

V: Myslíš, že na tebe žárlili?

U: No, měli pocit, že mám na základě toho, že tandemovej učitel je zástupce, tak měli tak nějak jako pocit, že mi je nadřžováno a že se mi dovolí víc věcí než ostatním.

V: A myslíš, že to byla realita, nebo to byla jenom jejich představa?

U: Naopak si myslím, že v některých situacích jsem musela pracovat víc, než kdybych si tu třída vedla sama podle sebe. Protože když je člověk v tandemu, tak musí s tím dotyčným učitelem se častěji sejít, musí se s ním domluvit, musej nějak jako tu věc naplánovat, takže nemyslím si, že by mi bylo nějak extra nadřžováno.

V: Hele a jak ses vlastně jakoby cítila v tý učitelský roli? Jaký to pro tebe bylo?

U: Tak já jsem asi vycházela z toho, že už... Já si vzpomínám na ty začátky toho lektorování, že jsem se cejtla hrozně jako divně, že teď mám někoho vzdělávat. A co když jako potkám někoho chytřejšího než já. A já jsem si tady ten začátek jako odbyla v tom lektorování a sem jsem šla jako s tím, že už ty zkušenosti mám, takže asi takhle.

V: Jo, že už to jako nebylo nic tak zase novýho, že to...

U: Nebylo to nic novýho, pro mě to prostě bylo stejná práce jako to lektorování.

V: A bylo to pro tebe příjemný učit?

U: Jak koho a jak kdy.

V: A co třeba jakoby pro tebe bylo nějakým způsobem náročný nebo jako nepříjemný třeba nebo...?

U: Setkala jsem se situací, kdy žáček odchází na víceleté gymnázium, měl pracovat na projektu a místo toho, aby pracoval na projektu, tak mi napsal takový ne úplně pěkný email o tom, že na mojí práci, kterou má zadanou, kašle. Tak to bylo taková chvíle, která mi byla taková jako trochu nepříjemná, ale pak tam byla spousta příjemných věcí. A ten žáček se mi přišel i jako omluvit, tak to bylo docela v pohodě pak už. Ale v tu chvíli se to ve mně tak jako začalo vařit a úplně jsem nevěděla, jak se s tím jako poprat. Jsem si šla pro lahev vína. (smích)

V: Ježiš. To je taky někdy dobrý řešení.

U: Jako ta nervozita a to naštvání, tak tam pomohla láhev vína.

V: Ty vado. A je třeba něco naopak, co sis jako užívala na tom učení, na tom bejt paní učitelka?

U: Já jsem si hrozně užívala ty mentoringové hodiny mezi malinkýma dětma. To mi jedni druháči říkali kočička paní učitelko, tak to mě úplně tak jako... Vždycky si na to vzpomenu, tak mě to tak hrozně...

V: To je hezký, proč ti říkali kočička paní učitelka?

U: No je to vlastně z toho důvodu toho kvízu, jak já tam děti rozbřečela, protože jak tiskli na těch tiskárnách, tak jsem pro ty, co vyhráli, vytiskla malou kočičku. Takže jsem na tu první hodinu, kdy jsme soutěžili, přinesla ty kočičky. A celkem to moje jméno je tak jako poměrně těžký a spousta ani kolegů to nezvládne říct správně, a tak nejdřív mi říkali paní učitelka Kačka, a pak po těch kočičkách mi říkali kočička paní učitelka.

V: To je krásný, kočička paní učitelka.

U: Já shodou okolností mám teda tričko s kočičkama, takže vždycky, když jsme šla na mentoring k nim, tak jsem si brala tričko s kočičkama, když jsem teda nezapomněla. Když jsem teda nezapomněla.

V: To je hezký. Tak to by se mi taky asi líbilo. Já jsem si zase shodou okolností, nevím proč, vzpomněla... Já teda pracuju s dětma s poruchou autistického spektra a vzpomněla jsem si, že zase jeden můj klient mi říkal, že se usmívám jako roztomilá kačenka. (smích) Takže já jsem byla kačenka zase, z nějakého pro mě trošku divného důvodu, ale...

U: Tak to je ale taky hezký. To si taky dovedu představit kačenku, která se usmívá, je to taková jako komická představa.

V: Jako já nevím moc, co tím myslel, ale myslím, že to nemyslel špatně, tak jsem se jako... Že to bylo dobrý.

U: Co já mám zkušenosti s těmahle lidma, tak oni vždycky všechno myslí dobře, jenom ne vždycky to dobře domyslejí. Já znám kluka, kterej je taky právě na hranici mentální retardace, a ten mě zase každěj kurz velmi okatě balí. Ale jako doslova. První týden mi to bylo krajně nepříjemný teda, musím říct, teď už jsem si jaksí zvykla. Ale jestli mám dobrý informace jakoby od maminky, tak o mně neustále mluví, a vždycky když jako má přijít ten náš kurz, tak je s ním skoro k nevydržení. A taky to asi jako myslí dobře.

V: Jako jo, no. Já mám teda... Můžu přispět do této debaty, že jeden můj klient už teda jako přestoupil do toho, že mě jednou plácnul po zadku. A udělal to jenom jednou. (smích) A už to... Věřím, že už to nikdy neudělá jako.

U: To jako chápu, no.

V: To si za rámeček nedal potom.

U: Myslím, že je důležitý nastavit hranice, já to mám tak, že mě neustále zve do restaurace, kavárny lomeno cukrárny, což je zároveň chráněná dílna, ve který pracuje, a když mě teda jednou objal za ramena, tak jsem mu taky říkala, že tohle to není úplně vhodný, že mám svého přítele, který má dva metry, a jemu by se to určitě úplně nelíbilo. Takže je asi potřeba nějaký hranice jim nastavit.

V: Ano, přesně tak. Já jsem na jednu stranu ráda, že to udělal mně, že to neudělal nějaký slečně na ulici, protože teď už jako bude vědět, že to fakt není dobrý nápad. Takže to bylo dobrý. No nic, vrátíme se zase teda k rozhovoru, i když o tomhle by se samozřejmě dalo povídat hodně, já ti pak můžu kdyžtak, kdybys chtěla, doporučit skvělou tréninkovou kavárnu v Praze, kam můžeš zajít, kdyby jsi byla někdy v Praze, kam já...

U: To budu asi ráda.

V: Tak dokud si to pamatuju, tak je to kavárna Martin. (smích)

U: Můj táta se jmenoval Martin, tak to si zapamatuju.

V: No vidíš to. Hele, je to hned u stanice Křižíkova, metro Křižíkova. Tam to... Tak když budeš někdy v Karlíně, je to v Karlíně, tak když budeš někdy v Karlíně, tak je tam hrozně fajn tréninková kavárna a já tam chodím psát svojí disertaci většinou. Nebo nějaký články nebo tak, jsou tam hrozně milí. Je tam mám fakt ráda. Si říkám, že někdy až jako nebudu pracovat s autikama, tak možná budu pracovat s lidma s mentálním postižením. Protože to je taky nějaká moje srdcovka. Tak. Jo. Ještě jsem se chtěla zeptat, jestli bys nějak dokázala zhodnotit to, jak ses vlastně cítila jako učitel. Jestli se to nějak změnilo vlastně od té chvíle, co jsi jako nastoupila. Jestli tam byla jako nějaká změna, jestli v září jako ty pocity byly nějaký jiný a pak třeba jako ses začala cejtit líp, nebo naopak hůř.

U: Já teda mám pocit, že v září jsem se cejtila líp než teďka, ale tam to není z důvodu těch dětí, ale z důvodu opravdu těch kolegů. Kdy to pro mě bylo jakoby nepříjemný. Jiný změny úplně nesleduju, nicméně přítel říká, že už jsem standardní učitelka a že trpím učitelským syndromem. Takže asi k nějaký změně došlo, ale já sama jí neregistruju. A to je asi z důvodu, že přítelova máma byla učitelka/vychovatelka spoustu let a pamatuje si, když oni přišli z venku a ona jako učitelka zavelela umyjte si ruce, i vlastně jako svému manželovi.

V: Já už taky občas mám takový učitelkovský... Asi taky, no. I přesto, že jsem tak krátce působila ve škole, ale jako fakt mám pocit, že to člověka ovlivní, že prostě pak najednou... Že už taky...

U: To když jsme přijeli na první volvo sraz, tak jsme se tam dali do řeči prostě se skupinou lidí a byly tam dvě takový jako osoby, já je asi pět minut sledovala. A pak říkám: Mně to nedá, vy určitě musíte bejt učitelky. A samozřejmě obě ty ženský byly učitelky, ono to z nich tak jako vyzařuje, že prostě tak nějak jsou poznamenaný. Ale sama to teda neregistruju.

V: No já to registruju ve chvíli, kdy mám teda tendenci jako zpacifikovávat mládež v dopravních prostředcích a říkat jim, jak se správně chovat, tak to jsem takhle jednou udělala, ale bylo to velmi efektivní, myslím, že to vůbec neočekávali.

U: Naštěstí jezdím jenom autem, v autobusem jsem poměrně dlouho nebyla, takže tam můžu zpacifikovávat možná tak...

V: Jo, to je asi dobře, no, že si člověk neničí ty nervy tímhle tím. No hele, teď se zeptám trošku, jak to vypadalo teda, když jsi učila. Jakým způsobem ses připravovala na ty hodiny?

U: No, tak jako... Brala jsem tak nějak jako to, na co mám zrovna náladu. Záleží asi jako co, když jsme měli tu tandemovou informatiku, tak tam samozřejmě jsme se nějak jako domlouvali, jak si tu výuku rozdělíme, takže tam opravdu došlo, že jsme se sešli, udělali jsme si plán na měsíc, měsíc a půl, co si kdo odučí, a podle toho se podle jelo. A pak tam byly takový ty předměty, který učím vysloveně já. A to je digitální technologie a 3D tisk, tak u 3D tisku to je vysloveně tak jako... Samozřejmě přípravy si dělám minimálně den dopředu, ale tak nějak jako teď mám náladu si s nima třeba začít modelovat, tak s nima začnu modelovat a udělám si přípravu na to modelování. Že to bylo takový jako, abych sama na to téma měla náladu a co nejlíp jim to odvykládala.

V: A máš nějakou představu, jak by třeba měla vypadat jako kvalitní příprava? Jako abys věděla, že je dobrá. Podle čeho bys to poznala?

U: No asi že to ty žáky baví.

V: No, to by mohl bejt docela jako dobrej ukazatel. Že to... No a mělas to tak, že ses držela toho, co sis jako řekla, nebos to třeba i změnila jako v průběhu tý hodiny?

U: No, já jsem to teda občas i trochu změnila v průběhu tý hodiny, když jsem jako viděla, že ty žáci zrovna nejsou naladěni úplně jako na stejnou notu jako já, tak jsme se většinou snažili najít nějaký kompromis. Občas třeba, nevím, jsem se netrefila, že ty deváťáci psali různý čtvrtletky, tak na to odpoledko už nepřišli úplně jako kreativní, já jsem si zrovna vymyslela kreativní činnost, tak to by asi úplně nemělo smysl. Nechci říct, že jsem jako improvizovala, protože tím, že je to můj obor podnikání, tak jako můžu o tom mluvit hodiny a hodiny a vždycky jako budu mít co ukázat nebo předvést. Takže občas k tomu tak nějak jako došlo.

V: Jsem se teď konc zamyslela asi nad těma deváťákama, jak jako byli nedostatečně akční, úplně se mi vybavila jedna totiž třída, víš, kde jsem taky... Já jsem taky lektorovala mimochodem. Kdysi dávno jsem to... Ale asi možná trochu jinak než ty, já jsem dělala takovýho toho lektora primární prevence, takže jsem chodila po školách a povídala jsem si s dětma o různých věcech. No, od alkoholu až po elektroniku. Ale asi jsem nebyla v oblasti internetu tak zblhlá jako ty, pravděpodobně.

U: Jo, to je asi něco jinýho, protože já dělám lektorku pro kurzy pro jedno sdružení. A oni primárně... Nebo ne kurzy, pro projekty. A primárně ty projekty se snaží těm lidem najít zaměstnání.

V: Aha, takhle.

U: Takže to je jakoby takhle. Že prostě ke mně přijde, třeba teď tam mám klienta, kterému asi před třema rukama umřela žena a na tři roky se prostě zavřel doma. A teďka jako cílem toho projektu je zaprvý ho jako donutit chodit pravidelně na nějaký aktivity a začít komunikovat, to je takovej první cíl. A druhý cíl je potom rozvíjet nějaký další jeho... Nějaký jako znalosti.

V: Takže to je něco jako podporovaný zaměstnání nebo něco takovýho jakoby?

U: No oni, když jakoby ty klienti najdou zaměstnání, tak z toho projektu vypadávají, jo, to je předtím, než najdou to zaměstnání. A ten pracovník, kterej ten projekt vede, tak se jim různě snaží jako to zaměstnání najít. A občas jako skončej i v tý chráněný dílně v tom sdružení, občas, já nevím, dělají uklízečku, vím, že nějaký pán šel dělat strážnýho, tak mu zařídili kurz strážnýho, aby měl tu rekvalifikaci, a pak ho upíchl do toho... Na tu pracovní pozici, a tím to jakoby končí v tom projektu.

V: To je zajímavý, to jsem ještě neslyšela.

U: A je tam teda, myslím, nějaká... Že tam jakoby tomu zaměstnavateli snad půl rok jako přispívají na tu výplatu a po půl roce pak už je to jakoby jeho.

V: To je zajímavý. To jsem fakt ještě asi neslyšela, tady tenhle ten concept. Že jsem vždycky znala jen jakoby to podporovaný zaměstnání nebo něco takovýho, ale tohle to je určitě jako... Věřím, že taky velmi prospěšný. A myslím si, že by to možná spousta meich klientů to bude v budoucnosti potřebovat.

U: Je to možný, je to vlastně taková jako podpora vedle úřadu práce. Že prostě...

V: Jo takhle ještě.

U: Jako ne že by to s tím úřadem práce spolupracovalo, ale je to stejný období, že ty lidi často bývají zapsaní na úřadu práce a zároveň jsou u nás v tom projektu.

V: Zajímavý. No vidíš, tak to je zajímavý, čemu všemu se dá říkat lektor, že jo vlastně, ty to máš takhle a já to mám zase spojený s tím, co jsem dělala já. Tak já se zase vrátím zpátky. Jakým způsobem pro tebe bylo třeba jakoby jednoduchý hledat si ty pomůcky pro výuku, který jsi potřebovala?

U: Myslím, že naprosto jednoduchý.

V: Jo. Že asi tím, jak se v tom pohybuješ, tak asi...

U: Měla jsem... Co jsem měla, to jsem měla, co jsem potřebovala, jsem si dohledala, takže to nebyl žádný problém.

V: No a ty jsi vlastně zmiňovala, že to byla taková trošku jako výběrová škola. Nebo teda možná snobská, abych použila... Přemejšlím, jaký jsi přesně použila slova, už jsem to stihla zapomenout.

U: Snobská jsem použila, jsme snobská základka.

V: Snobská jsi použila, dobrý. Tak jsem si to pamatovala správně. Mělas tam vůbec nějaký teda děti se speciálníma potřebama? Nebo měli jste tam?

U: Jako měli jsme nějakou tabulku, vím, že jsem tam měla dva kluky, který myslím měli ADHD, ale jako že by speciálně třeba... Mevím, nějaký snížený IQ nebo něco takovýho, s tím jsem se tam nesetkala.

V: Takže teda víš tam o dvou klucích s ADHD. A pociťovalas to nějakým způsobem během té výuky třeba, že...?

U: Ten jeden klučina si se mnou akorát rád povídal a občas ho bylo potřeba tak jako trošku zarazit, abychom si celou hodinu nepovídali, jinak jsem to nijak nepociťovala.

V: A takže předpokládám, že jsi asi žádnou přípravu teda pro tyhle ty děti nedělala. Nějak že by sis musela...

U: Ne. Bylo mi akorát řečeno, že když to mají třeba mezi, tak bych jim měla přilepšit. A že je to vlastně všechno, co bych pro ty děti měla udělat.

V: Aha, to je zajímavý způsob teda podpory, si říkám.

U: Bylo mi to takhle řečeno, protože na to jsem se ptala. To byla další věc, kterou jsem se úplně jako na té fakultě nedozvěděla, tak jsem to chtěla... Vzhledem k tomu, že zase mám tu paralelu s tím lektorováním a že s těma lidma pracuju, tak jsem to chtěla udělat správně. A bylo mi řečeno, ať k tomu přistupuju takhle. Že když vidím, že to mají mezi, a vidím, že se snaží, ale že jim to prostě občas nevyšlo, tak že jim mám přilepšit.

V: A jak ty vnímáš tenhle přístup jakoby přilepšit teda tou známkou? Bylo... Ztotožňovala jsi se s tím, nebo jaký to pro tebe bylo?

U: No tak vzhledem k tomu, že jsem opět měla třicet dětí, tak jako moc jiný možnosti asi nebylo. A u těchhle dětí mi to jako nevadilo. Jako vzala jsem to tak, že je to asi fajn podpora. Občas jsem se jim snažila dát třeba o možnost navíc, když jim třeba něco nevyšlo, tak jsem říkala: Přijď za mnou ráno, zkusíme to ještě jednou, jestli to nepůjde líp. Tak jako tady to bylo v pohodě, ale setkala jsem se s takovým nepříjemným přístupem, kdy jsme měli holčinu, která měla průměr... Nebo prostě známka jí vycházela mezi trojkou a čtyřkou a měli jsme klučinu, kterej měl o trošinku lepší průměr, ale taky tři až čtyři. A holčina, protože byla dcerou doktorky, dostala trojku a klučina dostal čtyřku. Tak tady to mně teda tak jako vnitřně vadilo.

V: Já jsem jenom nepochopila, to bylo v tvém předmětu, nebo... Já jsem to možná přeslechla.

U: To bylo v tom tandemově řešeným, takže jsme se na známkách museli nějak domluvit. A v tomhle případě to prostě dopadlo takhle. A vlastně mi to ten tandemovej učitel i takhle řekl, že prostě tý dceři tý doktorky nemůžou dát čtyřku.

V: Aha. To zní zvláštěně.

U: Ano, zní to zvláštěně, ale taková věc tam skutečně proběhla.

V: Ty jo. To musela bejt asi docela zajímavá škola teda, jak to...

U: No, proto od tý doby jí říkám snobská škola.

V: To je zajímavý. No a jaký jsi třeba používala jakoby učební techniky nebo učební metody? Když jsi vyučovala.

U: Já teďka zase jako asi nebudu správně pojmenovávat, ale...

V: To je úplně jedno, já to taky neumím úplně správně pojmenovat.

U: Já hrozně nerada přednáším, já to prostě nesnáším, přednášení. Jakože já si tam stoupnu, budu něco povídat a ty žáci si tam budou něco zapisovat a všichni se to naučí, všichni budem šťastný. Tak to já nesnáším, nechci to praktikovat. A dělala jsem věci, že buď se učili projektově, že měli nějaký projekt a na tom se měli něco naučit. Takhle jsme třeba učili hardware v počítači, že si sami našli informace, sami zpracovali video. A my jsme je jakoby prováděli tím, aby to měli správně. A pak jsem tam měla zase jinej koncept, to jsem měla u Wordu a Excelu, kdy já jim předtočila videa, oni se v tý hodině podívali na to video a měli cvičení, který bylo podobný tomu videu, a měli si to sami zkusit a v případě, že mají nějaký problém, tak mě volali a já jsem s nimi řešila přímo ten jejich problém. Takže spíš takovýmhle stylem, než abych jim přímo vykládala.

V: Jo, takže žádná, jak se tomu říká, frontální...

U: To ne, no, oni pak na mě ty děti moc koukaj před tou tabulí, já mám metr padesát a úplně mi to není příjemný. Takže takhle sedí a pracujou a já jim pomůžu, když něco potřebujou.

V: Hele a myslíš, že se ti třeba dařilo ty děti jakoby zaujmout? Že jsi dokázala udržet jejich pozornost?

U: Jak který. To je asi dítě od dítěte. Třeba u tý metody s téma videama mi i spousta rodičů jako děkovalo, že to je hrozně fajn, že se nemusejí spoléhat na zápisky dětí, a ty děti si vlastně nic nepíšíou, mají to všechno k dispozici, tak spousta dětí mi za to děkovala i rodičů, že je to vlastně fajn, ale měla jsem tam i pár dětí, kterým to jako nevyhovovalo, a tam jsem to potom řešila nějakým doučováním, že když to byl opravdu jako velký problém, tak jsme si sedli, ukázala jsem, vysvětlila jsem. Takže dítě od dítěte.

V: Já si vzpomínám, že jsme vlastně trošku mluvili na začátku o motivaci těch dětí, ty jsi vlastně zmiňovala, že je to jakoby důležitý. Pracovala jsi třeba ty nějak sama jako s motivací nebo mělas to nějak jako na mysli u těch dětí?

U: Snažila jsem se.

V: A dokázala bys třeba říct jakoby, jakým způsobem jsi to dělala?

U: Dost často jsem se těch dětí sama jako ptala, jak to udělat tak, aby je to bavilo, aby třeba to chtěly dělat. Pak jsem jakoby sledovala reakce těch dětí, ony ty děti tak nějak jako nevědomky i řeknou, že tohleto úplně nebylo to, co by chtěly, a chtěly by to jinak. Hodně jsem se snažila z nich dostat nějakou

zpětnou vazbu a prostě tak nějak jak to vyšlo. Jako snažila jsem se na to myslet, asi ne vždycky se to povedlo, ale ono to asi ani nejde, aby se to vždycky povedlo.

V: No, zase jako nemůže samozřejmě to být nikdy dokonalý. A jako hodnocení jsi používala známky, předpokládám, asi. Nebo...

U: Známky... Bojovala jsem... U té svojí sedmičky na informatiku jsem bojovala hodně za body, protože mi body přijdou trochu jakoby přesnější než čistě ty známky. Nebo procenta prostě, nula až sto procent, ale nám do toho vlezla ta karanténa, že to úplně jako nevyšlo, takže tam byly známky, u 3D tiskařů jsem tam k tomu přidala ještě jedničku za docházku a fungovalo to vlastně tak, že když to dítě nepřišlo na mojí hodinu, mělo u mě malou pětku. Ale když se zeptalo, co jsme při té hodině dělali, a na začátku další hodiny mi řeklo: Já vím, že jste dělali tady to, tak dostalo místo té pětky tu jedničku. A vlastně takhle jsem se jako trošku se snažila ty děti donutit, aby se zeptaly, co jsme aspoň dělali, aby zvládlo navázat na tu hodinu. Bylo mi to teda trochu kritizováno, ale deváťákům se to hrozně líbilo. A potom to sedmáci po mně chtěli taky, že prostě chtěli dostávat jedničky za docházku.

V: To není špatnej nápad.

U: U těch deváťáků a sedmáků jsem se víceméně snažila držet: Splnil – jednička, nesplnil, jako neodevzdal, bohužel pětku, můžeš si to opravit. Pokud odevzdal pozdě, tak dvojka, trojka, podle toho, jak pozdě to odevzdal. A spíš jsem se jako snažila, když už to odevzdal, tak třeba si s ním sednout, hele, mně se tady to jako nelíbilo, tohle mohlo být jinak, ale odevzdal jsi svojí práci, pracoval jsi na tom, tak ti dám jedničku. Že jsem se nesnažila hodnotit chyby, ale snažila jsem se hodnotit přístup k té práci.

V: Takže vlastně jsi nějakým způsobem furt jakoby pracovala s tou motivací trošku, aby vlastně byly motivovaný to vůbec udělat nějakým způsobem. A myslíš si, že třeba pro tebe bylo jakoby jednoduchý, že se ti dařilo jim vykomunikovat jim jako instrukce? Aby pro ně bylo srozumitelný, co jim jakoby předáváš?

U: No, s tím jsem tak nějak jako bojovala, že ne vždycky to jako dopadlo úplně tak, jak já jsem si představovala. Že jsme si někdy nějaký komunikační šum, tak jsem se snažila dělat to, že jsem jim zadala to zadání a zpětně od těch žáků jsem chtěla, aby mi to zadání zopakovali tak, jak oni mu rozumějí. A v případě že došlo k něčemu, kde jsme si úplně nerozuměli, tak jsem se snažila tu informaci doplnit, opravit tak, aby to pochopili správně.

V: Jo, takže ses to snažila ten informační šum nějakým způsobem vyjasnit, abyste zjistili, kde je ta chyba teda. A dařilo se ti ve třídě udržet klid?

U: Víceméně ano.

V: Víceméně. A bylo to pro tebe vůbec důležitý? Protože jsou učitelé, který třeba to jakoby ani nevyžadují.

U: Já mám ráda takový ten jako... Ne úplně ticho, mám ráda takový ten pracovní šum, takže když jsem měla pracovní šum, tak mi to nevadilo, prostě ať je. Když to pak jako přerostlo přes nějakou mez, že už jako křičeli moc a mohli bysme rušit třeba vedlejší třídu, tak jsem se je snažila trochu jako utišit, že musíme být nějak jako ohleduplný k těm ostatním žákům, který se nějak učí. A já jsem je občas tak nějak jako při hodině pustila třeba na chodbu a měli tam rozházený QR kódy a pod tím měli nějaký úkoly a měli si to naskenovat a pak je plnit, tak se občas rozdivočeli na té chodbě a v tu chvíli je bylo potřeba trošinku ztišit.

V: Jo, takže mi tak jako vyznívá, že tobě by to tolik nevadilo, ale že třeba ty okolní třídy a ty okolní děti, aby to pro ně jako... Aby je to nerušilo.

U: Všichni bysme měli bejt na sebe nějak jako ohleduplný, takže by to nemělo překračovat nějakou mez, stejně tak když se na něčem pracuje, tak někteří potřebujou trochu ticho, tak by měli ty ostatní se snažit to ticho udržet. Nebo když natáčeli videa, tak aby se navzájem nerušili, a vždycky tak nějak jak to vyplývalo ze situace.

V: Hele a vlastně to už tady mám otázku, kterou už jsi asi zodpověděla, ale že práce s třídou a třídním kolektivem, to se asi, jsem pochopila, necítíš na to moc připravená, že bys to jako...

U: U pedagogiky, z té školy nebo z univerzity ne. Já jsem k tomu přistupovala prostě srdcem a tak nějak, jak jsem to cítila, že by to mohlo fungovat, jsem to zkusila. Buď to fungovalo, nebo to nefungovalo.

V: Jo, že... A fungovalo to, nebo cítila jsi, že to jako... Že to jde? Že ti to třeba jde tohleto?

U: To jak jsem říkala. Jako byly situace od situace. Občas ty děti opravdu přišly třeba rozjívěný z předchozí hodiny, bylo to těžší. Někdy přišly klidnější, bylo to mnohem jednodušší, asi se tam na to nedá tak nějak jako odpovědět.

V: Jo. Záleží, jakou měly náladu. A hele. A teď mám takovou otázku, jo, u který většina vyučujících se vždycky teda hrozně zamejšlí, a pak mi říkají, že to je strašně těžký. Ale třeba to nebude tak těžký. Jaký si myslíš, že jsou tvoje silný stránky ve výuce? V čem seš jako dobrá.

U: Ve výuce, nebo v práci s kolektivem?

V: Ve výuce.

U: Ve výuce? Tak mojí největší... Nebo já to považuju na svojí největší silnou stránku, je ta, že já si vzpomínám, jak jsem se cítila jako dítě a jak jsem chtěla, aby ten učitel se ke mně zachoval, abych tu danou věc pochopila, a snažím se z toho vycházet. A docela dost mi to prochází, že se jako snažím vcítit do té situace, že sama jsem v té situaci kdysi byla, vzpomenu si na ní. Snažím se to tak jako udělat jinak. Tak to je asi moje silná stránka, co se tohohle týče. A navíc já jsem taková, že se potřebuju učit po lopatě a potřebuju daný věci rozumět. Takže se to většinou snažím vysvětlit tak co nejvíc polopaticky, aby to jako všichni pochopili. Takže takhle.

V: No vidíš, tak to nebylo tak těžký ani. Všichni vždycky říkají, že neví, že asi nemají žádný silný stránky, a takže to nebyla nakonec tak těžká otázka.

U: Nebyla.

V: Tak teď se vrhnu teda na téma inkluze trošičku. Co tě napadne vlastně, když se řekne inkluze? Co si o ní myslíš?

U: Já si o ní vůbec nic nemyslím, poněvadž jsem se s tím nesetkala.

V: Ale říkala jsi vlastně, že na škole vás nějak k tomuhleto tématu jakoby... Že jste o tom mluvili.

U: My jsme o tom spíš jako nemluvili, než mluvili, no. Každý ten vyučující řekl svůj názor, proč si ten názor myslí, a tím to tak nějak jako končilo.

V: A máš ty nějaký názor na to, jak...?

U: Tak já můžu akorát vycházet z toho, co píšou ostatní kolegové v různých článcích a v různých diskuzích. A stejně tak jako jsem přistupovala k tomu, že poprvé nastoupím do školy a chci jít bez

toho, abych byla ovlivněná, tak i k tomuhle nemám žádný názor, dokud si to sama nevyzkouším. Takže jako asi žádný názor na tohle nemám, dokud se s tím nesetkám.

V: A když říkáš, že jsi se s tím nesetkala, tak třeba ty dva kluky s ADHD jakoby nepovažuješ za inkludovaný děti.

U: Já bych řekla, že ty kluci byli naprosto v pořádku. Tam mi to opravdu přišlo tak, jako že to dítě bylo zvidavější, tak mu přiklepli papír.

V: Aha. To je zajímavý. Protože to většinou třeba bývá, že ty děti bývají zlobivější nebo něco.

U: Ne. Mně zlobivější nepřišli. Mně přišli zvidavější. A ano, když nedostali odpověď na svoji otázku, nebo se nemohli víc dopodrobna třeba zajímat o daný téma, tak bylo vidět, že se jim to nelíbí. Ale tak to se dá prostě jednoduše vyřešit tak, že tomu dítěti řeknu, tak si o tom zjisti víc, nauč mě to. Nebo já o tomhle vím něco víc, tak ti to ukážu, a nemám asi jako potřebu říct, že to dítě je inkludovaný a že musím k němu jako nějak jinak přistupovat. Takhle prostě přistupuju ke každému, koho učím.

V: Takže vlastně jakože jsi neměla potřebu nějaké speciální přístup k nim mít nebo nějak jako jinak o ně pečovat než o ty ostatní děti.

U: Nevyžadovali to. Kdyby to vyžadovali, neměla bych s tím problém, ale na mých hodinách to nevyžadovali.

V: A nějaký třeba děti, já nevím, s dyslexií nebo s nějakýma specifickýma poruchama učení, to jste tam neměli?

U: Neměla jsem.

V: Neměli. Aha, to je zajímavý.

U: Já osobně jsem je neměla.

V: A ty jsi říkala, že jste měli ale nějaké seznam vlastně jakoby těchhle dětí, který tam.

U: Byla tam nějaká excelovská tabulka, ale koukala jsem na to na začátku a zaměřila jsem se na ty svoje třídy, který já učím. A takže si úplně jako nevybavuju, kolik dětí, v jaký třídě a jak bylo. Takže koukala jsem na to někdy v září nebo v říjnu, je to dlouho, co jsem tu tabulku viděla.

V: Takže je možný, že jsi třeba měla nějaký jakoby děti, ale že nebyly tak výrazný, takže jsi je neřešila třeba?

U: No já jsem věděla o těch svých, který mám jakoby ve svých hodinách. O těch jsem samozřejmě věděla. Ale že by tam byly nějaký speciální postupy... Bylo mi řečeno, že tam žádný jiný postupy nejsou, a co se týče jakoby těch mentoringovejch hodin, tak tady ty věci si tam zaštitoval ten učitel, který tam učí. Já tam měla přinést ten IT prvek a on prostě tam měl učit se mnou a hlídat si tady ty věci. Takže v tu chvíli já jsem jako zpětně nekoukala, jestli tam je to dítě nebo není, protože to byla práce toho druhého učitele.

V: A setkala ses třeba někdy při tom mentoringu s nějakým třeba dítětem takovýmhle, který by bylo jako náročnější?

U: Ne.

V: Ne. Tak to jste byli asi vážně výběrová škola teda, jak to tak...

U: Ale vím o tom, že si třeba třídní učitelky stěžují, že tady to dítě a tam to dítě, ale při těch mých hodinách prostě ty děti byly jako jiný děti. Je možný, že je prostě zaujmulo.... Zaujalo, takhle. Zaujalo... Ta IT část tý hodiny a prostě v tu chvíli to pro něj bylo naprosto něco jiného. A v tu chvíli jako neměli potřebu jako vykazovat ty jiný známky. Možná to bylo takhle. Jako nevím.

V: No tak v podstatě na moji otázku další asi nevím, jestli se mám ptát, ale já vlastně nevím, jestli podle tebe je na inkluzi jako něco špatného. Ale tys mi vlastně řekla, že na ní ani nemáš názor, takže...

U: Nemám co odpovědět jako, bohužel. I když jako třeba brácha, když vlastně ještě chodil na základku, tak vlastně do nějaký sedmý třídy chodil na standardní základku, pak skončil v Jedličkově ústavu, jenže tohle všechno bylo tenkrát v plenkách a já jsem vlastně o čtyři roky starší, takže hodnotit z tohohle hlediska taky není úplně dobrý. I když to mám vlastně jakoby v rodině, tak nejsem schopná si na základě toho vytvořit názor, protože já nebyla v té pozici toho učitele.

V: Jo. Žes to neřešila nějakým způsobem, že by to tam bylo. A máš třeba nějakou představu, jak tohle jako vnímali tvoji kolegové? Jakoby jestli někdy se třeba zmiňovali o těch inkludovaných dětech? Nebo nějak je třeba řešili?

U: Se mnou ne. Se mnou to nějak neřešili.

V: Jo. Ani si třeba nestěžovali u oběda nebo tak, to bejvá takový jako docela...

U: Já teda na obědy nechodila, takže tady to nějak... Já jsem na to úplně v té škole neměla čas, abych si sedla někam jako na oběd, takže já na obědy nechodila. A občas si jako stěžovala nějaká prvostupňová učitelka: Tady ten žáček zlobí, tady ten žáček se potřebuje proběhnout, ale jako nějak dopodrobna, že bysme to řešili, jsme neřešili.

V: No vidíš, tak to jsi přicházela o nejdůležitější sociální událost dne, když jsi nechodila na obědy.

U: No jako já, když jsem občas slyšela, co se na těch obědách dělo a co tam kolegové řešili, tak jsem možná ráda, že jsem tam nechodila.

V: Jo? Jako že si tam stěžovali na děti a...

U: Ne. Navzájem se pomlouvali jako v tom kolektivu a občas si tak jako ne úplně zpříjemnili ten oběd, takže já jsem asi docela ráda, že jsem tam nechodila

V: No tak to se nedivím teda. To jak to tak popisuješ, tak teda ten kolektiv těch učitelů tam asi nebyl úplně ideální a ta atmosféra asi taky.

U: Úplně... Já to tak vnímám, že úplně ideální to nebylo. A mám informaci od některých kolegyň, který jsou tam taky velmi nespokojený, ale mají třeba šest let do důchodu, tak to tam prostě nějak doklepou.

V: Ty jo. Představa šesti let v takovémhle učitelském sboru, to nevím, jestli bych to chtěla. Ale zase chápu jako, že už to nechtěj měnit, no, nějakým způsobem. No a máš třeba představu, jak se u vás vůbec jakoby ta inkluze a nějaký individuální potřeby jako na škole řešily? Ty jsi vlastně říkala, že u těch ADHD dětí ti akorát řekli, že jim máš kdyžtak zlepšit známku, ale jakože...

U: Tak. Ale jak se to řešilo u jiných dětí, nevím. Nikdy jsem to neslyšela, že by to nějak někdo řešil, ale tím nechci říct, že to neřešili. Jenom se ta informace ke mně nedostala. Ono je taky možný tím, že jsem nabrala ten poloviční úvazek, byla jsem tam středa čtvrtek, ne, úterý středa čtvrtek, tak je možný, že to řešili, já nevím, třeba v pátek. Jo, jako jenom ta informace se ke mně nedostala.

V: Takže ani nevíš třeba kdo měl na starosti tyhle děti,

U: Měli jsme tam školního psychologa, docela fajn člověk, takže nejspíš asi on to nějak měl na starosti.

V: A s tím jsi byla někdy třeba v kontaktu? Že jsi s ním něco řešila?

U: Ne.

V: Ne.

U: Ne.

V: A vidělas ho aspoň?

U: Viděla jsem ho, potykali jsme si, ale nic jsem s ním naštěstí nemusela řešit. A teď nemyslím naštěstí kvůli tomu člověku, ale že jsem se nedostala do té situace, abych to musela řešit. To byl pán, on se jmenuje Petr, Petr vypadal jako hrozně fajn člověk, takže asi bych neměla problém s ním cokoliv řešit.

V: Tak. Tak to přeskočím, tohlencto. No a když teda ještě se vrátím na chvíli k té vejšce, cítíš se nějakým způsobem připravená na práci s dětma se speciálníma potřebama? Já jsem tak jako pochopila, že asi moc ne, že jste toho jako moc asi... Že... Jaký by to pro tebe třeba bylo, kdyby jsi dostala nějaký, já nevím, dítě třeba s autismem nebo tak jako do třídy.

U: Tak asi bych nechávala něco z té praxi toho lektorování. Já s těma lidma jako do styku nějak přicházím, předpokládám, že snad ve školství bych měla možnost vědět aspoň tu diagnózu, co ten člověk má, abych si o tý poruše nějak něco přečetla. Asi takhle bych k tomu přistupovala, ale to je takový jako co by kdyby, no. Jako nebála bych se toho. Prostě bych k tomu přisoupila, je to tak, je to potřeba řešit, tak bych to vyřešila.

V: A myslíš, že to třeba pro nějaký učitele může být zatěžující, že takovýhle děti dostanou jako do třídy?

U: Myslím si, že ano. Člověk, kterej se s tím nesetkal, tak asi to pro něj těžký může bejt nebo asi je. Já měla tu výhodu, že já s tím vyrostla od dětství, takže pro mě je to vlastně něco úplně, úplně normálního.

V: Jo, ty máš k tomu tímhle způsobem nějaký jinej postoj. A napadá tě třeba, jaký typ znevýhodnění může bejt jako pro učitele nejnáročnější, když máme různý, že jo, zrakový, sluchový postižení.

U: Já myslím, že kombinovaný postižení. Když člověk musí prostě řešit, nevím, třeba sluchový problém s mentální retardací. Nebo sluchově-zrakový problém, takovýhle když tak vada je kombinovaná.

V: A třeba když si vybavím jako běžný školství, kam se asi tyhle děti s kombinovaným postižením většinou nedostávají, ty většinou zůstávají v nějaký speciální škole, tak když...

U: No, to je to, co já právě nevím, protože třeba brácha, když chodil ještě na standardní základku, tak už tu kombinovanou vadu měl poměrně velkou a stejně ho na tý základce nechávali. Takže já opravdu nevím, jak to na těch základkách je a není, a záleží, jak k tomu kdo přistoupí, že některý děti se tam prostě nechají v té škole, některý děti se tam nenechají. Prostě u bráchy se přešlo k tomu, že nastoupil do Jedličkárny, až na základě toho, že byl nějak třičtvrtě školního roku nemocný. Tak až na základě toho ho přeřadili.

V: Aha. To je zajímavější důvod teda pro přeřazení zrovna. To je... No tak dneska jako, co já vím, co mám jako informace, co... Nebo co já jsem řešila, tak se to hodně jako dělá individuálně, no, že se jako hodnotí to dítě, jakým způsobem... Jestli ještě může fungovat, nebo nemůže fungovat na té škole. A

teoreticky nějaký jako kombinovaný těžší vady už by měly spadat pod speciální školu. Ale tam taky občas hraje třeba roli to, jestli ta speciální škola vůbec je dostupná v té jako oblasti.

U: No jasně, no, proto říkám jako. To asi nejde zase nějak paušálně říct, jestli jo, nebo ne. Asi to je prostě, jak to vyjde, no. Taky asi ten dotyčnej, co to hodnotí, tak jak se vyspí, byť se třeba snaží být co nejvíc profesionální, tak nejspíš se nerozhodne nijak... Nerozhodne se stejně za dva roky, že jo, takže tam je asi nějaký vývoj i toho člověka.

V: No. A hlavně ten většinou psycholog třeba v té poradně nebo v SPCčku vidí to dítě dvě hodiny maximálně.

U: Tak tak.

V: To je jako... Takže pak občas se setkávám s tím, že ty učitelé jako vůbec nechápou závěr toho vyšetření, který ... Ale jako je to pochopitelný, no, prostě to dítě tam bylo dvě hodiny, třeba nebylo tak unavený nebo něco a podá úplně jiný výkon než v té třídě, kde je třeba pět hodin.

U: A taky ona asi změna prostředí. Ono když to dítě je v nějakým prostředí, ve kterým je poprvé, tak určitě funguje něco jako adrenalin a to dítě bude mít mnohem větší výkon než ve škole, kde se nudí. To asi opravdu hodně záleží na okolnostech.

V: A napadá tě třeba něco pozitivního na tom, že vlastně ty děti jsou jakoby inkludovaný v běžnejch školách? Že tam je něco jako...

U: Tak na tohle úplně jako nevím, jak odpovědět, ale odpovím asi... Četla jsem takovej zajímavěj přístup k tomu. Že vlastně byla základka a byla speciální základka vedle sebe. Prostě standardní základka, kam chodily ty děti, a pak byla nějaká typu Jedličkárna, kde ty děti byly s nějakým postižením. A vlastně aby na té standardní základce se ty děti setkaly s těmi dětmi s tím postižením, tak vytvářeli projektové dny pro tu základku s těma dětma. Že samy ty děti, ty zdravé děti v uvozovkách, učily ty postižený děti. Že jim připravily různý stánky, kde jim ukazovaly nějaký pokusy a podobně. A bylo to třeba týden v kuse a takhle se jakoby promíchaly, poznaly se a pak zase šly každěj do svý základky a učili se tam. Tak třeba to mi přijde úplně geniální.

V: To je hezký.

U: Ale nevím, jaká základka a kde jsem to četla, už je to poměrně dlouho, co jsem ten článek četla, ale vím, že v tu chvíli jsem si říkala, že když už inkluze, tak možná tohleto je ten správněj směr.

V: Jakože spolu nebudou pořád, ale jakože...

U: Se budou setkávat.

V: Že se budou setkávat, že o osobě budou vědět, že to.

U: Tak tak.

V: A napadá tě třeba v čem může být tohle to výhodněj než to, když jsou spolu pořád?

U: Tak většinou v těch speciálních základkách ty skupinky jsou menší, já sama jsem si vyzkoušela, že jinak se pracuje s dvouma klientama, jinak se pracuje s deseti klientama. A stejně je to tak s třiceti dětma a patnácti dětma. Takže když ty děti tak jako řečeno rozdělíme, tak ten učitel má možnost se těm dětem, který potřebujou více péče, mají možnost víc věnovat. A naopak nejsou zdržovány ty děti, který by třeba šly rychleji. Takže v tomhleto mi to přijde třeba hrozně fajn. Že už takhle jako na toho učitele je hrozně moc práce, ještě když má jako připravovat něco pro nadaný děti, něco pro pomalejší děti, který tam dostane, třeba ještě nějaký mentáně postižený dítě, že té práce na toho jednoho

učitele je najednou hrozně moc. Takhle se to jako rozdělí mezi ty dva učitele a přijde mi, že by to mohlo jako fungovat, ale to je zas jako co by kdyby.

V: Jako je to určitě zajímavý nápad. Nečetla jsem o tom, ale jako ta myšlenka mi přijde zajímavá. Že by se to takhle mohlo nějakým způsobem jako udělat. Vidíš to. A ještě jsem se chtěla zeptat, jestli si myslíš, že, no... Je to taky takový teoretický, ale dobře. Pořád se ptám aspoň minimálně jenom na tvoje názory, nechci žádný tvrdý data. Jestli si myslíš, že je třeba jakoby těžší tyhle děti jako zapojit do kolektivu. Ty, který mají nějaký jako specifický problém.

U: To asi zase záleží, jak se s tím kolektivem pracuje třeba už od první třídy. Když ty děti na to budou připravený, od první třídy to tam nějak jako bude fungovat, tak to asi fungovat bude. Když naopak ty děti k tomu nebudeme nějak vést, tak to bude těžší, no. Zase záleží třída od třídy, třídní učitel od třídního učitele.

V: A... Jo, tak... A už mám jenom poslední takovou oblast, která se týká té školy, kde jsi teda fungovala. A první taková věc: Jaký vlastně tam bylo vedení? Jak jsi ho vnímala?

U: Tak ředitel byl starší ročník, kterej tam jako... No, byl to takovej ten tatínek té školy, kterej tam zůstal jenom proto, že je to nějaká srdcovka, a všechno to tam vedl zástupce ředitele, kterej snad údajně sám nebyl učitel, ale byl to inženýr. A nevím, jestli si dodělával nějaký pedagogický minimum. A zároveň to byl podnikatel. Takže se snažil tu školu vést jako firmu.

V: Zajímavý. Jak to fungovalo, když se škola vede jako firma?

U: No, právě že to moc nefungovalo. A na základě toho ty kolegové tak nějak byli trochu nešťastní, no.

V: Co myslíš, že jim třeba vadilo nebo co tam třeba jakoby nefungovalo? Já si to neumím totiž moc představit, víš, jak to vypadá, když se škola vede jako firma.

U: Bylo poměrně dost nároků na ty učitele. Ta škola je zapojená do spousty projektů a grantů, aby se získalo spousta peněz, tím pádem je zase mnohem větší tlak na ty učitele, aby se zapojovali do těch projektů, aby dělali ty různé administrativní věci pro ty projekty. Je to takový jako, že to bylo vedený trochu jako business, na základě toho ta škola měla velmi dobré vybavení a dost peněz, aby jako koupila kde co, ale je to vždycky něco za něco. Jak říkám, jo, já jsem se s polovičním úvazkem dostala hodinově téměř na celý úvazek.

V: A to... A měli jste to nějak i finančně jako ohodnocený teda vlastně, tady tu práci trošku navíc?

U: Jako dostávali jsme osobní ohodnocení, ale nebylo to nic moc. Jako bylo to pěkný, na pozici učitele to bylo pěkný, vím, že jsou učitelé, který dostávají třeba dvě stovky, ale když to porovnám s množstvím té práce, tak to vlastně zas tak pěkný nebylo.

V: Si vlastně říkám, že to zní jako hodně práce navíc, tak jestli vlastně ta práce vůbec byla jako tímhle způsobem finančně ohodnocená, když ta škola jako ty...

U: Na výplatních páskách ne. Ty učitelé měli k dispozici různé čidla, různé robůtky, různé tablety, jako vybavení tam bylo, ale na výplatních páskách to vidět nebylo.

V: Aha, takže tímhle způsobem. A byl nějak... Podporovalo tě vlastně jakoby vedení nebo cítila jsi od nich nějaký typ podpory?

U: Leda od toho zástupce, jako toho tandemovýho učitele, ale jinak nic speciálního.

V: A udělali si na tebe čas, když jsi potřebovala třeba řešit něco s nima?

U: No, jak kdy. Když se vždycky řešilo něco jinýho, tak mi bylo třeba řečeno: Někdy později. Občas ten čas se našel, ale příliš mnoho situací takových nebylo.

V: A myslíš, že by ses třeba na ně obrátila s jakýmkoliv problémem, co jsi řešila?

U: No asi jako problémy, který jsem se na ně obrátila, jsem se obrátila. A žádný jiný další nebyly, takže zase bych to vyhodnocovala podle toho, kterej problém by přišel. Některý problémy vyřeším sama, některý problém vyřeším s kolegy, některý problémy prostě musí jít vejš, no.

V: A ty jsi říkala, že vlastně ta podpora byla od toho zástupce, jako tam v tom tandemu. Napadá tě třeba něco, co bys jakoby od toho vedení potřebovala, co by třeba bylo dobrý, kdyby jako pro tebe udělali nebo nějak by tě podpořili.

U: Asi... Asi ne.

V: Jo. Takže to vlastně jako, i když tý podpory nebylo moc, tak to bylo dostatečný.

U: Já jsem nějak jako nevyžadovala, takže tohleto zas nemůžu nějak hodnotit.

V: A měli jste tam hospitace?

U: Myslím... Jako učitelé mezi sebou si to měli dělat, pak tam vlastně, byla to fakultní škola, takže tam chodili studenti na náslechy, takže něco takovýho tam asi bylo.

V: A ty říkáš...

U: Bylo nám vlastně řečeno, že když jakýkoliv učitel chce nahlídnout do jakýkoliv hodiny, tak mu to má být umožněno. Takže kdokoliv jako chtěl kamkoliv jít, tak mohl.

V: A u tebe někdo byl třeba na hospitaci?

U: (smích) Každou informatiku tandemový učitel, takže všichni ostatní nějak neměli potřebu. Ale vím, že chodili i jako vedení, že chodilo po hodinách a koukalo, jak ty učitelé učeš. Ale u mě jako z tohohle důvodu asi jako nikdo nebyl, protože ten zástupce to vlastně měl z té první ruky každé tejden, takže asi neměli jako potřebu mě nějak dál kontrolovat.

V: A měla jsi od něj třeba i nějakou zpětnou vazbu jakoby, co se týkalo tvójí výuky?

U: Víc na tý praxi minulej rok. Tenhle rok už to bylo takový jako, že jsme se znali, že jsme nějak jako věděli, takže to nebylo zas jako tolik.

V: A komunikovala jsi nějakým způsobem s rodičema někdy?

U: Dostávala jsem zpětnou vazbu na ty videa, pak jsem, myslím, si vyměnila nějaký email s nějakou maminkou, ale teď už nevím proč. Pak jsem měla klučinu... Jo, to bylo ono. Měla jsem klučinu, kterej měl takovej ten papír, že nechodí na hodiny, protože nějaký sportovní utkání, měl dostat práci na ten týden. Nebo na týden, na pololetí. A neplnil to, tak jsem psala mamince, aby si to pohlídali, abych ho mohla klasifikovat. A teďka v době karantény se na mě obrátila jedna maminka, že potřebovala dovysvětlit nějaký zadání, jinak nic jinýho.

V: Jo, takže žádný problémy jsi s nima neřešila.

U: Ne.

V: Ne, co to... No a ještě se zeptám teda trošku na ty kolegy. Když už jsme to trošku nakously teda. Jak bys zhodnotila atmosféru na tý škole? My už jsme jako říkaly, že nebyla úplně dobrá. Jak jsi jí vnímala ty?

U: No tak asi jak jsem řekla, no. Jako já to říkám nerada, setkala jsem se s kolegy v korporátu, setkala jsem se s kolegy v rámci podnikání, setkala jsem se s kolegy učiteli a kolegové učitelé mi přijdou asi nejhorší z těch, který jsem potkala. Prostě hrozně si závidí, nevím, jestli je to z důvodu tý práce nebo nedostatku financí, že se cítí neohodnocení ti učitelé, ale byla to taková jako závist, házení klacků pod nohy. Ale třeba to je v jiných kolektivech jiný jako, to těžko soudit, ale já jsem měla takovejhle pocit z toho našeho kolektivu. Zase byli tam učitelé, který byli hrozně fajn, hrozně ráda jsem s nima spolupracovala. Třeba ta učitelka z tý druhý třídy, viz kočička paní učitelka, tak ta byla hrozně fajn, takže jako byly tam výjimky, se kterýma se pracovalo dobře, ale víceméně to nebylo úplně ideální.

V: A když jsi vlastně zmiňovala, že házeli klacky pod nohy, tak dokázala bys mi třeba říct nějaký příklad? V čem jsi to třeba vnímala?

U: Tak například paní učitelka byla měsíc nemocná, různě se tam suplovalo a různě se tam střídali učitelé. Ředitele napadlo, že bysme si jako v rámci emailů mohli vyměňovat, co jsme v tom... V tý hodině učili, aby někdo mohl navazovat. Já jsem na tu diskuzi napsala, že by možná stálo za to teda dát to do nějaký formy, třeba do nějaký excelovský tabulky nebo něco podobnýho a... Přičemž jsem to jako hned netvořila, aby jako mi dali zpětnou vazbu, abych nedělala něco navíc, co sami nevyužijou. No a místo toho, aby se ta diskuze nějak otevřela, tak mi přišly soukromý maily typu: My tady nepovídáme, my tady pracujem. Ale vyznělo to tak, že čekali, že jim rovnou dodám tu tabulku. Pak se stejně jako nakonec ukázalo, že by to ty učitelky ani nevyužily. Nebo vyznělo... Nebo tak nějak jsem jako navrhla, že by možná stálo za to, aby se to udělalo, hned se to otočilo, jakože útočím proti řediteli, že on tabulky dělat neumí, což jsem jako nevěděla v tý době, že on to neumí. Takže přišly mi takový jako ne úplně pěkný emaily. Tedka zase v rámci karantény úplně stejnej... Dostala jsem od vedení, že když najdu nějakou zajímavou metodu nebo nějakou pěknou aplikaci nebo něco, co by ty učitelé mohli využít, tak máme nějaký školní google class room pro učitele, kde si máme sdílet tyhle věci. A já toho mám prostě kvantum, jak se o to zajímám, tak prostě mám spousta kanálů, kde to lidi posílají, kde to čtu, kde to probírám, vyzkouším. Takže jsem byla schopná jim poskytnout spousta materiálů. No a místo něčeho jako... Nechci říct poděkování, jako nečekala jsem poděkování, ale místo toho mi přišel ne úplně pěkný email, že to asi nějak jako trochu přeháním a že nechtějí, abych jim tolik sdílela.

V: Aha.

U: Takže místo toho jako, aby ty učitelé byli rádi, že jim třeba testuju nějaký jako aplikace, který by mohli využít, tak mi ta to konto přišlo tady to a... To není asi to, co bych chtěla, no.

V: Mě tak, jak jsi říkala, že nečekáš poděkování, tak mě napadlo, že já bych ho teda čekala.

U: Jasně, ale jako rozumíš, nedělám to pro poděkování, ale nečekala bych jako nepěkný emaily. Asi takhle, no.

V: Ty jo. Si tak furt říkám jako, co za tím asi je, že ty učitelé mají takovouhle jako tendenci se takhle chovat, no, že možná...

U: Nevím, no.

V: A přibližně třeba s kolika kolegama jsi tak jako byla v kontaktu nebo sis nějakým způsobem rozuměla?

U: Myslím, že do nějakých pěti.

V: Hm, pěti. A měli jste vlastně jakoby velké učitelství?

U: Když jsem to teďka... Jsem to teďka jsem dělala nějaký světýlka na 3D tiskárně pro na den učitelů, to úplně nevyšlo, myslím, že jsem se dopočítala nějakých třiatřicet pedagogických pracovníků bez... Jako učitelů. Jako učitelů, takhle. Třiatřicet učitelů, nepočítala jsem asistentky.

V: To je docela velké učitelství. No a když jsi teda potřebovala jakoby z kolegů... Od kolegů nějakou pomoc, měla jsi tam teda někoho, na koho ses mohla obrátit?

U: Já jsem se možná o tu pomoc ani moc neptala. Ale jo, když měla jsem tam těch pár svých, se kterými jsem si rozuměla, tak když něco, tak jsem se jich ptala, jestli mi jako poradí co dělat, co nedělat. Takže jako těch pár jsem se asi ptala, když něco.

V: Jo. A měli jste... No... Měli jste nějaký společný profesní aktivity? Myšleno nějaký metodický setkání nebo třeba intervize se taky dělá ve školách, supervize.

U: Měli jsme takovou teambuildingovou akci na začátku, respektive na konci prázdnin v srpnu.

V: A to znamená, že jste někde jeli nebo že jste dělali nějaký aktivity?

U: Někdy jsme byli, spali jsme tam, byl to celý víkend, myslím od pátku do neděle, jestli se nepletu. Nebo od soboty do pondělí, teď nevím. Nějak takhle přes víkend. S tím, že to vedla nějaká agentura, vymýšlela nějaký různé akce. A už tenkrát mi přišlo takový jako divný, že některý učitelé říkali, že to úplně není tak jako, že by to bylo ideální, ale že mají vlastně od vedení nepřímo nařizeno, že tam musí být.

V: A jaký to pro tebe tehdy jako bylo teda, když jsi vstupovala... Strávila čas v takovémhle kolektivu?

U: Já jsem třeba... Nebo v tu chvíli jsem to ještě jako úplně nevnímala a vlastně jsem za to byla ráda, že jsem ty učitele mohla poznat jako dřív, než jsem nastoupila do té školy. A už jsem třeba některý znala jménem a potykali jsme si a už to bylo takový jako trochu víc osobní toho prvního září. Takže já za tohle jsem asi ráda.

V: A nějak myslíš, že třeba s nějakýma učitelma, s kterými to ze začátku bylo dobré, že se to jako potom nějak zhoršilo třeba, ten vztah?

U: Určitě ano.

V: Jo. Takže to jste se pak nějak víc jako poznali a už to jako nefungovalo úplně nějakým způsobem.

U: Tak.

V: A já si říkám, že jak to popisuješ, tak mi přijde, že někteří z nich nebyli úplně takový kolegiální nebo jak to jako říct.

U: Nebyli úplně féroví, no. Jako přijde mi, že spousta lidí tam hrabalo na svém písčku. A hlavně aby oni byli v tom nejlepší světla. A jakmile přišel někdo, kdo by jim malinko zastínil, tak bylo zle. Takže asi takhle jsem se tam nějak jako cítila.

V: Takže to... Mi to tak jako připadá, že kdybys jako nevyčnívala a byla jako ostatní, tak by to možná bylo v pořádku.

U: Tak by to možná bylo o něčem jiném, jenže já takhle jako úplně pracovat neumím. To je asi ten důvod, proč už nechci na hlavní pracovní poměr a zůstanu jako v rámci toho OSVČ. Protože tam, co

člověk udělá, tak má i zapláceno, a vlastně se tak nějak jako očekává, že to udělá, co nejlíp umí. A takže asi takhle, no.

V: A myslíš, že třeba jakoby někteří kolegové na to jako hřešili? Že třeba byli jako učitelé a že měli jako ten hlavní pracovní poměr, a třeba se tolik neřešilo jakoby, jak to udělaj, jestli to udělaj nejlíp?

U: Myslím, že to tam takhle i bylo.

V: Že to... Tak to asi pro člověka, kterej... Nebo jak jsem tak jako pochopila, že seš člověk, kterej jako... Kterýmu záleží na tom, jakou práci odvede a jestli je dobrá, tak si říkám, že to muselo bejt dost náročný asi teda v takovýmhle kolektivu.

U: Jojo, to bylo, no.

V: V tomhle kolektivu bejt. No nicméně plánuješ třeba, že by ses někdy do školství vrátila?

U: Možná teda, že vezmu externě ten 3D tisk, ale jako na hlavní pracovní poměr na pozici učitelky ne. Momentálně. Neříkám, že za pět, deset let to nebude jiný. Před pár lety jsem taky říkala, že v životě nebudu učitelka, teď jsem rok učila. Takže úplně nechci dělat ukvapený závěry, ale momentálně to neplánuju.

V: Tak jo. Teď se

6. Přepis rozhovoru – příklad – respondent 3

A: Tak, já začnu takovou snad docela hezkou otázkou, kdy Vás napadlo, že byste chtěla učit a proč?

R: Já jako nevím, já už jako dítě jsem si hrála na paní učitelku a pak se to tak nějak jako vyvrtilo, tím že mě vždycky bavil dějepis, bavila mě literatura a bavili mě knížky, tak nějak na střední z toho vyplynulo, že jiná možnost jakoby není. Buď filologie, která mi nedá nic, jakoby titul, ale nebudu mít nějaký extra uplatnění, takže od toho jsem spadla k tomu jakože učit a..no a chytlo mě to na vysoký a nenapadlo mě, že bych mohla dělat něco jiného.

A: Takže to bylo kvůli těm zájmům, co Vás jako bavilo.

R: Asi tak no.

A: A jak jste si to původně představovala, že to jako bude vypadat?

R: No rozhodně trošku jako jinak. To je takový, že Vás moc nepřipravěj na to, že ty děti uměj bejt pěkný potvory. Člověk vždycky vyrostle nějakým prostředím a má pocit jako, že lidi co jsou starší byste měli respektovat, už jenom z toho důvodu, že jsou jako starší než Vy a že toho třeba jako víc věděj, tak vždycky učitel byl někdo kdo jako ví a chce mi něco předat a měla bych se k němu chovat slušně. A najednou jsem přišla do té školy a zjistila, že to tak úplně nefunguje a že ty děcka když viděj mladou holku, tak maj pocit, že jako to můžou všechno počůrat, když to tak jako řeknu, můžou diskutovat a chovat se jako machři a Vy na ně dneska nemáte ani žádný páky v dnešní společnosti. A já nemůžu moc křičet, protože nalítnou rodiče, Vy jim prostě nemůžete říct že se chovaj jako pitomci, musíte přemejšlet nad tím, jakým způsobem to řeknete, abyste z toho neměla průšvih. Když dáte poznámku, tak dobrý, ale zažila jsem několikrát, že ty rodiče se tomu doma zasmějou, řeknou že učitelka je blbá a ať si jí nevyšímá..

A: Aha?

R: A jako ten vstup do té reality, kdy ty rodiče Vás jako nepodpořej a ty děti se nechovaj tak, jak byste čekali, to je docela šok teda.

A: No to věřím. Vlastně přemejšlim..že nevím ani odkud jste a kde učíte, v který části republiky?

R: Učím na základce v Libereckým kraji.

A: Aaa, v Libereckým, ahaa.

R: A to si ještě myslím, že to co jsem s děckama zažila když jsme jeli do divadla, tak naše děti jsou ještě slušně vychovaní. Oproti třeba dětem vyloženě z Liberce, kde mám pocit, že ty učitelé si jich ani pořádně nevyšímaj a fakt je nechaj sedět někde v divadle, dospělí seděj někde úplně jinde a teď mě si děti stěžujou „Paní učitelko my neslyšíme, protože za náma seděj a dělaj brajgl“ a přijdou do divadla v džínách a mikině a..Jenže naše děti opravdu jsme jim řekli že musí jít v šatech nebo pokud v džínách, když bude zima, tak ano, ale s košilí, s halenkou, prostě aby to nějak jako vypadalo. No a děcka co byly jako z Liberce a tak, tak si přišly jak choděj běžně do školy a dělaly bordel, neslyšeli jsme, tak jako..Na to jak naše děti uměj být drzí, si nedokážu představit jak ještě víc můžou ty děti zlobit potom v těch větších městech.

A: Tyjo. No jsme si říkala, jak to musej vnímat pak ty děti, který tam byly donucený jít v tom hezkým oblečení a teď vidí ty jiný, který tam jsou v klidu v pohodě..je to asi..

R: No oni paradoxně si vůbec nestěžovali, že v tom museli jít. Ještě jako pořád chodili „Paní učitelko a můžu mít takovýhle šaty? A můžu ukázat, co jsme s mamkou koupili?“ a tak a pak chodili a ukazovali

„Pani učitelko viděla jste za náma tu holku? Měla tenisky a to se přece nenosí.“ A tak, takže z toho jsme měli radost, že ty děti reagovaly spíš tak že „My nesmíme, tak jakto že ona to má? A vždyť je to neslušný.“. Trocha dobra v nich ještě je. Ještě je to dobrý, není to zmařený úplně.

A: Tak to je dobře. No já jsem si vlastně vzpomněla, že já když jsem byla na gymplu, tak tyhle věci byly vlastně jako takový příjemný, když si člověk mohl vzít něco jinýho, něco hezkýho. Prostě jako se mohl hezky oblíknout.

R: Jo já to mám třeba taky ráda když si můžu oblíknout šaty, lodičky, aspoň na tu chvilku bejt jako za princeznu nebo za hezkou holku. Páč jsem jinak..na druhou stranu, když půjdete do divadla, tak vidíte, že spousta lidí že jdou takhle oblečený. Takže asi se není čemu divit, že ty děti to maj jako standard.

A: To jo no. Ale já se nad tím teda taky rozčiluju.

R: Když jim to přijde divný..tak to ještě nemůžou vědět, že je něco špatně.

A: Já se teda taky rozčiluju, že lidi přijdou jako v džínách a takhle, mě to taky pořád připadá divný, ale asi už to bude norma za chvilku.

R: Já vím. Já bych je vyhazovala, já bych je dovnitř vůbec nepustila.

A: Joo a propadne jim vstupenka. A příště už si to aspoň zapamatujou, že to nemaj dělat. Doufejme, možná. No nicméně se teda zeptám, k čemu by podle Vás mělo bejt vzdělání? K čemu by ta škola vlastně měla sloužit?

R: No já zas neuznávám takovýto „naučíme je všechno“. Naučit všechny všechno ať ví od všeho něco..mě přijde, že to dítě by mělo vědět, kde tu danou věc má hledat a mělo by umět pracovat s těma informacema, který jim jsou předkládaný. Takže já jsem kolikrát zvyklá, že jim dáte..vytisknete jim text, já mám češtinu a dějepis, tak jim strčím na dějepisu prostě třeba Karla IV. a udělejte z toho výpisky. Jo, přečtěte si to a pak nám o tom něco řekněte, co tam jako je nejdůležitější a teď zjistíte, že oni ani s tím textem neuměj pracovat. Že jim z těch výpisků vyjdou takový blbosti, který prostě vůbec nedávaj smysl. Jim to prostě vůbec nedochází, že to ten smysl nedává. Takže já jako zastávám to, že „tady máte a s tím pracujte“ a nejlíp sami, protože jako nebudu vám všechno říkat, protože to bych všechno napsala a tím to pro vás hasne. A myslím si, že ta práce s nějakým informacema, nějaký kritický myšlení, schopnost jak samostatný práce a spoléhat se sám na sebe, tak být schopnej tolerovat práci někoho jinýho, přizpůsobit se a naučit se pracovat jako v kolektivu. Málokdo bude pracovat vyloženě sám žejo. A přijmout potom tu zodpovědnost za to, že já jsem akorát řekla že to má vypadat takhle takhle takhle, tys to neudělal, tak prostě nemůžeš dostat jedničku.

A: A myslíte že to takhle v tý aktuální škole už je? Je třeba něco, čemu by se mělo věnovat víc pozornosti? Jakože je to jako dostatečný jak se ty děti učeť spolupracovat a bejt v tom kolektivu a..pracovat s těma informace asi moc ne, podle toho jak říkáte, že to neumí.

R: No já nevím, ale tohle podle mě závisí hrozně na těch učitelích. Že když máte většinu pedagogickýho sboru starší lidi, já nevím třeba nad těch 40 a nejsou to vyloženě inovátoři, tak pořád budou mít nějakým způsobem zažitou frontální výuku. Samozřejmě je to jednodušší, je jednodušší si stoupnout před ty lidi, 45 minut nebo na chvíli jim tam něco vykládat na to téma, říct ať teďko odpovídaj na otázky, tady mi vylušti křížovku, tady mi udělej grafy vět a tak. Je to podstatně jednodušší než nechat je samotný aby něco vymyšleli. Protože pak je složitější je na to navádět a jenom je posouvat tím správným směrem. No a pak jako hodně dělá to, asi i..nebo..to jak starej průměrně je kolektiv tý školy a jak ten pedagogický sbor je ochotnej jít dopředu s nějakým inovacema a tak. A taky jako na to není úplně čas, co si budem, ono za rok stihnout úplně všechno, to

jako je docela šibeniční když budete vést frontální výuku. Jako tím že máte v té třídě chytřejší a hloupější děti, když to teď řeknu jako blbě, tak ty chytrý to maj za chvíli, ale ty hloupý potřebujou od vás furt pomoct. Jo já třeba se mi nechce, třeba v té češtině, tam máte tu látku na delší časový období na jednu věc, ale nechce se mi tu věc opouštět po 14 dnech, po třech nedělích, když vím, že ty slabý to fakt jako nedávaj.

A: Což potom způsobuje, že ty chytrý se začínaj nudit asi, předpokládám.

R: No začínaj dělat bordel no. A zas máte, záleží jak máte složenou třídu, že u některých žáků byste si mohla dovolit dát jednoho chytrého a k němu tři který tak šikovný nejsou a potřebujou na to víc času a můžete je nechat aby jim to ten chytřej vysvětlil, protože třeba přijde na lepší způsob jak jim to vysvětlit než Vy. No a pak zas máte třídy, kde tohle neuděláte, protože ty chytrý maj pocit, že jsou něco víc než ty v uvozovkách „hloupý“, no a je z toho akorát problém žejo.

A: No, to je taky pravda. Jsem přemejšlela nad těma jako nadanejma dětma, že ne vždycky maj ty sociální..že ne vždycky to znamená, že maj ty sociální dovednosti nebo dostatečný sebevědomí.

R: No otázka je, co je nadaný dítě. Takže..když máte na škole nadaný dítě, tak máte jedno. Rozhodně ne každý dítě, který je chytrý, je vyloženě nadaný. Ale jo no, asi pak když jsou ty děti hodně chytrý tak pak je lepší ten gympl, já to asi nedokážu posoudit, na gympl jsem nachodila, takže nevím jak je to pak pro toho šestáka sedmáka náročný, jestli je toho učiva hodně..

A: Je, je. Je to hodně náročný, je to většinou dost silnej záprah a náraz ten první rok. První možná dva roky, než se tam to dítě tak jako aklimatizuje. Ale gympl učí hromadu věcí, který nejsou vůbec jako potřeba. Ale prostě tam se učíte od všeho všechno a všechno je potřeba podle nich samozřejmě.

R: Ale to je všude, to je i na základce. Každý předmět je nejdůležitější. Ještě třeba děti maj často pocit „Paní učitelko, k čemu mi je tohle a k čemu mi je tohle?“ a já jim vždycky říkám, že je to o tom aby nebyli úplně hloupý.

A: Ha, to je jako dobrá odpověď.

R: Není to o tom aby já dokázala vyjmenovat kdejakou rybu, kdejakou kytku, ale abych nebyla úplně blbá žejo, když to tak řeknu. Abych jako měla aspoň trošku o těch věcech jako páru, věděla co jak funguje a nemusím si to pamatovat v zimě v noci, jak my rádi říkáme, vyjmenovat všechny kytky. To je prostě abych věděla tohle je taková kytka, tahle taková.

A: No já jsem to zrovna řešila s jedním klientem, on teď bude dělat přijímačky na střední školu a hrozně se rozčiluje nad těma jako..nad těm otázkama jako v těch přijímačkách. Furt jako řeší že to vůbec není důležitý a že když nebude umět jak se jmenuje nějaký druh literatury, tak že jako bez toho v životě přežije a musím říct, že někdy s ním docela souhlasím, že už mi to přijde trošku přitažený za vlasy, co by měly děti v 9. třídě vlastně vědět a co je fakt jako..

R: No oni i ty maturity jsou jakoby někdy..Já jsem třeba měla praxi potom na magistru tady u nás na jednom dost takovým prestižním gymplu, dejme tomu. A u paní učitelky, která byla tak jako hodně náročná na sebe, na mě, na žáky, tak to bylo takový i jako pro mě dost náročný a jsme se tenkrát bavily o těch maturitách, že mi přišla docela nová ukázka nějaký básničky a mám pocit, že to bylo jako futurismus. A měli napsat co to bylo za..

A: Styl..

R: No..Takže mi to přijde ..(výpadek)..takže to si myslím, že ty český klasiky by měli znát, ale už je na nich jestli si to načtou nebo ne. A ona mi tenkrát řekla, že to by v maturitě nemuselo bejt vůbec nic.

A: Hm. Hm.

R: Takže to jsem za to tenkrát dostala docela spucung, což na jednu stranu je to pravda, na druhou stranu ten futurismus, civilismus, symbolismu, je tak strašně náročnej, že podle mě ty děcka v tom stejně nic neviděj, modlej se aby dostali možná nějaký symbolismu a prostě v háji. A o tom podle mě není maturita z češtiny. Jako obecně ty didaktáky, to vůbec není o tom jestli ty děti uměj nebo neuměj česky. Asi bych to dělala jinak. Ale není to mojí kompetencí.

A: Což je možná to, o tom by to mělo bejt, aby ty děti uměly česky. Aby člověk když si čte z těch knih, tak aby pochopil, co tím vůbec básník chtěl říci, což já sama si někdy nejsem úplně jistá, k čemu tohle směřuje. Jo, já jsem se vlastně chtěla zeptat, kdo je podle Vás učitel? Co Vás napadne, když se řekne učitel?

R: No asi mě napadnou dva učitelé z mojí střední. Jedna byla moje paní češtinářka, byla hodně mladá, myslím, že když my jsme šli do prváku, tak ona šla první rok učit. A druhý byl pan angličtinář. A to je chlap kolem čtyřicítky, pořád ještě mladej člověk. A to byli lidi, který to jako uměli..uměli podat tak jako nenásilně, zároveň jako s náma normálně mluvili, byli spravedlivý, férový, že jsme přesně věděli, když jako řeknou že písemka bude tenhle den, tak s náma se na tom domluvili a sice se s tím nedá hejbat, ale že se s náma předtím domluvili, jestli nám ten termín jako vyhovuje a fakt to uměli, byli spravedlivý, ten angličtinář dokonce pak dělal i to, že nám zadal projekt a když jsme ho všichni odprezentovali, tak on měl svůj připravený taky.

A: Aha.

R: A odprezentoval nám ho a byl úplně na stejný lodi jako my. Taky si k tomu musel sednout, taky si to musel připravit. Měl ho rychlejš než my, jo to je..jo, ale fakt že když my jsme nad tím seděli, tak on u toho bude sedět taky a ne že si jen něco vymyslí a řekne dobrý, špatný, 1, za 3.

A: Hmm. Takže jste dostávali nějakou zpětnou vazbu i jakože na čem zapracovat a tak?

R: Jo. I třeba když jsme měli jako zkoušení, tak nám opravdu jako..on nás zkoušel formou nějakýho jako mluvení, abysme byli připravený k maturitě a když to skončilo, tak on nám opravdu jako česky vysvětlit za co jsme dostali tu známku, co tam bylo špatně, co mu nestačilo a co byl jako ten nedostatek za kterej máte třeba 2, 3. Jsou to takový ty lidi u kterých víte, že jsou spravedlivý, ale na druhou stranu hrozně lidský, my jsme věděli co máme od nich přesně čekat nebo byli čitelný a byli jako lidský, jako nestavěli se proti nám. Ne takovej ten učitel „tak a teď budeš dělat přesně to, co ti říkám“, ale mluvili jsme úplně normálně jako kdybysme byli..ne kamarádi ale jako na stejný úrovni, dejme tomu jo, nějak se nepovyšovali. A do toho bylo vidět, že jsou to fakt odborníci, který věděj, co nám říkaj. Jako my jsme se tý češtinářky mohli zeptat na cokoli a mám pocit že ona by věděla i to nejnepodstatnější knížku v knihovně.

A: A může to bejt i důvod proč Vás bavila čeština nebo proč jste..?

R: Já nevím, mě ta učitelka třeba neměla ráda.

A: Ahaa.

R: Jakože fakt já jsem jí měla hrozně ráda, podle mě jedna z nejlepších učitelek se kterejma jsem se potkala, ona mě hrozně jako neměla ráda, dodneška nevím proč, ale nějak jsme jí asi nesda a stejně mi to jako neznechutila. Ale mě jako číst bavilo vždycky takže..já jsem s češtinou problém neměla, ani na vysoký, ani jako nikdy předtím. Takže tam to bylo takový logický vyústění toho „půjdu studovat to, co mi jde nebo v čem se cejtím, že bych to mohla zvládnout“.

A: Tak už jediný co mě napadá, je že jste byla podobná někomu koho nemá ráda, jinak nevím. Si říkám, že většinou učitele mají rádi tyhle děti, který jsou jako zaujatý pro ten předmět.

R: Zapálený?

A: Zapálený! To je ono, děkuju. To je to slovo, já si říkala, že to zní nějak divně. Zaujatý pro předmět (smích), zapálený pro předmět.

R: Mě se jednou stalo, že ona mě nějak zkoušela někdy v pololetí, já jsem to nějak nečekala a zrovna jsem potřebovala nutně dostat na vysvědčení dvojku, kvůli nějakým průměrům pak na vysokou a ona mi tenkrát tu dvojku dala a řekla mi, že si mě bude hlídat. A ona mě pak fakt hrozně drtila a bylo vidět, že když jsme brali nějakou knížku, tak ona asi čekala, že mě zrovna nachytá, jenže já jsem tu knížku četla, takže jsem věděla co a jak a ona byla fakt jako našťvaná v tu chvíli, mi přišlo. Že mě jako nenachytala. A dodneška, nikdy jsem nepřišla na to, co jí tak strašně vadilo a nikdy jsem jí, mám pocit, nic neudělala.

A: Hm, to je divný.

R: Nevím, každopádně s ní mě ta čeština fakt bavila a byla skvělá.

A: Tak to je super, když má člověk nějakýho takovýhle učitele, kterej jako dokázal nadchnout pro ten předmět i když Vás zrovna neměla ráda. Bohužel ale..to já zrovna bohužel o své češtinářce říct nemůžu. Něco takovýhleho. Nicméně, jak byste vlastně zhodnotila svojí učitelskou přípravu na vysoké škole? Jak se cítíte, že Vás to připravilo.

R: No asi jako nic moc. Oni nás jako připravili po nějaký tý psychologický stránce, ale stejně Vám nikdo neřekne „když to dítě udělá tohle a tohle, udělejte to a to“. To jsou furt nějaký poučky pořád dokola, který by podle mě člověku nějakým selským rozumem nebo někomu kdo je schopnej pracovat s lidma, s dětma, tak mu dojde, že tomu dítěti nemůžete nadávat, že na to dítě nemůžete bejt nějak extra hnusný. Ale nikdy jsme od nikoho neslyšeli „může se stát že dítě udělá tohle a tohle, pak je nejlepší reagovat tím a tím způsobem“. Jo, to Vám nikdy nikdo neřekne. Tím pádem když my tam přijdem, čekáme nějaký chování a pak zjistíme, že se ty děcka chovaj úplně jinak a kolikrát se mi stalo, že jsem v tu chvíli nevěděla vlastně co mám dělat. Co na to mám tomu dítěti říct, abych ho jako nese-psula a zároveň abych neshodila sebe ani to dítě, nějak jako extra. Ale z didaktickýho hlediska taky nic moc. My jsme měli takovou starou paní..no starou..nevím, kolem šedesátky, starší paní, která učila před 20 lety, fakt učila tu didaktiku na veřejkách a tam bylo těch 20 let fakt znát. Jako nepochybuju o tom, že byla skvělá učitelka, že jí ty děti měly rádi, ale byly to spíš aktivity na první stupeň, co s náma dělala. Ani u šestáku si v té době neumím představit, že bych přišla s takovejma věcmi. Myslím že by mě poslali do háje a vysmáli se mi. Takže to bylo..jo, odseděli jsme si to, něco nám k tomu řekli, ale použitelnýho víceméně nic. A když pak jdete do praxe, tak se tak učíte za pochodu a sledujete na co ty děti reagujou a na co ne. A zas, jedna třída Vám zareaguje že je to perfektní a druhá Vám tam zívá s rukou takže..Je to o tom všechno pochytit, jak která třída reaguje, co která třída má rád a pak to tomu buď přizpůsobíte a nebo nemáte energii dělat pro každou třídu zvlášť přípravu a zvolíte frontální výuku.

A: No a je teda něco co vnímáte jako přínosný na té vysoké škole, co bylo dobrý?

R: No to že se naučíte ty informace, který máte těm dětem předat (smích). Ne asi jako dobrý, třeba ta pedagogika, psychologie, to mě bavilo. Jako mě to bavilo poslouchat ty lidský příběhy, ale myslím si že v praxi bych ocenila víc takovejch praktickej příkladů, ale to se Vám ani na praxi..Vám ty učitelé nic neřeknou. „Musíš to dítě shodit, když tě takhle zlobí.“ Ale už Vám to nikdo jako neukáže žejo. Jo prostě Vás hoděj do vody a plav. V prváku dostanete, bez jakýchkoli zkušeností předešlých, tak v

prváku na bakaláři Vám hoděj praxi, kroužek nebo tábor. Vůbec nic nevíte, o těch dětech, co a jak máte dělat a už máte praxi. A pak další 2 roky nic a pak na bakaláře Vás čeká praxe, na kterou nejste připravená absolutně. Ale jestli o něco jde, tak když chytnete dobrýho učitele na tu praxi, kterej Vás má víst, tak ten asi může pomoci hodně. Takže Vám pak v tý hodině řekne „Já bych to dělala takhle, takhle, takhle“. Měla jsem učitelku něco přes 30 a ta mi řekla „No ta hodina byla hrozně nudná“. Hrozně se tomu smála, ale už mi neřekla co mám dělat jinak.

A: Aha?

R: Takže to pro mě byla zpětná vazba jako..tak dobrý byla jsem zklamaná z toho, že jsem se snažila a hodina se teda nepovedla, ale už teda jsem nevěděla, jak to mám udělat zejtra, žejo. Aby to teda bylo zábavný.

A: No to jo no. Si říkám, to je zpětná vazba naprosto k ničemu.

R: No ale pak jsem měla paní učitelku okolo 50, byla to strašně příjemná paní, taková hodná babička, to bylo zlatíčko a tam jsem fakt cejtla, že s každou tou hodinou člověk jako se zlepšuje. Že ona vždycky přesně řekla „Hele bylo by lepší kdybys udělala tohle, tohle, tohle“ a zas přesnej pokyn na základě kterýho jsem mohla jako pracovat a zkusit to, jak to funguje. To bylo super, na tu vzpomínám ráda na tu učitelku.

A: No a teda teďkonc, když reálně učíte, co Vám teda jakoby chybí, co Vás zapoměli naučit na tý vysoký škole? Vy jste zmiňovala nějaký ty příklady z praxe nebo jak řešit tu komunikaci možná s dětma v některých případech, ještě..?

R: No on člověk, mi přijde, že docela rychle v tý praxi zjistí, jak má třeba dělat tu hodinu. Jo oni Vám všichni řeknou nějakou tu osnovu, že máte dělat nějaký to opakování, tohle, tohle, tohle, na konci nějaký hodnocení, takže to jako víte a musíte to do tý hodiny nějak jako nacpat a to si zaběhnete docela rychlejš, máte 3-4 hodiny denně, tak on si na to člověk třeba za měsíc najede a pak to jede automaticky. Ale když Vy jako přijдете a někdo Vám tam kecá, tak Vy ho okřiknete, on Vám na to vrátí nějakou drzou poznámku zpátky a teď jako co Vy s ním. Že fakt takováta jako praxe „dítě se může chovat tak a tak, je ideální udělat tohle nebo postavit se k němu tak, tak, tak“ konkrétně, jenže v tu chvíli Vy vyjdete z tý třídy naštvaná, že jste nevěděla jak reagovat na to dítě, což Vás ještě víc vydeptá než to, že to dítě nějak zlobí, jo a to dítě má pocit, že vyhrálo.

A: Jo takhle. Já shodou okolností učím na tom..no na fakultě, na Pedagogický fakultě začínající učitele a co jsem zapoměla zmínit, že můj cíl, proč tuhle práci píšu není jenom vlastně abych jí napsala a dostala titul ideálně, ale bych ráda aby jsme ty výsledky nějak jako použili i při vzdělávání učitelů, třeba v těch našich přednáškách z psychologie, ideálně i ze speciální pedagogiky, pokud bych s nima navázala spolupráci, což bych ráda, takže doufám že zjistím, co jako potřebujete, co můžeme do toho zařadit no. A zrovna..

R: No já jako chápu, že je to hrozně těžký, aby mi někdo prostě jako řekl „když dělá tohle, tak reaguj tak a tak“, jenže jako ono ten první rok, jo třeba teď už učím druhý rok, tak tak nějak člověk tuší co si může dovolit a už tak nějak jako očekává od těch dětí, že ne všichni se budou chovat slušně, že ne všichni budou milý, ale budou mít hloupý řeči a budou drzí. Ale jako když sem tam šla v to září, ten první rok a teď jsem jako stála před těma devátákama a všichni ty kluci vyšší než já, holky kolikrát vypadaly starší než já, že já ani nevypadám na to kolik mi je. A to stačí jeden arogantní blbec, ke kterému se dva přicmrndnou, protože sami si moc vyskakovat nedovolej, a celý Vám to rozvrátí. A nejste jediná komu to rozvrátí, jenže ty ženský, který už učež 20 let si s tím uměj poradit a už to uměj odfiltrvat jakože „moje dítě to není, ať si dělá co chce, těch 40 let to vydržím“, ale mě to hrozně

deptalo. Že ten kluk to na mě takhle zkouší a já nemám páku co s ním a fakt jsem v druhým pololetí chodila domu a chtělo se mi brečet, to mi pak vždycky přítel říkal „Aaa, tys dneska zas byla v devítce co“, říkám: „Já už jsem prostě úplně vyřízená“ a třeba na konci roku už jsem si odškrtávala kolik hodin mi zbývá v té třídě.

A: Tyjo.

R: Už jsem byla tak psychicky vyštavená z nich, že se takhle chovají a já nemůžu dělat vůbec nic vlastně žejo. Jako co že je tady nechám po škole. To pro to dítě nic neznamena, že tady bude půl hodiny sedět. Já nic čím bych mohla ublížit nemám. Ale dělali jsme třeba..jsme měli školení 2-3 měsíce na zpátek, někdy v zimě to bylo a zkoušeli jsme interakci. Já jsem byla žák, kolegyně byla učitelka, takže jsme se měli navzájem o něčem dohadovat, pak jsme se vyměnili a zkoušeli jsme různé typy toho jak na mě může ten učitel reagovat a jak to působí. A ono je to fakt zajímavý, když na Vás začne člověk hulákat nebo rvát „Co jsi tady dělala“ tak bylo super to zažít. Jakoby zažít ty přístupy těch učitelů a zkusit si co v tu chvíli to dítě cejtí. Když Vy na něj takhle spustíte. Takže to bylo fajn a myslím si, že to by se na fakultě dalo dělat úplně běžně a nevím prostě..hodit jenom napsaný na papírku „Dítě dělá to a to“ a předvíst a teď ten spolužák by mohl reagovat různě a pak ten učitel má tu psychologickou zkušenost a říct si „Bylo dobrý říct tomu dítěti, to co jste mu řekla ale pak přijdou rodiče a bude z toho průšvih“ nebo „Tohle co jste řekla by mohlo fungovat“. A už je tam nějaká zkušenost toho praktického, co na ně může fungovat. Myslím si, že by to bylo fajn a že by to ocenili. Studenti.

A: Jo, to si taky říkám a vlastně mě tak napadá, když na to koukám z psychologického hlediska, tak jako psychologové víme, že ty věci jsme si zkusili i když to bylo jenom trénovaný, tak vlastně příště už to máme tendenci vyřešit líp, protože už jsme o tom nějak přemýšleli a jsme předem připravený, že tahle situace může přijít. Že dítě tohle může říct. No, to by bylo super. A mě zrovna hrozně baví tohleto dělat s učitelem a vlastně si s nima povídat o všech možných situacích. Já jsem pracovala 2,5 roku jako školní psycholog na jedné škole, dost náročný teda, takže si ráda povídám s nima o svých zkušenostech, protože za těch 2,5 roku jsem tam zažila co někteří za 5 let ani ne, protože to bylo fakt..

R: Já vím, já už začínám být alergická na větu „Vytvořte si s těma dětma vztah“, jako co jiného děláme v té škole? To nám ale nepomůže, to že já mám ráda to dítě a to dítě má rádo mě, ještě jako neznamena, že se kvůli tomu začne chovat a že nebude drzý.

A: No jasně no.

R: Já jako za tím sígrem, co mi dělá ve třídě největší bordel, asi nehodlám chodit a přetvařovat se a ptát se „Ondrášku a jak se dneska máš? Já no tobě to dneska..ty máš moc hezkou košili“, protože to dítě to podle mě ani neocení. Když Vás to dítě nemá rádo, tak můžete dělat co chcete.

A: Jasně. Jo no.

R: A nic tam jako..Protože některý děti jsou natolik inteligentní, až je to jako hrůza, protože při té svojí inteligenci jsou schopný vymyslet dost zákeřný věci, který Vám můžou udělat. Že ono dokavad' to dítě zlobí, ale je to svým způsobem dětský zlobení, tak se s tím ještě dá pracovat, ale máme ve třídě..teda ve vedlejší třídě mám kluka, kterej je dost prudce inteligentní. A on to dotáhne daleko věřím, on je chytřej, šikovnej, ale to arogantní chování je něco neuvěřitelného. A jako nic na něj nefunguje, vím že i rodiče jsou z toho nešťastný, protože učeť, maminka učí na 1. stupni, tatínek je ředitel nějaký základky, kluka dali k etopedovi a kluk prostě na nic nereaguje.

A: A on je jako nadaný dítě nebo..?

R: Asi bych neřekla úplně nadaný dítě, ale šikovnej je dost. Oni ho hlásili tenkrát v 6. třídě jako na gympl, on tam hrozně nechtěl, chtěl zůstat tady s tím svým kamarádem u nás na základce, takže on ne že neudělal přijímačky, ale on to podle mě zfalšoval, dejme tomu, že to jako nahrál, že ty přijímačky neudělal, protože inteligentní je na to dost. No takže nedostal se tam a teď tu dost prudí, takže by potřeboval větší záprah, ale s tím nic nenadělám, ještě to musím ty dva roky vydržet. Jo ale mám jako strach co z toho dítěte poroste, když takhle se chová nějak od 2. třídy. To jsem se bavila s učitelkou na 1. stupni a ta říkala, že byla ráda, že se ho zbavila. Ale co z něj bude až bude v devítce. Nebo až mu bude 18. Třeba mu svitne a začne se chovat normálně nebo jestli z něj vyroste nějaký rádoby macho.

A: No, to se uvidí. Ale někdy ta puberta dokáže udělat divy a zázraky, ale ne vždycky bohužel.

R: Naučila jsem se říkat, že to není moje dítě, tak mě nemusí stresovat různé věci, jako co z něj vyroste. Což je pravda, pokaždý když mě nějaký dítě naštvne nebo se nechová tak, jak já si myslím, že by se slušně vychovaný dítě chovat mělo.

A: Jo já mám taky svojí oblíbenou větu, teda o rodičích. A to sice, že každý rodič má právo na to zničit si své dítě sám. Takže..

R: (smích) Ale jo kolikrát mi přijde že ty rodiče..Já hrozně nerada říkám že jsou ty děti nevychovaný, protože nikdy nevím, jak se ty rodiče snažej prostě tam něco dělat a to dítě se nenechá a vidím to na tomhle klukovi, už jsem mluvila s maminkou i tatínkem a to jsou tak příjemný a kultivovaný lidi, o kterých si jako nemyslím, že by klukovi dovolili kde co. A stejně prostě z kluka roste, to co z něj roste. Jo, takže tohle nemám ráda „seš nevychovaněj“, ne, protože ta výchova je otázka těch rodičů a nemyslím si, že já vidím do toho, jak tě rodiče vychovávají. U některých víte že maj obecně tendenci to dítě rozmazlovat, protože to je jedináček, dlouho se o něj snažili a člověk pak přihmouří oko. Ale musí to být v rámci toho, že to nebude poškozovat zbytek třídy. A spousta rodičů si myslím, že dělaj první poslední, fakt se snažej a holt to prostě ne vždycky jde. Sama děti nemám, takže mi to přijde tak že to nemůžu hodnotit, protože jsem se ještě nedostala do té pozice jaký to je to dítě mít a vychovávat ho. Nedokážu posoudit jestli je jako reálný, když to dítě samo nechce a je takový jaký je, to jako přetlačit nějaký výchovným působením.

A: Mě jako tak shodou okolností napadlo, jak o tom klukovi mluvíte, že si..nevím, jestli byl na nějakým psychologickým vyšetření nebo tak, ale že teoreticky by to mohl bejt i třeba Aspergerův syndrom. Že by..

R: Ne to asi ne. Já mám ve třídě kluka s Aspergerem a ten jako..to je úplně něco jinýho. Že tenhle kluk je fakt jako arogantní a on moc dobře ví, co dělá, moc dobře ví, jak to bude mít důsledek a má dost odvahy to do toho konce dovést. U něj vyloženě vidíte, že to není, že by si neuvědomoval že dělá něco špatně. Ale on to dělá záměrně. A já jsem třeba letos, tahlenctá třída měla nějaký problémy s matematikou, nebo takhle, s matematikou tak jako obecně a s paní učitelkou tak vedlejší nějaký ten..a bylo z toho hrozný haló, ty rodiče z toho udělali hrozně velkou bublinu, hrozně to nafoukli a skončilo to tak, že se vyměnili učitelé v té třídě. Dokavaď tam byla tahle učitelka na matiku a dokavaď se mohli strefovat do ní, tak já jsem měla klid. V momentě, kdy se vyměnili učitelé, tak ten kluk zas obrátil svojí pozornost na mě a zas bych ho nejradši uškrtla občas. Jo, takže ten kluk si vybírá komu by mohl..no nechci říct ubližovat, ale na koho by to mohl jako zkoušet a když si vybral, tak pak najednou byl jako klid, pak tam paní učitelka už nebyla, tak se zas přesunem na tu češtinu a budem prudit na tý češtině.

A: Hmm. No tak..mě to zní že to taky může být tím, že se v těch hodinách nudí a potřebuje nějaký jako jiný vzrůšo.

R: No on třeba řekne, že tohle dělat nebude, že je to blbost. Jo, Vy mu dáte práci, řeknete mu, co má dělat a on to ani jako nedělá. Ale pak to má třeba celý blbě. To není, že by to měl celý za 5 minut hotový, že by byl až tak jako prostě kdovíjakej machr na češtinu. On je šikovnej, to jako jo, to neříkám že ne, ale mám tam jako třeba i šikovnější děti. No a on se prostě zasekne, prostě teď se mi nechce.

A: Jo. No já bych to stejně nevylučovala tu diagnózu Aspergerova syndromu, to je možná moje profesní deformace, protože já se specializuju na děti s Aspergerovým syndromem, tak mi to jako..

R: Jo no tak až budu mít problém s tím svým s Aspergerovým syndromem tak se ozvu.

A: (smích) Jo no to se určitě ozvěte.

R: Ne tak on je jedničkář, on jen ty sociální návyky nemá, ale zas on je dost klidšas, takže si nechá vysvětlit, že tohle dělat nemůžeš, takhle se nechovej a on to jako pochopí a je klid. Takže to je dobrý. Akorát to vymejšlení mu úplně nejde, potřebuje přesně daný pravidla, ale to maj asi všichni aspergeři, že jako učit se nazpaměť není problém, ale vymyslet sám něco jako z hlavy, to už jako úplně ne.

A: No oni jako maj problém s představivostí no.

R: No, ale to už je problém tý diagnózy, já vždycky říkám, že to má zkusit a že uvidí, co vymyslí a ty děcka jsou na něj zvyklý, takže to je v pohodě, že nemám problém že by na něj byli hnusný nebo tak.

A: No tak to je dobře.

R: No, ono je tam podivínů dost, takže o něj strach nemám (smích).

A: Hmm, tak já se posunu kousíček ještě teda v těch otázkách. Absolvovala jste na vysoký třeba nějaký kurzy mimo školu? Další?

R: Mmm, asi ne.

A: A teďkonc co třeba už učíte, Vy jste myslím zmiňovala, že jste měli nějaký ve škole, předpokládám nějaký školení.

R: Jo máme takhle občas školení ve škole, takovýto hromadný, kam chodíme všichni. Tak jsme měli bezpečnou třídu, teď jsme měli tu komunikaci, no ale furt jsem krátce po škole, takže mě to pak nebaví tam sedět a poslouchat furt to samý co jsme poslouchali na přednáškách, ale takhle když je někde možnost školení, třeba někde mimo spíš jako v rámci mého oboru, tak to mám docela ráda. Jít na školení. Byla jsem na Přemyslovcích, to bylo hrozně fajn, to nebylo jako že by Vám někdo něco 4 hodiny vykládal o Přemyslovcích, ale fakt jako vyloženej aktivity, který se s lidma daj dělat. A který by mě třeba samotnou vůbec nenapadli. A mohli jsme si to i vyzkoušet, byla to hrozná sranda a nakonec jsem to použila letos, když jsme se dostali k těm Přemyslovcům v dějáku, tak to bylo fajn. A jinak teď jsme měli ten, didaktickej kurz, didaktický školení, ale to nám padlo kvůli korona viru. Tak jsem si říkala, že mám češtinu ale nemám jí vystudovanou, tak mi tam ta didaktika trochu vážne, tak jsem si říkala že to by bylo jako fajn absolvovat a zjistit jak se s tím dá nebo nedá pracovat, protože ten český jazyk není pro děti úplně jednoduchej na učení, tak to jsem se těšila a nic no.

A: Tak až tohledencto skončí no. Doufejme, že už brzo. Já jsem zrovna dneska četla ty..jak to plánujou jako otevírat, přiznám se, že jsem z toho furt taková zmatená, co teda jako..

R: No jestli si to ještě dvakrát nerozmyslej, jako všechno předtím. Jak dlouho..zase aby mohli jít na měsíc do školy..?

A: Tak uvidíme no. Je to v plánu, tak to zatím neznamená, že to tak bude. Jako mě už to taky chybí, zrovna dneska jsem psala kolegyním, já pracuju v jednom centru a zabýváme se terapií dětí s

autismem a dneska jsem psala kolegyním, že se mi o nich zdálo, jako o mejch kolegyních (smích) a že se mi zdálo, že jsme jeli s našima dětma na tábor, protože jezdíme každoročně vždycky na tejdén na tábor s 20 autistickějma dětma, to je super. Vůbec to není náročný a vůbec pak dva tejdny neprospím, téměř a kolegyně mi píše: „Tobě už se tak stýská po tý práci, evidentně“ a asi jo no (smích).

R: To pak musí bejt hrozně náročný, když máte jako autisty, který pak nemluvěj.

A: No to máme. Máme jich dost. My v podstatě pracujeme s celým spektrem, od dětí, který právě nemluví až po ty vysoce funkční, chytrý aspergery. Je to mazec a vždycky říkám, že jsem si ze školství šla odpočinout k autistům (smích).

R: No jako radši díkybohu za školství, když tam mám jednoho aspergera a v pondělí myslím 4 hodiny ze 6, a to už mám někdy tohoplný zuby. Já vím, že to dítě to myslí dobře, tím že si s Váma chce povídat, tak Vám dává na jeho, že Vás má vlastně rádo, což je v tý společnosti dobře, ale je to fakt náročný. Obdivuju jeho mamku, protože ta má ještě mladí holčičku a tu učím angličtinu a já mám toho občas plnou hlavu jen za těch 45 minut, protože je to strašně náročný. A obdivuju ty rodiče, že to zvládaj, kor ted'ko. Aspoň že ten asperger je jedničkář, on tu práci jako zvládne sám, že s tou sestřičkou, ta je ve 2...ve 3. třídě, jako mě by z toho asi švihlo. Regulérně si nedokážu představit, že bych tohle měla doma. A ta maminka je vždycky taková jako usměvavá, no taková hrozně příjemná paní.

A: Tak to je dobře, ale já si to taky říkám, jako ted'konc když..já zrovna budu dneska přidávat, my máme facebook tý organizace, tak budu přidávat tipy pro rodiče, kam si můžou jako zavolat když potřebujou pomoci ted'konc. Nebo když se z toho potřebujou vypovídat. Z toho co zažívaj.

R: No. Ono jak to není fyzicky náročný, tak psychicky neuvěřitelně. A zase možná jako o to víc.

A: No, pro nás je to někdy i fyzicky takže..zrovna ty děti co nemluví, tak se s nima někdy musíme reálně poprat. No..ale je to zrovna někdy ta jednodušší část, pak právě že řešit s těma aspergerama, který jsou sice chytrý, ale některý věci vůbec nepobíraj, takový, který nám připadaj totálně základní, tak to je větší oříšek potom jako vymyslet jak mu to teda vysvětlit a co s tím. Ale já hrozně odbíhám od tématu. Já se omlouvám.

R: Ne to je dobrý, já to potřebuju popsat.

A: (smích) Jo no tak to je dobře.

R: Přesně mě tohle zajímalo, takže se ráda něco přiučim.

A: To jsem ráda. Tak to já Vám určitě ještě během rozhovoru něco řeknu, ale spíš se zeptám, jak Vás na vejšce teda připravili na inkluzi?

R: Furt o tom mluvili. Furt nám vrtali do hlavy jakěj je rozdíl mezi inkluzí a integrací, ale to bylo asi tak všechno bych řekla. My jsme pak měli jako jeden semestr specky, ale jako, nebo teda speciální pedagogiky, ale to bylo spíš že jsme si nadepsali „Postižení zraku“, to se Vám může stát, to dítě tam můžete mít, jak se těm dětem pomáhá, to znamená jaký maj kompenzační pomůcky a jak k tomu zrakovému postižení přijdou. A pak k fyzickému postižení, k mentálnímu postižení a takhle jako ke všem a tím to haslo.

A: Aha?

R: Nikdo nám neřekl „Hele budete to tam mít nějaký děti s nižším intelektem, pracujte s nima takhle takhle takhle. Dobrý jsou ty a ty webový stránky. Najdete tam tolik a tolik materiálů.“ Nebo já nevím „Tahle a takhle učebnice od toho nakladatele.“ Jo, abysme věděli co s tím. To nám nikdo neřekl. Takže

my jako za pochodu tak jako sledujem, co jako kolegyně dělaj, máme jako materiály pro dyslexii, dysgrafii, i když to s tím nemá toho tolik společného, většina těch dětí projde základku třeba na trojkách, žejo. Není to úplně že by potřebovali chodit do zvláštní školy, ale my tam fakt máme kluka s oslabeným intelektem. Děti, co jsou podprůměrně inteligentní a teď co s nima máte dělat. To dítě to evidentně v tý škole jako nezvládá, dobře má asistenta, ale náš asistent v tuhle chvíli kdyby tam nebyl, tak to vyjde na stejno, možná trošku líp, protože by to dítě do něj aspoň furt něco nehustilo. A jako Vy nemůžete dělat přípravu pro ty děti, který to běžně jako zvládnou a potom zvlášť dělat přípravu pro tohle dítě. A už vůbec nemáte čas mu to nějak vysvětlit a zvlášť si k němu sednout, protože v tu chvíli se začnou hlásit další děti, že taky potřebujou něco vysvětlit, aby věděly, co maj dělat. Takže je to jako extrémně náročný, jsou na tom „bitý“ akorát ty děti. Ale kolikrát ne všichni učitelé, i třeba třídní, Vy jako zjistíte, že třídní si sedí na těch svejch dětičkách a teď by za ty děti fakt jako dýchala i když ty děti nejsou její, nebo aspoň některý, mě přijde že spousta učitelů to tak má, no a najednou zjistíte, že ani ty učitelky specky nebo jakoby nějaký zvláštní školy, tím navíc, že my tu toho moc nemáme a je to obsazený všechno, takže se tam ty děti nedostanou i když by tam potřebovali. A fakt jako..oni jsme se zbavili jedny holčičky..ne jako zbavili, ale nakonec jsme se jednou maminkou dohodli, že půjde prostě na nějakou..speciální..

A: Asi speciální no nějaká škola.

R: No takže asi je tam spokojenější. A teď máme zase v sedmičce jednoho kluka a tam ta třídní jakoby nechce aby se někam posílal, ale že je to jakoby na rodičích, jako „my ho přece můžem nechat projít“. Ale znamená to to, že ho tam necháte 45 minut sedět, pak mu vrazíte nějakou písemku aby z ní dostal aspoň 4 a mohla jste mu tu 4 dát na vysvědčení. A nejsem si jistá tím že to dítě tam..on je na ty děti zvyklej, ale taky už jsem slyšela, že se mu smějou, že mu nadávaj a říkám si, jestli by mu jako nebylo líp někde jako..mezi svejma..když to tak řeknu.

A: Jo možná někde, kde ty nároky nejsou tak vysoký by to pro ně bylo..hmm.

R: Jo protože on si tam pak celou hodinu hraje s nějakou tužkou a pak najednou se přihlásí, on je listopad a on se Vás zeptá, jestli se těšíte na Velikonoce.

A: Aha.

R: Jo, že on je fakt ve svém světě, protože ta látka je pro něj těžká, nemá cenu aby jí vnímal v podstatě ani..

A: Hmhmm..

R: Mě je pak líto toho dítěte..že jako..se musí s tímhle tím vyrovnávat a asi mu to taky nebude příjemný. Musí mu to docházet, že tam je nějaký problém a že mu to nejde tak jako ostatním. A neubrání se, když se do něj ostatní nějakým způsobem pustěj.

A: To jo..

R: A pak máme tady děti, který maj pedagogický podpory, kvůli tomu že špatně četli a oni to maj ještě dneska. A jsou to jedničkáři. Opravdu děcka, co nemaj problém se něco naučit a podávaj dost dobrý výkony.

A: Hm. Jo no. Ty děti jsou prostě každý jiný a je to těžký soudit, jestli to dítě bude nebo nebude spokojený, zvlášť když to dělaj lidi, který to dítě vidí hodinu a půl v tý poradně a za hodinu a půl maj jako vynést verdikt co jako..

R: No ale to je verdikt na rok. Na dva, na tři. Což je jako takový..No takhle jsme měli jednou ve škole, že přišla zkontrolovat paní z poradny a seděla tam u toho klučiny s oslabeným intelektem, seděla tam asi třičtvrtě hodiny, tu jednu vyučovací hodinu a prohlásila, že by byla ráda, kdyby v osmičce a devítce už neměl asistenta. To je jako paní, která ho viděla třičtvrtě hodiny a která usoudila, že zrovna mu jako bliklo, že zrovna to bylo dobrý, že nepotřebuje asistenta. Jako ono je to jedno, on nepracuje ani s asistentem, že ten asistent není jeden z těch úplně nejužitečnějších, ale když tam asistent nebude, tak tuplem bude dělat prdlajs žejo.

A: Hmhm. A když už jsme vlastně u asistentů, jaká je pro Vás spolupráce s asistentama? Protože některý jako učitelé si na to třeba stěžují..

R: Já jsem na to zvyklá už od loňska, že tam vždycky někdo seděl. Já s tím problém nemám. Ten co tam je teďko, ten jako moc..Nebo on je to takovej trouba prostě no, jako ten kluk mu něco hustí a on mu kýve na to. Jo, já potřebuju aby mu řekl „Hele poslouchej paní učitelku“. A Vy mu to řekne a on chodí docela pravidelně na pohovor k panu řediteli, tak to pak jako chvilku vydrží a chová se tak jak by měl, jak mě to třeba vyhovuje, no a pak sklouzne zas do toho stereotypu, kdy chodí po třídě, kouká dětem přes rameno a tím jeho práce hasne.

A: Aha.

R: Jo, jako vím, že třeba z 1. stupně jsou jako nadšený, ale u mě i ty děti reagují a ptají se „Paní učitelko a proč on tady chodí pořád do kolečka?“, Vás to znervózňuje, on kouká přes rameno do písanky a tak. No nevím, měla jsem už lepší asistenty, než je tenhle, to asi jo. Na druhou stranu mám třeba paní asistentku ve 3. třídě u které mám pocit, že jako si myslí, že to tam vede. Máme třeba práci ve dvojících, tím pádem ty děti dělají trošku hluku, není to že by někdo řval, ale tak povídají si žejo, když mají dělat nějaký rozhovor nebo něco, tak tam ticho nebude a ona začne řvát, že jsou hluční. A mě třeba v tu chvíli nepřijdou, takže mi přijde že paní asistentka si honí ego, tak to se mi moc nelíbí, navíc mi přijde, že to shazuje mě jako učitele, ale to je možná jenom nějaký můj problém. Ale jako obecně já s nima nemám problém, já jsem na ně zvyklá, že tam sedějí v těch hodinách a je mi to celkem jedno. Většinou je nevnímám, nezadávám jim nějakou práci, aby jako stříhali, lepili, to mi přijde úplně zbytečný. Jo občas je dobrý, když se třeba takhle hlásí hodně dětí najednou, tak že si k němu třeba stoupne a vysvětlí mu co má dělat. Tak to je fajn. Že tam by to člověk nestihl celý oběhnout. A jinak když se to bude dělat dobře, tak v tom asi problém nevidím, ale vím že kolegyním to někdy vadí, že mají pocit, že je kontroluje ten asistent. Jo, nebo že to vidí a může někde něco říct, ale to je asi jen ten pocit nepříjemnej, že je tam s Váma další dospělej, kterej to může nějakým způsobem komentovat.

A: No máte možná výhodu, že jste nezažila jiným způsobem už, že jste vlastně začínala s tím, že tam ty asistenti jsou, takže možná..

R: Noo, ale tak ono to není na všech hodinách, takže mě je to celkem jedno. Ze začátku jsem z toho byla trošku nervózní, protože mi asistentku dělala sousedka tady od nás, tak jsem si pak říkala aby nechodila za tchýní „Tadyta Vaše Lucka to vůbec neumí“..

A: (smích)

R:...ale jako já myslím, že je jim to úplně jedno. Navíc co oni zmůžou, oni to vzdělání nemají, takže tam pak těžko říct, jestli by je někdo bral v potaz, to že jim se něco nelíbí. Ale nevim, nějak prostě..je mi to jedno.

A: Jo. No a..

R: Myslím, že některý děti to potřebují, že je jim to jako užitečný.

A: Jo určitě, já si myslím, že když jakoby když se to dělá dobře, tak ta asistence má velkej význam, akorát..se to musí dělat dobře no. To je druhá věc. Eee..a jak jste vlastně začala na tý škole, kde teďkonc jste, vybrala jste si jí nebo..? Jak jste tam skončila?

R: To byla tenkrát hrozná náhoda, protože já jsem to furt odkládala, odkládala, odkládala a furt jsem měla pocit, že mám hrozně moc času na to si tu práci najít a pak jsem zjistila, že je duben/květen a že jako ono to taková sranda není, najít místo ve školství. Tady na tý škole jsem byla snad 2x a pokaždý mi psali, já to mám totiž asi 15 minut od baráku, takže úplně jako paráda po 9 letech dojíždění a internátu a tak a furt jako teda psali, že se omlouvaj, ale že maj jako plno. Tak jsem tenkrát našla nabídku, byla to matikářka, ale v Jablonci. Tak jsem si říkala „Co mi zbývá, ale s vysokou školou přece nepůjdu dělat někam do tesca nebo to“, tak jsem si říkala, že bych šla, tak jsem byla zlanářená že vezmu tu matiku, vezmu to na rok a pak jako uvidím, co se z toho vyklube. No a najednou někdy v červnu volal pan ředitel tady z tý základky, kde učím teďkon, že mu asi 3 nebo 4 učitelé ohlásili, že končej.

A: Aha?

R: No a že by potřeboval učitelku. A já říkám „Noo nezlobte se já už tady mám vyhlídnutou jinou základku“ a přítel na mě kouká „Seš normální? Ty to tady máš 15 minut od baráku a budeš jezdit do Jablonce, kterej je od nás 30 kilometrů?“ nebo nevim, možná 40. Ono je to tím vlakem docela daleko, docela z ruky. Ale jak se mi to rozleželo v hlavě, tak jsem mu volala, že asi jako bych to teda vzala nebo že bych se zajela podívat, no a pak to nějak dopadlo. Měla jsem tenkrát hrozný štěstí a jsem tam hrozně spokojená, jinam bych jako nechtěla. Mám super vedení, i ty kolegyně jsou příjemný, tak jsem měla velké štěstí, že jsem se tam dostala.

A: To je hrozně zajímavý, že mám pocit, že snad všichni učitelé, když se jich ptám na tuhle otázku, tak 90% mi říká „To byla hrozná náhoda“ a že maj nějakou takovouhle historku, jak to jako začalo a vždycky to je takový jako zajímavý, jak vlastně skončili na tý škole, kde jsou.

R: Ono jako těch míst a těch škol je svým způsobem strašně málo. Ono v momentě, kdy máte takovou tu hrozně běžnou aprobaci jako je moje čeština, dějepis nebo nějaký jazyky, tak Vás vlastně nikde nechtěj, protože češtinářů a dějepisářů je všude hodně a všichni chtěj jako matika, fyzika, tyhle předměty na který ne každěj má buňky a přestože Vy jako ten příklad vypočítáte, žejo, protože jste prošla vysokou školou a tou základkou taky, takže základkářská matika není veliký problém, tak Vy to ale neumíte podat třeba žejo. Což je potom strašnej problém toho, že Vy na to musíte bejt ze školy nebo bejt tak dobrá, že to zvládnete i bez studia. Těm dětem to podat tak, aby to pochopili.

A: No já myslím že zrovna matiku...to si neumím představit, že bych to..že já bych to dokázala s vysokou školou a to já nemám pedagogický vzdělání ale..já bych snad nedokázala ani 1. třídu nebo 2. z matematiky. Mě..(smích).

R: No jasný, ale pokud máte někoho chytrýho třeba v devítce, tak mu řeknete přesný kroky a ono to jde. Ale třeba v geometrii ono se to jako vysvětluje blbě. Tam je dobrý aby to uměl někdo podat.

A: Hm. Jo no. Ale jako já to právě obdivuju, mě přijde, že to je docela věda, aby to vlastně..protože já třeba když jsem byla na stážích, tak já jsem chodila právě do pedagogicko-psychologické poradn a tam se řešila třeba dyskalkulie a problémy těch dětí v matematice i třeba bez dyskalkulie a vlastně jsem zjistila, jaká je to jako věda, aby to dítě vůbec pochopilo, co to znamená číslo a co to znamená počet a tak..A v tu chvíli jsem si říkala..

R: Já se nikdy s dyskalkulií nesetkala takže..Jako nedokážu si představit jak těžký musí být jim vysvětlit jen to co to číslo znamená, když jako jim to nic neříká..nedovedou si to představit.

A: No mě jako nikdy nepřišlo, že by to bylo něco zvláštního nebo strašně těžkého, ale když jsem tam pak pozorovala ty děti a měli určit..měli před sebou dvě hromádky a nedokázali určitě která je větší a která je menší jako z kostek a my se na to normálně kouknem a vidíme to, ale prostě pro ně to byl úplně nadlidskej výkon, tak jsem to v tu chvíli jako pochopila.

R: By mě zajímalo, co se jim v tu chvíli tou hlavou honí. Jak zkraslený to je.

A: No. Je to zajímavý.

R: A zrovna v těch číslech je to docela blbý no.

A: Já mám kamarádku a ta má dyskalkulii a ta prostě není schopná spočítat ani základní příklady, prostě třeba z 2./3. třídy, ona prostě tu představu čísla vůbec nemá. A to není jako že by byla hloupá, ona jenom..jako ona má normálně vystudovanou střední školu a dokonce zkoušela i vysokou, ale samozřejmě používá kalkulačku na všechny věci.

R: To musí bejt hrozný i jít třeba do krámu, jí musí být hrozně jednoduchý okrást.

A: No to asi..(smích) Jo no, to mě ani nenapadlo. Ale je to tak no a fakt do chvíle, kdy jsem viděla jak s tím ty děti zápasí, tak to..tak by mi to nikdy nedošlo. Já si myslím, že tahle zkušenost je taky hrozně důležitá, aby to ten člověk pochopil, co je pro ty děti vůbec jako náročný. Jak to vypadá. Hmhmhm. A teď se vlastně zeptám, se vlastně vrátím k tomu tématu, jaká je teda ta škola, kde teď konc učíte? Dala by se nějak charakterizovat, je třeba něčím specifická? Nebo..je tam něco..?

R: Asi jako vyloženě specifická to ne, spíš jako slyšela jsem názor, že jsme náročný dost. Na to že jsme relativně malá škola, máme na 2. stupni nějakých 136 dětí, na 1. je jich tam o něco víc, protože pak odcházejí žejjo na gymply, ale jako zaslechla jsem že jsme teda náročný, dokonce jsme teď v přípravným tejdnu měli učitele, kterej nám prchnul po tom tejdnu a ten jako říkal, že to o nás taky slyšel od někoho z Liberce. Ale nevím, já to jestli jsme náročný nedokážu posoudit, tím že jsem nikde jinde neučila, takže nemám moc zkušeností s tím, co se chce jinde. Mě nepřijde, že bysme po těch dětech zas chtěli prostě kvanta, ale prej jako jo, jsme. Náročný a už jsem si slyšela, že někdo od nás vzal holčičku z 2. třídy a strčil jí tady do vedlejšího města, protože paní učitelka po ní chtěla aby ve 2. třídě četli a vedli čtenářskej deník a to se rodičům nelíbilo, zdálo se jim to náročný, tak holčičku dali do druhý základky co tady máme a prej už je to v pohodě. Nevím na kolik to bylo, že se rodičům nechtělo, ale zas myslím, že napsat jak se ta knížka jmenuje, nakreslit k tomu obrázek a napsat dvěma větama o čem to je, není nic tak hrozného, co by nezvládlo dítě ve 2. třídě.

A: To asi ne no. I když těžko říct, zas nejsem učitel 1. stupně, ale tak..tak možná tam bylo i něco jinýho, co ty rodiče nechtěli třeba říkat, těžko říct. Ale tak Vy to tak nevnímáte teda?

R: Asi ne. Nebo nemám pocit, že bysme toho chtěli extra kvanta jako někde na gymplu, to si myslím že ne.

A: A máte tam teda nějakou podporu jako začínající učitelka?

R: Joo, my jsme tam byly tři loni. Měla jsem dvě kolegyně. My jsme teda všechny tři spolužačky ze stejný vejšky, chodily jsme spolu do školy. Ta jedna nám prchla, ta nějak cestovala, uvidíme jestli se nám příští rok vrátí. Ale jsme tam dvě a máme takovou..jak se tomu říká, taková paní učitelka, co nás má zaškolit ten první rok, nemůžu se vzpomenout jak se tomu říká..

A: Jo jo jo, já vím, uvádějící učitel? Ne..

R: Jo, uvádějící učitel, ano.

A: Jo dobrý (smích).

R: Tak tu jsme dostaly a dostaly jsme skvělou uvádějící učitelku, naše zlatíčko, jako všechny kolegyně jsou příjemný, vždycky ochotný pomoci, mě se snad jen u jedny stalo, že prostě jako odmítala jako spolupracovat, s tou jsem si pak zvykla, že za ní chodit nemám, takže pomáhají ostatní a máme skvělý vedení. Jako nás pan ředitel, to je fakt člověk na kterýho se můžete spolehnout. On je opravdu pragmatik, on toho moc nenamluví, ale v momentě kdy něco potřebujete, on to prostě vyřeší. On to nebude sáhodlouze okecávat, ale vyřeší to, oznámí Vám to jednou dvěma větama a je to takhle prostě vyřešeno, tak to bude. Ten jako veškerý školení a cokoli si takhle vymyslíte, že byste jako chtěla, tak on Vás v tom jako podpoří. Podpoří v tom, že si vymyslíme nějakou školní akci jako Den s fyzikou, děláme nějaký tělocvičný den a tak a on nám to fakt jako..nesmí toho bejt moc, to on by jako zatrhl ale jinak jako nás opravdu podpoří, snaží se nám i pomáhat finančně, abysme mohli kupovat nové učebnice, prostě jako pomůcky na matematiku a takové věci, nové mapy, takže jako to vybavování té školy je hrozně super. Ale nemyslím si že je to tím že jsme nové učitelky, že on se jako snaží opravdu jako celkově někam pozvednout, abysme měli dobrou pověst a nějakou dobrou úroveň. A jako je ochotnej a vstřícněj úplně ke všemu, co my si vymyslíme, že bysme chtěli.

A: Teď vlastně přemejšlim, že Vy jste mluvila i o tom, že on je rázněj v nějakých věcech a že o tom jako rozhodne, tak přemejšlim jak jdou tyhle dvě věci jako dohromady, že je rázněj a zároveň vstřícněj.

R: No takhle, protože já jsem mluvila o tom, jak byl ten problém v té matematice. Protože to řešíme pořádkem, protože u nás se učí matematika jinou metodou a rodiče s tím mají problém, takže ale on stojí za náma v tomhle. To není že by jako proti nám zakročoval jako rázně, ale nenechá si jakoby zvenčí diktovat a nenechá ty rodiče aby nám nějakým způsobem jako..ne ponižovali, ale oni mají někdy tendenci se stavět na to, že oni přece vědět, jak se má co dělat žejo. A všichni vědět jak se má učit, protože všichni prošli základkou a vědět jak je to nejlepší. Takže s tímhle on za náma fakt jako stojí a v moment, kdy má pocit že už je toho jako dost, tak je schopnej těm rodičům říct „No ale takhle to prostě nebude, bude to takhle jak jsem to řekl, protože já jsem ředitel a já zodpovídám za to jak ta škola prostě..chodí tá škola, jak to funguje, jak to vypadá“. Ale není to zlej člověk, to spíš si nenechá od rodičů něco diktovat a takže, když to jako jde tak přistupuje ke kompromisu, ale když Vám rodiče řeknou „Tak si teď budeme hlasovat, jak se tady bude učit“, no tak jako..To úplně nejde.

A: To je zajímavěj tenhle přístup. Já jsem si teď přemejšlela o tom jakoby že každej z nás jsme někdy byli u doktora a neznamená to, že víme jak jako léčit, že vlastně jako každej víme jak učit, protože jsme prošli školou tak jako..tak to vlastně nedává úplně smysl..

R: Ale oni opravdu mají takovejhle pocit. Jako vědí přece jak to má vypadat. Tak aspoň při koronavirovu viděj, že to taková sranda není. Tak už nám začínají chodit emaily „S těma dětma je to strašný, já Vás obdivuju jak to můžete vydržet“ a nejlepší je když to je od rodičů, který mají doma hodný a docela chytrý dítě. Jako představa co dělají rodiče, který mají doma docela jako sígra a ještě mu to učení moc jako nejde, tak ty si musej rvát vlasy.

A: Ty ani nemáš čas na to psát emaily (smích).

R: (smích) Jo to každopádně.

A: Ty máš úplně jiný starosti.

R: Ty rovnou padnou unavený do postele.

A: No, ano. Vždycky si sednou aby napsali ten mail a za minutu leží na klávesnici místo toho. No a když jsme teda u toho Vašeho pana ředitele a celkově u vedení, máte pocit, že si na Vás udělá čas když potřebujete? Kdykoli?

R: Jo. Jo, vždycky. Pokud nemá zrovna nějakou schůzku nebo nemusí někam pryč, tak opravdu je ochotnej si s Váma sednout a řešit. I co se týče všech třídních schůzek nebo takovejch těch bejkáren, co si vymejšlej rodiče, že tam chtěj mít prostě jako ve vedení a tak, tak vždycky jako přijde. Jako ono je to s ním vždycky všechno rychle vyřešený, mám jako pocit..jak jsem hrozně ukecaná, tak mu vždycky 20 větama vysvětlím co potřebuju a jeho jediná reakce je „Ano, není problém“ a já můžu odejít (smích), ale je to dost rychlý, věcný takže vlastně paráda.

A: (smích) No tak to potřebujete vysvětlit, aby věděl co vlastně rozhoduje.

R: Já musím bejt vždycky hrozně milá, aby mi na to řekl, že můžu.

A: (smích) A myslíte, že byste se na něj obrátila s jakýmkoli problémem? Co byste potřebovala řešit.

R: Jo, myslím si, že jo. Asi bych mu nevykládala, že mám nějaký partnerský problémy, ale jako i si myslím, že kdybych potřebovala ze zdravotního hlediska něco tak asi zrovna jemu bych se to nebála říct. Že on by ani nebyl ten kdo by to ve škole třeba roztruboval nebo tak. Zase k němu by to bylo fér aby věděl, když se něco děje a on s náma o tom i docela mluví, klidně přijde a „Včera zas byly schůzky co“ a já „No, s některejma rodičema je to náročný žejo“.

A: (smích) Jo.

R: Jo, myslím si, že on je férovej, tak by za ním mohl člověk přijít s leccím.

A: A napadá Vás ještě něco, co by bylo fajn, čím by Vás mohlo vedení ještě podpořit, co by pro Vás mohli udělat? Co byste třeba ještě potřebovala?

R: Ne, pan ředitel toho dělá fakt jako hodně. Oproti tomu co dělaj ostatní, co tak jako slyším od spolužáček, myslím, že víc už bysme ani nemohli. To už bysme byli hodně zhýčkaný, kdybysme si vymysleli ještě něco. A nenapadá mě co bysme si ještě mohli vymyslet. Leda že by nám zkrátil pracovní dobu třeba.

A: Haha, hmm.

R: Ne, opravdu nevím co víc by se dalo.

A: A probíhají u Vás hospitace? Předpokládám, že asi jo.

R: Jo, jo, no. Minimálně jedna musí bejt každěj rok. Chodí on a teď jak tam byl ten přípravej tejden, jak nám odešel, tak jsme si museli rozhodit jeho hodiny, tak to pan ředitel už tolik nechodí, protože víc učí a do toho to ředitelování, tak to tolik nestíhá, ale chodí k nám.

A: A myslíte, že je to spíš jako kontrola, jestli to děláte dobře nebo i nějaká zpětná vazba?

R: Spíš si myslím tu zpětnou vazbu než že by měli potřebu kontrolovat, oni třeba nepřijdou jako..kdybych za nima nepřišla, pokud by neviděli nějakej vyloženě problém, to potom ví rychle celá škola, na to asi nepotřebuju úplně hospitaci, no ale jinak jako..Oni jsou i jako fajn na těch hospitacích, akorát děcka moc nechtěj nic říkat v těch třídách, to oni pak kuňkaj u těch tabulí a nic z nich nedostanete, protože vzadu sedí pan ředitel nebo pan zástupce, takže oni to spíš kazej ty hodiny, tím že si tam přijdou sednout. Ale spíš bych jinak řekla, že koukaj na ten průběh tý hodiny, jestli děláme to co máme, jestli těm dětem předáváme to co máme, jestli ty hodiny maj třeba nějakej smysl, asi kdybych tam půl hodiny vyprávěla o životě Máchy no tak to by asi únavný byly.

A: Já vlastně se zeptám, jak se cítíte ve své učitelské roli? Jak to prožíváte, jaký to pro Vás je? Jak se cítíte jako paní učitelka?

R: (Nepochytila jsem?..) když mi rodiče říkají paní učitelko. Ve škole máme paní uklízečku, ty je asi kolem 50 a ať mě potká venku nebo ve škole tak mi říká „Dobrý den paní učitelko“. A je mi to hrozně divný, vzhledem k tomu kolik mi je. Tak je to takový..že si na to úplně nemůžu zvyknout. Ze začátku jsem se třeba ani neotáčela, když na mě děti volali „paní učitelko“, tak mi trvalo než mi došlo, že něco chtějí v těch hodinách a že to asi jako bude na mě.

A: (smích)

R: Ale tak snad si člověk zvykne. Ne, já mám i docela fajn třídu, i ty rodiče tam až na jednoho, tak se tam dá s nima domluvit na všem. Takže jo, asi jsem docela pyšná na to, že jsem učitelka. Lidi jako mívají tendence do toho rýpat jako „No jo, učitelka no“ „Zase mluvíš jako učitelka“ a tak si říkám, kde by bez nás byli.

A: No to je jasný no. A změnil se třeba tenhle pocit nějak od začátku co učíte nebo to bylo tak nějak vždycky stejný?

R: Asi tak nějak stejný, ze začátku to bylo divnější, jo že najednou lidi co jsou starší než Vy Vám říkají paní učitelko a Vy jim můžete říct jak se jejich děti chovají a nechovají, takže to bylo takový zvláštní z té pozice že me je 25 a těm rodičům je většinou 35 a výš žejo. No ale spíš je to zvláštní, než nepříjemný. Člověk si zvykne. Jdete na třídní schůzky, ty rodiče vymejšlejí větší krávoviny než děti, no a ono se docela rychle zvykne, jenom jako je pak zvláštní jak na malém městě potkáváte ty děti i jako o prázdninách, takže pak všichni „Mami, mami, to je paní učitelka“ „Fakt? Takhle mladá?“, tak to je nepříjemný možná občas. Je zvláštní že Vás všichni znají. Protože buď to jsou rodiče nebo prarodiče, oni jako vědějí kdo Vy jste a přitom Vy jste je v životě neviděla, tak to je takový jako..že jste vlastně furt na očích, že si i musíte dávat pozor, protože my jsme fakt malý město, jako aby člověk někde ně řekl jo něco a rodiče to uslyšej a začnou všude vykládat, že jsem něco o nějakém dítěti třeba řekla nebo tak.

A: Mě tak napadlo, že jste vlastně taková celebrita.

R: Ne tak on je to třeba jen můj pocit jo, že jako..ale fakt přijdeme do švadlenky a hned „Dobrý den paní učitelko“ a to mě v životě neviděla, jako snažíte se pochopit od koho by to kdo mohl bejt vlastně, jaká maminka, ale od koho teď vlastně vůbec nemáte páru. Jo že..víte co, my tady máme hrozně málo obyvatel a všichni děti choděj k nám na základku, jo. A oni to hrozně rádi jako vytahují „Mami ta vypadá že je v devítce, ale to je naše paní učitelka“

A: (smích)

R: Ale zas je fakt, že ty děti přijdou po prázdninách a řeknou „Jé, paní učitelko jak se máte, Vás já ráda vidím, byla jste někde nad dovolený?“, tak je to hrozně fajn, že se ty děti aspoň trochu zajímají.

A: Hmm, tak aspoň že takhle. Já jsem pracovala na sídlišti, což je taková velká vesnice podle mě, mám někdy takovej pocit, tam to jako bylo dost podobný. Jsem šla do Alberta tady u nás, tak jsem potkávala rodiče, maminky co tam pracovali na kase a tak různě, tak to bylo taky..jsem pak začala nakupovat jinde (smích). Jsem si říkala, že si chci aspoň v klidu nakoupit, aby mě nikdo nepoznával u toho.

R: Ale možná je to jen pocit člověka, žejo, že Vy víte, že já si dokážu zapamatovat 20 rodičů, tak proč by si 20 rodičů nezapamatovalo jednu učitelku. Že jako pak my jsme třeba na plese a ono je tam 5 rodičů, 5 párů rodičů a teď jako si říkáte „Tyjo, to je hrozně divný“, jako oni musejí mít taky nějaký soukromý život žejo, logicky. Jako s někým žiju, nějakým způsobem se oblíkám a tak, ale stejně je mi

to hrozně nepříjemný, když ty rodiče jsou tam taky. A oni pak přijdou děti žejo, po tý sobotě, po tý neděli a „Paní učitelko, Vy jste byla v sobotu na plese žejo, mamka říkala, že Vás tam viděla“, to je pak takový jako co dalšího říkaly těm holkám doma, jakože paní učitelka měla hnusný šaty, škobrtla na podpatku a tak. Je to zvláštní no, ale tak postupně si na to člověk zvykne.

A: To já jsem přemejšlela jestli si jako můžu koupit víno v tom Albertě, jestli si pak nebudou říkat že..

R: (smích)..paní učitelka chlastá..

A: Noo (smích). To jsem fakt z toho blázen..ale já teď..já právě žejo taky furt žiju právě tam, kde jsem pracovala, takže prostě..možná to není tak špatný někdy pracovat trošku dál než člověk žije.

R: Já mám třeba i hrozný problém s tím jak chodím..já mám hrozně ráda šaty. A říkám si že když je mi 25 tak úplně nepotřebuju šaty ke kolenům žejo. Ale hrozně si ráno rozmyslím, co si vezmu do školy na sebe. Aby to nebylo krátký, aby to nemělo hlubší výstřih než je vhodný, jak se učešu, jak se namaluju, takže to mě hrozně svazuje a hrozně mi to vadí, protože nemůžu nosit všechno co bych chtěla a vzít si v červnu do třídy kraťasy je mi blbý. Protože už si říkám jestli to není moc krátký, jestli je to vhodný.

A: Nemáte tam žádný předpisy na tohleto téma?

R: Ne, nebo aspoň jsem neslyšela, nesetkala jsem se s tím, že by mi třeba ředitel řekl, že se špatně oblíkám. Ale je to takový..jako stát tam před těma deváťákama, teď člověk není o moc starší než oni, kluci začínaj koukat po holkách a teď jako nevíte, co se jim v tý hlavě honí žejo. Holky ze třídy ty už znaj, na ty už koukaj 9 let. Teď je otázka co by udělalo, kdyby si vzal člověk výstřih nebo tak.

A: Noo, to já už teda taky nenosím do práce, protože jsem zjistila, že to není dobrý.

R: Já jsem třeba zjistila, že některý kluci to fakt jako komentujou. Jo, to že jste si vzala výstřih, kor když jste mladá, když je Vám 50, tak to už ty kluky asi tolik nebere. Ale jako taky jsem zaslechla, že komentovali když jsem měla šaty. A to jsem ani neměla nějaký vyzývavý, ale okomentovali to prostě jak to vypadá. „Jé, viděli jste jaký má dneska šaty?“, prostě první reakce, když se dozvěděli že je budu učit na dějepis, tak se zeptali jestli to je ta paní učitelka v těch šatech. Jo, takže oni si fakt všímaj toho co máte na sobě a pak je jako..to pak když je slyšíte, když jsem si vzala výstřih, ono mi leckam jako vidět není, ale to tričko si vzít nemůžu, protože oni to okomentujou.

A: Jsem si tak vzpomněla třeba na spolužáky na gymplu, který byli zamilovaný do naší mladý angličtinářky, protože prostě všichni...

R: Je to zase něco jinýho. Je to někdo jinej najednou.

A: A taky je starší, zkušenější, to je něco jinýho než ty pubertální holky, který neví co se sebou. To možná taky může bejt problém jako pro mladý učitelky, i když nevím no, jestli to..možná to může bejt spíš výhoda.

R: Jo třeba já jak mám dlouhý vlasy, tak to přehazuju furt z jedný strany na druhou, culíky zásadně nenosim, protože jsem se přesvědčila o tom, že mi to nesluší a na tý praxi jak jsem furt byla nervózní, tak jsem furt házela ty vlasy z jedný strany na druhou a pak mi paní učitelka řekla, že to není vhodné, že si mám udělat culík, protože před klukama obnažuju zápěstí a můžou si to někteří vyložit tak, že s nima flirtuju.

A: Ehh??

R: Jsem si říkala jak poletování zápěstím může k něčemu vyzývat, jako čím bych musela vrtět..

A: (smích)

R: Tak to mě pobavilo.

A: Tak obnažování zápěstí, to jsem ještě neslyšela. Jsem slyšela kotníky, ale zápěstí to je novinka i pro mě.

R: No takže jsem pak stála venku když bylo teplo v sukni a říkala jsem si „Tyjo, já ukazuju kotníky i kolínka. Co si o mě pak budou chudáci myslet.“

A: (smích)

R: To mě teda pobavilo.

A: Jo, to si myslím, že dnešní kluci tohle nepochopí něco takovýho. Ty holky a dnešní doba přeseexualizovaná.

R: A oblíkej se tak aby to bylo vidět, že jsou vyvinutý.

A: Nooo..

R: Jo asi jsou už zvyklý na ledacos.

A: Hmm, dneska myslím můžeme v klidu ukazovat i kotníky..

R: I kolínka.

A: I kolínka. Nikdo už nebude vnímat, že je to divný. Je teda pro Vás něco, co je náročný na učitelský roli, na učitelství?

R: Držet klid. Ten svůj ale.

A: Aha.

R: Protože ty děti, to budiž, ale já jsem jaksí vznětlivější než bych měla bejt, tak nějak docela snadno se vytočím a vytáčí mě, že se neumí chovat. Že jsou jako hrozně drzý a teď jako maj pocit, že Vy musíte snýst všechno a některý jsou arogantní v těch svejch komentářích, takže pak jako.. A štve to jako mě, že pak odcházím z té třídy a jsem našťvaná a mám zkažený dopoledne. Říkám si že to není moje dítě, bůhví co z něj vyroste ale to není můj problém, ale rodičův problém, těm bude dělat ostudu, ne mě. No ale ještě jsem se to jako nenačila opravdu nad tím mávnout rukou, že to dítě je praštěný a já se na to můžu vykašlat a nevsímat si ho. Nechodit domů našťvaná a nevybíjet si pak tu zlost třeba na těch dětech žejo. Taky se to může stát, když člověk nemá náladu. Ale zas jsem třeba naučená, že když jdu potom do nějaký třídy, tak já jsem jako.. třeba mám pocit, že bych mohla bejt nepříjemná, tak je vždycky varuju „Omlouvám se, teď jsem prostě našťvaná, kdybych na vás prostě, nevím, odsekla nějak, tak jsem to tak nemyslela, nejsem našťvaná na vás“ a ty děcka to většinou jako vezmou. A třeba moje třída už to pozná. To vždycky přijdu a „Paní učitelko, Vy jste zase našťvaná, ale my víme, na nás našťvaná nejste, nemáme si z toho nic dělat“ a maj z toho srandu potom. Člověk se to pak jako naučí, že se tomu zasměje a je to tak lepší.

A: Já si říkám, že to je docela jako fajn způsob jak ty děti naučit, že je v pořádku bejt našťvanej a že je třeba důležitý to vykomunikovat i s těma druhejma. Nějak s nima jako mluvit. Nebo že i to je třeba možnost. Nějakým způsobem tohle nco řešit. Ještě jsem se s tím nesetkala a přijde mi to super. Že to jako řeknete takhle.

R: Já se jako snažím, protože občas se mi stane že na to dítě, ono třeba něco udělá nebo řekne a já na něj vyjedu, protože už toho mám v té třídě plný kecky a pak jedno dítě to něčím rozetne, ale myslím si, že jsem docela schopná se přijít omluvit. Když řeknu něco, co jsem úplně říct nechtěla nebo byla

nepříjemná, zvýšila jsem hlas, tak jdu a omluvím se. Myslím, že ty děti to fakt jako berou, já jsem jim vysvětlila co mi vadilo na tom jednání jeho a proč jsem třeba vyjela, že jsem toho měla plný kecky třeba. A oni to většinou jako vezmou. V tu chvíli jsou na Vás třeba našťvaný, ale druhý den už jsou třeba v pohodě nebo za hodinu, jako berou to, že jste se přišla vlastně omluvit, že jste se nechovala úplně nejlíp třeba v tu chvíli. A jako nevím jestli v jejich očích pak třeba člověk stoupne, že se jim jako omluví, nebo jestli z toho maj jenom srandu, to asi záleží na dítěti.

A: Mě to minimálně přijde jako dobrej vzor do budoucna jako pro ně. Že jako vidí, že to třeba i ten dospělej jako udělá, že se přijde omluvit. Kdežto teď konc..

R: Těžko říct, co si z toho vezmou.

A: Tak..to už bohužel nezjistíme. Jak jsme mluvili o tom, že nevíme, co bude s tím arogantním klukem, tak..Ani tohlencto nevíme. A je něco co je pro Vás naopak příjemný? Na tom bejt paní učitelka, co si užíváte?

R: Že za Váma ty děti přijdou a daj Vám *výpadek vteřinu*, i přesto že jste učitelka a dáváte jim špatný známky, tak Vás maj rádi. Takovýto..já mám třeba holčinu, která mi řekne „Paní učitelko já Vás mám tak ráda, já Vás ráda vidím“ nebo přijdou a „Paní učitelko, já měla včera narozky a dostala jsem tohle“, tak je to jako hrozně hezký. Nebo když ty holky přijdou a začnou vyprávět, že maj novýho kluka třeba. Jo, že jsou do někoho zamilovaný a že nevěděj jak mu to maj říct, tak takovej ten důkaz toho, že Vám věřej.

A: To je hezký.

R: Fakt je to hrozně příjemný potom.

A: To věřím. Teď se ještě trošičku zeptám celkově na tu výuku a na ty věci, co se týkaj toho..jak se třeba připravujete na hodiny? Jak dlouho Vám to třeba zabere.

R: No moc času ne, většinou mám jasnou představu toho, co v tý hodině chci stihnout, teď mám takovej sešítek, kam si jako píšu, co bych potřebovala, nějaký téma zpracovat. Třeba si najdu nějaký větší učebnice, ale ty moc nepoužívám, protože mi přijdou takový fádni a nudný, takže takový..Na češtinu většinou pracovní list, ale snažím se to obměňovat, aby třeba když potřebujem něco projet rychlejš, tak prezentace s přepisem a povídáme si o tom, jako co byste dělali Vy, jak si myslíte že to bylo, co by se dalo dělat ještě, co si myslíte že to znamená a tak. No ale já mám ten rozvrh celej..já to mám sice připravený, udělaný, vím co chci stihnout, ale já mám hrozně tendenci, že mě v hodině něco napadne, tak to celý překopu a z hlavy si tam jako něco vymejšlim, co by mohli dělat ještě a tak. Takže se to snažím dělat tak, aby to ty děti bavilo, ale taky se mi stává, že jedinej kdo se ve třídě baví jsem já a děti se nudej a nebaví je to.

A: Aha (smích). A máte nějaký názor na to, jak by měla vypadat právě kvalitní příprava? Co to vůbec jako znamená? Jaká je.

R: No já moc jako nefandím těm psanejím přípravám. Úvod hodiny na 10 minut a tak. To asi jako ne, ale ten učitel by měl vždycky vědět co dělá a proč to dělá. Jako v momentě kdy ví, že má udělat tohle a tohle, protože potřebuje tohle a tohle, tak si myslím, že je to v pořádku. Jo aby to nebylo takovýto, musím udělat tohle jako nějaký výkřik do tmy, ale aby věděl proč to dělá, protože ty děcka se pak ptaj. „Paní učitelko a na co se učíme tohle? Na co se učíme tamto?“. Takže aby jim to kdyžtak dokázal vysvětlit, ne u všeho to jde, jako jak jim mám vysvětlit proč se učíme větný členy žejo, ale tak řeknete jim „abyste nebyli hloupý, abyste to uměli“, jenže oni se tuhle mojí mantru už naučili a říkaj „Paní učitelko a proč se to učíme, já vím abych nebyl hloupej, ale proč ještě?“

A: (smích)

R: (smích) Tak to už občas sama nevím, co mám říct. Jako některý předměty no..na co je třeba kořen, předpona, přípona žejo..no to je jako k prdu. Ale v momentě, kdy ten učitel ví co dělá, proč to dělá a jak to chce naučit, tak to asi stačí. Pokud to umí podat teda no, pokud jako ten učitel neumí učit, tak si myslím, že může mít sebelepší přípravu a stejně to bude k prdu. Jako za mě to na přípravě úplně nestojí.

A: A Vy jste vlastně říkala, pokud to umí podat, pokud teda jakoby umí učit, myslíte, že to je nějaká schopnost kterou se člověk jako naučí nebo je to něco s čím se narodí? Že umí učit nebo je to něco co se naučí?

R: Já si myslím, že to asi člověk musí mít v sobě, protože Vy fakt jako potřebujete komunikovat s lidma. A v momentě, kdy jste svým způsobem asociální nebo nemáte ráda lidi, děti, nejste kontaktní, tak podle mě nic moc jako nevymyslíte. Já si myslím, že na dobrého učitele, musí mít člověk i náuru, povahu, na to aby s těma dětma dokázal vyjít, no a to že pak to umí podat, to je pak otázka asi toho jak sám chce, v těch jeho schopnostech a pak už to jenom jako tříbí. Protože pokavaď Vy nejste komunikativní, tak jak to těm dětem řeknete, žejo. Když se živíte tím, že komunikujete, tak komunikujete třeba 6 hodin denně. Takže Vy jako když jste tichá, nemáte potřebu komunikace úplně, tak těm dětem nic nepředáte. Do toho potřebujete umět vysvětlovat. Můžete být sebechytřejší a když to neumíte vysvětlit, tak jako..tak asi smůla v tu chvíli. Jo, že mám jako spoustu kamarádů třeba ze střední, co jsou jako extrémně chytrý, ale učit by nemohli, protože to jako..oni věděj co dělaj, ale předaj to jako aby Vás to naučili.

A: No, já jsem dneska shodou okolností měla rozhovor s jednou paní učitelkou, která mi říkala, že je jako introvertní, ale že to má jako tak, že když si stoupne před tu třídu, tak najednou jako je extrovertní. Že prostě jí to nějak nakopne, prostě že to tak jako má, tak mi to přijde zajímavý, že i taková varianta třeba může existovat, ale věřím, že být extrovertní je pro tuhle práci mnohem lepší. No i když..

R: No to asi jo, Vy chcete bejt v tu chvíli hroznej komediant. Na tý střední asi tolik ne, ale na tý základce si občas říkám „Tyjo ty ze sebe děláš takovýho pitomce“, ale děti se smějou a druhou hodinu si to pamatujou žejo. Že paní učitelka tady vymejšlela něco.

A: Tak teď už chápu proč mě měli rádi děti u nás na základce, protože jsem dělala neuvěřitelný blbosti tam s nima.

R: Noo, ono je to baví. Když s nima děláte pak na tělocviku nebo tak, když jsme dělali..ježiš co jsme to dělali..Dělali jsme ctnosti, hru rytířských ctností, plnili jsme cechy, rytířské zkoušky, no a ono když to s nima uděláte taky, tak v očích těch dětí stoupnete. Paní učitelka klikovala. Jen už si nepamatujou ty cechy. „Co je to cech?“ „No to je když jste s náma klikovala!“ „No tak to napiště do tý písemky, že paní učitelka klikuje a..“

A: (smích)

R: ..a bude to jednička jak vyšitá tyjo.

A: Je to trošku riziko tohlencto. Ale tak zážitek z toho měli, tak to je důležitý. Něco si zapamatovali, jenom akorát ne tu verzi správnou.

R: Jenom ne to, co jsem potřebovala no. Já jsem si myslela, že aspoň trošku budou něco vědět, když jim dám takovouhle hezkou aktivitu a ono nevěděl ze skoro celý třídy nikdo nic no. Co jsou to cechy, to vědělo jenom pár dětí. Tak to mi nevyšlo, příští rok už vím, že to nemám dělat.

A: No a Vy jste ještě zmiňovala, že jim dáváte hodně ty pracovní listy a ty si vyrábíte nebo to..?

R: Jo.

A: Jo.

R: Já to nemám ráda takovýty..nebo občas něco přejmu, ale pak si to stejně upravuju, protože jsem ráda když přesně vím, co v tom je. A uzpůsobím to přesně tomu, co vím, že jsem ty děti naučila a co potřebuju aby ti děti procvičovaly.

A: Jo, že si to potřebujete upravit podle sebe. A jaký teda používáte techniky nejčastějš ve výuce? Krom..

R: Asi frontální furt ještě. Jako v češtině to je jeden ten pracovní list, protože tam moc prostor pro vymejšlení v tý mluvnici není, že to do těch dětí potřebujete nahustit, aby udělaly přijímačky a potom maturitu. Že tam to jako moc nejde. V literatuře děláme práci s textem, tam se dostanem i na počítač nebo koukáme na videa, koukáme na filmy a tak. Nebo jako filmový a divadelní adaptace. Tak filmy je docela bavěj, divadlo je nebaví, tomu nějak jako nepřišli na chuť. Ve slohu to zkusíme aspoň nějak trošku oživit, takže když děláme třeba popis člověka, tak jsme si hráli na to, že náš obchod tady ve městě co máme naproti škole přepadli lupiči a děti viděly, děti jsou jediný který toho lupiče viděly, takže musej spolupracovat s policajtama a udělat identikit toho lupiče a musej spolupracovat s tím kreslířem.

A: To je supeer.

R: Nebo prostě co by si dělal, kdyby si ztroskotal na pustým ostrově. Co by se dělo, kdyby nám tady přistála, já nevím, lítající latíř a takový, to je baví. A v dějáku si povídáme, to mi tak nějak děti říkaly, že maj nejradši. Když si s nima člověk povídá. Jak by žili oni, kdyby žili ve středověku a co by dělali oni, kdyby byli králem, co by chtěli po těch poddaných a volili jsme si krále třeba a tak. Museli si jako připravit proslov, žejo naslibovat hory doly, co těm poddanejím daj a pak jsme prostě volili krále.

A: To je hezký, škoda, že to tak ve středověku asi vůbec nefungovalo. Že by si volili..to by byla taková hezký demokracie (smích).

R: Ne tak oni jsou to, oni jsou pak šlechtici a ty mohli volit krále.

A: Joo, tak to jo, to asi jo.

R: Takže oni jsou jako šlechtici a volej si toho panovníka.

A: Jo takhle, hmm.

R: No, maj rádi soutěže. To je baví ty AZ kvízy a Riskuj a tak. To milujou. Milujou dokumenty. Na ty se dá taky koukat. Ono se dá ledacos, ale je to pak náročnějš a hlavně na to není moc času.

A: No a máte pocit, že se Vám daří ty děti jakoby zabavit? Udržíte jejich pozornost?

R: Ale jo, v tom dějáku docela jo. Ta čeština..ona je sama o sobě nudná žejo, kolik dětí ve třídě baví čeština žejo. No a když maj měsíc v kuse dělat grafy vět, no tak..Tam jako ne. Že třeba v tý literatuře se snažím vybírat věci, který by je mohly nějakým způsobem zaujmout, něco co by je mohlo bavit. Většinou je bavěj krváky a duchařiny a tak. Tak jako snažim se jak můžu, jestli je to úplně baví, to nevím. Dnešní děti jak v tom neteče krev a nestříkaj vnitřnosti tak to není zajímavý. Číst nechťej. No, ale tak v tom dějáku se snažim, abysme si jako popovídali a aby to bylo pěkný.

A: A pracujete třeba nějakým způsobem s motivací? Přemejšlíte o tom vůbec jakoby..jak je namotivovat?

R: Joo, tak jako snažím se, třeba nějakajma luštěnkama nebo plusíky a jedničky fungují vždycky. To pak vždycky „Jé, pani učitelko a ještě, ještě počkejte, já už to budu mít napsaný, vydržte, vydržte“, tak to je jako hrozně baví, aby dostali toho plusíka, aby dostali malou jedničku, „Pani učitelko, ale to je málo, malou jedničku aspoň nám dejte“. Tak jako na tohle je dostane vždycky a vždycky je taky dostanete na nějakou soutěž typu „Hádej, kdo jsem“, tak to je jako hrozně baví. Živý pexeso je baví. To maj docela rádi. A třeba na němčině hrozně rádi hádají jako prostě..když jsme dělali třeba, nevím, členy rodiny, či maminka se jmenuje Zdeňka. Či brácha je fotbalista, třeba. A tak. Tak to je hrozně baví, hádat v té třídě, kdo to jako je.

A: Hmm, tyjo tak to je..

R: Tak to je baví..akorát to pak chtěj dělat celou hodinu, to je blbý.

A: (smích) Jo jo jo.

R: To se úplně nedá. Někdy mám pocit, že schválně zdržují.

A: Takže jako hodnocení jsem pochopila, že vlastně používáte známky a případně nějaký plusy teda?

R: No, hodně plusíky, protože oni na to slyšej. Za 5 plusíků je jednička a oni to maj jako rádi. Je to pro ně čitelný žejo, když vyplněj tohle cvičení bez sešitu, tak dostanou plusíka, tak oni na to jako slyšej. Že když to udělaj, tak maj za to nějakou odměnu, než když jim řeknu jenom jako „No tohlencto udělej a bude“.

A: Hm. „A proč? Proč bych to dělal?“

R: No přesně a proč..“A on je za to plusík?“ „Ne“ „Hmm..“

A: (smích) Jo jo..

R: Tak proč, ono se to pak stejně napíše na tabuli a já si to opišu.

A: Aha, hm. A myslíte, že se Vám daří jakoby vykomunikovat jim informace a instrukce, aby to pro ně bylo srozumitelný? Aby Vám rozuměli?

R: Ne vždycky. Jo, někdy je to takový, jak já mluvit rychle, tak jako koukaj. Pak už třeba když píšu na tabuli zaprvé, zadruhé, zatřetí, co maj dělat postupně, tak oni si to stejně nepřechtou, budou se stokrát hlásit, no a pak jsou tam slabší děti, co za Váma budou pořád chodit nebo třeba ten asperger. On je chytřej, ale zadat mu složitější úkol, to jako úplně nezvládne. Takže oni pak jako choděj nebo se hlásej a když něco jako udělaj, tak se ptaj „Co mám dělat teď?“, tak jim řeknete co maj dělat dál a není to nějaká extra ztráta času, takže v tom problému nevidím. Akorát když vidím, že se hlásí víc lidí, tak rozepisuju na tabuli co a jak. Nebo vysvětlím ještě jednou.

A: Jo takhle. No a Vy jste vlastně mluvila, jak je pro Vás těžký udržet klid sama se sebou, jak to teda máte ve třídě? Myslíte, že se Vám..jestli ho tam dokážete udržet? Nebo jestli je to pro Vás vůbec důležitý? Jsou učitelé, pro který úplně není.

R: No jako nepotřebuju úplně klid, že slyšíte každý výdech, to mi pak přijde nepřírozený, když je tam až mrtvolný ticho. Jako třetí..já vím, že bych to asi u těch třetáků dělat neměla..ale nějak..ted' už je pozdě v druhém pololetí si vzpomenout že to je blbě. Ale mě třeba nevádí, když mi ty děti vykřikou odpovědi. Protože hlásit se a vyvolávat mi přijde hrozně zdoluhavý. Na druhou stranu Vám pak ty odpovědi vykřikou furt ty samý děti, tak to taky není úplně ideál. No a pak jako záleží na třídě. Moje

třída, tam třeba fungujeme jako skvěle, takže ty jsou v pohodě. Tam to svým způsobem ukočíruju. No ale mám třídu, a vím že byla vždycky živá už na prvním stupni, a jako tam to neumím úplně udělat tak, aby byli zticha. Tam jako se mi to stalo párkrát, ale to byl zas..to že byli zticha byl důsledek toho, že já jsem fakt musela řvát a musela bejt hnusná. Což se mi jako nelíbí, protože já jsem pak z toho taky naštvaná žejo, když tam pak hulákám jako pitomec na celou třídu, tak je to nepříjemný pro obě strany. Jo ale byla to jediná varianta toho, kdy drželi zobák, že už jako viděli, že je zle, protože už i Horáková křičí. Jo, ale byli třídy, kde jsem se pak dozvěděla že říkaj „Paní učitelka dost křičí na nás“. A já jsem si říkala „aha“, ale neřekli za co jste křičela žejo, že třeba holka stojí u skleněnejch dvěří, tříská s nima a říká „Sezame, otevři se“. Jo a přišla za mnou ta samá učitelka, jak tam byla tenkrát nová, ještě neučila a přišla asi za 2 měsíce „Mě z nich vomejou“, říkám „Už chápeš proč jsem v tý třídě křičela častějš než je asi běžný?“, ona říkala „Já ti asi rozumím“.

A: Tyvado. No tak to kdybych viděla dítě jak bouchá do skleněnejch dvěří a křičí „Sezame, otevři se“ tak jako nevím vůbec jak bych reagovala na něco takovýho.

R: Tak já řekla, ať se uklidní, že se chová jako hlupák, ale to je prostě..Prostě dítě v 7. třídě a tříská tam takhle do skleněnejch dvěří, jako co jí na to máte říct. Byste jí nejradši řekla, že je úplně blbá, ale to nemůžete žejo.

A: Jono (smích). To je pravda no. Já bych spíš zjišťovala, jestli je jako v pořádku nebo..

R: Ne, tohle dítě není v pořádku.

A: (smích)

R: Ta je prostě svá ta holčina.

A: ..jestli se jí něco nestalo. A dokážete nějakým způsobem pracovat se třídou a s třídníma jako vztahama? S tím třídním kolektivem?

R: Ve svojí třídě se snažím. Myslím si, že je to moje povinnost jakožto třídní. V jinejch třídách..jako nemám ráda takovýto když se někdo někomu posmívá, takže tam se to pak snažím korigovat stylem že „Proč seš na ní ošklivej, vždyť ona ti před chvílí pomohla s úkolem, proč jí říkáš ošklivý věci, to se přece neříká a zamysli se nad tím, jak by ses cítil ty kdyby ona tobě tohle řekla“ a tak. Ale úplně nemám pocit, že na to dneska ty děti extra reagujou. Už jsou i třídy, kde jsem zvyklá, že si ty děcka vytáhnou a promluví si s nima mimo ten kolektiv. Aby nedostali jakoby kázeň a nebyli sepsutý před celou tou třídou. Jakože by měli pocit, že jsou třeba ztrapňovaný nebo tak. A to asi celkem funguje, jsou děti, který Vám všechno odkejvou, otočej se a smějou se Vám, žejo, ale nic si z toho nedělaj. Ale pak jsou děcka, se kterejma se dá mluvit úplně normálně a dá se to jako řešit. Jo jako snažím se to tam nějak udržet, aby tam těm dětem bylo dobře a myslím si, že se to i docela daří. Ale ty děcka jsou ze svý podstaty docela klidásové. A maj se v tý třídě docela rádi bych řekla. Takže to se pak taky pracuje jinak, než když máte třídu, kde jsou ty děcka protivný a shlukujou se do nějakých skupinek a tak.

A: Tak to máte asi docela dobrou třídu, když Vy jste třeba trošku výbušnější.

R: Nejlepší.

A: (smích) Jo, samozřejmě.

R: Jasně, já jsem hlučná, oni jsou tichý, to je k nezaplacení. Hlavně když přijde hospitace. To se pak vždycky choděj ptát „A paní učitelko, co na Vás říkal pan zástupce?“, tak já vždycky říkám, že nepřišel zkontrolovat mě, ale je, jak se hezky chovaj ke mně. Oni si fakt myslej, že pan zástupce chodí

kontrolovat je. Jako měl by se člověk přiznat „No oni jdou kontrolovat mě“, ale to nemůžete říct, oni by to pak rozesli po celý škole, že šel pan zástupce zkontrolovat Horákovou. No a oni pak říkají „A co říkal pan zástupce o nás?“ „Dobrý, prošli jste“.

A: (smích) Prošli jste. Můžete dál studovat.

R: (smích) Jo, oni teda nedělají žádný problém takže..i rodiče jsou docela fajn. Jako první třída úplně perfektní.

A: Aaaa..jaký jsou Vaše silný stránky ve výuce? V čem si myslíte, že jste dobrá?

R: Jo, to nevím. Snažím se jim to fakt vysvětlit tak, aby to pochopili. Najít jako to nejjednodušší možný vysvětlení nebo třeba v češtině..nebo dějátku nemáte moc co vysvětlovat, ale v té češtině a učím ještě angličtinu a němčinu, tak třeba dokázat jako rozkreslit to co jako..jak se tvoří otázka v angličtině nebo nevím, když děláme teď větný členy, tak jim rozkreslit to, co se k čemu může vázat nebo fakt vytvářet tabulky, aby to měli jako dokonalej přehled, aby se podívali a viděli. Jo, když je to podmět, je to přívlastek, teď musím jen rozhodnout jestli shodnej nebo neshodnej. A já si myslím..nebo já mám ten pocit, že se mi to docela daří. Vždycky najít ten způsob jak to jako vysvětlit i těm co jsou třeba slabší. Aby na to aspoň trochu jako přišli. Jo a děti tvrdě, že moje silná stránka je, že hezky píšu. Že to po mě přečtou na té tabuli, narozdíl od jiných. Tak za to mě chválejte.

A: Tak to je dobrý. To by mě asi nechválili (smích). Já hrozně škrábu.

R: Já musím no, já to jako trénuju v těch hodinách u těch prvňáčků. Jinak oni to obkreslejí co jste napsala na tabuli, ale nevědějí co je to za písmeňko.

A: Hm, jste vlastně zmiňovala, že i rodiče máte docela fajn, jaký to pro Vás vlastně jakoby je? Komunikace s rodičema. Protože někdy si na to učitelé stěžují třeba zvlášť ty začínající..

R: Teď už v pohodě. Ty první třídní schůzky to jsem se klepala jak ratlák. Jsem z toho byla hrozně nervózní a teď ty rodiče tam jako sedí s těma založenejma rukama a civějí na Vás. Jo a nebo maj v ruce mobily a čumějí do mobilu. No to nemuseli chodit žejjo. A teď máte sto chutí jim jako říct „Hm tak dobrý, mobily jsou tady pro děti zakázaný, tak byste mohli těch půl hodiny vydržet bez mobilu“. Nebo se mi stalo, že jsme řešili, že maj přijet studenti na Erasmus, nějaký jakoby velkej týdenní pobyt cizinců u nás a měli chodit k dětem a povídat jim něco anglicky a samozřejmě potřebujete někde ubytovat těch 7 studentů nebo kolik. Nakonec byli asi 4. No a teď já to jako řekla v té třídě, že bych je potřebovala u někoho ubytovat a teď celou tou třídou prostě jak puberťáci „No ale já mám manžela na montážích, to by asi nebyl nadšenej“ a pak nějaký zas „A mě by nevadilo si nějakýho vzít domu, kolik jste říkala že jim je paní učitelko?“ a teď zas nějaký tatínek zpoza „To víte že jo, ještě by mě nahradil u manželky v ložnici“ a já se jen smála, že ty rodiče té třídy jsou horší než ty děti. Si říkám, já jsem tady asi jediná normální. Teď já vůbec nevěděla, co jim na to mám říct. Jako určitě jsou 18 letý kluci zvědavý na dvakrát tak starý maminy. Ačkoli mnohé ty maminky nevypadají na to kolik jim je a jsou moc hezký ženský jo, ale i tak, 18 letej kluk, nevím. Tak jsem tam stála, dusila jsem v sobě to, že se chovají hůř než kdejakí naši puberťáci ve škole.

A: (smích)

R: Čekala jsem až se uklidnějí a budu moct pokračovat. Hrozný. Ale dneska už jet o v pohodě, jenom jeden tatínek je tam takovej macho, ale tak to se najde všude. Jinak jsou ty rodiče, musím říct, hodně příjemný. I jako zdravějí, když mě potkají v krámu nebo tak. Kolikrát se mi stalo, že jsem potkala maminku nějakou a říkám „Dobrý den“ a ona na mě „Ahoj“ a tak jako odsekla a utíkala a pak přišel

klučina další den a říká „Ona Vás asi včera potkala mamka žejo, ona má hroznou depku z toho že Vám řekla ahoj“.

A: (smích)

R: Takže pak maminka letěla „Já se Vám strašně jdu omluvit, já to tak nemyslela, já si Vás nejdřív spletla a pak mi to došlo..kdybych Vám aspoň to ahoj neřekla tak hnusně“. Fakt mě to docela pobavilo, já jsem se smála celou cestu domu. A i jako některý rodiče takhle přijdou na plese a „Já se Vás du zeptat, jak se Vám tu líbí a tak“ takže..jako rodiče jsou příjemný.

A: Tak to je hezký. Tak už mám jen poslední oblast skoro, tak už tě..ježiš pardon, teď jsem Vám...teď jsem Vám tykla (smích). Jak o tom mluvíme, tak úplně mě to celý zblblo (smích). Tak už taky dneska nevím, co říkám. Pardon, ale jestli jako nevadí tykat, tak si klidně můžeme tykat.

R: Ne nevadí, v pohodě (smích).

A: Dobře (smích). Kdybys to ještě před 5 vteřinami neříkala..ach bože. Tak poslední oblast, která se nás týká. Inkluze. Co tě teda vlastně napadne, když se řekne inkluze? Co si o ní tak jako myslíš?

R: Že mám práci navíc. Což by mi asi zas tak nevadilo, že mám jako něco zkracovat nebo tak. Ale jako..mám pocit, že ne všem dětem to jako prospívá. Asi bych to jako dělala s velkou rozvahou. Žejo třeba svého aspergera bych do nějaký jako zvláštní školy neposílala. To jako rozhodně ne. Je jako chytrý a to že má nějaký sociální problém, nemyslím si, že je důvod aby nestudoval na běžný základce. Nebo běžný střední, běžný vysoký. Úplně v pohodě. Ale pak tam jsou děti..nebo dyslexie, dysgrafie. Nevidím jedinej důvod, proč by měli chodit jinam. Jako to že nenamrská někam íčka, no tak to nenamrskaj ani děti, co žádnou dyslexii nemaj žejo nebo dysgrafii. Takže tam jako taky problém nevidím. U fyzickýho postižení bych taky problém neviděla, pokud to není vyloženě dítě ležák nebo tak. Měli jsem na základce, když já jsem chodila, tak tam byla holčina s docela těžkým fyzickým postižením, ale mentálně byla úplně v pořádku, takže nebyl důvod aby na tý škole nebyla, jenom měla asistentku, úplně v pohodě. Možná jako to mentální..u toho mentálního bych asi zvažovala, asi i u toho slabýho, jestli to dítě je schopný..protože to dítě se dostane třeba do sedmičky, ale už teď mám nějaký děti u kterých mám strach jak zvládnou osmičku nebo devítku. Jo, že tam už je to podle mě moc náročný. Takže tam bych uvažovala o tom jestli těm dětem nebude..jim samotnejm, ne že mě to ulehčí práci, ale jestli těm dětem nebude někde jako líp. To samý..nevím jestli bych brala hluchý dítě. Asi ne. Když jako s naslouchátkem, tak tam úplně problém nevidím, ale v momentě kdy dítě opravdu jako neslyší, tak si myslím, že ten intelekt může bejt jakejkoli ale prostě patří do speciální školy. Já si myslím, že mu takovou průpravu a tu péči věnovat nemůžu. A slepý děti..nejsem si jistá. Měli jsme na základce, kde učím teďko, před lety byla slepá holčina, zvládala všechno a bylo to prej v pohodě. Takže tam pak asi je na uvážení rodičů, co to dítě reálně zvládne. V momentě, kdy to dítě opravdu chce a opravdu maká, tak to asi dá žejo. Nějakým tím strojem. On je nějaký ten stroj na to Braillovo písmo, psací. Tam bych asi problém neviděla, ale myslím si, že je to vždycky na velkým zvážení a nejlíp tohlencto vědej podle mě rodiče. Ale tam je pak potřeba, aby rodiče byli soudný žejo. Jo, spousta rodičů nechce říct, že jejich dítě studuje na speciálce někde.

A: Hm. No to jo no.

R: Ale je pak otázka na kolik to tomu dítěti ubližuje jemu osobně. Když už ne jinak, tak třeba psychicky, že spolužáci ho třeba tolik neberou nebo že samo cejtí, že to už nejde.

A: No, jsem zrovna chtěla říct, že ne vždycky rodiče maj tu reálnou..tu představu reálnou.

R: Obzvlášť když jsou rodiče chytrý, to pak bejvá docela problém. Když jsou oba nějak jako extra vzdělaný a narodí se jim dítě, který jako..má nějaký takovejhle problém, nedejbože mentální. Mě přijde že ty rodiče pak vůbec nejsou soudný. Jako já vím, že to asi bolí, ale..jako ta speciálka je v tu chvíli podle mě to nejlepší, co pro to dítě můžou udělat.

A: Jako v některých případech určitě. Než to..když na to to dítě prostě nemá, tak aby se trápilo zbytečně.

R: Jako máme ve třídě holčinu která..intelekt asi oslabenej nemá, ale má nějakou těžkou podle mě dygrafii a i tím jak se snaží, vidím jak se snaží, i ta její maminka je moc příjemná a myslím si, že jí hodně pomáhá, ale už teď se bojím, jak to bude vypadat v tý osmičce. Na ní to fakt jako vidíš, jak prostě začne polykat ztěžka a jak je fakt úplně v loji. Ona to udělá, ještě jí dáš vzorovej příklad a ona pojede jenom podle vzorovýho příkladu, tak ona to dá, ona to udělá všechno, co po ní chceš. Skloňování v němčině, časování, všechno. Ale v momentě kdy řekneš „Hele napiš mi sem 20 podstatnejch jmen“, tak ona neví, co je podstatný jméno. A ty jí řekneš „Hele je to názvy osob, zvířat..“ a v ten moment ti tam něco napíše. Ale vypíše ti třeba 20 zvířat žejo. Nebo 20 vlastních jmen nebo tak. A mám o ní jako hroznej strach, protože jak to bude potom vypadat příští rok, potom v devítce.

A: No to teda. No tak jestli se jí podaří projít devítkou, tak pak může jít někam na učební obor a..

R: No jasně, to ona na střední stejně určitě nepůjde ale..víš, ještě tím jak je to hrozně fajn holčina. To třeba bude tak strašně super máma ta holka. Ale v hlavě toho tolik není a proto mám trošku jako strach. Aby to psychicky..no asi to jako zvládne, ale bojím se, že to nebude mít úplně lehký.

A: Na jednu stranu je dobrý, že jí to ještě nedemotivovalo. Ještě se jako snaží.

R: No ona se jako hrozně snaží a má hroznou radost, když se jí něco povede. Ona chodí na doučování, ona má to pedagogickou intervenci žejo, takže každý ráno v pondělí se sejdem a ona se fakt snaží. A ona..teď jí jdou ty větný členy, protože tam je přesně daný plán a přesně ví, co má dělat, takže to je v pohodě. A furt se snaží, ještě má to že bude jako makat. Ještě se nevzdala, takže to je paráda.

A: To teda ale fakt obdivuju jako. Si myslím, že spousta dětí tohle bohužel nemá. Že to prostě postupně vzdaj a jestli to vydržela až do 8. třídy, tak je dobrá teda. I když ona je otázka, kdy začala mít tyhle problémy nebo kdy už to začlo pokulhávat.

R: No teď je v sedmičce a teď to začíná, tak uvidíme. Ale aspoň se jí snažím hodně chválit. Jako za drobnosti. Já moc nezastávám takovej ten názor, že ty děti nemáš chválit za věci co jsou pro ostatní norma. Protože já si myslím, že to že je pro mě něco norma, neznamená že je to norma pro kohokoli jinýho. Prostě vím, že ta holka má svůj limit a když něco udělá a vím, že na to fakt dělala jo a ostatní to maj za 2 minuty hotový, tak nevidím jedinej důvod proč nepochválit. Jako kdo víc potřebuje tu pochvalu. Chytrý dítě jí nepotřebuje, protože ví, že je chytrý. Ono to o sobě ví, že by mělo bejt chválený. Ale tyhle děti tu pochvalu fakt potřebujou slyšet a vědět, že ta práce je dobrá, aby je to nedemotivovalo.

A: No já taky právě nejsem zastáncem toho, že by se nemělo chválit, protože z psychologickýho hlediska to nedává smysl, protože ty si buduješ názor na sebe v těch prvních letech jako na základě toho, co ti říká tvoje okolí. A když tě tvoje okolí nechválí tak prostě jak si pak vytvoří nějaký pozitivní náhled na sebe. Mi to přijde takový, že to nedává smysl.

R: To pak zdůrazňuje to..to ti řekne každě že si něco udělal blbě, ale ta pochvala je přeci jenom něco co mi řekne, jo udělal jsem to dobře. A u těch dětí mi to přijde..kor u těchhle..že to prostě potřebujou, si myslím já. Rozhodně nemám problém s tím, že bych měla někomu říct „Tohle je dobrá práce“, možná

pak chválím hodně, to je jako taky věc názoru. Ale když mi někdo něco odevzdá a má to dobře, tak nevidím důvod proč bych mu neřekla, že je šikovnej.

A: No. Jo no. Tak jako oni pak argumentují tím, že to dítě je závislý na té pochvalě a tak ale..

R: A to bych čekala že na pochvalě bude závislý dítě, který nikdo nikdy nechválil. Že jako touží po té pochvalě žejo. Bude to jako cíl toho, co chce.

A: Hm, což myslím, že taky může bejt docela reálný. Já si teda upřímně myslím, že znám spoustu dospělých který přesně nebyli chválený a který to jako potřebují a vyžadují a dělaj kvůli tomu strašně moc věcí.

R: No a to je přesně to jak jsi říkala, že nemaj vybudovanou nějakou sebeúctu z toho dětství žejo. Jakože v sobě nemaj zakotvený to, že je rodiče nebo prarodiče pochválili a že jako za něco stojej jako člověk, dejme tomu, takže se potřebujou ubezpečovat, že to co dělaj je v pořádku.

A: No. Ano. To je vlastně..no ano máš pravdu, že potřebujou furt to ujištění, ta vnitřní jistota jim vlastně chybí no. Že to nemaj o co opřít. Tak jsem zvědavá, byl by to určitě zajímavý výzkum, kdyby někdy se podařilo tohle udělat jako dlouhodobý výzkum, zkoumat děti který byly chválený a děti který chválený nebyly, jestli tam jako je nějaký rozdíl.

R: Jako asi je i pravděpodobnost, že by se zjistilo, že děcka který chválený byly nebo byli chválený jako až hodně, že by si byly až tak jistý samy sebou, že by vlastně nepřiznávaly, že udělaly chybu a budou polevovat. Kdežto děcka který chválený nebyly a vyžadují to až v dospělosti, tak na tom budou mnohem víc makat. A budou se mnohem víc snažit. Otázka je, jestli je nebude náhodou deprimovat, když se něco nepovede.

A: To je pravda no. A mě přijde důležitý v tomhle se soustředit na to, aby ta pochvala byla reálná, protože někdy prostě máme..„Seš šikulka“ a „Seš úžasnej“ a takový jako nicneříkající vlastně věci, který..

R: Pak člověk neví co je skutečnost. Jsme tohle řešili s jedním přítelovym kamarádem. Já jsem třeba ten člověk, co vyžaduje tu pochvalu nebo jsem ráda chválená, přitom to je jako každej, ale jako třeba příteli je hrozně nerad chválený konkrétně na svojí osobu. On nemá rád „Ježiš ty seš šikovnej“ a „Ty seš chytřej“ a ten jeho kamarád došel k tomu, že on to taky nemusí, ale větší radost má když někdo řekne „Tyjo, tohlencto je pěkně udělaný, to se fakt jako povedlo“, já nevím „Tady máš krásně natřenej plot“. Nebo nějakou blbost, ale prostě když je ohodnocená ta práce. Ne to, že on je nejlepší ze všech, ale ta práce je fakt jako dobrá.

A: Mi přijde, že tam je jako důležitý ta konkrétnost jakože..mě by zajímalo jestli by to bylo stejný, kdyby mu někdo řekl „Ty si tady krásně natřel plot“. Jestli by mu to vadilo nebo jestli by to bylo jako v pořádku. Když by to bylo o té práci a zároveň o něm.

R: Se ho zeptám až ho uvidím. On má radši prostě když někdo ocení tu práci než něco směřovaný na něj. A ono to i někdy tak ironicky vyzní „Hm, ty seš šikula“. To byla úplně zbytečně pronesená ironie. Že by si to lidi mohli nechat pro sebe.

A: To je pravda. Ona ironie třeba mezi psychologama je považovaná za formu agresivity. Že to je..

R: No je to hnusný. Bejt ironickej vůči někomu, když to není vyloženě ve vtipu, že se tady bavíš s někým vyloženě o něčem, ale takovýto ironický „Hele koukej to jsem udělal“ „Hm no pěkný, dobrý“, tak to je takový jako..ale já jsem se snažila a ty mi to teď úplně shodíš.

A: No..je to, je to v podstatě verbální agrese no. A..což jako neříkám, že bych to nikdy nepoužila žejo. Teď jsem zrovna použila ironii. A hele myslíš, že se nějak změnil tvůj názor na inkluzi jakoby od chvíle, co učíš v praxi? Nebo si to vnímala tak nějak stejně vždycky?

R: Asi ne. Já ani neučím tak dlouho, ale mě to většinou přišlo jako blbost. Jako já neříkám nezapojit žádný děti, to v žádném případě. Ale pak jsou případy, kdy to ty děti fakt nedaj a je to na úkor jak toho samotného dítěte, tak toho kolektivu.

A: A vlastně jsi zmiňovala i, že inkluze je zatěžující třeba pro toho učitele, jestli jsem to správně pochopila?

R: Asi jako jo, my na to nejsme podle mě školený. Abysme tomu dítěti dali maximum jaký opravdu můžem. Tudíž pro nás to znamená, že když nám přijde dítě s reálným problémem, tak ty se na to můžeš vykašlat a nechat ho ať si tam sedí 6 hodin a kouká do blba a nebo ti to bude brát spoustu vlastního úsilí, budeš si hledat co a jak, jak s ním máš mluvit, jak mu máš zadávat práci, tím pádem tu práci svojí co ty si vymyslíš musíš upravit, aby to jako odpovídalo tomu co tam máš.

A: A napadá tě třeba co by se dalo jakoby změnit, aby ta inkluze byla nějakým způsobem lepší..efektivnější, to je to slovo co jsem hledala. Efektivnější, lepší, méně zatěžující. Kdybys měla možnost změnit cokoli.

R: Asi fakt jenom víc přemyslet nad výběrem těch dětí, který na tu klasickou základku pošlu. Já si myslím, že to by bohatě stačilo. Protože věřím, že jsou děti se kterejma můžeš normálně pracovat, aniž bys měla nějaký extra vzdělání, jo. Zase speciální pedagogové studují 5 let na to, aby mohli ty děti vzdělávat. Tak nějaký smysl to evidentně má, nemůže to dělat jentak někdo a podle mě v tu chvíli, kdy oni mi daj do třídy dítě s těžkým mentální postižením tak já jsem ten jako „někdo“, kdo to má jako udělat, ale vlastně neví jak to udělat aby to tomu dítěti neublížilo a aby mu to co nejmíc pomohlo. Jenom by stačilo přemýšlet nad tím „Jo, tohle dítě má já nevim zrakový postižení, má silný brejle, ale furt ještě může do normální školy, jenom prostě bude mít lupu, se kterou bude koukat. Nebo bude mít učebnici s většíma písmenama“. A v tom případě fakt není problém, protože já ten papír, pracovní list co jsem dala dětem, jenom vytisknu s většíma písmenama. Jako není to žádný problém. Ale nemůžou po nás chtít, obzvlášť po těch starších ženskejch, těch 40-50, aby se znova ještě něco učily a nevidím ani moc smysl v tom, že nám hodí nějaký školení, který jako bude mít dohromady 20 hodin, když jiný ženský studovali tohle 5 let, aby mohly efektivně a kvalitně dělat. Jakoby oni si to zvolily, oni věděj co přesně s nima dělat a v momentě kdy je nějaká fakt velká překážka, aby to dítě mohlo chodit na běžnou základku, tak ho proboha nechte mezi svejma a mezi učitelma, který věděj co přesně dělat a jak to maj dělat.

A: Hele a máš nějakou představu, jaký názor maj na inkluzi tvoji kolegové na škole? Co si o tom myslí? Jestli to třeba maj nějak podobně nebo?

R: Myslím si že jo, teď tam máme kluka, kterej má IQ odhadem naším tak 60-70 a prostě..to šel fakt jako do hodný třídy, jo, to je tak extrémně hodná třída až je to divný. A teď tam teda probíhá puberta, jsou v 8. třídě a on tu hodinu strašně narušuje, že i ty děti to jako otravuje. Takže oni mu řeknou „Hele buď už zticha, my se chceme soustředit“, oni se tam pak s ním 5 minut hádaj, protože chtěj mít klid. A teď prostě i učitelky jsou z toho otrávený, protože jako..nevíme jak mu zavřít tu pusku, nevíme co s ním dělat aby vůbec něco dělal. Tak jako počítá příklady z 1. stupně, dělí, násobí a tak, ale jako v tý němčině třeba co s ním máš dělat. Ani ty barvičky ho nenaučíš. Jo takže to je zas ten extrémní případ toho, kdy jako si myslím, že bysme všichni byli pro to a řešilo by se to, že bysme ho někam poslali, kde by mu jako bylo líp. Teď byl teda koronavirus, teď bude v osmičce končit. Takže vysvědčení a nazdar. Ale ideální to není.

A: A rodiče to nijak jako neřešili?

R: On nemá rodiče, on bydlí u švagrový nebo tak něco..

A: Ježiš..ještě tohlencto..Tyjo. A ještě se zeptám, kdo teda u vás na škole jakoby tu inkluzi má nějak na starosti? Jak se to u vás vlastně řeší?

R: Výchovná poradkyně. Ta má všechny ty papíry, ta to všechno eviduje, všechno hlídá, ale jako vyloženě, že by tam s těma dětma někdo pracoval, to ne. My nemáme speciálního pedagoga. Přišli s tím, že bych to měla dělat já, přičemž já se tomu obecně vyhejbám. Protože mi bylo řečeno, že bych měla absolvovat nějaký roční studium a vzhledem k tomu že já jsem hroznej stresař a obrečím všechny zkoušky, tak se mi do toho úplně nechce. Ale zatím jsem řekla, že ne, tak čekám na nějaký vyjádření ředitele. Ale asi si řekli jakože „mladá“, tak ta to bude mít na dlouho. Přičemž mi bylo porazeno, že mám říct, že se chystám na dítě, takže nemám čas na nějaký výuky. Ale bylo by to efektivní. No nevím, zatím se mi neozvával, ale jedinej kdo s těma dětma pracuje jsou třídní učitelé nebo učitelé v rámci češtiny, dějepisu, protože ty byli na pedagogický intervenci, žejo. Tak to mám já. V sedmičkách češtinu, v šestkách to taky nějak jde, ale jinak že by si s nima někdo povídal, vymejšlel něco nebo někdo poradil co a jak, tak to všechno musíme dělat sami.

A: No a když máš..máš vůbec někoho s kým se o tomhle můžeš nějak poradit nebo nějakou pomoc, že by ti někdo dal?

R: No úplně jako ne. Jako já můžu přijít za kolegyněma a oni ti řeknou „No, dej mi kratší diktát třeba“ nebo tak. Nebo „Tady máš knížku, ta je dobrá pro dyslektiky, tak si tam z toho něco vyber“, ale vyloženě že by ti někdo řekl co přesně, to ne. Tady speciální pedagog prostě není, nemáme ani školního psychologa, nic takovýhleho. Tam asi není nikdo, kdo by ti vyloženě odborně řekl tohle, tohle. Nebo udělej tohle a tohle.

A: A komunikovalas někdy třeba s nějakou poradnou nebo s nějakým SPCčkem?

R: K nim se nedostaneš. Já jsem nepotřebovala, já jsem nikdy neměla takový problémy, abych to musela nějak řešit, ale více méně nedostaneš se k nim. Nemaj na to čas. Děti zkouknout až za půl roku, když tam potřebuješ někoho poslat, no to je..

A: Tak to je..to je dost šílený teda.

R: A nejsem si upřímně ani jistá tím, že ty ženský věděj co dělaj, protože jako když vidíš ty výsledky těch dětí, tak to je prostě všechno Ctrl+C, Ctrl+V. Furt to samý dokolečka, takže..

A: Nevím. To je fakt šílený, že ty poradny jsou fakt zavaleny těma dětma a těma věcma, co maj dělat no.

R: Oni tomu dítěti strcej nějaký papír na 2 roky, přitom nevěděj jestli tomu dítěti zrovna nebylo dobře, nebylo unavený, hned ty výsledky vypadaj jinak.

A: Jo no.

R: To pak nemá úplně výpovědní hodnotu.

A: S tím souhlasím. Máš..ty máš teda ve třídě nějaký dítě se speciálníma potřebama? Jsem nepochopila jestli ten asperger je u tebe nebo..?

R: Jo u mě. Jako podle PPPéčky je tam snad sedm. Mám tam toho aspergera, ale ten je takovej..že nic nepotřebuje, že víš že jenom nechce mluvit třeba před třídou, že nechce hrát divadlo, ale to jsme si jako vysvětlili, proč jako nechtěl a je to takový..že musíš dávat pozor na ty sociální věci, upozornit ho

že tohle nebylo ideální a tak, rád se jako učí, nepotřebuje žádný úlevy, nic. Pak mám holčinu na 1. stupni, která se dostala do PPPéčka, protože blbě četla..

A: Aha.

R: Takže nemá číst před třídou, což na to nepotřebuje papír, stačí když mi řekne „Paní učitelko, já mám problém se čtením, já tady nechci koktat před celou třídou“, no..ted' už taky normálně čte, takže to už taky neřešíme. Pak tam je klučina jako s dysgrafií, dyslexií. No když máme češtinu, to je strašný. Ty íčka, tak já mu dávám doplňovací cvičení, to nechce, on prostě nechce žádný úlevy, tak s tím já nic moc neudělám žejo. Akorát písemma, když pak píšeme čtvrtletní, tak dostane kratší. To jako..on nevidí, že dostal něco jinýho než ostatní, takže to je tak jak to je. Pak ještě jeden, ten je víc rozmazlenej podle mě, než že má nějaký problém a má teda nějaký ADHD, takže to zas souvisí i s tím rozmazlením. Doma může všechno, ve škole pak taky. Pak je tam ta holčina, jak jsem ti říkala, že se bojím jestli zvládne tu osmičku, ale ta je hrozně dřič. A pak tam je ještě jedna, ale ta je obecně taková slabá, ta nevím jestli to má vůbec něco společnýho s dysgrafií, dyslexií, protože to v tý hlavě prostě není a pak kluk, co nemá komunikační schopnosti tam je. On je chytřej, ale nejde mu to. Ta reprodukce tam jako vážne. To mu nejde, to v tu chvíli říct. Takže kolikrát se ho ptám, jestli by mi to nechtěl napsat, ale on jakože si počká, až bude vědět, že tam může přijít. Jenže on podle mě ani z domova není zvyklej na nějakou komunikaci. Ty rodiče jsou hrozně divný, nemluvej, nezdravěj, nic. A on ještě podle mě ani doma nekomunikujou. A mě přijde že on ti třeba nechce říct, co se stalo. Víš, že kdyby bylo něco blbě doma, tak on ti to říct nepřijde. Protože ho rodiče nutí nemluvit. Jo my jsme třeba psali..choděj k nám dvakrát do roka, choděj k nám z SPCéčka snad? Dva mladý lidi, holka a kluk, děcka je maj hrozně rádi a dělaj s nima 3 hodinovej preventivní program. Děcka jsou z toho nadšený a na prvním skupinovým sezení jsme psali dopis sami sobě do devítky. Oni jim to v devítce jako přivezou a oni si to budou moc přečíst. A tadyten klučina to napsal, zalepil to a několikrát se mě zeptat jestli to opravdu nebude nikdo číst. Jestli to neotevřou oni. Tak jsem si říkala, proboha co to tam napsal, že z toho má takovej strach aby to nikdo nečetl.

A: To je ještě blbý, že pro něj to může být problematický vyjádřit, že on by třeba chtěl, ale protože je to něco tak stresujícího pro něj, tak mu to ještě stěžuje to aby to vyjádřil.

R: Já nevím, někdy je mi ho líto. Ale on umí být taky pěkný zlobidlo a rodiče maj tendence se za něj hrozně stavět, hlavně maminka, maj představu že jejich dítě je nejzlatější, nejklidnější a nejlepší, ale není to tak. On jako není zlej. Ale když má svůj den, tak umí zlobit, pošťuchuje spolužáky a maminka mi pak, já jí volám že tam prostě nadává a ona mi na to řekne „No to snad dělaj všechny děti v tomhle věku ne?“. Aha, tak jestli Vám to přijde normální, že někomu nadává, tak se asi nemáme co říct, to je..

A: No, to je potom problém, když to ty rodiče vnímaj jakože je to normální a..možná je to normální, ale to neznamená, že by to bylo v pořádku. Hm. Jo. Jsem se chtěla zeptat, ale to mám pocit, že už jsi trošku zodpovědla, jak se cítíš bejt připravená na práci s těmahle dětma, tak jsem pochopila správně, že asi moc ne?

R: Jako když maj dyslexii, dysgrafii, tak to opravdu zvládneš tím, že si k nim sedneš a vysvětlíš jim to znova, dáš jim kratší zadání, aby měli třeba 2 věty místo 5 a to se třeba dá zvládnout. Jako není to o tom, že ti to přidělává práci nebo by to jako nešlo vyloženě. Ale ze začátku jsem docela nevěděla, co s tím aspergerem. Jako mě řekla ta učitelka z 1. stupně že má takovej a takovej problém, ale najet na to, zvyknout si s ním komunikovat, to chvíli trvalo, protože prostě ti to jako neřekne. No a s těma dětma s tím zbytkem, já nevím, v tý třídě kde je ten se sníženým intelektem, tak tam neučim, tam maximálně supluju párkrát do roka. A na toho druhýho to jsem si zvykla, že ono když si k němu sedneš a ukazuješ, tak on přesně ví, co má dělat. A od toho je tam ten asistent, on tam má toho asistenta, co mu s tím pomáhá. Takže tam jako s tím asistentem to jde. Kdyby tam jako nebyl ten asistent, tak nevím úplně,

jestli by se to dalo zvládnout. A on na to člověk jako najede. V první chvíli tě to překvapí a pak si zvykneš. Odkoukáš od ostatních, co s ním dělaj, nedělaj a oni ti jako poraděj a najedeš na to, jak to udělat, ale ideální to podle mě není. Protože na to není člověk připravenej z vysoký.

A: A napadne tě nějaký typ znevýhodnění nebo postižení, kterej je podle tebe nejnáročnější? Jako v praxi pro toho učitele.

R: Mentální. To asi když je to hodně, tak to se asi nedá úplně kompenzovat. Když máš tělesně postižený dítě, no tak k němu pošleš někoho, kdo to za něj píše, žejo. Třeba. Když je to jako dítě na kolečkovém křesle, který může normálně psát, tak to jako není žádný problém žejo. Maminka tam jednou za den doběhne nebo tam má nějakou paní asistentku, pečovatelku, která tam s ním celý den je a ta se o něj postará a tam jako problém nevidím. Dyslexie, dysgrafie, no to má dneska každěj druhej. Otázka je pak nějaká těžší forma autismu, jestli by se dalo zvládnout, ještě když by to dítě mluvílo, když by nemluvílo, tak to už asi vůbec. Ale když mluví tak jako..je otázka, zas nevím jak se můžou projevovat autisti, ti mluvící, jak to může jako vypadat. Nemám tu zkušenost takže..tam těžko říct.

A: No a my jsme hodně mluvili o takovejch těch věcech, co jsou třeba hodně negativní, co se týká inkluze, napadá tě třeba něco, co je pozitivní? Na tom že vlastně tyhle děti tam jsou?

R: Jo tak děcka viděj aspoň že i tenhle člověk..nechci říct, že má cenu, jakože je to úplně normální člověk, kterej je v něčem jenom omezenější než oni, jo. Třeba já jsem dělala v šestce, jsem suplovala nějakou hodinu o tělesným postižení a ty holky říkaly, že by jim vůbec nevadilo mít ve třídě člověk s tělesným postižením, naopak by mu jako chtěly pomáhat a jako..jo že by si tím třeba vůbec neměly problém. Možná by jim samotnejm pomohlo, že je trápí že nemá tenhle počítač a tenhle mobil, kdyby zjistili že jsou mnohem horší věci, než to že nemá doma internet třeba. Ale nevím jestli pak víc nepřevažujou ty negativa. Jo a to že ten postiženej..nebo teda znevýhodněnej, handicapovanej se naučí fungovat ve společnosti jako zdravějch lidí. Pak je to otázka, do kterýho kolektivu se dostane, jestli to budou lidi soudný, který mu pomůžou a budou na něj hodný nebo jestli se mu budou smát, vyčleňovat. Ale to zase bude životem toho člověka provázet vždycky, se vždycky najde nějaký blbec, kterej si na něj ukáže prstem a bude se smát nebo mu nadávat.

A: To jo no. To už pak je o nějaký empatii těch druhých, která samozřejmě ne vždycky je dostatečná. A máš pocit, že je těžší tyhlenty děti, pokud to není jenom dyslexie, dysgrafie, začlenit jako do kolektivu?

R: Hele já nevím, já to asi nedokážu posoudit. To asi záleží hrozně podle mě na učitelce na 1. stupni. Jako já už s tím pak na 2. stupni, ty děti mají vlastní názor, svůj vlastní pohled na věc a myslím si že já, jakožto druhostupňová neovlivním tolik, jako ta učitelka na 1. stupni. Takže můj asperger je absolutně začleněnej do třídy a nevidím v tom vůbec žádný problém. Ty děcka s ním normálně mluvěj, mluvěj s ním víc holky než kluci. Jo asi vzhledem k té povaze, kdy to dítě má ty tendence být takový hodný a má takovýty..jo není to takovej ten typickej kluk. Nevím, jestli se takhle projevujou všichni aspergeri kluci, ale ten můj je takovej ten hodnej klučina.

A: Neprojevujou (smích). Ne, ne.

R: Tak tenhle je takovej, ne holčičí, ale hodnej kluk, má jiný zájmy než ostatní kluci, počítačový hry ho vůbec nezajímaj, takovej intelektuál, takže jako víc kamarádí s holkama než s klukama. Ale nezažila jsem ani jednou za ten rok a půl, že by se do něj kluci nějak navezli. Jo, že by měli hloupý řeči. Oni vždycky jako „Hele víme jakěj Honza je“ „Jo jasný, to je v pohodě“. Jo, takže to berou a nemá s tím problém. Pak je tu ten klučina s oslabeným intelektem a u toho už jsem zažila, že jako bude hrát

divadlo s holkama a teď oni „Co budeš hrát?“ a ozve se klučina „Můžeš hrát třeba debila, ne to vlastně nemusíš, ty už jím seš“.

A: Tyjo..

R: A já teď na něj koukala, že jsem fakt měla sto chutí, kdybych byla jeho rodič, tak mu jednu mlasknu. Já jinak jsem proti nějakému bití dětí a fyzickému trestání, ale tohle mě extrémně naštvalo. Takže to jsem pak letěla za třídní ať s tím klukem hodlá něco dělat, že tohle jako ne. Jako hustý.

A: Tyvado. No to jo. To bych se ani nedivila, kdyby mu za tohle nějaká přistála.

R: No ale podle mě to tomu klukovi vůbec nedošlo. On neměl potřebu se tím nějak jako zabývat.

A: No..to je otázka. Jestli mu to nedošlo nebo že to..

R: Nebo ho to bolí no.

A: Je to těžký říct no u těchle dětí. Oni někdy ty věci sami neumí vyjádřit, co se vlastně jako děje nebo neděje. To je..tyjo teď jsem úplně naštvaná na toho kluka. (smích)

R: No já jsem byla taky v tu chvíli tak vytočená.

A: No já se nedivím, úplně se mi udělalo zle. Kdyby tohle nějaký dítě přede mnou řeklo..

R: Některý děti jsou zlí. Ačkoli by to člověk neřekl.

A: To jo no. Hele a ty jsi vlastně říkala, že máte u vás kolegy a kolegyně jakože velmi dobrý. Že bys asi řekla, že tam máte dobrou atmosféru.

R: Jo to jo.

A: A podle čeho se to třeba pozná, že tam máte dobrou atmosféru?

R: Takovýto jako přátelský, že se nebojíš něco říct. Něco, cokoli. Že tě jako podržej, nekoukej na tebe blbě. Ono když řekneš něco s čím nesouhlasej, tak jen řeknou svůj názor, než že by se do tebe pustili. Nebo když s něčím nesouhlasej, tak že to řeknou slušně. Jsou milý. Oni furt něco nosej, prostě ty jako nemáš šanci zhubnout třeba. To jsou furt nějaký koláče a sušenky a tak. Můžeš se na ně spolehnout, že fakt oni tě podržej. Půjdu s tebou na třídní schůzky, na schůzku s rodičema. Furt trajdáme odpoledne po nějakým mecheche, po obchodech a tak. Fakt že se na ně můžeš spolehnout, přijde a řekne „Hele Míšo, co s tou tvou třídou?“ a „Jo hele vyřešíme“ a vidíš fakt že začne reálně přemejšlet nad tím, co by mohla udělat nebo do té třídy nalítne „Hele co tady děláte, slyšela jsem že tady běháte s florbalama a třískáte tady do lavic“, že jako reálně vidíš, že to nejsou planý řeči.

A: Hmm, to je dobrý. A s kolika třeba tak kolegama jseš nějak pravidelně v kontaktu?

R: Tak tam jsme furt..já nevím, se dvěma jezdíme na jógu nebo teda jezdili jsme, covid nám to zkazil, chodíme, máme třeba takový ty vánoční večírky, slavíme skoro každý narozeniny, to si jako přejem k narozeninám a k svátku a tak.

A: To je hezký.

R: Pak jedna ta kamarádka, co jsme spolu chodili na vysokou, takže to pak si i píšem jako ve volným čase. A tak jako třeba o těch prázdninách, jsme myslím rádi, že se nevidíme. Když jsme spolu takhle pořád. Ale jo, po velkejch prázdninách si všichni sednem a říkáme si, kde jsme byli, co jsme dělali o prázdninách a tak.

A: Jste jak ty děti ve škole.

R: Joo, jsme no (smích). No ale je to příjemný nebo co jsme dostali k Vánocům si vyprávíme prostě po Vánocích. Jsme jak malý, ale my si to rádi řeknem.

A: A máte nějaký společný profesní aktivity, pokud jako pomínu, to že chodíte třeba na kafe nebo tak, ale spíš třeba jsou různé supervize, intervize nebo nějaký metodický setkání nebo něco takovýhleho?

R: No, teoreticky bysme měli mít metodická setkání 4x do roka. Nezažila jsem to zatím, že bysme se takhle nějak scházeli (smích). No takhle, my všechno co potřebujeme řešit, tak si to vyřešíme hned. Když přijde problém, tak si o velký přestávce sednem a vyřešíme ho. Takže jako my pak nepotřebujem se nějak scházet nějak zvlášť. Vlastně třeba i na ped radách, maj ped rady třeba 45 minut, protože my máme všechno vyřešený už předtím. My si všechno vyřešíme mezi sebou, pak to akorát přetlumočíme panu řediteli, že jsme se usnesli na tom a tom a že by bylo takový a takový řešení podle nás. A pan ředitel nám to buď odkejve a nebo řekne, že je to třeba nepřiměřený, nějaký postih nebo tak. Odhlasujem si to a končíme. Ani nemáme o čem 2 hodiny diskutovat, že třeba dítě kouřila v hodině tělocviku, tak vůbec jsme neměli potřebu diskutovat jestli je to vhodný nebo nevhodný dát 2 z chování, prostě jsme se na tom domluvili a přednesli jsem to na ped radě. Bylo to za 2 minuty vyřešený.

A: Jste takový efektivní, jak ten pan ředitel, jak poslouchám.

R: Jo, jako my si to odhlasujem už ve sborovně, takže když se něco děje, tak to řešíme hned. Nenecháváme to, že bysme si třeba řekli sejdeme se za tejdén. Ne, prostě je velká přestávka, teď se to vyřeší.

A: A myslíš, že by byl jako problém, kdyby měl někdo třeba jiný názor? Třeba kdyby s tím někdo nesouhlasil?

R: Jenom tě přehlasujou.

A: Jo (smích).

R: Já třeba tím, jak jsem mladá, tak se zas tolik nevyjadřuju. Já třeba řeknu, že si myslím to a to, ale jako že bych se za to nějak hádala nebo tak, to úplně ne.

A: No a teď už mám v podstatě 2 malý otázky a jedna je jestli plánuješ zůstat ve školství?

R: Zatím asi jo, na jednu stranu mě to psychicky vyčerpává a chodím fakt domu našťvaná, na druhou stranu, tohle povolání má hroznou spoustu výhod a furt jsem přesvědčená, že je to věc kterou umím tak jako..že jí umím dělat dobře. A že bych asi nenašla nic, co by mě takhle uspokojovalo a kde bych si byla jistá tím, že neodvádím špatnou práci.

A: Hmm. No a máš nějakou představu, kam by jsi se chtěla jakoby rozvíjet třeba? Nebo k čemu jako učitel směřuješ? Jestli něco takovýho je.

R: No, furt mám tu vizi, že si dodělám třetí aprobaci. To bych jako chtěla, ale tím že jsem taková hroznej stresář a já fakt nesnáším ústní zkoušky, mě se dělá hrozně blbě u toho a jsem hrozně nervózní a tak, takže zatím jsem se k tomu neodhodlala. Asi by to chtělo co nejdřív, protože pak už se nebude vůbec chtít. Ale tohle bych chtěla, protože bych chtěla asi víc učit jazyky. Já mám třeba češtinu ráda, ale nebaví mě jí učit. Protože jako..myslím si že jiný to uměj asi líp než já a myslím si, že líp umím naučit jazyk. Aspoň tu angličtinu, líp než tu češtinu. Je to pro mě snazší a myslím si, že i ty děti to podle mě víc jako chápou. Chtěla bych si dodělat angličtinu jako třetí aprobaci, ale jestli se to někdy povede nevím. Protože na základkách nás do toho nic netlačí, my můžem učit cokoli.

A: Aha. Takže je to jenom nějaká tvoje motivace, že bys jako to chtěla dělat dobře třeba.

R: Jo. Tak. Protože mě ten jazyk baví, chtěla bych ho učit, ne že bych se chtěla hlásit na jinou školu, ale furt by to bylo něco navíc co bych měla oproti ostatním třeba.

A: Hele a je to běžný, že si třeba učitelé dodělávají aprobaci?

R: Úplně běžný asi ne. Neznám nikoho, kdo by si takhle dodělával. Ale dá se to. Na školu už tě asi nevezmou, nebo vzali by tě, ale musela bys dodělávat další dvě aprobace. Kdybych chtěla třeba čeština-angličtina, tak bych musela znovu projít celou tou češtinou včetně státnic. To by mi neodpustili. Takže ono to funguje tak, že ty dostaneš dodatek k diplomu, ale ono to taky jako dost stojí to rozšíření aprobace.

A: Ahá?

R: To vlastně musíš zaplatit a je to na 2 roky. A stojí to, já nevím, u nás v Liberci to stojí asi 24 tisíc. Což je prostě docela darda.

A: Kor pro učitele teda.

R: No, to je celá výplata začínajícího učitele.

A: Noo. Učitelům bych to dávala teda rozhodně zadarmo. Pokud jsou ochotný si dodělat aprobaci. Vzhledem k tomu, že třeba v Praze jsou učitelé nedostatkový zboží. Tady berou v podstatě kohokoli, kdo je ochoten učit.

R: No to asi není úplně dobře, ale chápu že když se nikdo jinej nenajde, tak se nedá nic dělat.

A: No, bohužel jak to má ten ředitel udělat, když prostě ty učitele potřebuje žejo, to nemůže odučit sám. Takže takhle to tady funguje. A myslím si že i v jinejch nějakých velkých městech, prostě že těch učitelů je málo. A že jako..

R: Hlavně asi na středních. V Liberci jsem tenkrát nesehnala základku, která by hledala učitele. Hledaj hodně matikáře, to jo. Matika, fyzika. Tyhle předměty jo, ale ten zbytek moc jako ne. Oni si držej ty svoje učitele žejo. Ale tím, že u nás odpadli 3 učitele, ředitel potřeboval nový, tak jsem to hned smluvila na dobu neurčitou. Takže já se teď hodlám zuby nehty držet týchle škole, protože dost pochybuju, že bych jentak našla něco, kde by pro mě byli ty podmínky lepší. Protože výplatu máme tabulkovou, takže to bude vždycky to samý, takže to je jako jedno. Děcka taky nikde nebudou nějak extra jiný.

A: Haló?

R: Haló? Já čekám na další otázku.

A: (smích) Já jsem se lekla, že to vypadlo.

R: Né, já jsem tě neslyšela.

A: Já tebe taky chvíličku. Jsem si říkala „Hm, to je nějaký divný“, ale ne ne ne.

7. Kódování rozhovoru – příklad – respondent 4

<p>U: Já už jsem na tuhle otázku odpovídala právě ve škole, když jsem psala, myslím, seminárky, tak vždycky tyhle otázky padají a přijdou mně vždycky strašně složitý nebo vlastně na ně hledám odpověď a nevím, jestli jsem jí sama už vůbec jako našla. Ale já už tak nějak prostě zhruba od čtrnácti jsem učila taneční kroužek, kde jsou právě prvostupňový holky především, a měla jsem to vždycky tak jednou, dvakrát týdně. A nějak mě to jako chytlo, tak spíš asi od té doby se to nějak začlo u mě jako... Ten pocit toho, že bych mohla jednou učit, nějak jako rozrůstat.</p>	<p>Vedení tanečního kroužku Začátek zájmu už ve 14 letech</p>
<p>U: Já nevím, já jsem vždycky měla takovej pocit, že celkem mám třeba takovou tu přirozenou autoritu, že když mám před sebou děti, tak jakýmkoliv způsobem dokážu třeba jako je přimět, ať jsou v klidu, ať prostě dávají pozor, ať dělají to, co se po nich chce, a tak. A myslela jsem si... A říkala jsem si, že to je pro mě takový přirozený prostředí, a vlastně mě to i bavilo, něčím ty děti jako obohacovat, něco je naučit a vidět tu zpětnou vazbu toho pokroku, kterej vlastně u nich pak vidět je.</p>	<p>Pocit přirozené autority Dokážu děti k něčemu přimět Baví mě obohacovat děti Vidět pokrok u dětí</p>
<p>U: Myslím si, že by to mělo bejt určitě, že by se v té škole měla rozvinout jejich osobnost, takže osobní rozvoj. A rozvoj nějakýho... Ty jo... Nebo takhle, jako celistvej rozvoj pro to, aby mohly pak fungovat v životě.</p>	<p>Rozvoj osobnosti Rozvoj pro fungování v životě</p>
<p>U: Jako sociální fungování, vztahy, společnost a tak. Aby prostě celkově uměly fungovat v tom životě, až se z té školy dostanou</p>	<p>Sociální fungování</p>
<p>U: Já si myslím, že ty vědomosti nejsou úplně to prvotní, spíš si myslím, že to všechno... Nebo že ta celistvost všeho tohodle plus ty vědomosti, že to celý dělá tu školu školou. Ale že ta vědomost jako taková není zas tak primární, protože tu vědomost si často ty žáci ani jako tolik neodnášej, jo, z té školy. V mnoha ohledech.</p>	<p>Vědomosti nejsou nejdůležitější Celistvost Vědomosti si často ze školy neodnáší</p>
<p>U: Že bych jako měla vyloženě nějaký cíle, tak ty jsem si asi ještě nestanovovala, jakože jsem nad tím tolik ještě zatím nepřemýšlela. Protože to je pořád všechno pro mě v začátcích a pořád jsem jako říkala, že nejprve budu ráda, že budu schopná tu třídu, ty děti nějakým způsobem vést, a až se v tom naučím chodit, tak pak mohu nějakým způsobem dále rozvíjet i sebe i ty děti. A... Takže nevím. Asi jsem úplně nepřemýšlela, co bych jim já chtěla předat, vím, že jako naše škola má jako skvělý myšlenky celkově, co těm dětem jako předat, že vlastně neučíme... Učitel neučí předměty, ale učí ty děti. Že je to o tom naučit něco ty děti a neučit těm předmětům jako takovým. Takže to je třeba jenom jedna z hlavních myšlenek, která mě napadá.</p>	<p>Vlastní cíle úplně nemá Všechno je v začátcích Primárně se musí naučit vést děti Líbí se jí myšlenky školy Učitel neučí předměty ale děti Hlavní je naučit děti</p>
<p>U: Kdybych to měla vztáhnout na sebe, tak beru učitele jako průvodce. Průvodce tím vzděláním a těch vědomostí a těch nových zkušeností pro to dítě.</p>	<p>Průvodce vzděláním</p>
<p>U: Myslím si, že jedna z hlavních vlastností, tak by měla být empatie. Empatie jednak jako umět se vcítit do toho dítěte a do jeho potřeb, taky se umět vcítit do rodičů a jejich různých situací, takže to .Co hodně slýchávám poslední dobou, i co jsem si sama na sobě uvědomila, tak je trpělivost, protože jakmile učitel ztrácí trpělivost, tak jde všechno prostě do háje a prostě se jako může všechno jako rozbít. Takže ta trpělivost je další. Musí být milej a přátelskej k těm dětem a musí umět projevit... Chovat se tak, aby vlastně třeba nezasahoval svýma osobníma problémama k těm dětem nebo do té školy, aby si to nenosil prostě s</p>	<p>Empatie Trpělivost Přátelskost Nenosit si do školy osobní problémy Nenosit školu domů</p>

sebou do školy. Naopak taky aby si školu nenesil domů. To jsou důležité věci, co by ten učitel se měl naučit a umět.	
U: Myslím si, že by se to mělo ještě víc zaměřit na logický myšlení. Protože ve chvíli, kdy se jenom mechanicky něco děti učeje, tak to nemá vůbec žádný význam, když pak do toho neuměj zapojit ty logický souvislosti a vůbec spojit si ty souvislosti k té vědomosti, tak to je pak úplně asi takovej největší problém, mi přijde. V dnešní době.	Víc řešit logické myšlení Mechanické učení nemá smysl Řešit propojování a souvislosti
U: Já si myslím, že hodně. Že mě to jako připravilo, že jsem věděla, do čeho jdu a co můžu všechno očekávat. Protože si myslím, že i když spoustu z mých spolužaček nebo celkově spoustu studentů pedagogických fakult říkají, že mají strašně málo praxí, tak mně to teda nepřišlo. Mně přišlo, že jsem měla praxí dost. A hlavně jsem teda i pak pracovala sama jako asistentka pedagoga ještě při studiu, takže to si myslím, že mi asi dalo nejvíc. Takže to tedka asi mi trochu splývá dohromady, že ty zkušenosti před tím, než jsem šla učit, tak jsem měla. Ale přijde mi to teda, že je to hodně založený na té zkušenost. Než si to prostě odsedět v té škole. Štve mě vždycky tedka zpětně, že po nás chtěli ke státnicím nějaký portfolia, který jsme si od prvního ročníku mohli vypracovávat, ale až třeba na začátku pátáku jsem se teprve dozvěděla, co se ode mě do toho portfolia tam chce a tak. Takže z tohletého pohledu mě ta škola teda naštvála a nedala nic moc. Ale celkově do toho učení, jak učit, tak si myslím, že mě připravilo dobře.	VŠ mě připravila hodně Připravená na to do čeho jde Praxe bylo hodně Nejvíc mi dalo dělat asistentku Je to hodně o zkušenosti Portfolia ke státnicím Připravilo mě to jak učit
U: Jo, jo, jo, přesně tak. Jako materiály našich zkušeností, našich myšlenek a našeho osobnostního rozvoje a tak.	Sebereflexivní portfolia Osobní rozvoj
U: Ono to je jako možnost státnic, že buď státnicuješ z otázek z okruhu, anebo můžeš státnicovat právě z toho portfolia. A vlastně nám to vždycky jako celou dobu říkali a... Vždycky nám to jako celou dobu říkali, že ta možnost tam bude, ale vlastně nám nikdy neřekli, co do toho portfolia dát. Můžu, prosím tě, tedka půl minutky jenom odběhnout, hned se zase vrátím, zůstanu na telefonu, jo?	Nemohla použít portfolia u státnic
U: Já jsem se o to pokoušela, nakonec jsem se stejně učila otázky, protože jsem měla materiálů sice dost, ale tam chtěli po nás ještě spoustu právě reflexí a tak, k těm našim materiálům. A jsou tam právě... Může tam být vlastně cokoli, co nějak nás rozvíjelo v... Jakoby v tom učitelství. Můžou tam být naše přípravy, můžou tam být situace s dětma, situace s rodičem, může tam být vlastně cokoli, co jsme se jako naučili, na kterých jsme byli seminářích a tak. Všechno.	Portfolia o tom, co je v učitelství rozvíjelo Zpracování všech zkušeností ze školy
U: No, to asi neřeknu. Jako pro mě nejpřínosnější bylo rozhodně to, že jsem se v rámci praxí byla podívat na škole, kde se mi tak strašně zalíbilo, že jsem tam chtěla pak učit, což se mi povedlo, takže tedka jako na té škole fakt reálně jsem. Takže jsem si tu školu vybrala na základě toho, že jsem tam byla na praxích. Ale jinak mě vůbec nic nenapadá.	Praxi měla na aktuální škole
U: Asi ne. Jako přišlo mi tam spousta fajn věcí. Ale nic tak jako úplně, co by mě jako přesvědčilo o tom, že to je úplně skvělá škola a tak. Nebo že by mě to nějak jako hodně něco dalo, to zas ne.	Na VŠ nebyl nějaký super předmět
U: Já si myslím, že to jsou všechno takový ty praktický věci, co tě na to ta škola stejně nepřipraví. Že to jsou ty momenty nebo ty konkrétní situace, na který tě jako nikdo... A vždycky se to dá zvládnout jenom jako tou praxí. Takže by teoreticky možná jako doporučení pořád jako mít víc těch	Chybí jí praktické věci Může na to VŠ připravit? Víc praxí

<p>praxí, protože tě tam potkají věci, který se nenaučíš jako v hodinách. A můžeš se pak líp připravit potom, až budeš mít svojí třídu. A tak.</p>	<p>Konkrétní věci se dají zvládnout jen praxí</p>
<p>U: Asi mě konkrétně teďka nic nenapadá. Spíš to jsou takový momenty zvládnutí prostě tý svý třídy a zvládnutí všech povinností, co tam mají být. Co teda můžu vlastně říct s určitostí, tak jsou věci, který se týkají třídnictví. Že můžu se jako naučit... Psali jsme tisíce příprav na různý hodiny, ale vůbec jsem jako neměla tušení, co všechno jako musí dělat třídní učitel a co všechno jako prostě on různě zařizuje a tak. To si myslím, že by tam klidně mohlo toho bejt něco navíc k tomuhle.</p>	<p>Třídnictví Co všechno musí dělat třídní učitel? Překvapení</p>
<p>U: Tak já jsem například, jako podle mě se to taky týká i pedagogiky, že jsem absolvovala kurz osobního asistenta. takže můžu jako dělat osobní asistentku, i v rámci se mi to hodilo právě tý asistentky pedagoga, tak to třeba. Nebo jsem byla kurzu protipředsudkové pedagogiky, na konferenci... Na psychologický konferenci o dítěti. A jako absolvovala jsem pár jako kurzů, co jsem chtěla, i co mě jen tak jako potkalo na facebooku a řekla jsem si, jo, to by mohlo bejt dobrý.</p>	<p>Kurz osobního asistenta Kurz protipředsudkové pedagogiky Konference o dítěti Kurzy ze zájmu</p>
<p>U: Spíš že mě to zaujalo. Že jsem jako sama sebe chtěla vzdělávat i v dalších oblastech, což mám jako takový nutkání pořád jako něco na... Třeba zjišťovat nebo hledat nějaký nový věci, protože vím, že jako toho ještě spoustu nevím, anebo ještě spoustu neumím. A mám chuť se zlepšovat.</p>	<p>Potřeba vzdělávat se i v dalších oblastech Spousta co nevím Chuť se zlepšovat</p>
<p>U: Škola nám nabízí strašně moc věcí, ale já jsem dělala teďka státnice, takže jsem do tý doby byla ráda, že se můžu učit někdy na ty státnice. A začla jsem dělat teďka kurz zdravotníka zotavovacích akcí, co jsem taky vždycky chtěla si udělat, takže to je jako první věc, kterou jsem teďka jako při práci začla dělat.</p>	<p>Škola nabízí hodně školení Kurz zdravotníka</p>
<p>U: Nám vždycky pošle ředitel nebo i další zástupci, další učitelé nám pošlou nabídku a my si vlastně můžeme vybrat úplně cokoliv, co nás zajímá. Vlastně škola nám to zaplatí a vlastně to funguje u nás podle mě skvělým způsobem, že jdeš za tím vedením, jestli můžeš na tenhle kurz, a musíš si jenom obhájit to, proč je ten kurz pro tebe dobřej, co se v něm jako chceš naučit.</p>	<p>Nabídka vzdělávání od vedení Škola platí vzdělávání Nutnost obhájit si užitečnost</p>
<p>U: Já si myslím, že se to spíš řešilo jako v rámci tak nějak jako všech předmětů, že vždycky tam jako okrajově něco zaznělo. Vyloženě předmět na inkluzi jsme neměli, byly tam jako předměty i třeba, myslím, i ty psychologický, nějaká ta jako pedagogická psychologie třeba přímo. Ale nejsem si jako vůbec jistá, že se i toho jako týkala. Nebo aktuální otázky pedagogiky, tam určitě zazněly, tam jsme se věnovali nadaným žákům třeba. Takže jako jo. Ale musím říct, že teda konkrétní třeba specifický poruchy učení, že bych se jako někde.. To třeba vůbec. To vím, že jsem si já sama našla jeden volitelný předmět, kterej se toho týkal, na právě speciální pedagogice, na katedře. A byl teda na mě moc těžkej, že jsem ho pak kvůli i dalším předmětům nedokončila. Ale moje studium mi... To mi jako nenabídlo nic, co bysme tam jako měli absolvovat. A to si vlastně myslím, že mi třeba chybí, že určitě jako nejsem na to ani... Třeba to ve třídě jako zpozorovat a sama už jako nějakým způsobem diagnostikovat dopředu, že třeba tenhle problém tam bude. A to mi přijde, že mi chybí. Že si myslím, že to není jenom o speciálních pedagogích nebo o psychologovi, co se přijde do třídy podívat, ale že by to ty i samotný učitelé měli jako znát a vědět o tom.</p>	<p>Inkluze na VŠ zazněla okrajově Předmět na inkluzi nebyl Aktuální otázky pedagogiky Žádné info o SPU Sama si našla volitelný předmět o SPU Nepřipravená vidět problém dítěte Chybí jí více SPPG</p>

<p>U: Asi celkovým jako přístupem, hnedka jako jsem si všimla, že tam panuje prostě taková skvělá atmosféra. Je tam slovní hodnocení, nezvoní se tu a je to takový hodně otevřený pro rodiče a tak.</p>	<p>Škola jí zaujala atmosférou Slovní hodnocení Nezvoní se Otevřenost pro rodiče</p>
<p>U: Vlastně jako ta škola pracuje tím způsobem, že každé ročník má vytvořenou jako ročníkovou tým, kde jsou ty učitelé z toho ročníku, takže z každé třídy. A ty pak pracují společně na čtrnáctidenních plánech, společně dělají nějaké akce a není to tak, že by prostě v ročníku, kde jsou tři učitelky, mezi sebou že by byla třeba konkurence nebo že by mezi sebou jako nesdíleli věci, kde jsou jejich žáci. Nebo že by se... Že by tam jako byla nějaká soutěž mezi těma třídama, to vůbec. Tady ta škola je strašně o tý ročníkový spolupráci a vlastně i pro mě jako začínajícího učitele to je neskutečná podpora. On tam jako i... V rámci toho ročníku tam mám právě i zástupkyni ředitele zrovna, která je i moje uvádějí učitelka, takže ta mi dává zprostředkovaně úplně všechny informace, co jsem od začátku jako školního roku... Co bych měla jako všechno vědět a fungují jako skvělým způsobem. Nemůžu si to vynachválit.</p>	<p>Ročníkové týmy 14denní plány Společné akce v ročnících Hodně spolupráce Uvádějí učitelka v ročníkovém týmu UČ předává dobře informace Spokojenost</p>
<p>U: Funguje to vlastně tak, že si říkáme, kde jsme v učivu a kam se chceme za... Pracujeme jako se čtrnáctidenníma plánama, takže vždycky si říkáme, kam se chceme za těch čtrnáct dní dostat. Takže se jako v každém předmětu dá takovej jako muštr toho, co bychom tam chtěli probrat, co třeba není v učebnicích, protože třeba prvouku nemáme učebnice, ale tvoříme si ty plány sami, tak co třeba by bylo potřeba kde probrat, a jedeme vlastně všichni stejně. Když třeba jedna třída je hodně opožděná, tak prostě ostatní na ni čekáme s tím, že jako uděláme hodinu nějaký třeba opakování místo toho, abychom jeli dál. A prostě jako...</p>	<p>Společné řešení postupu Spolupráce Čekání na ostatní třídy</p>
<p>U: Asi můžu říct, že to je hlavně teda pro mě asi důležitý... Hlavně to, že jsem ten začínající učitel, že vlastně sbírám jako ty zkušenosti, a vlastně cejtím od nich jako podporu, že ty věci, co dělám, tak dělám správně. Takže vlastně úplně je jako podpůrný všechno tohle, co společně tvoříme. A myslím si, že jako... Že by rozhodně... V rámci jako nějakého ročníku ta spolupráce mi přijde strašně důležitá. I to, aby se ty děti třeba navzájem znaly, takže spolu pořádně jako nějaké akce a tak. A nejedeme si prostě, že má každou... Každé tu svojí třídu a každé si dělá ty věci samostatně, ale jezdíme společně i jako na výlety, měli jsme naplánovanou společnou školu v přírodě, což nám teda zrušila...</p>	<p>Pro začínajícího učitele je spolupráce důležitá Sbírání zkušeností Podpora, dělám to správně Dělají akce společně</p>
<p>U: Virus. A myslím si, že v tom jsou jako jenom samý výhody. Jako chápu učitele, co mají rádi jako svůj prostor. A že jim do toho nikdo nekecá. Ale v tu chvíli tohle jako tvoří tak, že my si ty učitelky prostě jako fakt sedneme. Kdybychom si nesedly, tak se to třeba dá nějakým způsobem změnit a příští rok to třeba může být jinak. Ale myslím si, že celkově, že tam je ta naladěnost dost podobná, takže tam jsou ty učitelé hodně jako stejného typu, jako jsem i já. A prostě se jako... Fakt jsme si jako sedli.</p>	<p>Učitelé co mají rádi svůj prostor Cítí, že si sedly jako učitelky Naladěnost v týmu Učitelé stejného typu Spokojenost</p>
<p>U: Já jsem po dlouhou dobu se cítila jako... Já vlastně nevím, strašně divně. Jakože ne jako paní učitelka, ale spíš pořád jako studentka, co si jako na tu paní učitelku hraje. Úplně jsem jako měla strach z rodičů a říkala jsem si, to, co já těm rodičům jako vykládám, to přece oni jako musej dávno vědět. Vždyť ty děti mají doma už jako šest let a já je znám měsíc. Ale pak jsem si jako časem začla uvědomovat, že tomu tak jako není. Že ty zkušenosti... Nebo ne ani tak zkušenosti, ale nějaký to vědění</p>	<p>Pocit divnosti Necítila se jako učitelka, ale jako studentka Studentka co si hraje na učitelku Strach z rodičů</p>

<p>prostě o těch dětech a o tom učení, jakým způsobem se mají učit a tak, vím opravdu jako víc než ty rodiče. A že opravdu jako můžu mluvit k těm rodičům, jakože já jsem ta paní učitelka, a oni mě respektují, což tak je a jsem za to jako moc ráda, ale bála jsem se toho, že by to tak nemuselo být, a chápala jsem to, protože jsem tam jako pětadvaciteletá holka mezi třecetiletými a výš-letými rodiči.</p>	<p>Rodiče mají víc vědomostí Vím víc než rodiče o učení Rodiče mě respektují Mladá učitelka vs. Starší rodiče</p>
<p>U: Občas jako nějaký nepříjemnosti jsou, co třeba jako děti dělaj, ale zatím si myslím, že jsem vždycky s těma rodičema našla cestu, jak s nima komunikovat, jak o tom s nima mluvit, a vždycky to zatím bylo jako v pohodě. Nikdy jsem se jako necítila, že by ty rodiče třeba se mnou jako nějak nesouhlasili nebo byli hodně proti mně. To zatím jsem jako nezažila.</p>	<p>Komunikace s rodiči funguje dobře Zatím bez problému s rodiči</p>
<p>U: Možná i to, i právě nastavení celkově té školy, která je jako přístupná jako informacím, takže ty rodiče jako mají všechno jistým způsobem jako zprostředkovaný, mají přístup neustále jako k úkolům a k jednání s námi. Že si můžou vlastně úplně kdykoliv třeba zřídit schůzku, že to není jenom o nějakých konzultačních hodinách a tak. Že se jako ty rodiče ani nemusej bát prostě jako kontaktu, naopak je jako do té školy zveme.</p>	<p>Vliv nastavení školy na rodiče Přístup k informacím Kdykoliv je možná schůzka Zveme rodiče do školy</p>
<p>U: Asi mě nic nenapadá.</p>	<p>Nenapadá jí nic náročného</p>
<p>U: Musím říct, že mě jako baví ta pracovní doba. Protože i když jako prostě... Že je to stejný. Že to není střídání dlouhých krátkých týdnů, není to ranní směna, odpolední směna, ale že je to prostě stejný. Vždycky odpoledne v určitý době máš prostě volno a je vlastně na tobě, jakým způsobem si jako děláš přípravy třeba na další dny a tak. Ale dá se to jako dát i s tím, že jako odpoledne pak máš prostě volněji. A baví mě hodně ta jako pracovní doba.</p>	<p>Oceňuje pracovní dobu Pracovní doba je pořád stejná Volnost v přípravách</p>
<p>U: A i to, že jsem vlastně právě ze studijních let vlastně nepřišla o ty prázdniny a tak, že vlastně to je nastavený pořad stejným způsobem. Za to jsem vlastně moc ráda, že mi to pokračuje dál.</p>	<p>Ocenění prázdnin</p>
<p>U: Já se vlastně připravuju úplně vždycky po skončení výuky, teda vlastně když ty děti odvedu na oběd a pak do družiny, tak se vracím do třídy a rovnou se připravuju na další den. Vždycky v pátek si připravím vlastně takovej jakoby obsahově plán na celý týden, kterej ale všechno se nedá stejně dodržet, protože si na jednotlivý dny naplánuješ nějaký činnosti, který pak se postupně přesouvaj dál a dál, protože to prostě nejde dodržet. A ještě máme ve škole takovou jednu speciální věc, a to, že se nedržíme tolik předmětů, ale že máme jako stanovenej rozvrh, to sice jo, ale že si vlastně můžeme jet ten den předměty podle toho, jak potřebujeme. Takže je to jedno, jestli jeden týden budou mít pět češtin a další týden jich budou mít deset a další týden jenom jednu, když je to prostě v rámci nějakýho třeba projektu nebo tak.</p>	<p>Příprava hned po výuce Plán na týden v pátek Plán nejde dodržet Nemusí se držet rozvrhu Úprava rozvrhu podle aktuálních potřeb</p>
<p>U: Já si představuju pod kvalitní přípravou to, co se nás těch celých pět let se snažili dokopat ty učitelé na fakultě. Ale nemám úplně pocit, že by to byla jako kvalitní příprava. Protože po nás vždycky všichni chtěli práci, kde má bejt úplně všechno, kde maj bejt veškerý cíle, veškerý otázky, které by děti mohly během té hodiny, co my si připravujeme, napadnout, naše očekávání, jak by co mělo vypadat, a tak. A vlastně jsem vždycky ty přípravy, co jsem měla na ty praxe, tak jsem nad nima strávila fakt několik hodin. A to se prostě nedá. Takže kvalitní příprava beru takovou...</p>	<p>Kvalitní příprava z fakulty není kvalitní Přípravy z fakulty se nedají stihnout Moje příprava zatím není kvalitní Nutné reagovat na děti</p>

<p>Asi jsem jako ještě k tomu úplně nedošla, že bych se připravovala jako tak kvalitně, jak bych sama chtěla, protože mi... Já si dělám třeba jako obsah i časovej, co, kolik minut. A ne vždycky jako se to povede, ani se to jako nedá, protože ty děti prostě nějakým způsobem zareagujou a ty musíš reagovat podle toho. Nevím, jak bych si představovala kvalitní přípravu. Kvalitní příprava se vždycky jako pozná až podle toho, když je odučená. Jestli to bylo kvalitně připravený, nebo ne. Asi takhle bych to možná ještě specifikovala.</p>	<p>Kvalitní příprava se pozná podle toho jak dopadne</p>
<p>U: Já to mám vždycky asi tak, že když mám takovou přípravu, která mně potom... U který mně pak vlastně nerozhodí nic, že vlastně nemusím se vracet za tu celou hodinu k tý přípravě, že prostě jedu podle toho, jak jsem si to jako v hlavě vymyslela, a že mě nějak jako nic nerozhodí a prostě ta hodina celá plynule se jako dovíjí sama. Tak jak jako jsem ji jako nachystala. Někdy se mi fakt prostě stane, že se najednou jako každých pět minut jdu kouknout k tý přípravě, jak jsem to vlastně myslela dál, a najednou mi to samotný nedává hlavu ani patu.</p>	<p>Kvalitní příprava je když mě nic nerozhodí Hodina plyne Někdy mi příprava nedává smysl</p>
<p>U: Třeba u... Asi to hodně... Jako často to měním. Zprvce podle toho, jak vidím, jak na tom ty děti jsou, když mám jako připraveno, že budeme prostě půl hodiny z těch pětáctyřiceti minut pracovat na písance, a vidím, že už jsou fakt jako šíleným způsobem rozladěný a unavený, tak jdeme prostě od toho, děláme něco jinýho a začneme prostě něco třeba v učebnici, nějaký cvičení. Anebo si dáme prostě pauzu a vrátíme se k tomu později. Nebo ty aktivity protočím .Spíš se jako dívám soustavně na ty děti a na to jako, co zrovna oni potřebujou.</p>	<p>Často mění hodinu Upravuje hodinu podle nálady dětí Co děti zrovna potřebují</p>
<p>U: Tak my jednak máme... Hodně s těma kolegyněma si jako sdílíme vlastně spoustu věcí, takže třeba teďka v tý distanční výuce to jako probíhá právě nádherně, že jenom máme rozložený, kdo co si připraví za pracovní listy nebo tak, a vlastně to pak jako dáváme jako společnou práci pro všechny. A vlastně i takhle si sdílíme spoustu nápadů, že třeba je v prvouce nějaký téma, někdo na to něco skvělýho vymyslí, pošle těm ostatním a ty se tím inspirujou a můžou to využít. Nebo prostě si něco sama vymýšlím. I mám různý věci prostě z fakulty, co mám jako založený, co jednou můžu použít. Hodně se mi toho už osvědčilo, s těma dětma dělám nějaký jako seberozvíjecí aktivity, i třeba jako na sociální citění a tak. Tak z osobnostní a sociální pedagogiky, co jsme měli na fakultě, tak tam jsem toho už jako spoustu využila.</p>	<p>Sdílení pomůcek s kolegyněmi Sdílení nápadů Inspirace z fakulty Seberozvíjecí aktivity Rozvoj sociálního citění</p>
<p>U: Mně přijde, že hlavně třeba u těch prvňáčků to je dost takový jako strašně různý prostě podle nich. Snažíme se jako... Já se snažím to hodně propojovat s nějakou hrou. Takže neustále vymýšlím nějaký aktivity, kterýma se jako učeň, děláme třeba jako sluchovou analýzu, děláme sluchovou analýzu slov a jenom si vlastně hrajeme. Že se to snažím víc jako propojovat s tou hrou. V matematice pracujeme podle Hejnýho metod, takže tam je to hodně o konstruktivismu, o těch diskuzích a nápadech a o tom, že ty děti si to prostě vymýšlejí samy. Hodně jako jsou ty děti u tý tabule a přemýšlejí nad řešením různých věcí. A tak. Myslím si, že se jako to snažím hodně dělat interaktivně, aby prostě jako neseděly jenom v těch lavicích a aby prostě neustále jako dělaly nějakou činnost manipulativní, která jim jako napomůže k tomu tu věc potom pochopit a líp uchopit.</p>	<p>Propojování s hrou Hejného metoda Děti sami přemýšlí nad řešením Hodně manipulativních činností</p>
<p>U: Myslím si, že jo. Myslím, že s tím nemám moc problém. Udržet jako pozornost.</p>	<p>Pozornost udrží v pohodě</p>

<p>U: Přemejšším, ale musím říct, že... Jako nevím, jak by to bylo jako s jinou třídou, ale prostě ty prvňáčci jsou úplně jako motivovaný samy. Ono je fakt zajímavá úplně všechno, co děláme, a vlastně jako sami jsou prostě nositelem jakoby té motivace, že jsou do všeho hrrr a celkově i sami sebe navzájem nějak jako strhnou. Že jako jeden projeví zájem a už ho projeví dalších pět dětí a tak.</p>	<p>Prvňáci jsou motivovaní sami od sebe Strhnutí kolektivem do aktivity Všechno je zajímavá</p>
<p>U: To moc jako nemáme. My máme celoroční projekt, my máme třeba udělaný projekt na kocourka Modroočka, takže všechno jako zaměřujem na to. Jediný, co k té motivaci, tak za jako splněný úkoly a tak dostávají takový jako tlapičky od kocourka Modroočka, s tím, že to je jako ale potom pro ně. Že ty samotný jako tlapy nemaj další jako širší význam, že když jich nasbírají padesát, tak se něco stane. Asi nemáme no.</p>	<p>Projekt kocourek Modroočko Tlapky za úkoly Nesbírají se tlapy za nějakým účelem</p>
<p>U: Napíšeme třeba: Povedlo se ti tohle a tohle. Zkus ještě zapracovat na tomhle a tomhle. Tohle se moc nedařilo. Jakoby když... Buď je to chvála, vždycky na tom slovním hodnocení si zakládám na tom, aby tam vždycky nějaká chvála byla a aby to tou chválou začínalo. Tohle se ti povedlo, ale tohle je potřeba ještě zlepšit. Tohle už se ti skvěle daří, ale u tohohle ještě zkus udělat toto a toto. A ve chvíli, kdy to není chvála, tak by to nemělo být jenom tak, že řekneš: Tohle máš špatně. Ale vždycky jako doporučit, jak to vlastně napravit. Jak jako tu chybu určit, jak ji odstranit, a dát nějakou pomocnou ruku k odstranění.</p>	<p>Slovní hodnocení Začínat chválou Dát pomocnou ruku k odstranění chyby</p>
<p>U: Jo, to je taky pravda. Já jsem hnedka ve druhý třídě dostala z matiky trojku a dostala jsem jich pak asi dalších pět a bylo to pořád z jednoho a toho samýho tématu. Už nevím, co to bylo, ale bylo to jenom proto, protože jsem to prostě nepochopila. Ale dál jsem dostávala pětky, protože jsem to nepochopila, ale nikdo mi nikdy neřekl, co teda mám udělat pro to, abych to pochopila. Tak toho se snažíme vyvarovat. Nebo já se toho snažím vyvarovat a prostě rovnou těm dětem říct jako: Tohle je dobrý a tohle to je potřeba zlepšit v tomhle a tomhle.</p>	<p>Zkušenost z druhé třídy Nechápala jsem to a nikdo mi neřekl co s tím Snaží se dávat zpětnou vazbu rovnou</p>
<p>U: Tak ta srozumitelnost... Vždycky se na ni poukáže tím, že vždycky jako něco začnu vysvětlovat a než začnou děti pracovat, tak to někdo jde říct vlastními slovy. Vždycky se jich zeptám, jestli to všichni chápou. Děti se naučily, jako že prostě můžou s klidem říct, že nevěděj, že nechápou, protože se nic nestane, když se na to zeptají. A učím děti, aby si to vysvětlovaly samy svými slovy mezi sebou. Protože když si to vysvětlí svými slovy, tak vůbec občas jako nechápu, jak si to jako vysvětlily, ale nakonec to prostě k tomu pochopení došlo.</p>	<p>Srozumitelnost ověřuje zopakováním dětí Vždycky se můžou zeptat Děti si vysvětlují mezi sebou</p>
<p>U: Já spíš ho nepotřebuju udržovat ten klid. Já upřímně jako ani nechci a ani jsem se to jako nikdy nenaučila, protože to jako nepotřebuju, mít ve třídě ticho, že by bylo slyšet špendlík spadnout. Prostě když si někdo sem tam něco špitne mezi sebou, když věděj, co děláme a kde jsme, a nějak jsem jako nikdy velikánský ticho nevyžadovala. Ale když jo, tak si myslím, že se mi to jako daří.</p>	<p>Nepotřebuje ticho ve třídě</p>
<p>U: Myslím si, že rozhodně v té trpělivosti.</p>	<p>Trpělivost</p>
<p>U: Já jako jsem schopná... Že jsem schopná těm dětem jako vysvětlit něco i desetkrát, jen aby prostě třeba k tomu pochopení došlo. Myslím si, že prostě ty děti... Že je dokážu zaujmout, že mám celkem jako pestrou jako komunikaci s nima. Že je dokážu zaujmout tím, že je prostě něčím pobavím, že vtipkuju, že jsem s nima kamarádka a že jsem přátelská natolik, že oni prostě se se mnou cejtěj jako v pohodě a dobře.</p>	<p>Ochota vysvětlovat dlouho Dokážu děti zaujmout Přátelskost k dětem Děti se se mnou cítí dobře</p>

<p>U: Myslím si, že jakoby to jde nějak ruku v ruce. Že to prostě jako jde společně a že to jde společně, že když jako děti cejtěj klid a pohodu ode mě, tak jsou klidný i jako mezi sebou. A celkově si myslím jako, že tam to přátelský prostředí máme hodně.</p>	<p>Klid učitele má vliv na atmosféru ve třídě Máme přátelské prostředí</p>
<p>U: Hrajeme hry, kde... Který jsou jakoby dělaný na spolupráci, a hlavně v tý v první třídě, tam to o tý spolupráci... Nebo naučit se spolupracovat spolu je jako hodně důležitý. Každý týden se děti přesazují, že vlastně se učeť jako hnedka od začátku seznámit úplně se všemi dětmi ve třídě, snažíme se tím jako, aby neměly s nikým problém komunikovat. Takže výsledkem pak jako je, že spolu celá třída dokáže prostě vycházet.</p>	<p>Hry na spolupráci Přesazování každý týden Komunikovat se všemi</p>
<p>U: No, já nevím, jak to může fungovat, kdybych dostala prostě už nějakou rozjetou třídu třeba třetáčků. Ale když jde jako o ty prvňáky a hnedka úplně od prvního týdne jsme je učili, že každý týden budou sedět s někým jiným, tak to pro ně bylo takový seznamovací. Takže oni se teprve začli seznamovat. A ve chvíli, kdy si navykli na to, že seděj každý týden s někým jiným, tak to přestal bejt vůbec nějaký jako problém. A teďka, když samozřejmě tam nastávají situace, já s ním sedět jako s tímhle zrovna sedět nechci. Ale věděj, že zase za týden už budou sedět úplně s někým jiným. Takže to zas tak problém jako není.</p>	<p>Přesazování se stalo normální</p>
<p>U: Vlastně si myslím, že i díky tomu se najednou jako dokážou najít vztahy mezi těma dětma, který prostě bys ani jako neřekla, že tam se můžou objevit. Ale najednou se tam prostě za ten týden vytvořej a najednou se spolu začnou bavit i mimo ty hodiny. A jakože tam to kamarádství i najednou třeba může vzniknout úplně jenom na základě toho, že si vlastně k sobě sedli, i když by sami nečekali, že to někdy udělaj.</p>	<p>Vytváření nových vztahů Kamarádství díky přesazení</p>
<p>U: Já mám systém takovej, že zatím ani jednou jsme to neudělali stejným způsobem. Že pokaždý jsme na to šli jinak. Že to... Děláme to různě jako náhodně, tahají si různý jako dřívka, provázky, kdo si vytáhne stejný barvy, a tak. Nebo že já jim jako rozdám nějaký kartičky a ty stejný kartičky jsou i na jejich místech, takže si jenom najdou tu kartičku. Nebo jim jako dám na jejich místo třeba rozstříhaný jejich jméno, a tím jako vlastně určím si já, kde oni budou sedět. Ale oni to mají formou hry, kdy si to jejich jako místo najdou. Nebo i že si to jako určují sami. Nebo jim zadám jenom: Dneska si sednete tak, že... Nebo tenhle týden budete sedět tak, že holky budou vlevo, kluci vpravo. Protože jich mám přesně napůl, takže to hezky vychází. A tak. Takže každý tejdén jinak.</p>	<p>Mění způsoby přesazování Kreativní</p>
<p>U: Já si myslím, že by to mělo bejt přirozený, že jako v tom vzdělávání by to měla bejt věc, která by tady měla bejt jako jasná prostě a měla by bejt přirozená. A přitom to tak není a vlastně se divím, že to tak jako nefunguje na spoustě školách a že je s tím pořád takovej problém. Že je problém jako s asistentama pedagoga a takovýhle věci.</p>	<p>Inkluze je přirozená Proč je s inkluzí problém?</p>
<p>U: Myslím si, že určitě jsem se víc ponořila jako do takových jako pocitů toho, že učitelky, který maj ve třídě nějaký děti s nějakou třeba poruchou nebo vadou, tak že... A nemají tam asistenta, tak že tam jako můžou mít fakt velký problém. A mně stačí jenom pár jako zlobičů klasických a občas mě to jako dost taky vysiluje. A mít tam jako bez asistenta ještě dítě, co potřebuje individuální vzdělávací plán a co potřebuje nějakou jako další podporu, tak musí bejt jako hodně náročný.</p>	<p>Více pochopila vyučující co mají ve třídě dítě se SVP Mít dítě se SVP bez asistenta je hodně náročné</p>

<p>U: Já si myslím, že jako takhle. Ono to pro toho učitele nemusí bejt zas až tolik náročný, ale v tu chvíli je to o to náročnější pro to dítě. Ve chvíli, kdy se jedná jako o třeba dysgrafika, kterej prostě nezvládá něco nějakým způsobem napsat, nemá nějakou tu podporu, a ten učitel na něj nemá tolik času, tak to dítě prostě bude se vzdalovat od těch ostatních, bude na tom i třeba psychicky čím dál hůř, že mu to prostě nejde, že má třeba horší známky, i když jako ten individuální plán by tomu jako měl zamezit a tak. Nebo v kolektivu může mít na to i nějaký vliv, když ten učitel se tomu dostatečně nemá možnost věnovat. Nebo když tam není ten asistent pedagoga.</p>	<p>Když to není náročné pro učitele bude to náročné pro dítě Dítě bez podpory Vliv na kolektiv</p>
<p>U: Takže ne úplně jako pro učitele, ale spíš pro to dítě. A ve chvíli, kdy teda jako učitel chce, aby ty děti byly v pohodě, tak se musí věnovat i tomu jako... Všem, co to prostě potřebují.</p>	<p>Učitel se musí věnovat všem co to potřebují</p>
<p>U: Určitě. No určitě jako by měl vždycky jako se zamyslet nad tím, co... Jak na to který dítě může zareagovat. Já třeba mám holčičku cizinku, ukrajinku, a vlastně třeba vždycky jako taky jako přemejšším i nad tím, jak ona bude reagovat na nějaký věci. V češtině, když si něco budem vysvětlovat. Nebo když naopak vysvětluju... Jako když je nějaká už jako terminologie, třeba v matematice, tak se jako tomu porozumí a tak. A vždycky jako se nad tím zamýšlím.</p>	<p>Zamyslet se nad tím jak bude dítě reagovat Dítě – cizinka Jak tomu porozumí?</p>
<p>U: Asi až tak... Já jsem byla u dítěte, který bylo prostě věčně jako mimo a neměl jako tu pozornost. A přišlo mi, že se mu to občas jako jenom prostě... Že mu to jenom každej jako sežral. Že prostě mně občas přišlo, že prostě není jako problém, že je jenom prostě tak vychovanej a naučenej, a úplně mě rozčilovalo kolikrát, že tam tu asistentku pedagoga dělám. Takže mě to spíš jako ovlivnilo v tom pohledu, kdy i slýchám a i to tak fakt jako vím, že prostě občas na některých místech funguje, že prostě rodiče si vybručej u ...</p>	<p>Zkušenost jako asistent u ADD Pocit zbytečnosti asistenta Dítě mě nepotřebovalo</p>
<p>U: Při diagnostice ten papír a ten individuální plán a učitelé, poperte se s tím. Že prostě ty rodiče trošku zlenivěli nad tou výchovou a najednou je víc dětí i s ADHD a tak. Jenom jako kvůli tomuhle.</p>	<p>Rodiče si seženou papír Rodiče zlenivěli nad výchovou</p>
<p>U: To taky. A hlavně to vnímám jako neskutečnou zkušenost právě v roli toho pozorovatele a těch neustálých následových praxí, co vlastně jsem celej ten rok mohla s tou učitelkou tam mít. Že jsem vlastně jakoby vlastně sbírala do toho učitelství. A ne jen jako dělala tu asistentku pedagoga. Že mi to jako hodně pomohlo i v tomhle.</p>	<p>Asistent jako praxe Pozorovatel a následky Vliv asistentké práce na vlastní praxi</p>
<p>U: Rozhodně. Jako myslím si, že to je jako nejlepší praxe. Ale dělat prostě aspoň jakoby... Nebo ne aspoň dělat prostě třeba tu asistentku pedagoga. Že vlastně asi pořád si myslím jako, že by neměly jako holky jít učit prostě už hnedka ve druháku, co třeba šly moje spolužačky. Ale že si fakt jako studium nějakým způsobem absolvovat a projít těma praxema, co mají, a potom jít teprve učit. Ale ten asistent pedagoga jako nepotřebuje takový vzdělání, ale vlastně to vzdělání tam jako už je z té vysoký školy určitý.</p>	<p>Asistent pedagoga jako skvělá praxe Učitel by neměl jít učit moc brzo při studiu</p>
<p>U: Já si myslím, že tam to souvisí i třeba s tím nedostatkem jako učitelů, že vyloženě jako ředitelé i berou prostě ty studenty, protože nemají už moc jinejch možností. Takže si myslím, že tam hraje i jako velkou roli tohle.</p>	<p>Nedostatek učitelů</p>
<p>V: ... způsobem zatěžující jakoby pro vyučující?</p>	
<p>U: Myslím si, že je zatěžující strašně moc, protože učitelé jednak... Oni málo... Nebo... Vědí jednak málo o všech možných problémech, se kterými</p>	<p>Inkluze je pro učitele hodně zatěžující</p>

<p>si jako dětmi... Se kterými se děti můžou... Nebo který děti můžou prostě mít se vš... S čím vším se učitel prostě může setkat. A myslím si, že na spoustu dětí, co můžou prostě v rámci inkluze přijít do třídy, tak na to prostě učitelé nejsou celkově připravení. Že si myslím, že by to mělo být mnohem víc zahrnutý už jako v samotným vzdělání učitelů, anebo by to mělo být hodně zahrnutý třeba jako do DVPP a tak.</p>	<p>Učitelé ví málo o problémech Učitelé nejsou připraveni na inkluzi Víc na VŠ a DVPP</p>
<p>U: Zlepšit nějak celkovou situaci s asistentama pedagoga, kteří jsou věčně jako na dohodách a nemají třeba ani jako smlouvu se školou, takže prostě jsou od určitých hodin. A teďka, co je jako udělaný, že asistent je přidělený k žáku, takže ve chvíli, kdy žák odejde ze školy, tak prostě asistent tam najednou není potřeba. Je úplně krutý pro ty asistenty, co to mají jako třeba regulérní zaměstnání, ale vlastně o který můžou přijít, protože třeba ten jejich žák tam najednou jako vypadne. To mi přijde absolutně nesmyslný a je to strašně špatně jako s těma asistentama řešený.</p>	<p>Problém s asistenty pedagoga Asistenti často na dohodu Asistent psaný na konkrétního žáka Odejde žák a asistent ztratí práci</p>
<p>U: No, já jsem třeba jako o inkluzi moc s kolegama nemluvila, vím, že jako jsem mluvila jako s pár asistentkama, který prostě jako mají podobnej názor, jako jsem teďka říkala, spíš jako jsou třeba jako spokojený ve škole se svými žáky a tak. Ale tam je prostě to riziko jako celkového toho zaměstnání. Ale jinak já se moc úplně jako se všema kolegama ještě ani neznám, takže nemohu říct.</p>	<p>S kolegy o inkluzi nemluvila Ještě nezná všechny kolegy AP mají podobný názor Strach AP o práci</p>
<p>U: Spíš s těma prvostupňovýma. Hlavně jako co jsme v rámci prvního ročníku, asi tak jako... Občas jako s každým, ale to spíš jako když se vidíme v jídelně u oběda a takový, že to není ještě vyloženě nějaký jako spřátelený a tak, protože my jsme neměli ani tolik možností.</p>	<p>50 učitelů Kontakt hlavně v rámci ročníku Komunikace na obědě</p>
<p>U: My vždycky před začátkem školního roku, když je jako přípravný tejdne, tak jezdíme v rámci toho přípravného týdne na tři dny do jakoby penzionu, do kempu, kde sw všichni jako jsme se všema, takže to pro mě bylo úplně jako první zážitek, a kde řešíme prostě ty věci, co se řešej normálně v rámci přípravného týdne, ale řešíme to prostě mimo tu školu. A potom jsou tam prostě různý právě semináře pro prvostupňový učitele, pro druhostupňový, co všechno se musí řešit, a všichni tam jsme jako pospolu, hrajeme i jako nějaký hry, ne vyloženě seznamovačky, ale prostě takový jako... Jakoby nakolektivní nějaký jako sblížování a tak. A potom je jako večer nějaká zábava. Měli jsme mít teďka v červnu grilovačku, máme vánoční akci, jsme měli a tak, jako je toho dost, čeho jsem se už jako zúčastnila, ale pořád jako se ne se všema učitelem jsem mohla jako nějak se sblížit.</p>	<p>Setkání mimo školu před začátkem roku Semináře pro učitele na kolektivní sblížování Neformální setkávání</p>
<p>U: Na kolegyně z toho prvního ročníku, protože jsme prostě... Tvoříme jako tým prvního ročníku, takže s nima jsem jako v kontaktu úplně nejvíc a téměř jako dennodenně, i takhle jako při distančním vzdělávání. Potom na vedení, vlastně na kohokoliv z vedení, na ředitele samotného, na zástupce ředitelů, který jsou tři, a vlastně, no, vlastně na všechny.</p>	<p>Tým prvního ročníku Hodně v kontaktu s kolegyněmi Může se obrátit na kohokoliv z vedení</p>
<p>U: Je velmi jako přátelská. Já si nemůžu jako tu školu prostě tím vynachválit, protože to je prostě všechno jako strašně příjemný, se všema jako ta komunikace je úplně báječná a v ředitelně jsou neustále otevřené dveře dokořán a ve chvíli, kdy mají sto tisíc věcí nad hlavu, co jako musej zařizovat, tak tam přesto jako můžu vejít a stejně mě jako každěj vyslechne, s čímkoliv tam já jako přijdu, takže si nemůžu jako stěžovat.</p>	<p>Přátelská atmosféra Dobrá komunikace Může kdykoliv přijít za vedením Vedení se jí věnuje i když má hodně práce</p>
<p>U: Jednak na speciální pedagožku, která za... Do mý třídy každěj týden dvakrát tejdne dochází, vždycky jako na jednu hodinu se podívat. Je to i</p>	<p>SPPG chodí dvakrát týdně do třídy</p>

<p>prevence jako pro to, kdybychom zjišťovali prostě, že někdo potřebuje právě nějakou speciální péči jako individuální, tak už to jakoby je nějaká prevence. Chodí k nám každé týden na jednu hodinu školní psycholožka, která vlastně dělá jako dost podobnou činnost. Právě se zaměřuje na nějaký děti, na který jí dáme jako tip: Zkus se podívat na tohohle, jestli je všechno v pořádku. A potom s ním jako cokoliv hnedka můžeme dělat.</p>	<p>Prevence zjišťování SVP Školní psycholog jednou týdně Vyhledávání problémů u dětí</p>
<p>U: Ne, to má celá škola, každé ročník to jakoby v rámci... Máme vlastně jako svého psychologa, svoje ty... speciální pedagogy, kteří prostě na tyhle ty hodiny docházejí.</p>	<p>Návštěvy SPPG a ŠP jsou ve všech třídách pravidelně</p>
<p>U: Rozhodně. Rozhodně jako přínosný, protože oni vlastně se i zapojují občas do výuky, vezmou si nějakého žáka třeba, když zrovna jako si vyberu, že budem dělat čtení, tak prostě si dva, tři žáky třeba vezmou vedle a čtou... Jak mám typ prvňáčky, tak s ním čtou jako zvlášť, právě i kvůli nějaký jako... Že si sami jako vyzkouší, jestli to čtení je dobrý, nebo jestli potřebujou nějakou péči a tak. Takže to je jako dost jako pomoc a podporu.</p>	<p>Pozitivum návštěv ze ŠPP Odborníci pracují s dítětem rovnou v hodině Pomoc a podpora pro učitele</p>
<p>U: Řešili jsme problém kvůli grafomotorice, kdy prostě jako nezralý dítě, takže prostě každý psaní bylo pro něj ještě úplně strašně náročný, takže to si vzala jednu holčičku každé týden právě psycholožka, která s ní dělá jako grafomotoriku. Teďka si psycholožka začla brát jednoho kluka, jehož rodiče se rozvedli, a on nějak to jako nezvládá ani v té třídě, v té třídě neustále na sebe upozorňuje a vlastně je to takový dost náročný, takže to si ho začala brát taky psycholožka. Takže zatím takhle.</p>	<p>Problém dítěte s grafomotorikou Psycholog pracuje s dítětem kvůli rozvodu Super spolupráce se SPPG ŠP</p>
<p>U: Vlastně když jako mi do té hodiny přijdou, tak přijdou o přestávce a vždycky jako si spolu povídáme o té přestávce, jestli je jako všechno v pohodě, anebo jestli je právě s něčím potřeba pomoci, takže to prostě jako spolu komunikujem úplně normálně o přestávkách nebo i emailem si prostě napíšeme. Já třeba jako napíšu: Budeme dělat v tenhle den tohle a tohle, můžeš nám tam s tímhle tím pomoci, protože se mi to zrovna bude hodit? A jako není to vůbec žádný problém.</p>	<p>Komunikace o problémech o přestávce Emailová komunikace Učitel si řekne s čím chce pomoci</p>
<p>U: Spíš máme víc těch speciálních pedagogů i.</p>	<p>Více SPPG</p>
<p>U: Že ona jakoby ta, co chodí ke mně do třídy, tak má prostě jako první ročník, druhé ročník, šesté a sedmé. A pak je jako další. A pak je další, který má jako další třídy, že to mají jako rozdělený.</p>	
<p>U: No, jako já jsem třeba dělala osobní asistentku pro osoby s fyzickým nebo kombinovaným postižením a jsem zvyklá na... Třeba na tohle, že bych jako zvládla, kdyby to bylo prostě dítě fyzicky postižený nebo právě jako nějaký kombinovaný postižený. Ale nevím jako... Nepřijdu si jako připravená, že bych věděla, jak stanovovat individuální plán, prostě dítěti s jakoukoliv poruchou učení. To prostě (smích) vlastně jsme ve škole vůbec tohle, tyhle věci, skoro... Úplně mě jako minuly, nevím, jestli jako něco vůbec jsme měli takovýdle, co by nás jako připravilo. Všude nám jako říkali: Jo, děti s ADHD, bla, bla a tak. Ale nějak... Co vlastně dělat a tak, tak na to ... O tom jako moc ze školy nevím a teďka si myslím, že zrovna budu mít kluka, kterej... Já bych ho jako tipovala, že bude mít diagnózu ADHD, dneska jsem s ním vedla čtení a přečetli jsme za půl hodiny dvě věty s tím, že po každém slově, fakt jako vyloženě po každém slově, začal říkat něco jinýho. Začal se někam jinam koukat, něco vzal do ruky, začal se mě na něco ptát a vlastně jako jsem si toho vůbec nevšimla ve třídě, je možný, že i prostě jak je doma a jak má jako to jiný prostředí a je to samozřejmě jako online, to je úplně jako jinak náročný, tak to má jako určitě na to nějaké</p>	<p>Dělala osobní asistentku u TP a KP Zvládne TP a KP Nevím jak na IVP u SPU Žádné informace o SVP na škole Co mám vlastně dělat? Podezření na žáka s ADHD Ve třídě není dítě s ADHD tak vidět Individuální hodina Rodiče zoufalí z dítěte Překvapení z chování dítěte</p>

<p>vliv, ale to byla teda pro mě teďka strašně zajímavá zkušenost, co jsem dneska s ním jako prožila. Protože maminka mi právě psala, že už je z toho sama zoufalá a že to jako nezvládá, tak jsem jako s ním si dala individuální hodinu a byl to teda jako mazec.</p>	
<p>U: To jo, ale jako to spíš jako bylo... To se spíš projevovale jako zlobivě, jakože zlobil, jakože vyrušoval a narušoval tu hodinu a nějakým způsobem se dal líp ukočírovat. Ale vlastně teďka jak to bylo jeden na jednoho, tak jsem si všimla, jak je to pro něj fakt jako strašně náročný tu pozornost nějakým způsobem udržet. Že mě to tak jako v té třídě nepřekvapilo jako teďka, když jsme se jako viděli. Ale spíš je to i o tom, že je to fakt online a já nezmůžu vůbec nic, když prostě jsem od něj vlastně jako strašně daleko, že jo.</p>	<p>ADHD se projevovale jako zlobivé dítě Individuální hodina odhalila problém</p>
<p>U: S vozíčkářema, jako se spoustou vozíčkářů mám zkušenosti. Ale nejsou to jakovyloženě děti ajko prvostupňový, ale spíš jako starší, no.</p>	<p>Hodně zkušenosti s TP</p>
<p>U: Což je jakákoliv kombinace. Jakmile je to jako více než jedno, tak je to prostě vždycky najednou mnohem větší problém. Že jakoby s fyzickým postižením si poradíš, ale když je do toho mentální, tak prostě s takovýmhle kombinovaným postižením prostě je najednou úplně jiná práce a děláš jako... Musíš dělat úplně jiný... Prostě úplně jinak k němu přistupovat, než když je tam jenom jedno. Takže pro mě je to jakákoliv kombinace dvou jako různých věcí.</p>	<p>Nejnáročnější je KP</p>
<p>V: Já třeba s inkluzí zkušenost mám teda. Jakože moje maminka měla to... takovýho kombinovaný postižení. Nebyla to jako... Bylo to lehký mentální postižení, ale měla přesně tuhle kombinaci a byla u něj jako vychovatelka a bylo... Jako museli to zvládnout.</p>	<p>Zkušenost mámy respondentky s KP ve třídě</p>
<p>V: Myslím si, že ne, že je to hodně o tom učiteli, jak to jako nastaví a jaký s tím sám má právě zkušenosti, protože věřím tomu, že učitel, kterej prostě bude mít s takovým jako... S dítětem s takovýma speciálníma potřebama sám jako určitý problém nebo si s tím nebude moc vědět rady, tak bude už jinak přistupovat k tomu dítěti, než učitel, který s tím bude mít jako zkušenosti. Nebo celkově prostě pro celou atmosféru třídy, si myslím, že to hodně záleží na tom učiteli, jak to jako v té třídě nastaví, a že nenechá prostě vyvolat v dětech nějaký... Nějaký jako třeba odsouzení nebo nějaký předsudky prostě k takovému dítěti. A když ty děti jako uměj pracovat úplně s kýmkoliv, každěj je zvyklej, že každěj jsme jinej, každěj může mít prostě nějaký problém, tak si myslím, že nic nemusí bejt jako problém.</p>	<p>Začlenění záleží na učiteli Pokud učitel má problém nebo si neví rady mění se přístup k dítěti Vliv zkušenosti na postoj a přístup Vliv učitele na přístup k inkludovanému dítěti Zvyk dětí na odlišnost</p>
<p>V: Mně se to jako zatím... Já takový děti jako ve třídě nemám zatím a moc jsem se s tím nesetkala. Jenom jako, co jsem dělala tu asistentku pedagoga, tak to bylo maximálně jako chvíle jako strpení, že se jako třeba počkalo na toho kluka, nebo když prostě ho nikdo jako ho nechtěl do skupinky, protože právě to mělo jít o nějakou soutěž a on by zrovna jako se nějak k nim jako nepřipojil nebo ani nechtěl, tak prostě nějakým způsobem jako ty skupinky určit a navést ho a tak. Takže je to spíš o té trpělivosti si myslím. Že není to... Žee jsem jako se nestkala s někým, kdo by potřeboval nějak udělat jako jinak třeba prostor nebo tak.</p>	<p>Úpravy dělat nemusí Zkušenost s asistencí Čekání na dítě se SVP Problém rozřazení do skupin Důležitá je trpělivost</p>
<p>V: Jako dělám si jako náročný... Jako náročnější úlohy si připravuju pro rychlejší děti, ale nepřijde mi to, že by to bylo vyloženě v rámci jako dítěte</p>	<p>Má úkoly pro rychlejší děti</p>

<p>s vlastně nějakou jako speciální potřebou. Že jsem tam nezaznamenala až jako, že by to bylo jako nadaný dítě nebo tak, prostě připravuju normálně... Rychlejší dětem připravuju úlohy navíc nebo připravuju i nějaký jako nižší úroveň pro děti, jako co to potřebují a co ještě jim to tolik nejde, to dělám jako úplně běžně a nepřišlo mi to jako nic právě jako navíc.</p>	<p>Má i úkoly pro slabší děti Běžně má úkoly s různou obtížností</p>
<p>U: Protože to mně přijde normální jako se snažit individuálně prostě ke každému žákovi i v tý normální výuce běžný přistupovat, i když jako tam není vyloženě ta jakoby specifická potřeba.</p>	<p>Přístupovat individuálně ke všem</p>
<p>U: No, pro ty samotný děti to, že jsou prostě v normálním prostředí a... Já nevím, já jsem se právě třeba hodně bavila s dospělými vozíčkářema, kteří prostě byli jako v Jedličkárně, kde vlastně museli být ve třídě s dětma, který jsou stejně třeba jako starý jako oni. Oni tam byli jediný prostě bez mentálního postižení a je to vlastně jejich strašná degradace jakoby nemoci být v normálním prostředí s normálníma dětma. Myslím si, že určitě pro všechny ty děti jako s nějakou potřebou je to dobře být jako v běžný třídě. Věřím tomu, že třeba nevidomí nebo neslyšící to prostě funguje úplně... To si nedokážu třeba představit vůbec, že bych měla takovýho žáka. I když určitě se to jako nějakým způsobem zvládnou dá, třeba s asistentem a takový. To si myslím, že může být náročnější, ale každopádně si myslím, že všechny děti mají právo být jako v běžný třídě a vzdělávat se spolu. Pro ty normál...Jakoby pro ty běžný děti, který do tý školy choděj a přijde jim do třídy někdo jiný nebo s nima jako vyrůstá, tak si myslím, že se naučej mnohem víc tolerance i trpělivost tím ,že to... Že každej je právě jako jinej, tak i nějaký jako mezilidský vztahy prostě jsou podle mě mnohem lepší, že naučí se prostě jednat bez těch předsudků nebo odsuzování někoho a tak. A myslím si, že je to asi určitě pozitivní pro všechny strany.</p>	<p>Zprostředkování zkušenost lidí s TP ze speciální školy Degradace nebýt v běžné škole Neumím si přestavit ZP a SP Dá se to zvládnout nějak Všechny děti mají právo vzdělávat se spolu Rozvoj tolerance trpělivosti Jednat bez předsudků Pozitivní pro všechny</p>
<p>U: Vedení je úplně vynikající. Vždycky za nima můžu přijít s čímkoliv, můžu jim kdykoliv napsat email a vždycky mi jako odpoví vstřícně. Když fakt by neměli čas, tak prostě řeknou jako: Přijď prostě za půl hodiny, pak se ti budu věnovat. Ale nikdy jako na tebe nejsou hnusný, nic. Vždycky fakt maj jako otevřeno do tý ředitelny a ke všem jako přistupují strašně jako pozitivně, snažej se, aby všem učitelům, dětem i rodičům bylo v tý škole co nejpříjemněji, a nemůžu si prostě jako na ně stěžovat.</p>	<p>Vedení je dobré Vstřícnost vedení Vedení si vždycky udělá čas Pozitivní přístup vedení Snaha vedení o dobrou atmosféru</p>
<p>U: No, v tom, že si se mnou jako povídají o tom, co mě třeba trápí. Když prostě přijdu po obědě úplně vyřízená, tak prostě mě podpořej už jenom tím: Terunko, dejte si kafe a bude to dobrý, nebojte, dneska prostě nějaký erupce na Slunci a vy za to nemůžete. A je to prostě takový jako strašně příjemný. Tu podporu z nich jako cítíš úplně z každého slova, co vypustěj z úst. Ať jsou to ředitelé, ať jsou to zástupci.</p>	<p>Vedení si povídá o problémech Podpora je z vedení cítit</p>
<p>U: Dostávám zpětnou vazbu, přijdou se podívat, vždycky to řeknou jako dostatečně dopředu a vždycky jako jsem na to připravená a nikdy jako nehodnotěj tu konkrétní výuku, protože chápou, že to je vždycky prostě vytržený z kontextu toho celého dne. Je to... Vždycky to je jako příjemný, vždycky to je... Vždycky tam najdou něco, co se jim jako moc líbilo, a když něčemu třeba neporozuměli, tak se doptaj, řeknou: Proč jsi tohleto udělala takhle? Tomu jsem nerozuměla, nerozuměl. Tak proč to tak bylo? Tak si to nechaj vysvětlit a vlastně taky vůbec... Vždycky jako tu zpětnou vazbu mi daj vlastně hnedka potom, nebo se prostě domluvíme na nějaký hodině, kterou si řekneme, později.</p>	<p>Hospitace je o zpětné vazbě Hospitace jsou příjemné Zpětná vazba po hospitaci</p>

<p>U: Já si musím říct, že jsem se toho bála, že jsem jako z toho měla fakt strach, jaký to bude, ale zase mě jako všichni mile překvapili. A jako myslím si, že to prostě dělám i já sama, to, jaký jako ty vztahy mám s těma rodičema. Ale snažím se prostě jim jít... Vycházet vstříc, nevidět prostě to, že když mají s něčím problémem, tak nevidět to, že by jako tu chybu mi chtěli dát jako najevo, že je moje... Že je třeba moje, ale že prostě se snažím jim nějakým způsobem pomoci nebo jim říct, jak to fakt je. Mají kdykoliv možnost jako se se mnou sejít, můžou prostě vždycky jako se se mnou vidět před školou, po škole, úplně kdykoliv. Nabízíme jim i, když jako by potřebovali, aby se přišli podívat do výuky. To se mi teda ještě jako nestalo, ale někdy to rodiče dělají, že prostě chtějí něco jako vidět, zažít, tak prostě můžou jako přijít i do té výuky se podívat. A po emailu spolu komunikujeme celkem snadno, snažím se jim odpovídat úplně co nejdřív, aby to prostě bylo co nejpříjemnější.</p>	<p>Strach z komunikace s rodiči Vliv učitele na vztah s rodiči Vstřícnost vůči rodičům Snaha přijmout kritiku rodiče Učitel je dostupný pro rodiče Rodiče mohou do výuky Emailová komunikace je fajn</p>
<p>V: A už mám jenom takovou poslední otázku, a to sice jestli plánuješ teda zůstat ve školství dlouhodobě.</p>	
<p>U: Upřímně teďka na pár let třeba ne, protože se chci věnovat prostě rodině, ale jako určitě se plánuju jako se věnovat tomu učitelství, protože mě to baví a asi... Nedokážu si představit teďka sama sebe jako v něčem jiném. Takže jako...</p>	<p>Mateřství Učitelství mě baví</p>
<p>U: Já jsem začla loni studovat školskej management a teď jsem to jako na rok přerušila kvůli státnicím, ale příští rok se do toho jako zase vrhnu. A takže jako to je moje taková jako ambice jednou se jako dostat třeba do těch vedoucích pozic. Ale zase jsem teďka si jako hodně sedla prostě s těma dětma a baví mě jako vyloženě to učení, ale tak proč to nemít vystudovaný. Protože to mi i sám ředitel říkal, že je fajn, když prostě ty i sami učitelé viděj do toho managementu, jaký to je, že prostě to neviděj jenom z toho pohledu učitele, ale i toho pohledu vedení, že někdy jsou prostě úplně jako protiklady, protipóly, co oni musej řešit proti nám, i když vůbec jako nechtěj, jak je třeba školství financovaný a tak. Takže i je sám jako za to ředitel rád, že prostě to studuju, protože se mu hodí mít prostě takový lidi, co jako jsou tak nějak všeobecně znalý toho školství. A nejenom po té učitelský rovině.</p>	<p>Studium školského managementu Chce být ve vedení Baví jí práce s dětmi Výhoda pokud učitel vidí do managementu Pohled na školu očima ředitele je jiný než učitele</p>

8. Kódování rozhovoru – příklad – respondent 5

<p>R (respondentka): Noo napadlo mě to na konci bakalářského studia, já jsem tam vlastně studovala demografii na přírodovědě a potom vlastně, po těch bakalářských státnicích, jsem přemejšlela kam půjdu na magistra, protože mě ta demografie hrozně nebavila a většina lidí pak šla na demografii a to už..já jsem tam šla jenom proto, že jsem chtěla zeměpis jako po maturitě a ta demografie tomu byla jakoby nejbliž, protože čistě zeměpis je jenom v Olomouci a já jsem chtěla do Prahy. No a pak jsem si na magistra teda dala přihlášku nejdřív na globální, migrační a rozvojový studia taky na přírodovědě, ale pak jsem se nějak jako..nebo začínala jsem zjišťovat že prostě bych chtěla učit, už tou dobou jsem učila v DDMku a ve střediskách volného času no..a vlastně po prváku magistra, když jsem nastoupila do druháku, tak jsem zároveň začla studovat to pedagogický minimum, který jsem potom dodělala o rok dýl než jako toho magistra..takže během bakaláře a magistra jsem si to potvrdila..Chodila jsem..nebo já jsem neměla žádný povinný praxe, tím že jsem prostě..mi to bylo nějakým způsobem odpuštěno, tím že pak už jsem začla učit jako opravdu normálně..no a..až jako pozdě no..nebo takhle..Já jsem chtěla učit už nějak ve třetáku ve čtvrtáku na gymplu, ale všichni mě od toho odrazovali. Prostě říkali: „Noo děti zlobivý, málo peněz. Nehlaš se tam, nechod tam.“ a defacto mě ukecali abych se tam nehlásila, další věc byla, že já jsem chtěla jenom zeměpis, a učitelství jsou vždycky jenom dvouobory a já jsem prostě nevěděla jakej druhý předmět bych si k tomu měla vzít, takže jsem šla radši čistě na ten neučitelstevský zeměpis no.</p>	<p>Zájem o učitelství na konci BC. Studia Zájem o zeměpis Dělala v DDM a SVC Pedagogické minimum během NMGR. Odrazení jít pedák od okolí</p>
<p>R: No jako možná že kdyby tam fakt nebyl ten tlak tý rodiny, přítele a tohle, tak bych to třeba zkusila. I když asi bych si dala kombinaci zeměpis – ZSV a nebo co to je..no občanka no. Protože jako jinej předmět mě vůbec nenapadá.</p>	<p>Tlak rodiny nejít na PedF</p>
<p>R: Noo asi jak to vypadá (smích). Jako já jsem vždycky hrozně ráda pracovala s dětma, vedla různý kroužky, doučovala jsem od svých 15 let, takže jako vždycky jsem chtěla pracovat s dětma a...a představa no..Jako já jsem vždycky chtěla učit první stupeň, že..jenže tím že jsem vlastně měla bakaláře prostě v jiným oboru, tak jsem si nemohla dodělat jednoduše to pedagogický minimum pro první stupeň. A doteďka je to pro mě...jako...jako už jsem se smířila s tím že musím zůstat na druhým stupni, i když jsem ukecala pani ředitelku, která mi teď dala půl úvazku na prvním stupni právě. Ale..prostě to nejde no, já jsem zkoušela žejo různě i obepisovat fakulty na dodělání pro první stupeň toho vzdělání a oni mi prostě řekli že, buď bych musela celejch 5 let znova, což nechci, nebo takovýto pedagogický minimum je jen pro toho kdo má vystudovanej pedák pro druhý stupeň, jenže já mám přírodovědu takže..prostě pro mě není žádný způsob kratší než 5 let abych mohla učit na prvním stupni.</p>	<p>Má ráda práci s dětmi Chtěla by učit první stupeň ale nemůže Učí aktuálně půl na prvním a půl na druhém Na první stupeň by musela znovu studovat 5 let</p>
<p>R: To je úplně..a já jsem dokonce minulej rok uvažovala, že do těch 5 let půjdu protože právě nastupovala ta ségra do prváku,</p>	<p>Zvažovala další studium</p>

<p>tak jsem si říkala půjdeme spolu, budeme mít stejný předměty, já to budu studovat dálkově, ona prezenčně, ale prostě představa 5 let, další diplomky, já už jsem měla prostě bakalářku, diplomku a ještě závěrečnou práci napsanou, a do toho ty povinný tělocviky, to si myslím že bych ani nedala.</p>	
<p>R: No dobrý je u nás, třeba i na tý škole v Praze, že je prostě málo učitelů a že nás nechaj učit koho chcem, co chcem, jako v uvozovkách. Jo, že já jsem měla minulej rok jenom druhej stupeň a měla jsem jenom hudebku, což je nejhorší co může bejt. Jenže já ještě učim jednou tejdne klavír v hudebce, tak to jsem udělala chybu, že jsem řekla že umím hrát na klavír. Prostě hudebka na druhym stupni, já nevím jestli si to umíš představit, ale je to masakr.</p>	<p>Málo učitelů jako výhoda Učila hudebku – hrůza</p>
<p>R: To je prostě..no já jsem říkala že to snad vzdám, já jsem brečela a šla jsem pak za zástupkyní, protože já jsem měla zeměpis, hudebku a občanku a říkala jsem jí: „Já tu hudebku nechci, prosím!“ A ona mi místo hudebky dala angličtinu u třetáků na prvním stupni, takže teď mám zeměpis a angličtinu a prostě to jsou zlatička ty malý děti, ale jako zas něco do sebe má to, že na prvním stupni bych nemohla učit ten zeměpis, kterej mě hrozně baví a kterej jsem vystudovala. Takže tak nějak to že mám kombinovanej úvazek půl napůl mi vlastně vyhovuje a asi bych to tak chtěla do budoucna.</p>	<p>Chtěla odejít kvůli hudebce Domluva s vedením Učí angličtinu na 1. stupni Spokojenost s úvazkem</p>
<p>R: No ale zase víš co, prostě záleží na tom řediteli jestli ti vyhoví, víš, že prostě máš aprobaci jenom pro zeměpis a pro druhej stupeň, takže když bude dost učitelů na prvním tak máš smůlu no.</p>	<p>Nejistota učení na 1. stupni</p>
<p>R: Ježišmajra...v praktickym životě k samostatnému myšlení, řešení problémů...taky ten zeměpis je hodně jako faktografickej, tak právě se vždycky snažim, aby prostě uměli nějaký ten problém i sami vyřešit, aby věděli, kde to najdou. A k tý výuce, ten přístup tý školy...jasně je to povinný, ale je na nich jestli budou třeba vypracovávat ty úkoly, posílat mi je, jestli to opíšou. Protože oni teď jako: „Joo opišem to, máme jedničku, super“ a já říkám: „Dobrý no opiš si to, ale za 15 let na to dojdeš jednou za tenhle ten svůj přístup.“ takže, myslím si, že tohle to negativní toho našeho školství, že vlastně říkáme těm dětem co maj dělat, dokdy maj co odevzdávat a když to neuděláš, máš pětku a voláme rodičům a blablabla a že vlastně kdyby se to ne úplně uvolnilo, ale nechalo trošku na nich..Neuděláš to? Dojdeš na to, tvoje chyba. Tak je to taková větší příprava do života a to si i myslím že by ta škola měla dát. No prostě kromě těch znalostí, toho všeobecnýho přehledu, jasně matika, čeština, to je jasný, ale když to беру z toho pohledu zeměpisu, tak samozřejmě že si za 10 let nebudou pamatovat podnebí jižní Ameriky, ale měli by vědět jako kde to najít, aspoň kde ta jižní Amerika třeba leží, nějak si dát do souvislosti, když uslyšej něco ve zprávách a tak dál. Řešit nějaký problém..no tak nějak..</p>	<p>Samostatné myšlení Řešení problémů Zodpovědnost Samostatnost – příprava na budoucí život Všeobecný přehled Vyhledat informace</p>
<p>R: No no no, na základních školách určitě jo. Noo, tam jako záleží...to je právě žejo ty kolektivy jak jsou strašně smíšený</p>	<p>Málo času na práci se vztahy</p>

<p>početný..ted' třeba je málo nějakých třídnických hodin nebo tohle, takže to si myslím, že je špatný a je to pak spíš ve smyslu, že ten učitel přijde odvykládá tu látku a zas odejde a vlastně nějak...takováta interakce s těma dětma nebo pozorování toho..já nevím jaký ty děti maj vztahy pak už je tak trochu v pozadí no.</p>	<p>Není čas více interagovat a pozorovat</p>
<p>R: No tam jde o ten čas, že prostě..je tam hlavně 25, 28 dětí a není na to ani prostor, ale třeba máme praktika, kde máme polovinu těch dětí a kde my tohleto přesně děláme jo, že já nevím, že ty děti prezentují, pak se navzájem hodnotěj, spolupracují, maj nějakou skupinovou práci ve dvojicích a tak dále, ale to prostě v tom velkym počtu nejde, ani v tom objemu učiva. Všichni si stěžujem na to jak prostě ty osnovy..nebo já nevím ono už se to nejmenuje osnovy, ale ty tématický plány jak toho je strašně moc a tam prostě stačí, že jednou je tam škola v přírodě, pak je tam no nevím co, pak jsou tam prázdniny a já už jsem měsíc ve skluzu a chtěla bych s těma dětma víc dělat tyhle aktivity, který podporujou nějakou třeba komunikaci, práci ve skupině, ale prostě na to fakt není čas.</p>	<p>V menším množství dětí je snazší interakce vzájemně Moc dětí a objemu učiva Skluz v tématickém plánu Na aktivity není čas</p>
<p>R: No..takovej ten..co ukazuje ten směr, ale není chodící encyklopedie. A to já říkám i těm dětem a oni pořád nechápou, nevím jestli to maj naučený jako od rodičů nebo tak, ale oni pořád: „A pani učitelko, jakto že nevíte kolik má Haiti obyvatel?“ Prosimtě kdybych to věděla, tak mám hlavu jak pátrací balón a za chvíli praskne, jako já nejsem chodící encyklopedie, jako já udávám nějaký způsob, jak se to třeba naučit nebo takhle, ale jako nemůžu vědět..A oni maj vždycky pocit, že když toho učitele nachytaj, že jako něco neví, že je to vlastně špatnej učitel. Tohle je hrozná blbost, ale ty děti to maj nějakym způsobem v sobě...že jako asi jako všichni se jim to snažíme tak nějak vysvětlit, že i učitel angličtiny se občas podívá do slovníku, nebo učitel češtiny do pravidel pravopisu a tak dále no..takže tímhleto stylem vidím tu roli toho učitele no.</p>	<p>Učitel ukazuje směr Učitel neví všechno Děti překvapené, když něco neví Učitel neví – špatný učitel podle dětí</p>
<p>R: Já nevím, asi od rodičů třeba..? Nevím no nebo třeba od těch učitelů, který jsou starší třeba..takhle nějak..nevím je to takový zvláštní, když oni vyloženě..pubertáci vás zkoušej a nějaký ty otázky jejich fakt nemůžu vědět jo..Co se stane když se prokopeme do nitra Země a já říkám: „Jak to mám vědět?“ „Ale pani učitelko to byste měla vědět, když to učíte.“</p>	<p>Děti zkouší učitele nachytat</p>
<p>R: No jenže to je pak takovýto, jestli to nějak jako okecat nebo prostě se přiznat a říct: „Já nevím, nevím to.“. A pak jako ty chytrý děti to pochopěj jo, ale pak takovýto zlobivý, míň inteligentní děti, z toho udělaj: „Ona to neví, tak jak nás tady může učit?“.</p>	<p>Učitel neví – poznámky dětí</p>
<p>R: No ale to je přesně..já jim říkám..oni vědí že nemáme moc peněz jo..jednou, no to jsem myslela že jim snad jednu fláknu (smích). Říkali..oni nějak..já jsem se jich ptala, kde byli v létě o prázdninách a oni nějak: „Pani učitelko a vy jedete taky k moři?“ a ještě než jsem jim odpověděla tak řekli: „Jo vy nejedete, vy jste vlastně učitel, vy nemáte moc peněz..“.</p>	<p>Představy o učitelích u dětí Vnímání učitelů jako chudých</p>

R: Já už nevím no prostě to bylo..já jsem tam učila asi dva tejdny žejo a to jsem koukala (smích). No takže už fakt nevím, ale to mi utkvělo v paměti. A to je přesně to, jak oni nás ale viděj no. A to je podle mě to co jim říkaj doma rodiče. Protože na tohle by sami nepřišli.	Vliv rodičů na vnímání učitele
R: No..to jsou takový ty typický jako spravedlivej..já nevím..já no..Takovej jako..jak bych to řekla. Ne moc hodnej, ale zároveň ne přísněj, v tom že ty děti v něm viděj tu autoritu, ale zase ta autorita ne jakože se ho bojeje, ale jako vzor. Aby prostě byl vzor pro ty děti, i co se týče toho chování, aby prostě..já nevím. Aby ho prostě neviděli jak jde nalítej z hospody, i když ono je to docela normální no (smích), ale prostě aby byl vzor pro ty děti no.	Spravedlnost Vzor Nevzbuzovat strach
R: Já nevím. Hlavně jako aby to co umí, aby to uměl předat jo. Aby to nebyl takovej ten matematik Einschtein, kterej ale neumí to těm dětem vysvětlit a neumí je zaujmout.	Umět předat látku
R: Né, já myslim, že je normální, že jde občas někdo do hospody a může se stát že ho někdo uvidí. To se stalo mě, my jsme měli ten..myslim na konci roku jsme si šly posedět s učitelkama právě do hospody. Někdy v pátek a já jsem se vracela asi v jedenáct večer a to by mě opravdu nenapadlo, že v jedenáct večer potkám nějakýho pátáka, jak jde proti mně, protože jsem si myslela že v jedenáct večer už snad všichni děti spěj jo. Ale naštěstí si se mnou nechtěl povídat, takže to dopadlo dobře.	Učitel mimo školu
R: No jako to je..Ale zase na druhou stranu ty děti oceněj, když jako viděj, že i ten učitel je člověk. Prostě..to je přesně to, že přiznám že něco nevím, nebo já nevím, že jdu do třídy a zakopnu o něco a děti se smějou, já se tomu směju a to je přesně to, co přiblíží toho učitele k těm dětem. Že on je taky jenom člověk, jemu taky občas něco vypadne z ruky jo..	Lidskost učitele žáci ocení Lidskost přibližuje učitele dětem
R: A možná že tadyty učitele který jako tohleto..jakože se za to nestyděj, tak asi je pak maj ty děti jakože radši a pak se jim i víc svěřujou a takhle, protože je neviděj jako nějaký nadlidi, ale jako běžnýho člověka, ve kterým můžou mít i kamaráda.	Přístupnost dětem
R: Ale to je zase hroznej rozdíl, jestli je to základka nebo střední. Protože já si myslim že na střední škole je někdy tohle zbytečný, že tam naopak, jako třeba kor na těch gymplech, tam jsou ty lidi kvůli těm znalostem, ne kvůli tomu aby byl učitel hodnej a chápal jejich problémy..si myslim teda.	Rozdíl ZŠ a SŠ Na SŠ učitel nemusí chápat problémy žáků Znalosti na gymplu důležitější
R: No..mmm..vlastně asi vůbec.	Učitelské minimum k ničemu
R: Tak jako v těch..připravilo mě částečně v těch metodách ve výuce..já nevím, to je ta didaktika? Nebo já nevím jak se říká těmhletěm věcem, prostě nějaký nevím..tipy na skupinový práce, na nějaký aktivity, jak třeba na rozehřání a tohle..tohle jo. Ale na takovýty věci jako jak si poradit se zlobivejma dětma to fakt ne.	PG info o metodách PG žádné info jak zvládat děti
R: Noo my jsme tam měli těch předmětů fakt jako málo mi přišlo..Já si teď nepamatuju..My jsme tam měli hodně předmětů jako obecně geografických, který už jsem věděla, typu „makroregiony světa“, kde jsem se učila slepou mapu Asie a tak dále což nevím no..Ale jako jo pro ty co třeba ten zeměpis	Málo předmětů Pedagogicko psychologický blok k ničemu a krátké

<p>tolik neměli tak dejme tomu, ale takovejch těch přímo do výuky..měli jsme tam didaktiku, didaktiku II. A pak jsme tam měli terénní vyučování a to je vlastně všechno. A ten pedagogicko-psychologický blok, to jsme měli u vás na pedáku myslím, ale to byli..to bylo nějak pět dní pátek sobota vždycky, takový víkendovky. A to bylo jako že 3 hodiny jsme měli třeba sociální pedagogika, 3 hodiny psychologie pro učitele, 3 hodiny eee nevím co. A to bylo hrozně..spíš stejně to bylo..třeba ten test z nějakých těch psychologíí..stejně to bylo ježiš marja takovýty směry psychologie, to z čeho jsem i maturovala ze ZSV..</p>	
<p>R: Noo v podstatě jo, ale jako do praxe tady z toho pedagogicko-psychologického bloku tam bylo akorát od pani učitelky Rychterový sociální pedagogika, to bylo dobrý. Ale jinak jako asi nic.</p>	<p>Málo do praxe Sociální pedagogika fajn</p>
<p>R: No já jsem si tím jakoby, že jsem viděla, že to může stát mé psychické zdraví ty pubertáci, tak jsem začla chodit na různé přednášky a workshopy sama. Já nevím, jestli znáš Spolek výluka se to jmenuje.</p>	<p>Vliv pubertáků na pohodu učitele Chození na semináře kvůli sobě Spolek výluka</p>
<p>R: No a oni, já jsem tam byla přihlášená už asi před 2 rokama, a to je právě pro začínající učitele, chodí nás tam asi 20 nebo 30 a každé měsíc byl workshop, různě prostě. Teď jsme měli online a budeme mít právě „Kázeňské problémy ve třídě“, „Já jako autorita“, „Práce se stresem“ a i jsem si hledala nějaký sama třeba, koupila jsem si asi 4 knížky, velice dobrá byla od toho, jak se jmenuje..Kangelo? (*nevím jestli jsem pochytila správně..) Si myslím? Prostě různý takovýchle další jsem si musela hledat sama, rady jak prostě pracovat s tím kolektivem, protože jako..samozřejmě jsem se radila s kolegama a tak, a oni mi vždycky něco poradili, jenže to je..Je strašně těžký..oni mi řeknou: „Udělej tohle. Řekni jim tohle.“ ale když to moc člověk nemá zautomatizovaný, tak to na ně neplatí no. Takže jsem si hledala a četla sama a pořád jsem si tak..i jako odkoukávám na chodbě když neučím, zaslechnu co řekne kolegyně a řeknu si: „Jo to je dobrý.“ no a za ten..co..skoro dva roky co tam jsem, tak už mám nějaký jako triky. Třeba když se mě zeptají: „A k čemu nám to bude?“ tak na začátku bych jim tam vyjmenovala k čemu všemu jim to bude, teď řeknu: „No tobě to bude k ničemu, tobě bude stačit číst, psát a počítat do 10.“</p>	<p>Chození na workshopy Pořízení literatury Jak pracovat s kolektivem Snaha hledat radu u kolegů Rady kolegů nefungují u mě Pozorování reakcí kolegů K čemu mi to bude Drobné zesměšnění dětí jako reakce?</p>
<p>R: No je, jenže to jsem si zase musela odkoukat od někoho jinýho, to by mě nenapadlo.</p>	
<p>R: Právěže nemaj, ono je to jako..koho se to týká tak ten zmlkne a ostatní se mu smějou. Takže vlastně člověk docílí toho, že zesměšní tohohle toho provokatéra, což je přesně to co chce.</p>	<p>Zesměšnění provokatéra</p>
<p>R: No a já jsem právě v roce 2016 začínala studovat to pedagogický minimum a my jsme měli tu psychologii/pedagogiku právě 2016, takže vim že říkali že to zrovna začínalo a že jako neměli moc z praxe nic, protože to teprve začínalo no.</p>	<p>Inkluze začínala, když začala s PM Málo informací z praxe</p>
<p>A: A ona jakoby inkluze svým způsobem probíhala už předtím no ale..</p>	

<p>R: No já tomuhle do teďka moc nerozumím, vždycky když po mě někdo chce IVP a PLPP, tak na něj koukám a říkám: „Jo to je takovej ten papírek, co tam mám napsat? Jo aha no..“ takový prostě, že člověk píše něco automaticky, ale vlastně já tomu opravdu nerozumím, ačkoli ty děti v té třídě mám jo, to je na tom to nejhorší.</p>	<p>Nerozumí inkluzi Nerozumí co má dělat</p>
<p>R: Vždyť na to nejde bejt připravenej.</p>	<p>Na inkluzi nejde mýt připravený</p>
<p>R: No já jsem jenom přečetla inzerát v učitelскеjch novinách, odpověděla jsem a oni mě přijali.</p>	<p>Práce z inzerátu Náhoda</p>
<p>R: Noo ale já jsem..vtipný je, že vlastně ta škola je na Praze 10 a já bydlím na Praze 7, asi 20 km daleko, takže to nebylo úplně šťastný řešení na tohleto, ale teďka když vidím, jak je ta naše škola vlastně super..máme tam skvělej kolektiv, skvělý vztahy a dokonce k nám i chtěj učitelé z vedlejších škol, hodně už jich přešlo právě kvůli tomu kolektivu. Takže já si myslím, že jsem si vybrala fakt hodně dobře a jsem jako v té škole..fakt jsem tam šťastná, spokojená a nevadí mi dojíždět. Ale byla to více méně náhoda.</p>	<p>Škola je daleko Dobré vztahy a kolektiv Na školu přecházejí učitelé z okolí Spokojená na škole</p>
<p>R: No protože já jsem hledala aby jako potřebovali učitele zeměpisu. A ono jako v těch inzerátech moc jich tam nebylo, většinou je tam žejo matika, fyzika no..A pak tady byly dva inzeráty, jeden byl „Hledáme učitele zeměpisu“ a to bylo v Radotíně, a druhý byl „Hledáme učitele, jakékoli aprobace“ a to bylo tohle. Tak nejdřív jsem jela do Radotína, ale tam se mi to nějak nepozdávalo a pak jsem jela sem a oni mi řekli: „Noo my zrovna ale zeměpisáře moc nepotřebujem.“ a já říkám: „Tak já můžu třeba učit i tu hudebku.“ ale nakonec mi dali zeměpis takže..</p>	<p>Druhá škola se jí nelíbila Málo zájmu o zeměpisáře</p>
<p>R: No jako..oni jsou tam všichni strašně hodný, fakt tam jako..takhle skvělej kolektiv si myslím že je na málokterý škole. Všichni mi pomáhaj, sami mi nabízej pomoc když..já nevím, když jsem právě na začátku měla problémy s těma dětma, tak oni hned jako to řešili, opravdu hned, já jsem druhý den přišla a ty děti byly jak vyměněný. Třeba..tam to funguje i tak skvěle, že jakmile jednoho toho učitele děti štvou nebo konkrétně..prostě neměla jsem žejo tu autoritu, dovolovali si na mě. No a já jsem se svěřila jedný tý učitelce, kolegyni a ona to řekla třeba čtyřem učitelkám, který tam učeť a všechny daly následující den těm dětem nehlášený test, a tak jako mimochodem upozornili na to, že se maj chovat slušně i k jinejm učitelům a tak dále. Takže oni prostě najednou za tohle byli potrestaný jakoby od všech a viděj..hlavně u nás jakoby viděj ty děti že my jsme jako kolektiv semknutý, a že to není že na tohohle si můžou dovolovat, na tamtoho ne, protože my jsme fakt jeden takovej silnej článek, takže ta podpora tam jakoby je, ale ne jako podpora začínajících učitelů. Nikdo mi nebyl na hospitaci na hodině, já jsem u nikoho nebyla, prostě takový, funguje to jako přijde kolegyně „Potřebuješ něco?“ „Chceš s něčím pomoci?“ no a to je asi všechno.</p>	<p>Skvělý kolektiv Pomoc od kolegů Problém s dětmi – vyřešili kolegové testy Problém s autoritou Semknutý kolektiv Není tam speciální podpora pro začínajícího učitele Kolegové se zajímají</p>
<p>R: Asi ne..asi ne. No dobrý je, že ačkoli je to vlastně v Praze, tak tím že je to na okraji, tak se tam všichni znaj i s těma rodičema,</p>	<p>Menší anonymita Malá obec</p>

<p>že kolegyně říkala, že učila i v centru a že je to úplně něco jiného. Že je to hrozně anonymní a že i ty děti jsou tam zlobivější, kdežto my jsme tady jakoby Petrovice je taková vesnice, je tu malinký sídliště, normálně baráčky se zahradama a opravdu ty rodiče, učitelé se tam znaj, potkávají se v obchodě a tohle je možná i důvod proč..ty vztahy jsou tam docela fajn jako.</p>	
<p>R: No protože choděj s učitelkou do jednoho vchodu v paneláku. (smích)</p>	
<p>R: No jenže to je přesně, protože třeba kolegyně tam jednoho učí a ten nechodí do školy ale furt..furt! No a ona ho každý odpoledne potkávala jak jde s plným košíkem hub z lesa..místo školy. Ona se vracela ze školy a on šel s houbama.</p>	<p>Potkávání žáků mimo školu Záškoláctví</p>
<p>R: Já se cejtím dobře, ale já jsem vždycky byla jakoby introvert a říkala jsem si, že to bude těžký předstoupit před tu třídu, ale zjistila jsem že mě to hrozně baví a že jakmile stojím před tou třídou tak jsem úplně někdo jinej. A má to takhle asi spousta lidí, i když bych řekla že většina učitelů jsou extroverti, já nevím třeba nám na přírodovědecký fakultě říkali že jako..těch introvertů je málo a že se to pozná jak učeť jiným způsobem a takhle. A já vlastně nedokážu určit co jsou ostatní učitelé, ale já jsem vždycky byla strašně uzavřená, já jsem se třeba na gymplu bála přihlásit, že řeknu něco špatně, vždycky když se rozdávala skupinová práce, tak já jsem chtěla bejt radši sama..Fakt jsem byla hodně hodně uzavřenej člověk a strašně stydlivej. A tak nějak jsem si říkala že buďto to zvládnu nebo prostě odejdu, ale před tou tabulí je člověk někdo jinej, spíš takovej herec..a strašně mě to jakoby baví to hraní před tou tabulí a myslím si, že já sama jsem se díky tomu takhle strašně rozvinula, že už se pak tolik nestydím ani v tom praktickym životě, že mi to strašně jako dalo.</p>	<p>Introvert Před třídou extrovertní Jsou učitelé spíše extroverti? Dříve více uzavřená a stydlivá Herec před tabulí Změna i v praktickém životě, rozvoj díky profesi</p>
<p>R: No mě to vždycky říká kolegyně v kabinetu, ona je úplně úžasná, ona totiž právě učí i divadelní kroužek a ona je fakt úplně herečka a to co ona v těch hodinách dokáže předvíst, ona ty děti úplně..oni na ní fakt nepoznají že to hraje a to je prostě..ona říká: „Já si to vždycky užívám jak na mě koukají jestli jsem se zbláznila nebo to myslím vážně“. Jenže já jsem taková, já to prostě neumím, na mě to vždycky poznají všechno..jako říkám, já se ani nesnažím hrát. Na pravou míru, jim řeknu třeba: „No já jsem z vás dneska fakt smutná..“ nebo já nevím no, ale to je jako..pomohlo mi to, že už nejsem takovej introvert. A že i introverti můžou bejt učitelé, protože toho jsem se fakt hodně bála a váhala jestli mám opravdu do té školy jít.</p>	<p>Kolegyně hraje v hodinách Žáci na ní všechno poznají Neumí hrát Otevřenost k žákům Strach introvert učitel</p>
<p>R: No cejtím se v tom furt líp. Protože..no tak hlavně jak už vim, jak s těma dětma mluvit, co na ně platí a ty děti vždycky první půlrok kriticky to zkoušej, co ten učitel vydrží a je takovej jejich hlavní nepřítel, kor ten začínající učitel a teďka..už i třeba samy děti mi napsaly na Valentýna vzkaz, že je to se mnou strašně baví a že jsem úžasná učitelka a to je prostě..to je boží (smích). Takže jsem tam pořád jako radši. Ještě třeba před rokem jsem přemýšlela, že bych šla dělat něco jiného, kvůli té hudebce a</p>	<p>Lepší pocit Testování dětmi Ocenění dětmi Přemýšlela dříve o změně Pláč kvůli práci Větší apatie v práci Splachovací kolegové Agresivní rodič</p>

<p>kvůli těm drzejm dětem, jestli mi to za to stojí, protože jsem fakt často třeba brečela a byla jsem taková podrážděná a tohle, ale tenhle rok už je to o 100% lepší, takže si myslím, že do budoucna se to furt bude zlepšovat i když určitej vliv na to má, že se člověk stane vůči tomu apatickej. To třeba vidim u jinejch učitelů, oni jsou takový splachovací, dokážou to hodit za hlavu a vyjdou z tý školy, a prostě fakt na to nemyslej jo. Dokážou si užít ten den, i když za nima odpoledne byl rodič, kterej na ně 10 minut řval. A nebo mi třeba řeknou, třeba jeden kolega, na toho jsou taky strašně takový drzý děcka, a on: „Tak to neřeš, vždyť to jsou kretění prosimtě.“ Ale to já nedokážu tohle, i když čím dál víc se mi posouvá ta hranice toho jako..že o víkendu když dva dny ty děti nevidim, tak jsem vlastně šťastná a nemyslim na ty problémy, což třeba před rokem se mi ještě nedařilo.</p>	<p>Negativní vnímání dětí kolegou Problém odpoutat se od pracovních problémů</p>
<p>R: Já jsem na to myslela pořád, i třeba minulý Vánoční prázdniny, že zrovna den předtím než začly prázdniny, tak prostě jedno dítě na mě bylo fakt vyloženě jako ošklivý a já jsem celý Vánoční prázdniny kvůli tomu měla zkažený a říkala jsem si jako..vždyť takhle budu mít zkažený celej život, protože ty pubertáci jsou vždycky prostě protivný. Ale pak nějak člověk jako otupí asi.</p>	<p>Problém s dítětem zkazil Vánoce Učitel otupí</p>
<p>R: No jako že si řeknu prostě: „No to jsou nějaký takový primitivové, to mě je úplně jedno“ jakože si tak jako..jo..Nebo třeba i to vyřeším v tý třídě líp, že si to dítě vytáhnu z tý třídy za dveřma si s ním promluvit a ono najednou začne mluvit úplně jiným tónem, pak se mi třeba i omluví..</p>	<p>Negativní postoj k dětem jako vysvětlení Řešení s dítětem mimo třídu</p>
<p>R: No ale hodně mi musej furt pomáhat ty kolegyně, že jsem si tam jednoho takhle pozvala do kabinetu a on: „A já nepřijdu..tak zavolejte mámě, jí je to stejně jedno..“ a já říkám: „Ne, přijdeš za mnou.“ a on: „Já nepřijdu, já mám florbal.“. Nakonec teda i pod nějakou výhrůzkou jakoby přišel, ale abych tam právě nebyla sama tak tam byla jedna kolegyně, co dělala že si tam jako píše svoje věci no..A já jsem tak jako: „Co z toho chování máš..?“ a tak a on: „Eeee já nevím..“ a ona ta kolegyně byla informovaná o tom, co to jako je za kluka a říká mu: „Hele Roberte, ale to já jsem si o tobě teda vůbec nemyslela, že jseš takovej, já jsem tě vždycky měla za šikovnýho kluka.“ a ted' on jak vlastně slyšel názor učitelky, kterou respektuje mnohem víc než mě, tak mu to jako došlo, zatrnulo mu a pak už sekal dobrotu no. Ale jako musej mi pořád pomáhat ty kolegyně no..</p>	<p>Nutnost pomoci od kolegů Žák odmlouval učitelce Kolegyně zasáhla do rozhovoru Pomoc více respektované kolegyně</p>
<p>R: Asi ne. Ono spousta lidí říká nějaký to papírování a nevím co se objevuje..ale já nejsem třídní, takže tyhlety papíry se mě v podstatě netýkaj..a opravdu..já jsem si říkala že jedinej důvod proč bych z tý školy odešla by byly ty děti. Peníze mi jako nevaďej, protože žejo, nemám vlastní děti a jako stačí mi ten plat a nepřijde mi zas tak špatnej a..jako času mám..jakože někomu to zabírá víc času než kdyby dělal jinou práci, to zas spousta lidí neví..ale to mě nevaďí, tím že nemám vlastní rodinu tak mi nevaďí bejt v tý škole do pěti, když je potřeba do šesti..takže jedinej důvod jsou ty děti no a ten vysokej počet</p>	<p>Administrativa není problém Problém jsou děti a jejich počet Nemá vlastní rodinu, nevaďí jí čas a peníze Menší počet dětí se dá zvládnout v pohodě</p>

<p>děti ve třídách, což souvisí s tím chováním. Já když třeba mám poloviční počet, žejo učim ty praktika každý tři tejdny a mám tam těch dětí třeba 12, 13, tak i když tam mám ty zlobivý, tak se daj zvládnout a je to úplně supr. Takže kdyby v tý třídě bylo 15-20 dětí, tak by to bylo taky úplně o něčem jiným. Taky jak třeba v lednu, jak byly ty chřipkový epidemie, tak jsme jich tam měli kolem 15 a to bylo..to byla fakt nádhera, všichni pracovali. Normálně nepracujou.</p>	
<p>R: No jako vlastně stát před tou tabulí, to si jako užívám když..užívám si nejvíc když dokážu zaujmout ty osmáky. A oni jenom zmlknou a koukaj, že je to fakt zajímavá. A to mám možná výhodu toho, že učim zeměpis, že tam se daj vpravit i historiky z mýho cestování a takovýchle světový kuriozity, jako třeba: „A slyšeli jste, že v Americe jsou značky, který tam upozorňujou na ožralý indiány že tam pobíhají? Tak prosimvás, až tam pojedete, nevozte jim alkohol.“ a teď oni úplně ztichnou, koukaj na mě a já: „Joo přesně takhle, teď jsem je dostala..“</p>	<p>Zaujmout děti je příjemné</p>
<p>R: No...ježiš to je strašně různý. Tak třeba minulej rok mi to zabralo hrozně času, protože jsem fakt žejo jela od začátku a i jsem si musela načíst různý faktografický věci, na který by se mě mohli třeba zeptat, třeba počet obyvatel Haiti, ano..a tak dále. Jo takže jsem si jako hodně hledala informace navíc, takže to bylo na tu jednu třičtvrtě hodinu jsem se připravovala třeba víc než 60 minut? Nevim. No a teďka vlastně letos, já jsem loni učila 6. a 7. třídu, a letos učim 7. a 8. Takže vlastně 7. třídu už mám zpracovanou z loňska, já jsem ty jejich přípravy dělala fakt jakože kvalitní, že jsem si to psala zvlášť do sešitu a ještě jsem si dělala prezentace. Takže vlastně 7. třídu už mám bez přípravy teďka úplně skoro. A dělám jen tu 8. třídu. A potom tu angličtinu na tom prvním stupni, tam je to jak kdy. My tam máme vlastně příručku pro učitele, kde je fakt napsaný doslova třeba: „Řekněte dětem ať si otevřou sešit na straně tohle..“ „Nakreslete na tabuli tohle a tohle.“</p>	<p>Zkrácení přípravy druhý rok Nutné načíst faktografické informace znovu Příručka pro učitele bez přípravy</p>
<p>R: Jo fakt jako je to popsán jak pro blbečky. Takže pokud bych chtěla, tak bych se vlastně nemusela připravovat, jen bych si přečetla tohle a...ale jako koukám se spíš co je jako v tý učebnici a v pracovním sešitě, tím že máme učebnici i pracovní sešit, tak vlastně střídáme tadyty dvě věci, ono těch cvičení je tam dost, a tam jako mě hodně často napadají i aktivity navíc jo..já nevim prostě v tý angličtině tichá pošta, jako tyhle hry, který se opakujou furt dokola a tím že ty malý děti, než se zahraje jedno kolo tichý pošty, tak je půlka hodiny pryč, tak ta příprava taky není nějak extra velká. Takže o dost míň času než loni, přitom v tom loňském roku jsem měla poloviční úvazek, přitom teď mám 1,75.</p>	<p>Aktivity navíc v AJ Příprava je kratší</p>
<p>R: No..to jsme dělali takový ukázkový přípravy na tom pedagogickém minimu, který jsme odevzdávali. Tam bylo cíl hodiny, dovednosti, takovýty co se žák naučí, pak vyložene i kolik času zabere jaká aktivita, jaký kompetence se rozvíjí a tak no. Ale to bych dělala 3 hodiny na jednu vyučovací hodinu mi přijde..já nevim no. Stejně ono je to v reálu třeba úplně jinak. To</p>	<p>Ukázkové přípravy vs. Reálné Učitelé na VŠ a reálnost přípravy Vliv nálady žáků na přípravu Desky s aktivitami podle nálady ve třídě</p>

<p>je podle mě třeba to, co si spousta učitelů na veřejně neuvědomuje, že třeba já přijdu do třídy, v pátek 6. hodinu a teď jako..mě vždycky daj pátek 6. hodinu no prostě nevím..a teď oni lítaj po třídě, skoro skáčou z okna jo, a já mám třeba připravenou nějakou klidnější aktivitu ve dvojicích, no vůbec..oni se tak podívaj a..no tak to asi nepůjde. Takže je třeba mít v záloze opravdu víc věcí, což já třeba vždycky nosim takový velký desky, tam mám přesně ty věci, když zloběj, když jsou hodný..Jo když jsou hodný tak tam mám různé křížovky, nějaký šibenice na tabuli, videa mam hodně..Když jsou zlobivý, tak tam mám papírky s otázkama, který rozdám a oznámkuju.</p>	
<p>R: (smích) Ale to jsem zatím použila asi jenom dvakrát, já vždycky zamávám s těma papírkama a oni se ztišej.</p>	<p>Test na zklidnění</p>
<p>R: No právě, a já vždycky jako přijdu do té hodiny a když vidim že jsou zlobivý, tak musí jako učitel přijít našťvaně..a teď jako musim mít co nejtěžší klíče, hodim ty klíče na stůl, vytáhnu z těch desek ty papíry, bouchnu s nima o lavici a oni se hned ztišej a: „Píšeme test, píšeme test, buďte zticha“. No..a je klid (smích). Ale jenom někdy no.</p>	<p>Nutnost zahrát našťvaného učitele</p>
<p>R: No (smích), ale často opravdu když je ta třída rozjevená, tak tam musí člověk přijít fakt s našťvaným výrazem v obličej, což někdy jde těžce, protože zrovna třeba na chodbě se smějeme s kolegyněma a pak musim jako násilně vytvořit ten našťvanej obličej. A prásknout těma dveřma. Ale tam je fakt jako důležitý mít víc těch aktivit, a to dělaj i ty ostatní učitelé, že maj v zásobě různé papírky, když třeba zlobí jedno dítě a ruší tím ty ostatní, tak žejo netrestat celou třídu a mít pro to jedno dítě. Třeba nějaký pracovní list, kterej mu ten učitel dá a oznámkuje, ale mít ho prostě připravenej.</p>	<p>Problém zahrát našťvání Nutnost mít zásobu aktivit Aktivita pro zlobivé dítě</p>
<p>R: Takový jako záložní aktivity, takže já jdu vždycky do té hodiny jak vánoční stromeček ověšená všema pracovníma listama.</p>	
<p>R: Na ten zeměpis jo, já jako třeba ta videa..tak ty jsou skvělý třeba na Streamu, ty slavný dny použim často, různé z těch National Geographic, prostě volně jako na internetu. Pak různé jako práce s atlasem nebo jsou třeba mapy na internetu, Google Maps, já odebírám i Geografický rozhledy třeba časopis a tam je vždycky rubrika pro učitele, takže to já třeba jim z toho vytisknu nějaký ten článek se kterým pracuju a u té angličtiny taky..jako jo, je to v pohodě.</p>	<p>Využívání videí Google mapy Časopisy</p>
<p>R: No jako u druhého stupně bohužel, a to je nejhorší že oni jsou na to naučený, že třeba mi říkali: „No pani učitelko nás nebaví ten přírodopis, ona pani učitelka celou dobu jenom mluví a posledních 10 minut si něco píšeme a pak sedíme a koukáme.“ a já bych řekla že takhle to má většina učitelů bohužel. Ale tím že oni jsou na to zvyklý, tak zjišťuju, že když přijdu k tomu že jim celou dobu jen diktuju, opravdu jen diktuju zápis, tak oni jsou hodný. Takže prostě jsou zabavený tím zápisem a vlastně jim to i vyhovuje, když náhodou jim dám nějakou hru nebo něco, tak takovýty špti mi začnou říkat: „Ale pani učitelko my jsme si dneska nic nezapsali a to si máme najít doma nebo budete z toho zkoušet?“ Jo jakože v tom maj bordel</p>	<p>Děti zvyklé na frontální výuku Nechuť k frontální výuce Diktování zápisu zklidňuje Nejistota, když se učí jinak Příliš mnoho učiva</p>

<p>když najednou děláme něco jiného než jsou zvyklí. Takže bohužel tady u toho druhého stupně převažuje frontální výuka, i tím, kolik těch věcí musíme probrat. To je fakt..v 7. třídě se musí probrat celý svět kromě Evropy, všechny regiony, všechny státy..Takže já to těm dětem..oni mi vždycky říkají: „Pani učitelko a pustíte nám nějaký video?“ „Noo já bych vám ráda pustila, ale my už jsme měsíc pozadu a nevím kdy to doberem..“ a oni jsou schopní říct: „Tak my přijdem v červenci.“</p>	
<p>R: Takže když člověk vidí, že už je měsíc pozadu, tak se uchýlí k tomu, že opravdu celou hodinu vykládá no. Takže převažuje určitě tohle. Dávám hodně pracovní listy, to jo. A pak různě takovýty aktivity na práci s atlasem i třeba ve dvojici na malinký jedničky, že třeba zadám nějaký místa a oni to musí hledat v rejstříku, musej třeba najít v jakým je to státě nebo jim dám pracovní list že zase pracujou s různějma mapama v atlase tématickejma, aby uměli číst grafy, to si myslím, že v tom zemáku je strašně důležitý, protože to se třeba objevuje i v novinách, já nevím třeba je tam nějaký graf nakažených koronavirem. A jsou tam nějaký procenta, nějaký sloupečky a často ty děti to vůbec neuměj vyčíst jo. Že nechápou že když je to větší procento, tak to nemusí bejt větší číslo a tak dále. Takže hodně pracujeme v tom zemáku s těma mapama zase, pouštím jim videa nebo ve dvojici občas aspoň zadávám referáty, aby aspoň jednou za rok mluvili před tabulí sami. Bohužel to se ukázalo že..oni to tak jako odvyprávěj a i když se snažím aby to měli vlastníma slovy, tak pro ně je strašně těžký tohle, nejsou na to zvyklí vůbec. A třeba v těch praktikách zeměpisnejch, tam máme čas na další aktivity, tam dělám třeba E-U-R model, právě dělám pracovní list na to, to je super, ale myslím že se to nedá dělat v normální hodině. A nebo tam vytváříme plakáty na různý třeba státy světa, to znamená skupinový práce třeba po pěticích nebo tak, ale prostě fakt v normálních hodinách na to není čas..</p>	<p>Když jsou pozadu není čas na nic jiného než frontální výuku Pracovní listy, aktivity s atlasem Čtení grafů často problém Problém s referáty – říct vlastními slovy Praktika Skupinové práce</p>
<p>R: Ale oni to neocení! Oni to neocení. Oni fakt kolikrát radši píšou celou hodinu.</p>	<p>Děti neocení jinou výuku</p>
<p>R: No já si totiž myslím, že oni jsou strašně líný zapojit mozek. Aby opisovali něco z tabule, tak na to nepotřebujou mít zapnutej mozek, ale když jim dá člověk třeba v pěticí, já nevím, třeba aby sepsali petici proti stavbě továrny, tak to jsem dávala když jsem učila občanku, tak najednou člověk po nich něco chce a to je: „A jak to máme vymyslet? To není nikde v učebnici.“ a oni prostě neuměj zapnout ten mozek nebo se jim nechce.</p>	<p>Děti nechtějí myslet Opisování je snadnější</p>
<p>R: Noo, takže já si myslím, že to opsání z tabule je určitě jednodušší a někdy to i preferujou.</p>	
<p>R: Já nevím jestli na tom prvním stupni..na tom prvním stupni to takhle jakoby není ale..já jako nevím s čím se to změní.</p>	<p>Kdy začnou děti lenivět?</p>
<p>R: No jenže já musím říct, že mě tohle taky vyhovovalo. Ale asi kvůli té mojí povaze. Tím že jsem byla taková stydlivá, já jsem nechtěla diskutovat s nikým, nedej bože stát před tabulí. Já jsem chtěla přečíst si zápis a opsat si ho.</p>	<p>Vliv osobnosti na preferenci výuky Vlastní zkušenost</p>

<p>R: No to záleží v kolik hodin a jaký den to je. To je fakt..ale opravdu. Já jsem měla..první pololetí jsem měla první hodiny. První hodinu v pondělí a první hodinu v pátek. No to úplně spolupracovali, sice občas unavený, ale ticho tam bylo a dělali. Pak mi dali ale, protože se měnil rozvrh protože odešel učitel, tak mi dali, místo ty první jsem měla třetí a místo ty druhý jsem měla šestou. No to bylo úplně něco jiného prostě. To se vůbec s nima nedalo nic dělat. A tohle si myslím, že by si měli uvědomit ty rozvrháři, jako jasně oni se snažej na ty první hodiny ráno matiku, češtinu, jazyk. No jenže samozřejmě pak tyhle ty moje předměty jako zeměpis vyjdou na konec. A i třeba kolegyně co má přírodopis říkala jakože pátou hodinu v pátek, to vůbec. To jsou úplně nepoužitelný. A když učí třeba..v 9. třídě je zeměpis jenom jednou tejdně, a pokud to vyjde takhle blbě, no tak to je celý rok zabíjet.</p>	<p>Vliv hodiny na pozornost a klid V určitých hodinách nelze učit</p>
<p>R: Fakt jako, opravdu, strašně..strašně..vždycky když jsem měla třeba jednu hodinu druhou a druhou jako pátou, tak tu druhou jsem dělala úplně jiné aktivity než tu pátou.</p>	<p>Nutnost měnit aktivity podle času</p>
<p>R: To nemá řešení, protože je jasný že matiku a češtinu daj vždycky na začátek. A vždycky my, jako co učíme ty naukový předměty, tak bohužel dostanem ty poslední hodiny.</p>	<p>Naukové předměty na konci rozvrhu</p>
<p>R: No jenže to je zas ta otázka žejo, vnější a vnitřní motivace. Já nevím..jako já nějak nevím vlastně. Jako takováta vnější motivace typu, že dostanou plus a za tři plusy jedničku..jako to děláme asi všichni. A to jako zabere..vždycky ty úkoly plněj takovýty snaživý. A potom ty, který to maj mezi čtyrkou a pětkou a je měsíc před vysvědčením.</p>	<p>Tři plusy a jednička Snaživé děti Vysvědčení jako motivace</p>
<p>R: No ale prostě ta vnitřní motivace, to je strašně těžký no. To si myslím i jakože ty děti jsou na to malý na tohle, to pochopěj až na ty střední škole, k čemu ti to bude a tak. Že si myslím, že v určitý fázi ty školy by mělo bejt jen takovýto „musíš, udělej to“, jako dobrý baví tě to, ale třeba na prvním stupni si myslím, že to nedokážou třeba pochopit. Že jim to třeba v budoucnu k něčemu bude.</p>	<p>Vnitřní motivace na ZŠ je problém Na ZŠ je potřeba větší tlak na to že to musí dělat První stupeň nepochopí k čemu jim to bude později</p>
<p>R: Ale mě přijde že oni maj strašně nereálný představy. Třeba oni mi řekli: „Pani učitelko, já nebudu chodit do školy, protože strejda je podnikatel a má jenom základku a má 100 tisíc měsíčně, tak já budu taky podnikatel.“</p>	<p>Nereálné představy dětí</p>
<p>R: No (smích), nebo oni se strašně divili, že my učitelé máme vysokou školu. Už několikrát. Ale fakt třeba i osmáci. „A pani učitelko Vy máte vysokou školu opravdu? A proč jste šla proboha učit, když máte vysokou školu?“ A teďkonc ten pohled, si všichni myslí, že jsou to blbí lidi z učňáku.</p>	<p>Představy dětí o učitelích Učitelé mají VŠ?</p>
<p>R: Ale oni vůbec nechápou, že my to děláme dobrovolně s tou vysokou školou.</p>	<p>Proč učí s VŠ?</p>
<p>R: No to jo, kolikrát holky mi říkaj: „Pani učitelko, já Vás obdivuju, já bych tohle nikdy nemohla a nechtěla dělat, když na to koukám na tu naši třídu, co je tam za dementy, no to vůbec“.</p>	<p>Soucit dětí s učitelem</p>
<p>R: No ale jako ta vnitřní motivace, což by mělo bejt jako to důležitější, právě proto, že ty děti nevědí, jak to moc chodí.</p>	<p>Děti jsou mimo realitu</p>

Nevěděj, že když chtěj bejt právník, tak musej mít vysokou školu. Oni, mi přijde, nějak mimo realitu že žijou.	
R: Ale to je přesně ono, u nás třeba i deváťáci, proboha deváťáci..máme tam holku, která říká že bude nějaká známá zpěvačka nebo módní návrhářka a třídní učitelka se jí ptala, jestli umí třeba šít, a ona: „Né já neumím šít, já budu dávat jen zakázky těm švadlenám, já to budu vymýšlet.“ A přitom je to holka, co má třeba čtyřky. A je jí 15 let. To je fakt mazec no.	Děti mají nereálná očekávání do budoucnosti
R: Ale to si myslím že je docela pozdě, když v tý devítce..hlavně dneska na střední školy berou i čtyřkaře a jako mám tam třeba holky v osmičce, který..nechci říkat že jsou hloupý, ale prostě na to nemaj, na tu maturitu. Ale oni prostě, si strašně věřej jo. Oni říkaj: „Noo ale ségra měla taky čtyřky a nakonec jí na odvolání vzali.“	Devalvace známek na SŠ Hloupé holky v 8. třídě Přehnaná sebedůvěra
R: No jenže oni je pak na ty školy vezmou, ale oni pak vyletěj u tý maturity a to už je za strašně dlouho, a oni si to neuvědomujou v tý osmičce.	Nedokážou dohlédnout do budoucna
R: No oni se snažej jenom kvůli těm známkám, aby se dostali na tu školu prostě. To je prostě, zas jiný holce vycházelo 3,5 průměr a šla za mnou že potřebuje trojku, že když si to vypočítala, tak by jí nevzali za rok na střední jo, a že ta moje známka jí to kazí a že přece jí nebudu kazit život.	Učit se kvůli známkám Známky kvůli SŠ
R: No vyzkoušela jsem jí, ona se fakt jako našprtala, tak sem jí dala tu trojku no. Na druhou stranu dávat někomu čtyřky ze zemáku..jako proč. Jako chápu to v češtině a maticce, ale na většině středních škol zemák už třeba není, takže to chápu asi.	
R: Já si myslím, že jo. Já jsem měla, jednou jedinkrát u mě byla paní zástupkyně na hospitaci. A pak říkala, že se jí to líbilo, ale že mluvím hrozně nespisovně, ale pro mě je to..takovýty koncovky jako „mladé“ a tohle pro mě je to možná jako způsob, aby to ty děti chápaly a nemluvit zbytečně jako sofistickovaně..I když občas se přiznám, kor minulej rok když jsem dopsala diplomku, teď jsem musela používat tyhle odborný výrazy, tak jsem to pak používala i v hodinách jo, že něco zapřičiňuje a oni na mě koukali.	Jedna hospitační zástupkyně Zástupkyně se nelíbila nespisovnost učitelky Nespisovnost je pro děti pochopitelnější
R: No přesně no, nebo a jednou jsem..oni maj hrozně malou slovní zásobu, takže člověk musí fakt mluvit jednoduše nebo na úrovni desetiletých dětí. No a já dělala nějak prezentaci na Izrael a měla jsem tam, že je tam střet náboženství..nebo že se tam střetávají, no a oni furt nechápali a oni nevěděli co je střet, oni věděli jenom co je střed..takže prostě: „Jak jakože je tam střet, jako nějaký středisko nebo jako prostředek nebo?“ A já říkám: „Ne jakože se střetávají“, „A co to je střetávají?“	Malá slovní zásoba dětí Nutné mluvit jednoduše
R: Ale já si myslím že jako rozuměj, myslím že už jsem se naučila psát a mluvit tou řečí, která jim je srozumitelná.	Řeč srozumitelná dětem
R: Je to pro mě důležitý a nedaří se mi to.	
R: Ne tak to je..záleží zas jestli je to pátek 6. hodina třeba. Tam se mi klid nedaří udržet nikdy.	Klid neudrží
R: No oni jsou takový ty děcka jako přetažený, já jsem se jich jednou ptala takhle a oni právě: „No když to už je právě ten pátek 6. hodina a my už jsme takhle takový jako úplně unavený	Klid záleží na složení třídy Únava dětí ze sezení Potřeba se projevat

<p>z toho, noo, sedíme 6 hodin na jednom místě..“. No ale je pravda, že jsou třídy, kde udržím pozornost i v pátek 6. hodinu jo, ale záleží hrozně na složení tý třídy. Že když je třída, jsou tam takový, když to řeknu takový silný jedinci, takový hluční, všichni jsou jako takový otevřený, každé chce říkat svůj názor..Oni nejsou zlý, nejsou drzí, ale strašně maj potřebu se nějak jako projevat. A pak mám třeba třídu, kde bych řekla že jsou všichni takový zakřiknutý, takže tam je to samozřejmě jednodušší no, je to zase o tom vymyslet aktivitu která je bude bavit a jestliže já učím Áčko i Béčko a Áčko je hlučný, Béčko je potichu, tak nemůžu s nima dělat to samý prostě při tý hodině, když chci mít klid v obou hodinách. Ale prostě většinou je to tak, že v tý třídě jsou 3-4 děti který jsou ADHD nebo nějaký takový no..jak bych to řekla..</p>	<p>Tiché třídy Nutné upravit program podle třídy</p>
<p>R: Joo specifický, no a tím že jsou tam 3-4, tak oni pak strhnou všechny ostatní žejo. Takže..no..Já tam mám v jedny třídě 2 takovýhle..zlobivý. A oni fakt úplně jako..který už maj asi 5 ředitelskejch důtek a tak dále jo. A oni dva když tam nejsou, tak já i kdybych chtěla, prostě i kdybych tam v tý třídě nebyla tak jsou všichni v klidu a pracujou. Ale jakmile tam tyhle dva jsou nebo jeden z nich, tak oni strhnou dalších deset kluků, který jsou tak jako napůl zlobivý a pak už se tam nedá dělat nic.</p>	<p>Pár hlučnějších dětí strhne třídu Bez hlučných dětí třída pracuje dobře</p>
<p>R: No ne, jsou..no jeden je teda Rom, což já nechci bejt nějaký rasista, ale on opravdu je takovej ten..to je prostě taková partička, která chodí po městě, v 7. třídě už kouřej..alkohol..</p>	<p>Romský chlapec</p>
<p>R: No my máme v tý škole asi 5 Romů, takže to je skvělý, že to je takhle málo..takže já to nemůžu posoudit protože některý jsou zrovna v pohodě, ale tenhle ne, kamarádí se ještě s jedním a ten jako zase pochází z prostředí, kde jako..většinou to jsou rozvedení rodiče..nevlastní že je vychovávají, prostě nevlastní rodiče nebo maj nějaký problémy. A to většinou jsou tyhle děti no.</p>	<p>Romské děti jinak ok Problematické rodiny</p>
<p>R: To je nejhorší, že my o tom víme třeba že jsou rozvedení ty rodiče a furt nám to všichni předhazujou, i ty rodiče: „Noo musíte na něj brát ohled prostě to nemá doma v pohodě..“ jenže takhle to přece nejde, to ho přece neopravňuje k tomu, že bude celou hodinu bouchat tužkou do lavice.</p>	<p>Brát ohled na problémy v rodině? Problém v rodině není omluva všeho</p>
<p>R: No jenže člověk nemá ani podporu těch rodičů, oni řeknou: „No jo když my jsme se před rokem rozvedli, on to pořád nese těžce, my se pořád doma hádáme..“ no ale jako..co no.</p>	<p>Chybí podpora rodiny</p>
<p>R: No to přesně no, a nejhorší je: „No ale pani učitelko, vždyť vy jste na to přece vystudovaná, vy si s nima máte umět poradit“.</p>	<p>Zbavení zodpovědnosti rodičů Učitel si musí umět poradit</p>
<p>R: No já bych si poradila, kdyby tady byly možný fyzický tresty (smích). Oni nezvládaj a vždycky přijde maminka a: „Já už to s ním nemůžu vydržet, já nevím co s ním mám dělat, pomozte mi pani učitelko, já nevím“ a třeba řekne: „No ale vy to určitě zvládnete v tý třídě“. Takže ona má doma jedno dítě, který nezvládá a my jich máme 30. Skvělý. (smích)</p>	<p>Rodiče nezvládají děti</p>
<p>R: No ale oni s tím nechtěj nic dělat, jim to vyhovuje.</p>	<p>Rodiče</p>
<p>R: No..a nebo u prvňáčka, máme tam strašně zanedbanýho prvňáka, kterej by ale mohl bejt dobrej jo. A zavolali jsme si</p>	<p>Matka alkoholik Špatné rodinné zázemí</p>

<p>maminku a říkali jsme jí: „Musíte mu zajistit klidný prostředí, aby mohl dělat ty úkoly.“ a ona: „No víte já mu to asi nejsem schopná zajistit, my chodíme do hospody a on má ještě 3 sourozence.“</p>	
<p>R: „Já mu to nejsem schopná zajistit pani učitelko“. A co jako, pak mi řekne: „Tak si ho vezte domu vy pani učitelko a hodte nám ho večer“ ?</p>	<p>Rodič přehazuje zodpovědnost na učitele</p>
<p>R: Ale to je kluk, on vysedává před hospodou s tou mámou a je mu 6 let a třeba to je strašný, smrděj mu věci od kouře..no to je drsný.</p>	<p>Zanedbané dítě</p>
<p>R: Asi..že si ze sebe umim udělat srandu. A..že jsem upřímná k těm dětem. Že mě třeba nevádí mluvit i o nějakých soukromých věcech nebo mi nevádí jim říkat nějaký soukromý zkušenosti, který třeba..já nevím jestli je to výhoda..ale některý učitele se jako drže stranou. Já klidně řeknu něco ze soukromého života protože mám pocit, že oni si to jako cenějí, že jsem se jim otevřela a takhle..takže jakože asi že jsem upřímná a jinak..možná jakože je na mě hodně poznat, že mě ten zeměpis baví..a to není vlastnost no, to je jen že je to na mě poznat. Že to opravdu vykládám se strašným zaujetím a prostě: „Je to úplně skvělý, když si támhle představíte tu Afriku, no to je boží.“ a teď oni si to ty děti taky představějí a taky je to pro ně boží.</p>	<p>Zasměje se sobě Upřímnost Mluví o soukromí s dětmi Je dobře mluvit o soukromí? Velká láska k předmětu Naláká děti k předmětu svým zaujetím</p>
<p>R: A je třeba pravda, že..já jsem strašně zaměřená na tu Afriku, já jsem na vešce psala všechny seminárky o Africe a tak a já na Afriku si nechávám víc času. Že já..celý první pololetí děláme Afriku a pak druhý pololetí doháníme ten zbytek. Protože prostě..mě ta Afrika strašně baví a..ono to ty děti..já jim říkám: „Já se omlouvám, já se rozovídala o tý Africe“ ale oni pak taky: „No pani učitelko, my máme nejradši tu Afriku, jak jste nás učila“ (smích). Takže myslím, že tohle je i důležitý, když o tom ten člověk mluví zapáleně, ta jedna češtinářka naše taky, že četla nějaký balady z 18. století, no koho by to zajímalo, ale ty děti si to nadšeně i přečtou jo, že jako, fakt si myslím, že by ten učitel měl jako..měl by ho ten předmět bavit a měl by to dát najevo, že ho to baví a nebo aspoň najít nějaký věci, který ho bavějí a předat to těm dětem no, tak to si myslím že tak nějak umím. Ale to možná souvisí s tím, že jsem začínající učitel a mám ještě takovýto nadšení. Že chápu že prostě za 30 let, když to budu vykládat po třicátý a ty děcka budou furt stejně zlobivý, tak už to nebudu říkat tak nadšeně.</p>	<p>Miluje Afriku Nadšení učitele nakazí děti Učitele musí předmět bavit Nadšení začínajícího učitele Nadšení opadne?</p>
<p>R: A myslím si, že ještě moje silná stránka je to že..no že je mám..jak bych to řekla. Že si připravuju ty prezentace a že mám tu vůli si to jako pročíst, připravit, nakopírovat, udělat si na to ten čas..Třeba zase ty děti mi teď psali že oceňují, že jim nahrávám mluvenej komentář ted'ka při tý výuce na dálku a já jim právě pošlu prezentaci a do toho si můžou zapnout mluvenej komentář, takže je to jako ve třídě když mě poslouchaj.</p>	<p>Poctivá příprava Komentář k prezentacím namluvený</p>
<p>R: Jo že já jim tam říkám: „Tak teď si napište tenhle ten nadpis, hezky si ho podtrhněte a něco si řekneme o jižní Americe“. A</p>	<p>Dá si záležet i když za to nedostane vděk</p>

oni maj vlastně pocit jako by seděli v tý škole, a jakože..si často s tím dám tu práci i když vidím jakoby ten nevděk, nebo že se něco nevydaří tak..ale to je taky tím že učim prostě krátkou dobu no. Že to je prostě jasný, že to nebudu dělat za 30 let.	Za 30 let už to dělat nebude
R: (smích) No to jsem přesně říkala. A nebudu muset nikomu říkat: „Nemluv, buď zticha“ protože když to neuslyšej, tak je to jejich smůla.	Okřikování
R: Jojojo, ale to mě napadlo, že by mě to opravdu zajímalo jak by to na ty děti působilo. Jestli by měly tendenci se bavit i přes ten můj nahranej komentář nebo by to na ně působilo jako když jim zapnu video, že to vnímaj jinak než když tam člověk stojí a mluví. To by mě zajímalo.	Použití nahrávky ve výuce Děti se baví
R: No..co mě napadne..Ježiš to je těžký tyjo. Mě napadne, že se o tom pořád jako mluví ale nikdo pořádně neřekne, co vlastně vyžaduje, co to má za cíl..Já jakoby přesně nevím, který děti, kdyby nebyla inkluze, z těch co já učim a maj ty speciální potřeby, tak který by tam nebyly, naopak který by tam byly v tý škole, jestli to teda znamená, že speciální školy jsou zavřeny nebo nejsou, jak jsou ty stupně podpory, já tomu vlastně vůbec nerozumim. Takže mě se vybaví naprostej zmatek a většina mi přijde že tomu nerozumí..	Inkluze – o čem to vlastně je? Kdo by byl ve škole bez inkluze? Zrušili se speciální školy? Nerozumí inkluzi Zmatek
R: Já si myslim že jo..taky nevědí tak nějak..jo..no. Nepřipravil nás na to nikdo.	Nepřipravenost kolegů
R: Dřív jsem vůbec netušila, co to je, akorát nás tím strašili na tom pedagogickym minimu. Teď vidim, že tam mám nějaký děti, který tam asi uplně nepatřej. Ale já to nedokážu porovnat, protože já jsem neučila ještě před tou inkluzí, takže nevím jak to vypadalo předtím.	Inkluze jako strašák Děti co nepatří do běžné školy Jak to bylo dřív?
R: Strašně záleží, co je to za dítě žejo. Když máte individuální plán, tak musim vytvářet speciální testy, jiný zadání než ostatním. No když má toho asistenta, tak je to ještě dobrý, třeba mám tam kluka autistu a má asistentku, a ta když je třeba nemocná, tak..to jako nejde. To by šlo jenom když u něj furt někdo seděl. Já nevím, když on jako začne poskakovat po třídě, co mám s nim dělat. Takže..jaká byla otázka (smích).	IVP – jiné testy Příprava je zátěž Asistent je pomoc Jak reagovat na chování dítěte
R: No zatěžující je ta příprava. Třeba na ty testy nebo když se třeba dělá nějaká práce ve skupinkách, tak je jasný že to dítě v nějaký skupince bude a ty děti ho tam nebudou chtít mít, protože je bude zdržovat. No a pokud to dítě nemá asistenta, tak je to zatěžující úplně ve všem.	Odmítání dětí ve skupině Zátěž bez asistenta
R: Jo ale mě přijde, že nikdo jako neví, jak pořádně s nima pracovat.	Nikdo neví
R: Ale je zase pravda, tyhle ty děti nejsou ty nejvíc problémové. To nejsou ty, co otravujou celou hodinu jo. To jsou často děti, o kterejch já ani nevím. Takže mě to v tý hodině přímo jako nezatěžuje. Spíš ty jako související práce okolo a nebo..no jo. Takhle.	Děti se SVP nejsou nejvíc problémové Zátěž víc mimo hodinu
R: Jakejch dětí se to pak týká..	Kdo spadá do SVP? (vysvětluju definici)

<p>R: Takže nejsou to jen ty děti co maj..který..jak bych to řekla..My tam vypracováváme buďto plán pedagogický podpory nebo IVP..</p>	<p>Děti se SVP – ti co mají IVP nebo PLPP (paní učitelka se diví, že to jsou i dyslektici)</p>
<p>R: My tam zas nemáme tolik těch těžších případů, bych řekla. Spíš tam máme hodně těch ADHD, dysgrafik, dyslektik, nevím co všechno dys. Ale takovýto vyložený typ autista nebo nějaký jiný postižení, to tam zas tolik nemáme no. Ale jakoby, no, třeba Péťa tady jeden kluk co ho učím, ten autista, tak tam musím fakt dávat pozor, protože vypracovávám jiný zadání, jiný pracovní listy úplně ne, protože on má tu asistentku, ale samozřejmě jede si svým vlastním tempem, takže ho hodnotím úplně jinak než ty ostatní. A minulej rok jsem tam ještě měla, ještě jednoho podobného kluka, ten teda odešel do speciální školy nebo co to je..ježiš jak se to jmenuje..</p>	<p>Hodně ADHD a SPU Zkušenost s PAS – jiné tempo, hodnocení Dítě odešlo do speciální školy</p>
<p>R: No tak ten už tam není. Už ani pořádně nevím, co mu bylo. A pro ty co maj nějaký menší druh ty podpory, tak pro ty máme takovýto doučovací skupiny podle šablony..to asi víš co je.</p>	<p>Doučovací skupiny</p>
<p>R: No takže jakoby doučování a jinak v té hodině asi ne..Samozřejmě češtináři berou v potaz u dyslektiků nějaký chyby, to jo. To já neřeším. Já tam mám teda dva, na angličtinu, a je pravda že on ten jeden vlastně má...že se nemusí učit tu psanou angličtinu. Takže testy na slovíčka vlastně ho musím zkoušet ústně a nebo musím tolerovat, že on to napíše foneticky. A ten tam teda má asistentku no. Takže jako v některých případech dělám nějaký speciální práce nebo speciální hodnocení, samozřejmě tenhle kdybych ho měla hodnotit normálně tak má pětku žejo, takže to taky nemůžu.</p>	<p>Ohled na chyby v češtině SPU v angličtině Speciální práce a hodnocení</p>
<p>R: No aby nám někdo řekl, jak máme ty děti hodnotit, protože kolikrát i ty děti samotný řeknou: „No a jaktože on má dvojku a má 10 chyb a já mám dvojku a mám 3 chyby?“ nebo já nevím jo. A jak jako..já třeba nevím nic o těch postiženích nebo o těch nemocech, já vlastně nevím pořádně co je to ten autista, já vím takovýto co běžná populace. No ale já bych potřebovala aby mi někdo řekl, jak to dítě přemejšlí, jak se cejtí, co mu dělá problémy, co ne. Já si třeba tohle musela sama přečíst někde jo. Že já si to neumím představit z jeho pohledu. Že třeba člověk mu musí dávat jasný pokyny, nemluvit v nějakých slovních obratech nebo když třeba já nevím..když začne dělat..nebo jak on se projevuje..abych to pochopila. Na tohle jako..na to mě nikdo nepřipravil a kolikrát v té hodině, ty děti tím že jsou s nim od 1. třídy tak už jsou na něho zvyklý a uměj s nim pracovat mnohem líp než já a já vlastně vůbec nevím a ty děti pak na mě koukaj a já se jich zeptám: „No co já s nim mám jako dělat“ a oni třeba řeknou: „No pani učitelko, tak ho nechte, on tohle dělá normálně“.</p>	<p>Problém s hodnocením Jak vysvětlit spolužákům odlišný přístup Více informací o SVP Informace o vnímání a problémech těchto dětí Jak komunikovat? Děti ve třídě často ví více než učitel o SVP spolužák Děti vzdělávají učitele</p>
<p>R: No to je právě ono, že my na to vůbec nejsme připravený. Že by na to mělo být nějaký školení, nějaká práce, kor tady s těma co maj to těžší postižení. Jo jako samozřejmě češtináři vědí jak pracovat s dyslektikem, protože dyslektici tady byli i před 20 lety v těch třídách. Ale tyhle..a to samý třeba lidi, ty co jsou cizinci. My tam máme, teď se nám tam přistěhovala holčička</p>	<p>Nepřipravenost učitelů SPU je v pohodě Jak pracovat s dětmi cizinci</p>

<p>z Afriky, z Pobřeží slonoviny, já jí mám na angličtinu a ona neumí ani slovo česky, ona umí jenom francouzsky.</p>	
<p>R: A my tam máme jenom jednu francouzštinářku na celý škole a vlastně..tam jde o to, že škola pro cizince je beznadějně zaplněná a ona prej nemá nárok na nějaký další kurzy češtiny nebo něco, že by si to musela platit sama a rodiče že na to nemaj peníze, že to nebudou platit. A ona nastoupila do první třídy. A jak ona se teď má učit číst a psát, když ona nám vůbec nerozumí a vlastně ani se to nemá kde naučit. Protože ty rodiče by museli sami chtít, protože tady není žádný podpůrný program, kterej by ty rodiče nutil dát jí třeba do nějakých kurzů češtiny.</p>	<p>Dítě neumí česky Rodiče si nemůžou dovolit kurzy češtiny Rodiče nechtějí Jak donutit rodiče?</p>
<p>R: No ono je jí už 10 let, ona už chodila rok do školy v tý Africe..</p>	
<p>R: Takže my jsme jí zařadili o rok níž, tím pádem matika je pro ní v pohodě, číslice jsou stejný žejo. Písmena ona taky umí a umí..ona prej umí perfektně číst ale neví co to znamená.</p>	<p>Cizinka v nižším ročníku</p>
<p>R: A sedí vlastně hodinu..jednu hodinu denně, ředitel vlastně platí tý francouzštinářce a ona jí překládá a dělá jí asistenu, ale jenom jednu hodinu denně, víc to prej nejde. Takže je to třeba na prvouku, kdy oni se učej o přírodě, to ona by vůbec nerozuměla. Třeba měli tam nějaký divoký prase, nějaký kaštany a žaludy, ona vůbec nevěděla co to je, když tam měli obrázek sněhuláka, tak vůbec nechápala jak může existovat postavička ze sněhu, protože sníh v životě neviděla. No..a já jí mám na angličtinu, což je výhoda, protože ta angličtina je pro všechny nová, i pro ní. Že se to vlastně učí od začátku. V těch ostatních předmětech, musí chtět sama, není tam žádná další aktivita mimo tu školu, která by jí to jakoby nějak ulehčila. Pak tam máme jednu holčičku z Uzbekistánu, no holčičku, ona už je v 9. třídě teďka už. A podle mě nastoupila..no přišla k nám když byla v 5./6. třídě. A ačkoli ona umí normálně česky, jako rozumí, mluví, tak jí skončily minulej rok ty podpůrný opatření. Ono je to nějak na dva na tři roky? Pro ty cizince..Že musí místo druhýho jazyka mít češtinu pro cizince snad. No ale teď jí to skončilo v tý 8.třídě. A teď je v 9. a už nemá žádný úlevy. A ta češtinářka říkala, že kdyby jí měla hodnotit bez těch úlev, no tak propadne žejo.</p>	<p>Hodinu denně asistentka Málo podpory Dítě je v tom hozené samo Cizinka v 9. třídě Co po skončení úlev a podpůrných opatření?</p>
<p>R: A ona už vlastně propadnout nemůže, protože byla zařazena o rok níž, už je jí 17 let. A pak taky jako co s tím. Ale taky je to že oni sami nemaj moc zájem no.</p>	<p>Rodina nemá zájem</p>
<p>R: A nebo že to je placený a ne, že to platí škola. Že by si to museli platit sami a to se jim nechce.</p>	<p>Rodiče nechtějí platit</p>
<p>R: No a nejhorší je, že chodí do třídy s klukem, kterej je zase z Ruska.</p>	
<p>R: A uměj..oba dva uměj rusky. A oni se kamaráděj jenom spolu, takže se bavěj jenom rusky a ona tu češtinu nemá ani že by se bavila s kamarádkama, protože se baví jenom s tímhletem. Takže to vůbec nerozvíjí jako.</p>	<p>Komunikace v ruštině se spolužákem</p>
<p>R: To má výchovná poradkyně. A ona má i soukromý hodiny s některýma z nich. No, to některý tam choděj vždycky třeba na hodinu tejdně. Ale..no..jo.</p>	<p>Výchovná poradkyně Individuální hodiny</p>

R: Jo..jo. Ale ona je tak přehlcená, že tam bych za ní asi nešla.	Přehlcenost výchovné poradkyně
R: Nejhorší je, že tam těch dětí je dost, který třeba..já nevím oni to maj nějak že jednou tejdě maj tu soukromou hodinu s ní..já nevím, jak to funguje jo..ale ona ještě k tomu je češtinářka a angličtinářka a my nemáme angličtináře a češtináře, takže ona má svůj téměř plnej úvazek a do toho asi 10 dětí tam učí ještě samostatně a ještě má..vede ty..jak se to jmenuje..nějaký ty komise, sdružení, přijde mi to prostě úplně, že je to..že není nikdo jinej, kdo by to dělal no..	Výchovná poradkyně má hodně činností
R: To asi ne, ale jak chodím na různé ty jako workshopy tak tam mám práci s těmahle dětma, takže třeba tak no. Nebo komunitu, třeba na facebooku, že si tam píšem občas rady jak pracovat s nějakýma dětma a takhle.	Informace z workshopů Facebook
R: Aaa..jo, toho autisty třeba jo, tam si s paní píšeme. I teďka vlastně, ale tam je zas problém. Oni jsou rozvedený jo, a tak dále, zase další problémy. Takže tam je ta komunikace taky taková horší, ale jako joo. Jako noo..normálně komunikujem, spíš prostě ten kluk třeba když tam nemá ve třídě tu asistentku, že je zrovna nemocná, tak on není schopnej si udělat zápis vůbec, takže já třeba jí posílám prezentace a takhle no.	Komunikace s rodiči žáka s PAS Problém bez asistentky
R: Je to hrozný, ale já jsem naštěstí ještě neměla tolik příležitostí s nima komunikovat, protože zeměpis je okrajovej předmět, takže to rodiče tolik neřešej. A nejsem třídní, takže opravdu málo, i třeba na třídní schůzce za mnou jako nechoděj, že by se ptali. Dvakrát asi za mnou byli, jednou to bylo docela nepříjemný, ale rozhodně ne to, co slyším že zažívaj ostatní kolegyně, takže s rodičema nemám takovou zkušenost. Bohužel příští rok mi hrozí, že budu třídní, takže toho se bojím. To bude horší.	Komunikace s rodiči je hrozná Naštěstí málo komunikace s rodiči Jedna špatná zkušenost Hrozí třídnictví
R: No protože ty rodiče jsou strašný. To co já jako tam vidím některý, tak oni akorát..	Zprostředkovaná zkušenost s rodiči
R: Jo mě to nějak vypadlo. Noo, že jsem říkala, že ty rodiče kolikrát, no nevím oni jdou snad za tím učitelem, ale prostě nechtěj se o ničem bavit. Mě je teď strašně líto těch kolegyní a bojím se, že to budu za rok zažívat taky. Oni prostě přijdou, vyrazej dveře a začnou řvát.	Rodiče nechtěj komunikovat Rodiče křičí na kolegyně
R: A fakt jsme takový měli, kdy ty učitelky se prostě rozbřečely a volal se ředitel jo a matka, která řvala: „No Vy byste vůbec neměla učit, podívejte se, takhle se to nemá jako a co mi k tomu řeknete?“ Fakt jako některý jsou hrozný.	Rodič rozbřečel učitelku
R: No řešíme to, když víme, že přijde tadyta matka, aby jako v tom kabinetě ta učitelka nebyla sama. Takže tam jsme prostě ve dvou nebo to řešíme třeba s ředitelkou a řešíme, že jsou tam prostě ze školy..	Více učitelů na konzultaci s rodičem
R: No já se bojím, protože máme třeba vytipovaný problémový rodiče, o kterých víme a který třeba když víme že přijdou, tak děláme nějaký opatření.	Problémový rodiče
R: No to jo..to jsou hlavně takovýty matky, který když třeba jdou za tím učitelem, tak si s sebou vezmou svého manžela, kterej	Otec bodyguard Rodiče nastoupí na učitelku

měří 2 metry a váží 100 kilo, prostě s takovým bodyguardem a teď tam nastoupí na tu chudinku 30 letou začínající učitelku.	
R: Ale oni nemaj skoro žádný problém. To je nejhorší, že to většinou je nějaká kravina.	Rodiče řeší blbosti
R: To jsou takovýti angažovaný rodiče, který řešej každej prd, že se jejich synovečkovi smál někdo a schválně na něj hodil o tělocviku míč, přitom třeba hráli vybiku, tak je logický že na něj ten míč vletěl no.	Angažovaný rodiče Rodiče řeší maličkosti
R: Já nevím ty poruchy právě třeba..ale to jsou asi taky dyslektici v nějaký vyšší formě..že právě ten kluk, kterýho musím zkoušet jenom ústně..ale to je nějaká vyšší forma dyslexie asi, nevím, nevím..	SPU
R: Jo pak tam máme ještě jednoho kterej je..kterej má..já jsem mu vytvářela IVP, že vidí jen na jedno oko.	SP
R: No on i nějak špatně vidí i na to jedno, takže je v první lavici a musíme mu všechno tisknout ve větším písmu.	Úpravy pro SP
R: A třeba na atlasy má nějakou lupu nebo tak.	
R: No..ty autisti. A ADHD.	Nejnáročnější SVP – PAS a ADHD
R: No, u těch co nejsou tak moc postižený, tak je to asi dobrý. Že jsou v normálním kolektivu, necejtěj se vyčleněný, ale myslím si, že třeba pro ty autisty to není dobrý. Prostě oni sami cejtěj že jsou mimo ten kolektiv a když jsme právě toho jednoho přeřadili do tý speciální školy, tak nám pak psal dopis že je hrozně rád, že už si s těma dětma konečně rozumí.	Pozitivum je normální kolektiv PAS – vyčlenění z kolektivu Dítě co přešlo je spokojenější
R: Hmhm. Ale já si zase myslím, že ty děti pokud je to odmalička, to dítě je tam od 1. třídy, tak ty děti nemaj žádný předsudky takže mi to přijde jako v pohodě když je to odmalička. Takže asi to není tak hrozný podle mě.	Pokud je s dětmi od 1. třídy je to v pohodě
R: No říkám, tady u toho, oni ho berou prostě takovej jaký je a i třeba když je nějaká skupinová práce, tak jasně, jsou děti který s nim nechťěj bejt protože je zdržuje, ale pak jsou tam holky, který s nim soucítěj, vezmou si ho k sobě, protože ví, že umí třeba hezky kreslit a..i začlenit samy. Protože oni vědí, že kdyby se rozdělily do skupin, tak on by zůstal sám. Tak on to, strašně to jako cejtíl kolikrát: „Vy mě nemáte rádi, vy mě odstrkujete.“ A..takže už pak i ty děti sami jako cejtej, že to asi není dobrý takže..	Děti přijímají inkludované dítě Ne všichni ho vezmou k sobě Soucit dívek Chlapec s PAS má pocit odstrčení
R: No to je že oni maj víc zkušeností ty děti než já. A já ani nevím jak mám jakoby mluvit. Víš co, třeba já nemůžu říct: „No tak já vim, on je jinej, ale to nevadí, tak si ho vemte k sobě.“ To prostě nemůžu říct. A nevím jakým stylem to mám říct, abych ho neurazila, ale zároveň jim dala najevo, že se chovaj blbě no.	Jak mluvit s dětmi o jinakosti? Jak dát spolužákům najevo, že se nechovají dobře?
R: Nebo třeba, on je takovej nemotornej a jednou se mu nějak povedlo u tabule se zamotat do kabelů od projektoru.	
R: On se prostě nějak otočil a měl okolo sebe 3x omotaný kabel od projektoru. A já jsem si toho ani nevšimla, já si tam něco hledala v počítači a on během pár sekund byl zamotaný. No a teď stojí před třídou, zamotaný v tom kabelu, no a teďka samozřejmě celá třída, některý to tak jako držej ten smích, ale většina se začne smát žejo. A teď..mě to taky nutilo se začít	Nemotornost dítěte s PAS Smích dětí – zamotání do kabelu Jak reagovat?

smát žejo a on ještě: „Všichni se mi smějou“ a já prostě, já jsem nevěděla co v tu chvíli dělat žejo.	
R: Já jsem říkala, jo prostě já tě vymotám, běž si sednout prosimtě, ale prostě..To jsou takový situace..je to fakt blbý no.	Neví jak reagovat někdy
R: Asi ne..jako když je to frontální výuka, což je většinou, tak ne. A třeba jenom když je to ta skupinovka, tak jim řeknu že on třeba bude kreslit a vy dělejte jiný věci a jako jim to nějak zorganizuju třeba..nebo když jsou ve dvojici, tak on je s tou asistentkou žejo, aby nebyl jakože..nejsou ve dvojici s nim. On sedí i sám. Ale asi jinak ne.	Ve skupině rozdělí učitel role Dvojice s asistentkou
R: Zástupkyni máme úplně boží, to je nejlepší člověk na světě. (smích) Dokonce nám na Vánoce plete ponožky. A ředitel se nám teďka měnil, měli jsme rok a půl ředitele, kterej odstoupil a teď od února máme pani ředitelku, a oba byli úplně skvělý, úžasný, posílaj nám zprávy, podporujou nás, vycházej nám vstříc, takže úplně skvělý no.	Oceňuje zástupkyni – plete ponožky a peče Podpora od ředitelky
R: Jako jak říkám, my tam máme ten kolektiv naprosto skvělej. Zástupkyně nám třeba každé tejdne peče nějaký bábovky do sborovny a takhle.	Kolektiv super
R: No v podstatě úplně ve všem. Nebo jako třeba odměny finanční tak to vůbec. Nikdy jsem neměla nad svůj plat. Jako jo asi dvakrát takovýto když zbyde, třeba před prázdninama, před Vánoce, tak pošlou všem stejně. Ale takovýto, že by u každých platů byla nějaká odměna, to my vůbec nemáme a prej jsme ani nikdy na tý škole neměli, když jsem se ptala. Ale jinak jako fakt jsou úplně..jako třeba když tvoří rozvrhy, u nás to netvoří ten..já nevím jestli jsou na to nějaký programy, ale u nás to tvoří zástupkyně a ta fakt vychází vstříc. Já jsem třeba říkala, že bych chtěla mít volný úterý, protože učim ještě jinde a..někdo chce mít třeba volnej pátek, někdo chce začínat až v deset a samozřejmě nemůže si každé dávat takový požadavky, ale ona prostě se snaží nám všem vyjít vstříc a vždycky to jako vyjde, je hodná. Když třeba nechceme učit nějakou zlobivou třídu nebo jí suplovat, tak se snaží se dohodnout s někým jiným, aby nás netlačila do něčeho, co nechceme. To samý třeba i ta ředitelka, i ředitel..když si vymyslíme nějakou aktivitu, tak nás podporuje, ale zase nás do něčeho nenutí takže..já si myslím že úplně stoprocentní spokojenost no.	Málo odměn odměny Stejně odměny všem Vstřícnost u rozvrhů Snaha vyjít vstříc pokud to jde Podpora aktivity od učitelů Nenucení do ničeho
R: Jo. Ale já od nich nic nějak extra nepotřebuju. Když něco potřebuju, tak jdu za jinejma kolegama, ne za vedením. Jako..no..to..jediný kdy jsem fakt už třeba za nima, pokud se to týká dětí, tak pokud jsou to ty zlobivé děti a vyžadujou, aby jim dal ředitel důtku nebo takhle, tak nejdřív se to řeší s jinejma učitelma a teprve pak se jde za vedením a vždycky nám ředitel vyhověl, že když jsme ho poprosili jestli by nedal tu ředitelskou důtku, že už to prostě nejde jinak, tak on jí vždycky dal.	Od vedení moc nepotřebuje Vedení dá na žádost učitelů – kázeňské postihy Žádná kontrola
R: No to právě zase ne, to je právě takový negativum, který se stalo teďka. Vypadá to teďka skvěle, ale jedna věc je, když jsem začínala, tak přesně mě se nikdo neptal, jestli třeba mám nějaký problém, jestli něco potřebuju. Oni to nechali jako	Na začátku málo nabízené pomoci, málo zájmu Nikdo se na nic neptal Nový začínající učitel – problém

<p>volně, s tím že samozřejmě když jsem já přišla tak mi vždycky pomohli. Ale nikdo mě nekontroloval jak učím, vůbec, nikdo se mě na nic neptal. A minulej rok, teďka v září, nastoupil začínající učitel a měl hroznej problém s dětma i rodičema. A všichni si na něj začali stěžovat. A teprve potom to začal ředitel řešit a vlastně vzniklo tam takový napětí, že se ozvala jedna kolegyně a řekla: „No tady kolegyně Tylová, když začínala, tak se o ní nikdo nezajímal, protože si nikdo nestěžoval a teďka najednou se to řeší až když si někdo stěžuje.“ Takže tohle je možná negativum no. Že sami od sebe nic neřešej, ale jakmile je problém, tak ten učitel byl docela na tom bitej od toho vedení. Ale on..tam to bylo opravdu hodně vyhocený no. Možná že se uvažovalo že už mu neprodloužej smlouvu no.</p>	<p>Řeší se až když je problém Málem vyhodili učitele</p>
<p>R: No ale ono i jako my všichni kolegové..nám prostě nesednul. Jako upřímně ho tam moc nechceme takže..</p>	<p>Kolektiv nechce nového učitele</p>
<p>R: Nojo, ale on si tam sedí, má prostě aprobaci, který je žádaná a nemáme ho kým nahradit..</p>	<p>Nemůžou vyměnit učitele</p>
<p>R: No, to je nejhorší. Ale zase dobrý to bylo v tom, že kdyby si mohli vybírat a měli hodně zájemců, tak mě nepřijmou, když jsem neměla ještě magistra.</p>	<p>Málo učitelů jako výhoda</p>
<p>R: No to bylo ale až letos, to bylo až po roce a půl.</p>	<p>Hospitace</p>
<p>R: To bylo na popud toho, že ona šla hospitovat tamtomu učiteli o kterym jsem mluvila, protože si rodiče stěžovali, tak ona šla hospitovat a aby se neřeklo, že u mě nebyla, když jsem tam dýl začínající, tak pak šla ke mně, ale bylo to podle mě spíš kvůli tomu. Jinak by nešla.</p>	<p>Hospitace spíš z povinnosti</p>
<p>R: Zpětná vazba, zavolala si mě k sobě a měly jsme asi půlhodinovej rozhovor. Ale byla spokojená takže..</p>	
<p>R: Prošla jsem, měla jsem nadprůměrně kvalitní hodinu. Ale dobrý bylo, že se prvních 20 minut hodiny psal test.</p>	<p>Hospitace ok</p>
<p>R: No myslím si, že je to i tím, že všichni jsou z tý vesnice, z těch Petrovic. Že se všichni znaj, jsou třeba sousedi. Takže to si myslím že hraje hodně velkou roli. Co dojždíme, jsem tam jenom já a jedna kolegyně, jinak všichni jsou odtamtad. A...nebo z blízkyho okolí. Já nevím, už je to tam takhle nastavený, že když přijde ten učitel tak už od začátku..já když jsem tam přišla, tak jakoby jsem cejtila, že všichni jako jsou jako se mnou. Že mi pomáhaj, že jsou na mě milý, vědomí že se můžu na někoho obrátit kdykoli, vždycky si na mě udělali čas, nikdo se na mě nemračil, já jsem taky na oplátku jim jako poděkovala a tohle. I když přišel ten novej učitel, tak ostatní..i mi to jako řekli...„No my pro Vás klidně zajedem..tady nikdo nikoho nepomlouvá“. Samozřejmě po dvou letech vidím určitý skupinky lidí, který se třeba víc maj rádi, míň, jo..Ale pořád je to tak, že před dětma jsme všichni za jedno. A to je hlavní.</p>	<p>Kolektiv je dobrý protože se znají z vesnice Kolegové otevření, podporující Pocit přijetí a podpory Skupinky učitelů Jednota v učitelském sboru</p>
<p>R: No na základce, kam jsem já chodila a ségra tam byla na praxi na střední škole, tak tam to bylo úplně přesnej opak. Ačkoli je to malá vesnice, všichni bydlej kousek od sebe, všichni se znaj, tak ty děcka jsou na ty učitele neskutečně drzý a myslím si, že je to tím, že ty učitele nestojej při sobě. A naopak dávaj těm dětem najevo, že třeba tohohle nemaj rádi, stylem: „Kdo vás učil</p>	<p>Zkušenost ze své ZŠ Učitelé při sobě nestojí Vliv na chování dětí Pomlouvání učitelů před dětmi</p>

minulej rok, jo tenhle, to se nedivim, že nic neumíte“ a tak dále..	
R: No ono to samý bylo i na gymplu, my jsme na gymplu psali petici proti angličtinářce, protože ona měla aprobaci jenom pro první stupeň a učila nás, jako maturanty, a samozřejmě nás nic nenaučila. A my jsme jako děti psali petici proti ní s rodičema a oni se k tý petici přidali i některý učitelé.	Petice proti učitelí
R: My máme jenom dva aprobovaný angličtináře a učí nás to tam asi 10 včetně mě a já jako si myslím, že taky s angličtinou pořádně neumím..A říkala jsem, že si troufnu maximálně na 4. třídu a kolikrát když se mě děti zeptaj na nějaký slovíčko, tak já to samozřejmě nevím. Jako ty jazyky jsou hrozný problém to je jako..to je jasný.	Problém s angličtináři – málo Není aprobovaná na AJ
R: No právě, kdo by to chtěl učit.	
R: No kabinet mám s jednou, takže s tou pořád. A jinak tam máme takovou partu třeba 5-7 učitelek se kterejma chodim na obědy, o přestávce se bavim a tak. Ale jinak když potkám na chodbě kohokoli jinýho, tak se vždycky dáme do řeči takže..	Parta učitelek Hovory na chodbě
R: Ne. U nás se i všechny tyhlencty metodický sdružení který by měly proběhnout, dělaj tak, že všichni se tam zapíšu, ale nikdo nikam nejde, nikdo s nikým nedebatuje. Jako bohužel tohleto je u nás takovej problém. Jako fakt to jako nemáme no. Akorát na pedagogický radě, ta se vždycky protáhne do devíti večer, protože všichni všechno chtěj řešit. To jako se má normálně řešit a neřeší, tak to je akorát 4x do roka.	Metodická sdružení jen na papíře Málo společných setkání Neřeší se co by mělo
R: Joo bylo, jenže ono to je..já bych i chtěla ale prostě když je to ..teďka v tolik a tolik si tady povinně sednete, tak se nesejdem. U nás je to takový hodně volný, že jsem třeba slyšela o školách, který teďka, by tam ty učitelé fakt seděli, i v tom volnu prostě nebo který prostě musej o jarní prázdniny chodit do školy. A my jsme..my to máme strašně benevolentní, já jsem nebyla fakt měsíc v tý budově ve škole. A ani nemusíme ředitelce pořádně vykazovat co děláme, teď se teda zavedla třídní kniha jo, ale tam si člověk může napsat co chce, kdyby chtěl. Prázdniny jakýkoli, Vánoční, podzimní, Velikonoční, všechny máme opravdu volný, když maj volno děti, máme volno i my a můžeme jet klidně k moři. Některý učitele si brali i neplacený volno mimo, dovolenou, že třeba jeli v červnu k moři, i když je to spíš výjimka. Takže my máme hrozně benevolentní i to vedení, což je zase někdy negativum, jak jsem říkala s tím začínajícím učitelem a je to blbý, ale v některých věcech je to dobrý, fakt jakože..buď nám veřej a nebo jim je to jedno (smích).	Problém velké volnosti – nesejdou se Benevolence Volno o prázdninách Důvěra nebo nezáměť?
R: No my se o tom bavili, že bysme to všichni chtěli a potřebovali, ale ne..nic takovýho není no.	Supervize, školení
R: Jo jo, že bysme..my i třeba když je nějaký školení na nějaký takovýhle podobný téma, tak všichni jsou hrozně nadšený z toho školení třeba, jako fakt. Ale nějak často..prostě se to nedělá u nás no, nevím.	Prvotní nadšení opadne
R: Jo my jsme vlastně teďka nám posílala ředitelka, že se dá v šablonách mít, že bude do školy docházet nějaký psycholog pro učitele. Což pro mě zní úplně skvěle, že bych si mohla	Psycholog pro učitele Řešit třídy s psychologem Nejsou psychologové

s někým popovídat o těch problémech ve třídě. Jenže pak ředitelka zjistila, že ty školní psychologové nejsou, že by to musela dělat ta naše výchovná poradkyně, která už tak je v tý škole od rána do večera, takže bohužel.	
R: Já jsem to řešila i jak jsem..jak chodím na ty spolky a workshopy a tak, tak tam je právě možnost nějaký tý supervize nebo intervize nebo prostě něco je tam jednou za měsíc zdarma právě pro nás, pro tu komunitu.	Intervize v rámci sdružení
R: Ono to teprve teďka začalo, vzhledem k tý karanténě se to ještě neuskutečnilo, ale právě hodně lidí to chtělo, jsou tam lidi asi z 20 škol a skoro nikdo to na škole nemá, co tam jsme se o tom bavili a proto právě je to zdarma pro nás, pro ty co tam jsme v tý komunitě.	Zájem o intervize a supervize
R: No, ne právěže, my máme ten kolektiv fakt skvělejš, opravdu bych to řekla komukoli ten problém v tý škole.	Všichni ve škole pomůžou
R: Určitě.	Zůstat ve školství
R: No třeba za rok budu říkat něco jinýho.	
R: No jakože to je můj sen..já jsem třeba přemejšlela, až budu jednou na mateřský, že bych si to dostudovala dálkově, že se to k tomu docela hodí ten čas. Jenže tam jsou prostě ty tělocviky, nějaký výmyk a..no to já v životě nedám.	Dostudovat první stupeň
R: No ale..nevím..já nějak doufám, že bude možnost, pro učitele co maj aspoň 5 let praxe si dodělat třeba za rok za dva ten první stupeň jo. Protože teď je to možný pro učitele co maj pedák...doufám že..i kdybych měla třeba 10 let praxe..i kdyby to bylo až za těch 10 let, tak že to třeba nějak ve zkrácený době půjde. No a nebo..nebo mě to začne víc bavit na tom druhým stupni. Tak na jednu stranu se těším, že budu mít vztah s těma dětma, protože přeci jen ty prvňáčkové tam jsou všichni natěšený, všechny ta škola baví, ale udivovat ty šestáky, to je oříšek a když se to povede, tak je člověk milionkrát šťastnejší, takže možná, že si najdu cestu i k těm starším. Ale jinak bych zase chtěla..tam se není moc kam posouvat takže..	Naděje učit na prvním stupni Najít si vztah ke starším? Získat si starší děti je těžší ale příjemnější

9. Kódování rozhovoru – příklad - respondent 6

R: No, možná takové první myšlenky se u mě objevovaly už v prváku na střední. Na škole, která s pedagogikou neměla absolutně nic společného.	Zájem na SŠ
R: Ale zjistil jsem, že mě to baví, pracovat s dětmi v rámci různých kroužků. No a seznámil jsem se s člověkem, který mi začal ukazovat práci v češtině. Že mě nalákal na pravopis, kam jsem od takových prvních povídek, básniček... Takže mě bavila čeština. A řekl jsem si, že když mám rád češtinu a mám rád děti, tak že bych mohl učit češtinu.	Práce s dětmi Inspirativní člověk
R: No, představoval jsem si, upřímně nevím, jestli jsem měl tehdy už nějaké konkrétnější představy. Šel jsem tam asi jen s tou myšlenkou, že chci nějakým způsobem trávit čas s dětmi. Přišlo mi, že třeba nějaký kroužky jsou třeba jenom hodinu, dvě, tři týdně. Ale ve škole mám příležitost být třeba dvacet hodin týdně.	Bez konkrétnějších představ Motivace trávit čas s dětmi
R: Ty děti můžete víc poznat, víc na ně třeba působit. Nějak spolu trávit čas.	Působit děti Děti
R: Když vezmu cíl základního vzdělávání, se mi líbí myšlenka, že na konci toho devátého ročníku by dítě tak mělo tušit, co ho baví, v čem je dobré. Takový můj asi cíl vzdělávání, když vezmu cíl, který považuju za stěžejní.	Cíl vzdělání je zjistit co mě baví
R: Někdo cituje školskej zákon nebo RVPéčko.	
R: Nemám asi nic konkrétního, co bych je chtěl naučit. Mám spoustu oblastí, které se líbí mně, ale nemám rád, když mi někdo něco vnucuje, tudíž nerad něco vnucuju ostatním. Za mě takový ideál být tam někde nenápadně a ať se děti učí, to co samy chtějí a co uznají za vhodné.	Nemá rád vnucování Volnost učit se co děti chtějí Nenápadně být
R: Já jsem docela smířený s tím, že někdy mívám názory, které se neshodují s těmi většinovými. Líbí se mi variabilita českého školního systému, že jsou tady opravdu různé školy. Nějaké školy, kde se třeba didaktická stránka věci zas tak moc neřeší. Smyslem je, ať jsou děti v pohodě a ať jsou šťastný.	Odlíšné názory od většiny Variabilita školství Spokojenost dětí
R: Hele tady se mi líbí ty myšlenky RVP, se kterými se ztotožňuju. A sice, že tím cílem nejsou v žádném případě vědomosti nebo učivo nebo podobné srandy, ale nějaké kompetence. Moc se mi líbí slova pana Plagy, nebo kdo to byl. Ne, pana Arnošta Veselého o tom, že by se učivo v RVPéčku zkroutilo o padesát procent.	RVP Cílem jsou kompetence Snížit množství učiva
R: Aby školy toho nemusely nabízet tak moc. Soukromé malé školy si s tím poradí, vždycky, ať je to cokoli. Ale věřím, že nějaké seškrábání toho učiva by pomohlo hlavně těm veřejným, spádovým školám. Kdy učitelé jedou, jedou, jedou, aby se toho stihlo co nejvíc. A něco jako kompetence považují za věci v podstatě zbytečné, protože na ně není čas takzvaně.	Soukromé školy Snížení množství učiva Není čas na kompetence
R: Když vezmu RVPéčko do důsledku, tak nějakým nejvyšším cílem je právě ta kompetence. Například věřím, že nějakou tu příležitost ke spolupráci si děti najdou i během toho měsíce doma a že nebudou tak tu spolupráci dohánět ve škole.	RVP Spolupráce
R: Ono je to vlastně složitý už tím, v jakých školách jsem. Protože já teď pracuju ve dvou školách a třetí do toho zakládám.	Práce na dvou školách Zakládání školy

R: Jedno, to je Montessorka a tam mají děti podle mě dost příležitostí, aby tam spolu pracovaly. Protože děti si tam samy stanovují nějaké cíle nebo úkoly a my pak trváme na jejich splnění nebo dodržení. A je v podstatě na dětech, jakým způsobem to splní. Mohou pracovat ve skupince, o samotě, ve dvojici.	Montesory škola Děti si stanovují cíle Volnost
R: Není tam ta spolupráce nějak vyzdvihována ve smyslu „teď musíte spolupracovat ve dvojicích nebo tak. A děti si mohou přirozeně volit, jakým způsobem se to chtějí učit, po kolika lidech. Takže příležitostí ke spolupráci je tam dost.	Spolupráce Volnost
R: Jo, zakládám svobodnou demokratickou, neboť jsem součástí skupiny, která na tomto pracuje. Ministerstvo nás schválilo, takže asi od září opravdu otevřeme.	Zakládání svobodné školy
R: Já jako, když to slyším napoprvé, tak si vybavím zákon o pedagogických pracovnících, kde je prostě učitel popsán jako pedagogický pracovník, je to rozdělené na ty různé skupiny a je tam popsáné, jaké vzdělání na to potřebuje, jakou kvalifikaci, jak se to dá všechno obejít v závěrečných ustanoveních a tak dále.	Zákon o pedagogických pracovnících
R: A to je všechno, co si představím na první dobrou, když se řekne učitel. Zákon.	
R: Když se potom zamyslím obšírněji, tak učitel je pro mě jakýkoli člověk, který pracuje ve škole. Nehledě na to, jaké má vzdělání nebo na jaký pracovní pozici tam je. V podstatě kdokoli ve škole je pro mě učitel.	Učitel kdokoli kdo je ve škole
R: I družinářka, paní v jídelně nebo ředitel nebo asistentka.	
R: To by se potom dalo říct o každém dospělém...kdo tam je na jednu hodinu. Nepopírám skutečnost, že ten člověk, který tam přijde jenom na hodinu zvenčí, to dítě nenaučí třeba víc než člověk, který tam je třeba rok. Tohle pro mě není učitel v tom slova smyslu. Jako učitele беру toho, kdo v té škole pracuje. Asi takovým mým požadavkem na učitele je, aby byl zaměstnancem školy.	Zaměstnanec školy
R: Asi vlastnosti stejné jako jakýkoli jiný člověk podle mých parametrů. To znamená člověk, který tráví rád čas s dětmi, nepovažuje je za otroky, ale jedná v duchu myšlenky, že děti jsou také lidi.	Je rád s dětmi Děti jsou také lidi
R: Třeba, vcítit se do potřeb ostatních lidí. Bez rozdílu. Tak to je pro mě dobrý učitel. Možná by se mi tam líbilo to, že nevnučuje cokoli ostatním. To je za mě takhle to nejdůležitější.	Vcítit se do potřeb Nevnučovat nic druhým
R: Jo, tady ti můžu nabídnout pouze silně subjektivní pohled člověka, který si ještě pedagogickou fakultu dodělává – teď státnice na prvostupňáře. Na podzim jsem už zpracovával takovou studii s provokativním názvem „K čemu mi je vysoká škola“, do takových rozměrů, kdy už jsem prostě nechápal, k čemu ta škola je proboha dobrá. O co by mě to mělo obohatit. Že jsem se tam začal ptát ostatních studentů. Potěšilo mě, že u nás na pajdaku je alespoň padesát lidí, kteří si kladou podobné otázky.	Dodělávání školy K čemu je VŠ? Rozčarování ze školy Zjišťování názorů kolegů
R: Zatím co tak vnímám, setkal jsem se na vysoké se skvělými inspirativními lidmi. Jednají lidsky, mají nějakou dávku empatie, mají třeba jasné stanovování cílů a tihle podle mě na tu vysokou školu nepatří, těch je škoda.	Inspirativní lidé na VŠ Škoda lidí na VŠ

R: Jsou lidé, kteří by měli pracovat někde, kde to má smysl, nebo kde můžou něco dobrého udělat. Jsou úžasní lidi, kteří by podle mě mohli pracovat s dětmi a splňovali by kritérium na dobrého učitele. A oni si vyberou vysokou. A tam chtě nechtě se stávají součástí toho systému, který je prostě semele. A u diplomové práce, když jsem viděl, jaké tam jsou na ni kladené požadavky, nechtěl bych být na jejich místě.	Zbytečnost na VŠ Dobří učitelé na VŠ Systém
R: Mně se toto spojí s nějakými hodně nepříjemnými zážitky z vysoké školy, kdy jsme na to měli obrovské množství předmětů. Mě se vybaví obrovské množství textu, kterému jsem nerozuměl. A když jsem se naučil, řekl jsem toto té učitelce na zkoušce, ona byla šťastná, dala mi za D, já jsem spokojeně odešel, všechno zapomněl a cítil jsem se dobře. Protože když jsem byl na té zkoušce poprvé, tak jsem se to tímto způsobem neučil a říkal jsem to, jak jsem to cítil, i když tam byla nedostatečná odbornost.	Nepříjemné zážitky na vš Příliš mnoho textu Pamětní učení Zbytečnost Nedostatečná odbornost Pocitovost
R: Takže dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, to by pro mě bylo asi každé dítě, se kterým si nevíme rady, tak mu strčíme nějakou nálepku.	Nálepkování Bezradnost s dětmi
R: Pod inkluzí si představím možnost rovného vzdělávání nebo možnost rovného přístupu ke vzdělávání pro všechny. Chápu to tak, že pak mají jakékoli děti třeba právo na spádovou školu, aby nemusely dojíždět třeba nějakých 50 km do nějaké speciální, zvláštní školy.	Rovnost ve vzdělávání Spádová škola
R: Učitelé na té blízké spádové škole by měli mít nějakou dostatečnou podporu, metodické vedení, to, jak těmto speciálním vzdělávacím potřebám vycházejí vstříc.	Dostatek podpory pro učitele
R: Já to dělám čistě kvůli tomu papíru.	Studium pro diplom
R: Nic víc neočekávám. A ve třetáku to došlo tak daleko, že jsem dokonce začal přejímat myšlenky některých těch učitelů, kteří nás učili, že RVPěčko je k ničemu, ať se koukneme na Obecnou školu, jako vzdělávací program, že tam je to podrobnější, že tam je konečně to učivo na jednotlivé ročníky. Já jsem z toho začínal šítet, protože už jsem začal přebírat jejich myšlenky. Mohlo být vidět, jak jedu frontálku a takový věci. Takže jsem si zaplatil vlastně sto tisíc za nějaký diplomový kurz Montessori a začal jsem tímto způsobem podnikat? (cca 19:15). Takže jsem dělal dvouletý kurz Montessori, který teď už taky končí. Ale to jsem zase odbočil od tématu.	Problém s přebíráním myšlenek Frontální výuka Zaplacení kurzu Montessori
R: Jo a potom se mě jedna vedoucí, nějaká učitelka na vysoké ptala, po nějaké písemné reflexi, co bych změnil, tak jsem napsal, aby mi škola zaplatila odškodné nejen za to, o co mě připravila, ale také aby mi zaplatila těch sto tisíc za kurz, protože to bych očekával od té školy.	Reflexe na VŠ Odškodné od školy
R: Zrovna minulý týden jenom nějaké psychologické podpory dotáhl Marek Herman, který s námi udělal skupinovou terapii prostě.	Skupinová terapie?
R: No, bylo to přínosnější proto, že jsem tam nevnímал takovou míru teorie nebo pouhého sezení v lavicích a nutnosti učit se něco ze skript. Takže to bylo všechno, co jsme přímo viděli, nějaké jednotlivé lekce, nebo jsme o tom diskutovali, nebo jsme něco vyráběli, nebo to bylo docela zážitkové. V tom smyslu, jak tam byl	Méně učení ze skript a sezení Zážitkovost Pozorování praxe Praktické zkoušení činností

Marek Herman a dělal tam s námi věci. Měli jsme tam týdenní blok na školku a opravdu jsme dělali ty činnosti, které děti dělají ve školce, a zažívali jsme si to. Nestálo to ani tak na akademickém pochopení, jako spíš na tom zážitku.	
R: Teď si na rozdíl od vysoké neodnáším nějaký zhnusený pocit, když se řekne žák s SPU, ale odnesu si prostě příjemný zážitek, když se něco řekne. A když se mi vybaví ten příjemný zážitek, jsem ochotný se o tom nějak dál vzdělávat nebo se tomu nějak dál věnovat.	Špatný pocit z VŠ Příjemný zážitek
R: I když tu Montessori taky opouštím, aspoň se úplně nezavřu, když mi někdo řekne nějaký pojem z toho. Jsem ochotný se tomu nějak věnovat, bavit se o tom.	Zůstává otevřený
R: Ono je potom zase otázkou, co je to propojení s realitou, protože ono ta vysoká škola je realita, není to úplně virtuální. A ta sebezkušenost, to zní asi tak nejlíp, vlastně ty prožitky, zážitky, budovat komunity, aby si to tam lidé víc užívali a aby potom neodcházelí lidi, kteří už na konci té vysoké mají krizi středního věku nebo prostě nějaké psychické problémy z toho, že se učili nekonečně věcí, ve kterých neviděli smysl.	Co je propojení s realitou? Sebezkušenost Budování komunity Budovat komunitu Psychické problémy po VŠ
R: No, dá se to tak říct. Nemyslím si, že by to bylo vyloženě zbytečné, ale já pro sebe jsem je nepovažoval za přínosné. Asi aby to bylo víc na bázi dobrovolnosti, to by bohatě stačilo.	Nevidí přínos Více dobrovolnosti
R: Oblastí číslo jedna přednášky z matematiky a v podstatě všechno, co se netýkalo didaktiky.	Zbytečné předměty
R: Právě ani ne. Třeba jenom třetina času nebo čtvrtina. Ale zážitek z toho, kdy se opravdu učím na zkoušku nějaké věci, kterým nerozumím a nevidím tam v nich význam. Na rozdíl od toho ty příjemné zážitky s pokrokovými učiteli, kteří s námi dělali opravdu něco zážitkového, že jsme tam běhali po chodbách a tak.	Nevidí význam Pokroková učitelé Zážitek
R: A pár těch nepříjemných zážitků stačilo, aby se tím přebily ty příjemné zážitky.	Nepříjemné zážitky
R: No, začal jsem si dělat v tom třetáku kurz R+R, jako respektovat a být respektován, pak jsem tam měl nějakou tu filozofii pro děti, něco s příběhy. Jednu metodu ani tak moc ne, protože tu máme v didaktice matiky. Prostě jsem začal vymetat ty kurzy a v podstatě každý měsíc jsem na nějakém byl a z toho si teď odnáším nějaké materiály, z nichž jsem ochotný teď čerpat.	Respektovat a být respektován Filozofie pro děti Hodně kurzů mimo
R: Beru to určitě tak, že to pro mě byla určitá forma vzdoru, protože jsem si vnitřně mohl říct „vysoká pro mě není dost dobrá“, ale mohl jsem si úplně svobodně vybírat, na který kurz půjdu a na který nepůjdu. A nehrozilo mi žádné znevýhodnění z toho, že na něco nepůjdu.	Vzdor vůči VŠ Svobodná volba
R: Já jsem měla hroznou radost z toho, že si můžu vybrat, a bral jsem si takové věci, které mě bavily.	Radost
R: No, teď už tenhle rok jsem nebyl na žádném vzdělávacím kurzu, protože toho mám celkem dost, trůfám si tvrdit. Jediné, co jsem absolvoval, bylo, že jsme jeli s kolegy na návštěvu do jiné školy, podívat se vlastně zase, jak se pracuje tam.	Návštěva jiné školy
R: A pak už jsem dělal spoustu dalších aktivit, takže něčemu vyloženě vzdělávacímu jsem se nevěnoval.	Hodně aktivit tento rok

R: Měli jsme tam na to možná nějakých pět předmětů v rámci katedry Speciální pedagogiky nebo něco takového.	Předměty ze speciální pedagogiky
R: Nejčastěji to byly přednášky, tak v osmdesáti procentech, že prostě nějaká powerpointová prezentace, do toho vyučující mluvil, z toho jsme si měli dělat zápisky nebo co a pak prostě zkouška. Zkouška buď to písemná, kde tam byla třeba jedna z otázek SPU. To bylo zadání jedné otázky na tom písemném testu.	Přednášky Zápis Zkouška
R: Potom vlastně třeba „vyjmenuj podpůrná opatření třetího stupně“. A pak si právě živě pamatuju jednu tu zkoušku ústní ze speciální pedagogiky, kde se tahaly dva okruhy otázek, teoretické a praktické. V teoretické i praktické části to vypadalo tak, že jsem prostě o něčem mluvil, o něčem, co jsem se musel naučit, v čem jsem třeba v tom předmětu neviděl moc velký význam.	Popis zkoušky na VŠ Neviděl význam
R: Jednou jsme konečně došli k tomu, že jsme se bavili o PPPěčkách, což byla super přednáška. Ta mě i bavila. To bylo zrovna obsahově přednáška, ve které jsem viděl smysl, že jsme opravdu probírali, jak se to dělá legislativně, kdo s kým komunikuje, jak se dělá doporučení, jak zpráva. Že opravdu čistě legislativa, a to mě bavilo, v tom jsem já viděl smysl. Nevím zase jak ostatní – na to možná zase nadávali ti ostatní. A jednou jsme si tam vyplňovali individuální vzdělávací plán, kdy jsme dostali papíry, dostali jsme zprávu nebo doporučení z PPPěčka a měli jsme to dávat do IVPěčka. Tam došlo na něco praktického.	Dobrá přednáška Smysl Legislativa Info o PPP Vyplňování IVP ve výuce Praktické
R: My jsme se s tím učili pracovat v rámci té praktické otázky, jak jsem ti říkal. Že tam byla třeba úprava vzdělávacího obsahu pro zrakově postižené. Ale jak to bylo tak, že jsem se to musel naučit, potom to říct, tak jsem to pak okamžitě zapomněl a nevěnoval jsem tomu dál pozornost.	Co se naučil tak zapomněl Úprava vzdělávacího obsahu
R: Takže z tohoto pohledu nevím nic. Jsem stejně nepolíbený jako předtím.	Všechno zapomněl
R: To možná narážíme na problém v tom, jak každý vnímáme, co je praktické a co je teoretické.	Co je praktické?
R: Jestli je teoretické jen to, u čeho se mluví, na nic se nesahá anebo tam není něco dalšího. Takže třeba ano, byla tam jedna z přednášek, kdy učitel říkal a ukazoval na projektoru, myslím, jak vypadá pracovní místo pro člověka s nějakým postižením. Pouštěl tam nějaké fotky asi.	Teorie je to o čem se jen mluví Pracovní místo pro žáka
R: Pro mě to bylo zase jenom o mluvení, nic moc. Tudiž něco takového určitě zaznělo. Jenom zaznělo. Za mě by bylo třeba užitečnější, kdybychom šli několikrát na exkurzi do nějaké školy anebo alespoň na náslechy do nějaké školy pro neslyšící, alespoň to minimum. Nebo abychom chodili na náslechy do nějakých stacionářů, abychom s tím byli nějak v kontaktu.	Mluvení je vždy jen teorie Jenom to zazní Exkurze by byla užitečnější Být v kontaktu
R: No, Ioni jsem byl jenom na jedné, asi dva dny v týdnu – škola kousek od mého bydliště a je to ta Montessoroka. Tam mě zaujaly prostě děti, které se mnou jezdily vlakem. Ony jezdily na tu Montessoroku, já na vysokou. Tak jsem tam šel na nějakou návštěvu, domluvili jsme se s ředitelkou na kroužku a pak už jsem tam byl den v týdnu, dva dny v týdnu a letos tři dny v týdnu už ve třídě.	Začátek v Montessori škole Zaujetí dětmi ze školy Začátek jako kroužek

R: A na té druhé, to zase přišly na besedu na vysokou – zakladatelky – ony to otevřely teď v září.	Beseda z druhé školy
R: Ta beseda mě zaujala, i ten způsob školy, tak jsem se s nimi domluvil na spolupráci. Tak jsem tři dny v týdnu na jedné škole a dva dny v týdnu na druhé.	Domluvení další spolupráce
R: Joo, spíš jsem si je vybral. Vůbec si nedokážu představit jinou možnost, než si je vybrat.	Vybral si školy
R: Joo, na té jedné mám docela silnou podporu v tom, že my ve třídě jsme tři dospělí, nejsem tam jenom sám. Máme šestnáct dětí a tři dospělí na to. Takže je to docela týmová spolupráce. Je to malá škola, že má jenom nějakých osmdesát dětí a má tři třídy, jako tři ročníky. Máme tam hodně otevřenou ředitelku, která si nás bere na nějaké konzultace, chodí k nám na náslechy, dává nám zpětnou vazbu, vyžádanou, někdy nevyžádanou. Máme tam každý týden nějakou poradou, jezdíme na výlety, vidáme se i mimo školu. Máme tam silnou podporu. Není to taková, že by mi byla vnucena, že by mi bylo řečeno: „Ty jsi úplný začátečník a ty tady budeš rok pod drobnohledem téhle učitelky.	Ve třídě více učitelů Týmová spolupráce Otevřená ředitelka Hodně hospitací Neformální setkávání Nenucená podpora
R: Vnímám to opravdu jako nabídku, a proto jsem ochotný toho využívat. Takže občas jsem už napsal ředitelce, jestli by byla ochotna ke mně dopoledne přijít na náslechy, že bych zase potřeboval zpětnou vazbu.	Nabídka podpory je důležitá Napsal si o zpětnou vazbu ředitelky
R: Mám občas takové obavy, že je to hlídání, ale potom se to rozplyne v tom, že si sedneme na ten rozbor. Protože ona staví, vždycky dává velký důraz na to, aby to začínalo hodně oceněním, toho, v čem se mi tam daří, v čem se tam posunuju a tak. Vždycky se na to těším, na to sezení s ní. Někde jsem na to napsal, že jedna ta konzultace s ní mi dala mnohem víc než jeden rok na vysoké. Přitom tu vysokou chtěla opustit a já se tam budu pořád vracet.	Prvotní obavy z hlídání Vyzdvihování úspěchů učitele Užitečnost konzultací s ředitelkou
R: Ta jedna je už asi pět let a je to škola, která se snaží všechno dělat tak, jak by se mělo, v mezích zákona, jsou tam všechny ty papíry, že je to všechno v pořádku. Prošla bez problému inspekcí a je to podle mě takový ideál, jak by měly vypadat všechny veřejné školy. A v současné době by měl být ten standard všude. Že já tohle nevnímám ani tak jako alternativní školu, ale spíš jako to, co by mělo být všude. A ta druhá, tam se mi zase strašně líbí to, že otevřela teď v září, takže je to něco nového a prostě budujeme tam všechno společně úplně od začátku. Takže mně se tam líbí všechny ty bolístky, to že všechno není úplně dokonalé na 100 %, to že se něco dělá za chodu, a to že tam ten člověk nemusí být perfekcionista. Ty všichni lidi to dělají hlavně pro tu zábavu, mi přijde.	Škola bez problémů s inspekcí Ideál školy Budování od základů Užívá si proces budování Dělají to pro zábavu
R: Jo, myslím, že jsem spokojený na obou. Na té jedné mi víc vyhovují lidé a na druhé mi zase víc vyhovuje systém.	Spokojenost
R: Na té Montessorce mi vyhovují lidé. Mám tam rád všechny ty děti, moc rád trávím čas s těmi dospělými, ale zase, není mi tam příjemné to, že se tam ten učitel snaží dítě manipulovat, aby to dítě dělalo to, co od něj ti dospělí očekávají. Třeba nějaká ta školní práce, nějaké ty úkoly a tak. Na té druhé jsem tam méně času v týdnu, jenom ty dva dny času v týdnu, takže se dobře neznám s těmi lidmi, ale moc se mi tam líbí ten způsob práce a to, že	Spokojenost s lidmi na Montessori Manipulace s dětmi Důležitá je dobrovolnost

<p>prostě opravdu staví na dobrovolnosti. Když to dítě nechce, tak prostě nechce. Má tam nějaké hodiny, ale účast na nich je čistě dobrovolná. A když dítě nechce, tak prostě nemusí plnit tamto, co by se od něj chtělo.</p>	
<p>R: No, právě to je super, jak je napsané RVPěčko. Ono dává svobodu školám, co a jak dělat. A ty kompetence jsou napsané hodně obecně. Je tam třeba spolupráce. To dítě bude umět spolupracovat vždycky. Nepoznal jsem zatím žádného asociála, který by neuměl spolupracovat na konci devátého ročníku.</p>	<p>RVP dává svobodu školám Spolupráci se dítě naučí vždy</p>
<p>R: Protože i když to dítě nic nedělá, v té škole, co se týče spolupráce, tak hraje třeba nějaký Counter Strike a tam už musí prostě makat, i když je to počítačová hra. Tu zodpovědnost dáváme čistě na to dítě. Je na tom dítěti, co a jak se učí a jak to chce. Takže pokud to dítě nechce počítat, nechce dělat druhou odmocninu, tak prostě nebude dělat druhou odmocninu. Je to jeho zodpovědnost, jeho život. My mu nabízíme ty věci a je na něm, jestli toho využije.</p>	<p>I počítačové hry rozvíjí spolupráce Zodpovědnost je na dítěti Pouze nabídky</p>
<p>R: Nestává. Jsem ještě neviděl dítě, že ho posadíte na židli a ono prostě nebude dělat nic.</p>	
<p>R: Vstane z ní a půjde něco dělat. Takže ještě nikdy jsem neviděl dítě, který by nedělalo nic. A pokud bych viděl dítě, že se nehýbe hodinu, tak bych se spíš obával o jeho zdraví.</p>	<p>Dítě vždy bude něco dělat</p>
<p>R: Na té Montessorce je úžasné, že to má několik zakladatelů a jedním z těch zakladatelů je i psychologka. Takže něco je v SPCéčku a dva dny v týdnu je ve škole jako školní psycholog zároveň. Takže opravdu, tím že jsme malá škola, tak ona má čas se tam každému pověnovat podle potřeby, kdo chce. Má tam nějaké konzultační hodiny. Má pod palcem komunikaci s poradnami a tak. Koordinuje nějaký IVPěčka. U mě ve třídě je šestnáct dětí a šest z toho má nějaký IVPěčko.</p>	<p>Zakladel školy je psychologka Školní psycholog Konzultace</p>
<p>R: Nějaká přiznaná podpůrná opatření. A jinak nějak konkrétně to není vidět, protože i v téhle Montessorce si určuje dítě, kde v ten daný okamžik bude, co v ten daný okamžik dělá, na čem pracuje, jak se to učí. Tam je tam ta výhoda, že dítě nemusí sedět 45 minut ve třídě a být zticha. Ono prostě může být kdekoli v místnosti, pracovat na nějaké té školní práci s kýmkoli. Takže necítím tam nějaké. Necítím tam, že by nějaké dítě mělo nějaké ty vzdělávací potřeby speciální.</p>	<p>SVP není moc vidět Dítě pracuje na čem chce Volnost ve způsobu práce Nemá pocit, že někdo má SVP</p>
<p>R: Na té druhé škole jsme zatím v poradně nebyli s nikým z dětí. A máme tam jedno dítě, jednoho druháka, o kterém si všichni myslíme, že je to silný Asperger, jenom nikde nebyl na vyšetření. Ale už víme, jak se chová v určitých situacích, co před ním rozhodně nesmíme dělat, na co si dávat pozor. S tím jsme se nějak naučili žít a poradnu jsme nepotřebovali, protože jsme to prostě zjistili. Že on ta pravidla, že prostě takhle se chovat, a jakmile to někdo nedodrží, tak je opravdu problém. Už víme, kam se utíká schovat. Už víme, kdy se začíná cukat, kdy dostane nějaký záchvat a tak. Ale je opravdu fajn, že my po těch dětech akorát chceme, aby přišly a aby dodržovaly pravidla, která si nastavila ta komunita. Ta pravidla si nastavují všichni společně, takže každý má možnost zasadit se o to, aby se nějaké pravidlo zavedlo nebo</p>	<p>Dítě s PAS Nepotřebovali poradnu Naučit se s dítětem fungovat Zjistili co funguje a co ne Zvykli si Dodržování pravidel Jakákoliv činnost je učení Nejsou tam očekávání</p>

<p>zrušilo. A jinak je to prostě na těch dětech. Staví se na myšlence, že jakákoli činnost je učení. A život a učení nelze oddělit. Takže když tam kluci hrajou Minecraft, tak se něco učí. Když tam někdo běhá po chodbě a potom skočí parkour, tak se tím samozřejmě taky učí. Jako jsou tam samozřejmě ti, kteří si vezmou učebnici a učí se tak, jak jsme na to zvyklí. Že od těch dětí neočekáváme, že teď musí, že by už měli umět počítat do dvaceti. To tam není.</p>	
<p>R: Ona ta škola má v názvu „demokratická“ a já si myslím, že to je něco přesně pro něj. Protože my stavíme na tom, že se nastaví nějaké pravidlo, to se napíše, a to se musí dodržovat. A v případě, že se nedodrží a někdo si toho všimne, tak se to potom řeší přes výbor na ochranu práv například. Ten kluk s Aspergerem je úžasný v tom, že on se ujímá vždycky vedení kruhů. Máme ráno vždycky kruh, kde se schvalují nebo přijímají nová pravidla. A on se hlásí, on může tam být jako moderátor diskuse a pomáhat něco odhalovat.</p>	<p>Nutnost dodržovat pravidla Dítě s PAS vede kruh Komunitní kruh</p>
<p>R: Je schopný hlídat čas. Když má kruh trvat patnáct minut, on se opravdu koukne na hodinky a řekne: „ne, už máme skončit, řekli jsme si, že patnáct minut, tak patnáct minut“. Takže on tam prostě pomáhá dodržovat pravidla, se kterými já mám občas problém je dodržet.</p>	<p>Dítě s pas pomáhá dodržovat pravidla</p>
<p>R: Cítím se asi docela dobře. Vyhovují mi ty systémy, ve kterých se pohybuju, ale nejlépe se cítím právě v té svobodné demokratické škole, kde na mě nejsou kladena nějaká velká očekávání. Není tam na mě žádný tlak, ani sociální, ani nadřazeného, že by teď už ty děti měly umět počítat do sta. Je prostě na mně, jaké hodiny tam nabízím, kdy to nabízím, co si z toho kdo odnese. A to je pro mě ta role učitele, že je to prostě jen zaměstnanec školy. A snaží se svou účastí na škole přispívat tomu, aby se tam všichni měli dobře.</p>	<p>Cítí se dobře Vyhovuje mu pocit svobody Není na mě tlak Volnost v nabízených hodinách Přispívat k wellbeingu všech</p>
<p>R: Asi jsem za ten první půlrok zjistil, že to Montessori není přímo pro mě. Že je ten jiný vzdělávací styl, který mi víc vyhovuje.</p>	<p>Montessori mi nevyhovuje</p>
<p>R: To Montessori mě v nějakých ohledech až moc svazuje.</p>	<p>Pocit svázanosti</p>
<p>R: Možná jsem objevil, který vzdělávací směr mně víc vyhovuje.</p>	
<p>A: Tak o tom přemýšlím a říkám si, že si tě vůbec nedokážu představit na nějaký běžný základní škole teda.</p>	
<p>R: Já sebe asi taky ne.</p>	<p>Nemohl by být na běžné škole</p>
<p>R: Děti neposlouchají, dělaj si, co chtěj. Jako dovedu si to asi představit.</p>	<p>Děti neposlouchají</p>
<p>R: Ono si myslím, že my to bereme, jakože to je naprosto v pořádku, protože já osobně si taky dělám, co chci.</p>	<p>Je v pořádku dělat si co chci</p>
<p>R: Je pro mě rozhodně těžké děti dlouhodobě k něčemu vést. Mám třeba jednu skupinu dětí, celý rok a měl bych se opravdu k něčemu vést. Dostal jsem je na nějaké úrovni a za ten rok bych je měl na nějakou úroveň posunout, sledovat u nich ty posuny, dávat jim zpětnou vazbu, dělat si přípravu na ty hodiny, a to mi fakt nejde.</p>	<p>Problém děti k něčemu vést Problém posouvat děti Problém dělat si přípravy</p>
<p>R: Co si užívám na té svobodné demokratické, je, že když se mi nechce, tak se mi prostě nechce. A prostě taky na tu hodinu nejdu, ačkoli bych ji měl vést.</p>	<p>Užívá si volnost</p>
<p>R: A třeba se s dětmi domluvíme a jdeme se kouknout na film.</p>	

R: Prostě se vyhlásí polštářová bitva, tak se jdeme zmlátit polštáři.	
R: To si třeba vůbec nedovedu představit. Jediný autista, se kterým jsem se kdy setkal, je ten náš, který hlídá čas. A prostě o jiných formách nevím, nikdy jsem to nezažil. Možná proto to pak беру všechno na lehkou váhu, protože o tom prostě nic nevím. Bych toho člověka potřeboval potkat.	Nemá zkušenosti s těžším PAS
R: Prostě asi obrovský štěstí, když člověk dělá práci, která ho baví.	Dobrá práce
R: Jediné. No právě na tyhle hodiny, na tu angličtinu, to je pro mě těžké. Tak jsem to právě řešil i s paní ředitelkou. A super, že to bylo z mého popudu, že tyhle angličtiny prostě začínám nezvládat. A ona pak řekla, že se bavila s dětmi a že z té angličtiny taky nejsou úplně spokojené, jak to probíhá a tak. Třeba teď jsme jeli, že jsem napsal nějaká pravidla, že jsem sepsal představu, jak ty hodiny maj vypadat. Co se má dít každý den, co se má dít každý týden a co má každý splnit za ten půlrok. Že jsem to nějak sepsal, to jsme si prošli. Takže tohle je moje příprava.	Problém přípravou Nespokojenost dětí s jeho hodinami Napsal si plán na pololetí
R: A asi to začnu fakt dělat tak, že z hodiny na hodinu si budu vypisovat jednotlivé aktivity, což jsem tak trochu dělal, ale ne moc poctivě, že třeba jenom pět minut před tím sepsal, co budeme dělat, ale ne moc poctivě. To nepomáhalo. Takže co teď začnu, jestli teda ještě letos škola otevře, je opravdu, že si k tomu v neděli sednu a zkusím si udělat opravdu pro sebe plán na ten týden.	Příprava aktivit na hodinu nebyla pravidlená Bude se snažit dělat si plán poctivě
R: Zbytek výuky v té Montessorce je úžasný, protože to byla ta dvouletá příprava na diplomovém kurzu Montessori, protože tam jsme jeli, že v tom Montessori je nějaký soubor asi 1500 standardizovaných lekcí, v podstatě na každé škole vypadají stejně, po celém světě. Takže tam nám ukazovali tu lekci a my jsme si ji zapisovali. Asi prvních 300 lekcí, k tomu mám vždycky otázku, co k tomu potřebuju, co k tomu mám přesně říkat. To si pak různě přepracovávám. A moje příprava z tohodle pohledu je, že mám pomůckové knihy, což je několik šanonů, tam si zalistuju, co zrovna potřebuju. To si rychle přečtu, pak to mám vedle sebe, když jsem na té lekci. A prostě jedu podle té přípravy, kterou už jsem si dříve udělal.	Připravené lekce na Montessori Přesná příprava Pomůckové knihy
R: Takže to je fajn, že prostě ty pomůckové knihy maj u nás zpracovaný všichni učitelé. Obsahově je to skoro stejné. Jenom každý si to nějak jinak popsal, každý to nějak jinak bere.	Pomůckové knihy jsou jednotné
R: Tam je docela pěkně daný ten řád. To mi zase docela vyhovuje, z tohodle pohledu.	Řád mi vyhovuje
A: To je zajímavý, jak to máš i tak různě rozdělený. V něčem ti to vyhovuje, v něčem třeba zase ne. To je takový, někdy jo, někdy ne.	
R: Určitě budu mít ve svém nitru nevyřešených několik problémů, o kterých nevím.	Řád mu někdy vyhovuje a někdy ne
R: Asi ne v rámci sylabu. Ale měli jsme tam na psychologii Jana Svobodu, to učí u nás. Ten s náma nejel jen podle sylabu, ale vždycky nám tam dával nějaké různé činnosti a těmi jsme vyplnili těch devadesát minut.	Sebezkušenost na VŠ
R: Asi jo, něco v tom smyslu. Jako není to nic, co tam mělo být. V podstatě jenom z jeho dobré vůle, že nám to tam dal.	Nepovinná sebezkušenost

R: Přípravy jsou na Montessorce a tam jedna ta lekce trvá dvě minuty až patnáct minut. Takže máme za dopoledne třeba deset lekcí. Ráno jsou vypsány lekce na tabuli a děti za náma chodí, že by teď potřebovaly tuhle lekci, takže jdeme na tu lekci. Takže v podstatě nemáme moc příležitostí to nějak měnit, protože to bych nestihl nějak promyslet, jak by to mělo být.	System výuky na Montessori
R: To dělám třeba v neděli a na každý den jsou rozepsané nějaké lekce. Nebo v pondělí, kdy si plánujou děti. Nebo ještě ten den ráno. Ale v průběhu pracovní doby už na to není čas, abych si tam něco změnil.	Na změny není moc čas
R: Děti si plánujou práci vždycky v pondělí, s kolegyní. A oni odpovídají na tři otázky – na čem teď pracujou, s čím potřebují pomoc dospělého a co budou dělat, až to dodělají. A takhle si prostě plánujou práci dlouhodobě. Nebo na celý ten týden. A teď si třeba řeknou. A když nevědí, tak je tam napsané učivo, co by třeba mohly dělat, tak si tam třeba vyberou předpony s/z/vz. A tím pádem ony si zadaly, že tenhle týden budou dělat předpony s/z/vz.	Plánování práce dětmi Děti si samy vyberou co budou dělat Řízená volba
R: A já jim na to vypíšu jednu lekci na nějaký den. To už si zase naplánuju já. A jenom pro pár dětí, dvě tři, nebo to už je pak moc. A pak plní různé úkoly, které si zadává buďto sám, nebo mu to dám na té lekci.	Pár dětí na lekci
R: Ale jsou tam ty denní plány, které si sestavují děti. A vlastně s různým stupněm ty podpory. Bez rozmyslu jako, jaké má SPU nebo tak.	SVP není důležité
R: Zrovna tomu jednomu speckařovi na vysoké, jak jsem to zpracoval. On Montessori asi znal, ale vůbec netušil, že existují nějaké takové pomůcky. Se mě ptal: „To jste si vymyslel sám? Ty pomůcky jsem nikdy neviděl.“ – nebo něco v tomhle smyslu.	Neinformovanost o Montessori na VŠ
R: To jsou pomůcky, které jsou sto let stejné. To se prostě nakoupí, když se zakládá škola, a pak to tam je dvacet let. Pouze se jako vyrábí nějaký další. Ale ty hlavní tam pořád zůstávají a jsou na všechno, všude světě. Používají se všude stejně. Jsou zaměřené na různé věci, na logopedii. Na logopedii máme asi deset předmětů, takže ano, papírově jsem na to odborník.	Stejné pomůcky pro všechny Papírově odborník na logopedii
R: Reálně nemám vůbec tušení, stavím čistě na intuici. Nevím, vůbec tomu nerozumím a dělám prostě to nejlepší, co umím. A myslím, že tím ty děti nepoškozují, protože děti pak pracují, že si vybírají tu práci. Vidím je se usmívat. Vidím, že mají za sebou nějaké výsledky. A zároveň nerozumím těm speciálním potřebám, který zatím jsou. Nevím, co to znamená, když mi někdo řekne, že by se těm dětem mělo něco různě zadávat, některým víc písemně, některým víc sluchově a tak, ale to nejsem schopný rozlišit. Prostě přistupuju ke všem těm dětem úplně stejně a každý z těch jedinců na té své úrovni něco zvládá.	Stavění na intuici Vidím pokroky Nerozumím speciálním potřebám Ke všem přistupuje stejně
R: Každě se v něčem posunuje, každě něco dělá.	Každý se posunuje
R: Jo, příprava je stejná bez ohledu na to, kdo na tu lekci přijde.	Stejná příprava
R: Má na starost komunikaci jiná kolegyně ve třídě, takže já s nimi přímo v kontaktu nejsem. Netuším. S některými rodiči se vídám na konzultacích, to je tak se třetinou třídy. Takže si povídáme. S některými si občas napíšu něco na Facebooku nebo se vidíme na	S rodiči moc nekomunikuje Komunikace mimo školu

nějaké mimoškolní akci. Takže nějaká lehká komunikace tam probíhá.	
R: Jsou tam takoví rodiče, se kterými si názorově nesesdu, ale není to nic moc vážného, myslím si. Pořád ti rodiče, je to soukromá škola, ti rodiče se mohou rozhodnout, že odejdou, stejně tak v podstatě já. I tak tam obě strany zůstávají. Když máme nějaký problém, tak si o tom prostě povídáme. Ale asi nějaké opravdické problémy jsem nikdy nemusel řešit s rodiči. Za tu svou dlouhou jednoletou kariéru.	Názorové rozdíly s rodiči Volnost odejít Velké problémy zatím neřešil
R: Říká se, že Montessori je metoda, takže asi takhle.	
R: Tak v podstatě na něčem podobném to staví, jenom si odmysli ten obrovský důraz na spolupráci. Tam je to spíš o tom, aby si to dítě objevilo samo. Nebo když tam je ta spolupráce vynucovaná, tak je to třeba jenom na té lekci, kde jsou dvě nebo tři děti. Smyslem je, aby si tam děti co nejvíc přicházely samy, na nějaké ten objev. Takže jim třeba zadám nějakých pět příkladů, ať si to spočítají, a doufám v to, že si tam všimnou něčeho, co se tam opakuje, a že na to přijdou.	Důraz na objevení dítětem Není vynucovaná spolupráce Navést dítě aby to objevilo
R: To je ta Montessori, tam se o toto snažíme. Na té svobodné demokratické tam, tam se meze nekladou, jaká vyučovací metoda nebo technika by se měla používat. Tam když mám nějakou vyloženě lekci, tak tam mám třeba jedno dítě, a to je v podstatě doučování. Že tam za mnou to dítě přijde „Teď tohle chci.“, tak se to do něj snažím nalít. Až ho to přestane bavit tak odejde, šťastný.	Individuální lekce Neomezené možnosti technik
R: To, co považuju já za silnou stránku, je důvěra v ty děti, že prostě zvládnou všechno, co chtějí nebo potřebují. A vychází to prostě z toho, aby děti ten svůj život řídily samy, v maximálně možné míře. Snažím se používat respektující komunikaci, i když mi to často ujíždí. Snažím se vyhýbat nějakým pochvalám, nesnažím se používat ani laskavou komunikaci. Jsem ochotný všechno nechat na dobrovolnosti. To je to, co já považuju za dobré stránky u sebe.	Důvěra ve schopnosti dětí Děti řídí svůj život Respektující komunikace Dobrovolnost Nechválí
R: A hlavně to okolí musí být ochotné jim tu zodpovědnost dát.	Dát dětem zodpovědnost
R: Aby ty děti si nemyslely, že jo, máma to kdyžtak nějak udělá. Nebo ono to za mě někdo zařídí jinak. Tam v podstatě jsou ty přirozené důsledky. Když to to dítě neudělá, tak si opravdu zažije to, co se stane, když si to opravdu neudělá. Takže ten dospělý se snaží zajistit, aby to dítě přežilo, ale to je vlastně všechno. Jak teď vlastně mám tu školu, tak se ke mně připojil i člověk, který před dvaceti lety založil nějakou církevní pomocnou školu. Prostě tehdy speciální školu a patnáct let jí řediteloval. Ale říkal, že to bylo vlastně už super, proto se mu líbí i tenhle projekt, protože tam ti lidi věděli, že když to dítě nemá ručičku, tak ona mu prostě nenaroste, prostě se s tím museli naučit žít. Což je fajn u tohoto přístupu.	Zodpovědnost za sebe Zažít si přirozené důsledky Kolega ze speciální školy Učit děti vyrovnat se s problémy
R: To taky asi moc ne. Když to dítě vyloženě chce tu věc dělat, tak tam ta pozornost je, ale není to proto, že bych se o ni já zasloužil. Je to spíš, že to vzešlo z jeho vnitřní motivace, že to chtělo, tak to prostě má. Nejsem dobrý, abych si nějak zajistil pozornost od lidí, kteří by nejradši byli na úplně jiném místě a dělali něco jiného. To mi moc nejde.	Vnitřní motivace Neumí zaujmout něčí pozornost

R: Na té svobodné demokratické se všechno staví na vnitřní motivaci, takže s ní se ani nijak moc pracovat nemusí. Pracujeme tam s tím v tom smyslu, že umožňujeme dětem to sebeřízení. Přišly k nám na začátku roku takové malé lidské trosky, že ty děti byly různě týrané na těch předchozích školách, šikanované. První den se několik dětí rozbrečelo, když tam popisovaly svoje příběhy, co zažívaly na předchozích školách, za co se jim posmívali spolužáci, proč si na ně zasedali učitelé. Třeba to nebyla úplně pravda, ale ty děti to tak vnímaly, to je na tom nejhorší.	Vnitřní motivace Sebeřízení Traumata z běžných škol
R: Teď během toho půlroku se těm dětem krásně ulevilo, že teď už tam běhají šťastně a usmívají se. Takže na svobodné demokratické se pracovalo s vnitřní motivací tak, že se snažíme dětem umožnit, aby tu vnitřní motivaci opět našly.	Úleva na nové škole
R: A na Montessorce vnímám, že jsou tam nějaké tendence využívat i tu vnější motivaci a dávat dětem smysl i v tom, kde podle mého pohledu ten smysl není.	Ukazovat dětem smysl
R: Používáme slovní hodnocení, kde bychom měli sledovat nějaké pokroky, psát nějaké přírůstky ve všem možném, takže to zákonné hodnocení používáme. A jinak, na obou školách stavíme na zpětné vazbě, docela přirozené.	Slovní hodnocení Zpětná vazba
R: Já se o to vůbec nesnažím. Kdybych se o to snažil, tak mi to rozhodně nepůjde. Ze začátku školního roku jsme měli ve škole takovou tendenci pracovat co nejvíc v klidu.	Nesnaží se udržet klid
R: Teď už jsme to všichni dospělí vzdali. Je to možná víc než jen pracovní ruch. Ale ty děti prostě pracují, baví se a děti, které potřebují naprosté ticho, si můžou vzít sluchátka, taková velká, nasadit si je.	Ruch při práci
R: Tyjo, nevím. Asi tam neprobíhá vyloženě nějaká řízená činnost, která by měla za cíl nějak vylepšit vztahy. Ono tady tohle je nějak přirozeně součástí toho dění v obou školách. Že se tam snažíme potlačovat nějaký mocenský model, kde bychom říkali, že ten dospělý je mnohem důležitější než to dítě. Ty děti mají docela dost příležitostí, aby spolu trávily čas podle svého uvážení, přirozeně. Nevybavuju si vyloženě nějaký činnosti k tomu.	Práce se vztahy je přirozená Potlačování mocenského modelu Přirozené trávení času
R: Jo, upřímně nevím, jak byla nastavená ta legislativa před inkluzí. Učitel mi to vysvětloval tak, že jediná změna v té inkluzi je ta, že děti, které mají nějaké SPU, něco vážného, dojíždět do školy 50 km daleko, ale mají právo na to, aby byly přijaty na spádovou školu, na tu neblíží. Ta škola má za úkol se prostě o to postarat, aby na to měla specialisty, aby měla materiál, aby měla peníze od státu a tak.	Jak to bylo dřív? Škola se musí postarat
R: Jako inkluze jako taková, jako myšlenka, mi určitě vyhovuje. Aby měl každý stejný přístup ke vzdělání a mohl na jakoukoli školu. Možná se trošičku ztotožňuju s názorem, i když si s tím nejsem jistý, že nebyla v Česku představena úplně nejlepším způsobem. To jenom vlastně tak opakuji názory, které jsem slyšel.	Myšlenka inkluze je super Rovný přístup ke vzdělání Nebyla dobře představena
R: Já jsem k inkluzi přišel jako k hotové věci, takže mi připadala přirozená.	Přirozenost inkluze
R: Jako zatím mám zkušenosti jenom s tím jedním Aspergerem, domnělým, v svobodné demokratické a s těmi šesti dětmi, která mají přiznaná nějaká podpůrná opatření u mě ve třídě. Ale nezažil	Zkušenost s PAS 6 dětí s PO Děti s PO jsou normální

<p>jsem žádné jiné případy. Těch šest dětí, co tam máme, mi připadají jako normální zdravé děti. Některé věci nechtějí dělat, v některých jsou lepší, v některých horší, jako víceméně každý. Možná že jsou jenom druhého, třetího stupně, že jsem neviděl ještě inkludované dítě s pátým stupněm podpůrného opatření.</p>	
<p>R: Víím, že se to hodně na školách řeší, ale myslím, že jsem na těchhle školách slovo „inkluzi“ ani neslyšel. My jsme se o tom snad ani nebavili.</p>	Inkluzi neřeší
<p>R: O tom jo, jako o inkluzi jako pojmu jsme se nebavili, jako o té myšlence. Myslím si, že to všichni vnímají jako nějak přirozeně. A jako to jsou fakt takové, že tam máme nějakýho dyslektika, dysortografika, nějakí ti ADHádáci, prostě takový ten standard.</p>	Přirozené vnímání inkluze
<p>R: Jo, máme ve třídě, ne počkat, to je asistent pedagoga ve třídě. A speciálního pedagoga nevím. Máme teď asi nově metodiku prevence. A to jsou většinou tak jenom nálepky pro ty lidi, protože oni se zapojují do toho školního života. Přijde mi, že na těch obou školách se snaží všichni dostávat to nejlepší ze svého, a tak nějak si hlídat všechno.</p>	Asistent pedagoga Nálepky pro pozice
<p>R: Ta školní psychologka. I tím, jak pracuje v SPCéčku, tak z mého pohledu tomu asi docela dost rozumí. I když jsem učil v té třídě, tak mi nabídla a já toho využil, šel jsem s ní stranou, prošla se mnou těch šest IVPéček, zvláštnosti těch jednotlivých dětí a tak.</p>	Školní psychologka Pomoc s IVP
<p>R: Myslím si, že z tohoto pohledu zopakovala jenom takové ty obecné věci, které tam byly napsány na tom papíře. Jsme se asi shodli na tom, že bychom se obešli i bez toho papíru.</p>	Doporučení z poradny je zbytečné
<p>R: Tam je ten vystudovaný psycholog, pracující na tom SPCéčku a bere si ty děti jednou týdně na nějakou tu hodinu navíc, že s nimi bere nějaké ty věci. Ony za ním chodí i docela rády. Jako nepřichází nikdy s brekem, tak to řeknu.</p>	Individuální hodiny s psychologem
<p>R: Já v ně vkládám veškerou svou důvěru. Takže věřím, že to, co dělá, dělá dobře.</p>	Věřím psychologovi
<p>R: Určitě ne. Víím o tom fakt strašně málo. Dělá to nejlepší, co zvládám, co si myslím, že je správné. A klidně bych ocenil ještě nějakou další možnost se v téhle oblasti nějak rozvinout.</p>	Nepřipravený na práci se SVP Chce se dál vzdělávat v práci se SVP
<p>R: Třeba v prvním případě mám strach z nějakých postižení. Třeba z nějakých lidí se střední mentální retardací nebo s hlubokou. Nebo z lidí, které mají neměřitelné IQ, z toho mám vyloženě strach. Třeba vůbec bych od školy, o od té vysoké, očekával, že se o tom budeme nějak bavit. A asi postupně ty lidi navštěvovat. A prostě chodit do nějakých stacionářů, na nějaký ty speciální školy a vůbec se tam pohybovat a nasávat myšlenku, že ti lidi nejsou až tak odlišní a že to jsou pořád jenom lidi. Nějak odbourat ten můj strach.</p>	Strach z některých postižení Strach z MP Setkání s lidmi s postižením na VŠ Potřeba odbourat strach
<p>R: Takže to byla první věc. A potom, abych se na to cítil připravený, tak bych potřeboval, aby i tohle učení bylo na výběr – že bych si řekl, teď se o tom chci učit, teď se chci učit o těch paragrafech. A v okamžiku, kdy bych si tohle mohl vybrat, tak bych mile rád chodil na všechny ty přednášky. Nepotřeboval bych z nich mít ani žádnou zkoušku.</p>	Volnost učit se o SVP Učit se kdy to chci a potřebuju
<p>R: Někteří by se tam asi pět let neukázali.</p>	Dobrovolnost na VŠ

R: Nějaký ADHD tam je, tam má asistentku. A pak tam jsou taková ta různá obyčejná dys nebo teď to možná zase zlehčuju vzhledem ke své neznalosti.	Dítě s ADHD SPU
R: Jsem vlastně i docela rád, že nevnímám, že ten má tu a tu diagnózu. Bych to měl i v podvědomí. Já jsem opravdu rád, že tomu tak málo rozumím.	Nevnímám a neznám diagnózu – výhoda
R: Protože to nevnímám jako nějakou přítěž, nesnažím se to mít na pozoru.	
R: Čeho bych se i vlastně bál, tak jsou různé tělesné deformace. Nebo to je vyloženě můj lidský strach. Z neznámého. Jsem takové lidi v podstatě nepotkal, nemohl jsem s nimi komunikovat.	Strach z neznámého Tělesné deformace
R: A vlastně jen tak asi nepůjdu vyloženě do nějaké stacionáře se podívat.	
R: Chodil jsem na základy znakové češtiny, kde byl jeden můj kamarád i neslyšící a s tím jsme chodili i na výlety různě, sdíleli pár zájmů. Umí dobře odezírat. Když jsem zkusil nějaký znak, tak se mi zasměje, že to asi nebude úplně to, co jsem chtěl říct.	Neslyšící kamarád
R: Tam už není vlastně ten strach z neznámého. Zase jako neslyšící, to člověk na první pohled nepozná. Ještě neslyšící opravdu dobře odezírá, takže to třeba není poznat ani v té komunikaci.	Strach z neznámého
R: Opravdu s každým tím dítětem pracujeme v týdnu třeba půl hodiny o samotě, nebo 20 minut. A pořád každé dítě dělá něco jiného na jiném místě a v jiný okamžik. Takže ti dospělí ty děti napozorují, někdy tam chodí, když je ty děti přivolají, něco potřebují. A nevnímám to vyloženě jako nějakou tu zátěž navíc.	Děti pracují samostatně SVP není zátěž
R: Jde o to, že se s tím ty lidi naučí žít na rozdíl ode mě. Zároveň být tam ten člověk se středním postižením, tak bych si na to zvyknul i já. A když si na to zvyknu i já, tak si na to třeba zvyknou i děti a pak se toho třeba v dospělosti nebudou bát. A budou to vnímat tak, že jsou prostě různí lidé, každý se narodil jinak. Jeden kluk si třeba teď úplně zlomil nohu, což bylo úžasné, protože teď by půl roku na vozíčku. Takže jsme ho museli nosit na tom vozíku. To je skvělé	Zvyknout si na lidi s postižením Normalizace odlišností
R: Asi by nebylo úplně dobré, kdybych řekl: „Jé, super, ty sis zlomil nohu!“. Ale co jsme se spolu o tom bavili, tak on to bral taky jako námět k zamyšlení. A už se rozhodl, že nechce dělat ty činnosti kvůli kterým si zlomil nohu a tak.	Zranění jako námět k zamyšlení
R: Je součástí klučičí smečky, druháků, kteří ještě věčně dělají lego. Jsou prostě úchyláci na lego. My od nich nic dalšího nechceme. Chceme, ať jsou spokojené a ať se učí tím, co dělají. Takže oni jsou celou dobu v té smečce a staví si tam lego, Ninja Go a tak. A potom jdou hromadně na půl hodinu na počítač a tam zase dělají Minecraft. Takže začlenění je dost. Pětičlenná skupinka, která se jde zařít do jiné místnosti a tam si jsou prostě.	Učení pomocí lega Začlenění do skupiny je ok
R: Spíš bych se je mohl snažit odčleňovat, protože oni jsou fakt pořád spolu.	
R: Jako na té Montessorce mám veškerou komunikaci s tou školní psychologkou, která je zároveň zaměstnankyní i SPCéčka, takže ta obstarává komunikaci nejen s SPCčkem, ale i PPPčkem. Ty	Školní psychologka všechno zařizuje

papíry kolem toho. Já jsem vyloženě s nějakou poradnou kvůli dítěti asi nic neřešil.	
R: Jo a třeba mě potěšilo, že i kolegyně to má stejně, a i k dítěti s SPU přistupuje stejně jako k jakémukoli jinému dítěti. Takže ke každému už tak přistupujeme asi individuálně.	Stejný individuální přístup
R: Že tam není ani ta výuka, že všichni musejí dělat totéž ve stejný moment.	Nemusejí dělat stejné věci
R: Za mě je prostě důležité, ať ta nabídka v Česku je pestrá. Ať si prostě každý rodič, každá rodina může vybrat školu, která jim vyhovuje.	Pestrá nabídka škol
R: Často nejsou úplně nakloněni, aby se zakládalo něco mimo hlavní vzdělávací proud.	
R: Na té druhé škole tam je taky ředitelka. Tam právě odpadá docela starost za ten učební proces, protože za učení se považuje úplně cokoli, když vycházíme z té myšlenky, že život je myšlení. Takže tam prostě řešíme buďto organizační věci nebo běžné takové porady.	Učení je cokoliv
R: Jako kdybych si o to řekl, tak bych ji asi dostal. Ale jako nemám tu potřebu. To je fakt někdy výuka, že za mnou dítě na pět minut přijde, že s ním mám něco dělat, tak to s ním budu dělat. Jednou za mnou přišla páťačka, ta už zjistila, jak funguju, a řekla mi „Když mě naučíš noty, dám ti hodně jídla.“	Zpětnou vazbu si nevyžádal Úplatek od dítěte 😊
R: Dobře, je to dětská korupce, ale rozhodl jsem se to tolerovat, protože to je holka, která za mnou přišla, že chce, ať ji ten učitel něco naučí.	Dítě přichází samo, protože chce
R: Na Montessorce cítím tu podporu hodně silně, už jenom z toho důvodu, že tam jsem nejmladší v tom kolektivu. Nejsem tam nejkratší dobu, ale jsem tam nejmladší. A když máme nějakou tu konzultaci, tak ředitelka zmíní, že za ní kdykoli můžu přijít na nějakou tu konzultaci nebo si vyžádat nějaký další náslech nebo se na cokoli zeptat nebo kdybych chtěl s něčím poradit.	Možnost kdykoliv přijít Velká podpora od ředitelky
R: Ale nevnucovanou, to mi vyhovuje.	Nevnucovaná podpora
R: Ona se snaží chodit na ty náslechy ke každému a s každým si potom takhle sedne. Tuhle podporu mají. Jednou za půl roku si každého vezme na nějaké sezení, že opravdu mu dá pouze nějakých pět otázek, takových obecných, a pak s ním tráví dvě hodiny času a povídají si, jak se ten člověk má, jak se posunul, co by třeba potřeboval od školy, co mu ta škola může nabídnout, co by ta škola mohla ještě zlepšit, aby se tam cítil líp a takové věci. Ale jinak máme poradu třeba hodinu a půl, což jsem zjistil, že taky každá škola nemá.	Pravidelná sezení s ředitelkou Řešení posunů a rozvoje učitele s ředitelkou
R: Nevnímám tam žádnou potřebu. Tam nám jde o to, aby se každý cítil dobře, a přispívá se k tomu každou drobností, myslím si. Někdo nás pozve na nějakou návštěvu k sobě domů a tak. Míváme setkání mimo školu, kdy jdeme někam jako průvodci nebo dospělí, všichni učitelé, zaměstnanci a učitelé, což nás je asi deset. Jdeme do nějaké restaurace, tam si prostě povídáme a máme zákaz mluvit o škole.	Na druhé škole nepotřebuje podporu Důraz na spokojenost ve škole Neformální setkávání
R: To jsou jediné školy, kde jsem kdy pracoval a je tam hodně dobrá atmosféra. Nemám žádné srovnání. Cítím se hodně dobře.	Dobrá atmosféra

R: Není to o tom, že by tam někdo někoho nesnášel, někdo s někým bojoval. Ale taky nás v každé té škole je nejvíc deset, těch učitelů.	Malý kolektiv
R: Jako fakt jsem si asi ničeho takového nevšiml. Třeba na té Montessorce se řeší vztahy toho týmu jednotlivé třídy. Že tam jsou tři čtyři lidi. A všechno si řeší spolu. Třeba takové věčné provozní neshody. Ale jako zatím to nikdy nedošlo na nože, takže zatím asi v pohodě.	Vztahy v týmu třídy
R: V té Montessorce toho právě hodně využívám u té ředitelky, že se na něco ptám, nebo když něco potřebuju. Mám tam i jednu kolegyni, v jiné třídě, se kterou zase vyrábíme nějaké pomůcky a tak. Mám tam lidi, na které se můžu obrátit. I se obracím.	Má dost lidí na které se může obrátit
R: Na té druhé škole jsem jenom dva dny v týdnu a tam ani potřebu nemám, se na někoho obrátit. Tam je to opravdu jenom o tom si to vyloženě užít.	Užít si školu
R: Známa říkala, že oni začínají každý den polštářovou bitvou. A to je začátek vyučování na jejich škole. To se mi moc líbí.	Polštářová bitva
R: Myslím si, že toho máme docela dost. Na té Montessorce, to jsou ty náslechy jednou za půl rok, té ředitelky. A v listopadu jsme měli třeba vyhlášený měsíc pozorování, kdy úkolem každého učitele bylo jít alespoň na dvě hodiny jít pozorovat do jiné třídy. Měli jsme nějaký program, kde jsme zaznamenávali, co jsme viděli a pak přišlo nějaké vyhodnocení. Je tam to setkání jednou za půl rok ředitel-učitel, kde se probírá těch pět otázek. Každý týden je tam celoškolní porada, jako všech učitelů. Plus každý týden probíhá interní porada v jednotlivých trojročích. Takže my máme třeba pondělí poradu, jako my tři, tým té naší třídy. Jednou týdně probíhá ještě celoškolní sněm, což je v podstatě taková obrovská všech ze školy. I s dětmi. Je tam dobrovolná účast, takže tam chodí třeba dvacet procent dětí. A snažíme se tam řešit nějaká celoškolní pravidla.	Hospitace jednou za půl roku Měsíc pozorování u jiných učitelů Setkání s ředitelkou jednou za půl roku Porada každý týden Porady týmu trojroččí Celoškolní sněm
R: Teď jsme si pozvali supervizi z Montessori ČR, což je jedna z těch organizací, která zastřešuje výuku v Česku. Takže tam byly holky na dva dny. A máme každý učitel pět tisíc rozpočet na RVPP?, aby mohl někam vyjet, ale může to být třeba i návštěva jiné školy. A není problém na nějaké školení vyjet nebo na něco vícedenního. Třeba se nám stalo, že vyjeli čtyři lidé z toho osmi, desetičlenného týmu na celý týden ze školy. A jeli na nějaké školení.	Supervize z Montessori týmu Peníze na vzdělávání Vyjet na vzdělávání není problém
R: Pak dvakrát ročně se dělá večírek. Jednou je jenom pro zaměstnance a jejich příbuzné. Potom je i pro zaměstnance, příbuzné, rodiče. Letos, pokud nebude koronavirus, se pojedou na celoškolní jednotýdenní zájezd. Potom se jednou ročně jezdí na víkendovku, kam jezdí všichni zaměstnanci. A jednou za rok probíhá týdenní jarní prázdniny veškerých zakladatelů té školy, což je sedm rodin, dohromady asi padesát lidí. Asi třetina dětí je ze školy, takže je to vlastně školní akce.	Večírky Celoškolní zájezd Víkend pro zaměstnance
R: Mně přijde, že to asi docela stačí, možnosti, že můžu jet kdykoli na jakékoli školení, na jinou školu. Můžu poprosit někoho o zpětnou vazbu, říct ředitelce, aby přišla ke mně na hospitaci.	Podpora je dostatečná

Neznám asi ani další jiné možnosti. Možná proto mi to takhle stačí. Přejde mi to takhle dostačující.	
A: A plánuješ ve školství zůstat dlouhodobě?	
R: Tím, že zakládám školu, tak by to bylo fajn.	
R: Mně teď stačilo za ten rok to papírování s ministerstvem a krajem. A ještě nemám všechno za sebou. Ještě že máme ředitele a ten bude mít všechno na starosti.	Zakládání školy
R: Je spousta drobných věcí nebo seminářů, které bych chtěl absolvovat. Pak je nějaké dvouleté školení na dramatickou výchovu, kterou jsme tedy měli i na vysoké, ale myslím, že to bylo ještě málo. Pak se učít empatii, koukat, jak co dělají ostatní lidé. Pak chtěl bych jenom tak ze srandy si udělat kurz pro ředitele škol. Ne proto, abych to dělal, ale jenom proto, abych věděl, za co všechno ručí hlavou. Chci určitě jít znovu na to R+R, ať si to osvěžím. Rád bych jel na dvě letní školy od Hejného, jak pro začátečníky, tak pro pokročilé. Měli jsme teda Hejného i teď na vysoké, ale pořád je tam něco nového. A ještě mě zaujal Učitel naživo. Slyšel jsem o tom jenom samé dobré věci. Kdyžtak dělat i tu frontální výuku aspoň dobře.	Školení na dramatickou výchovu Učit se od druhých Kurz na ředitele Učitel naživo